

ALTIA

VUOSI-
KERTOMUS
2018

7 TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS
Toimitusjohtaja Pekka Tennilä
kommentoi Altian vuotta 2018

49 YRITYSVASTUU
Altian yritysvastuu
vuonna 2018

108 TILINPÄÄTÖS
Altian konsernitilinpäätös
2018

Altia lyhyesti

ALTIA ON JOHTAVA POHJOISMAINEN ALKOHOLIJUOMA-YHTIÖ, joka toimii Pohjoismaissa ja Baltiassa viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla. Valmistamme, maahan tuomme, markkinoimme, myymme ja jakelemme sekä omia että päämiestemme tuotteita. Pohjoismaiden ja Baltian lisäksi meillä on tuotantoa Ranskan Cognacissa. Viemme alkoholijuomia noin 30 maahan Euroopassa, Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Haluamme tukea modernin, vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehitystä.

Liiketoimintamallimme perustuu vahvaan omien brändien valikoimaan ja laajaan valikoimaan kansainvälisiä päämiesttuotteita. Keskeiset vientibrändimme ovat **Koskenkorva, O.P. Anderson** ja **Larsen**. Muita ikonisia pohjoismaisia brändejä ovat muun muassa **Chill Out, Blossa, Xanté, Jaloviina, Leijona, Explorer** ja **Grönstedts**. Lisäksi tarjoamme tuotanto-, pakkaus- ja logistiikkapalveluja asiakkaillemme sekä myymme tuotannon sivuvirroista syntyviä tuotteita kuten tärkkelystä, rehuraaka-ainetta ja teknisiä etanoleja teollisuusasiakkaille.

Vastuullisuus on erittäin keskeinen asia liiketoiminnassamme. Esimerkiksi Koskenkorvan tehtaamme toiminta perustuu bio- ja kiertotaloudelle: raaka-aineena käytettävä suomalainen ohra hyödynnetään sataprosenttisesti. Koskenkorvan kiertotalous toi Altialle Green Company of the Year 2018 -palkinnon.

Altian osake on listattu Nasdaq Helsingissä.

7 TOIMITUS- JOHTAJAN KATSAUS

Pekka Tennilä
kommentoi
Altian vuotta
2018.

14 KIERTOTALOUS

Koskenkorvan tislamo perustuu bio- ja kiertotaloudelle. Tislamo käy pääosin ohrankuorista tuotetulla bioenergialla.

20

BRÄNDIMME

Altialla on ainutlaatuinen valikoima ikonisia brändejä kuten Koskenkorva, Larsen ja O.P. Anderson.

49 YRITYSVASTUU

Altia ja Koskenkorvan tislamo palkittiin Green Company of the Year 2018 -tunnustuksella. Lue lisää Altian vastuullisuustyöstä.

NÄIN LUET VUOSIKERTOMUSTA

Altian vuosikertomus 2018 sisältää liiketoimintakatsauksen, hallituksen toimintakertomuksen, yritysvastuuosion, hallinnoinnin selvitykset sekä tilinpäätöksen. Voit selailla vuosikertomuksen sisältöjä selaamalla sivuja alaspäin tai klikkaamalla ylänavigaation ja sisällysluettelon linkkejä.

Klikkaamalla valikko-ikonia pääset takaisin tälle sivulle

Sisällysluettelo

LIIKETOIMINTAKATSAUS	2	Raportoinnin viitekehys	85
Altia lyhyesti	2	GRI Standards -sisältöindeksi	86
Taloudelliset avainluvut	4		
Vastuullisuuden avainluvut	6	HALLINNOINTI	93
Toimitusjohtajan katsaus	7	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	94
Altian vuosi 2018	9	Palkka- ja palkkioselvitys	101
Strategia	11	Hallitus & johtoryhmä	104
Arvonluonti	13		
Kiertotalous	14	TILINPÄÄTÖS*	108
Segmentit	15	Konsernitilinpäätös	110
Toimintaympäristö	18	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	114
Brändit	20	1.Liiketus	116
Altia sijoituskohteena	22	2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat	121
		3. Rahoituserät ja pääomarakenne	133
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	24	4. Rahoitus- ja pääomariskit	145
Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista	40	5. Konsolidointi	152
Konsernin tunnusluvut	45	6. Muut liitetiedot	156
		Emoyhtiön (Altia Oyj) tilinpäätös	167
YRITYSVASTUU	49	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	171
Vastuullisuuden johtaminen	50	Hallituksen voitonjakoesitys	180
Altian vastuullisuusohjelma 2018–2020	51	Tilinpäätösmerkintä	180
Sidosryhmävuorovaikutus	52	Tilintarkastuskertomus	181
Olenaisuusanalyysi	55		
Vastuullisuuden kulmakivet	58	Yhteystiedot	Takakansi
Altia & Asiakkaat	59		
Altia & Yhteiskunta	63		
Altia & Ympäristö	69		
Altia & Henkilöstö	78		

*Konsernin tilinpäätöksen yksityiskohtaisempi sisällysluettelo löytyy [sivulta 109](#)

Taloudelliset avainluvut 2018

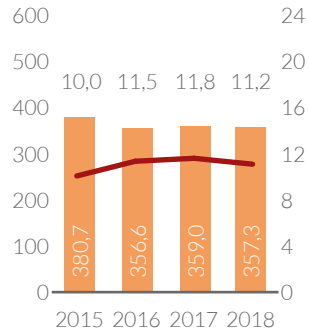
	2018	2017	2016
Liikevaihto, milj. euroa	357,3	359,0	356,6
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	40,0	42,4	40,8
% liikevaihdosta	11,2	11,8	11,5
Käyttökate, milj. euroa	34,0	40,3	60,8*
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	25,6	28,2	26,4
% liikevaihdosta	7,2	7,8	7,4
Liiketulos, milj. euroa	19,7	26,1	46,3
Kauden tulos, milj. euroa	15,1	18,3	36,1
Osakekohtainen tulos, euroa	0,42	0,51	1,00
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	1,2	1,1	0,1
Omavaraisuusaste, %	38,4	34,3	44,2
Nettovelkaantumisaste, %	31,6	34,9	2,5
Henkilöstö keskimäärin	718	762	829

* Vuoden 2016 käyttökatteeseen sisältyi 16,3 miljoonan euron etuusperustaisen eläkevastuun maksusta saatu nettovoitto, joka on katsottu vertailukelpoiseuteen vaikuttavaksi eräksi 31.12.2016 päättyneen vuoden osalta.

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytykset IFRS-tilinpäätöslukuihin esitetään [sivulla 47](#).

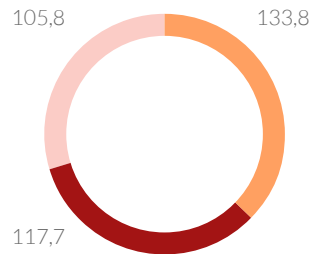

Liikevaihto ja vertailukelpoinen käyttökatemarginaali

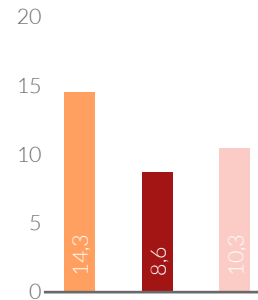
● Liikevaihto, milj. EUR
● Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali, %

Liikevaihto segmenteittäin, milj. EUR

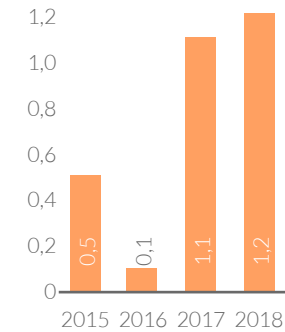
● Finland & Exports
● Scandinavia
● Altia Industrial

Vertailukelpoinen käyttökatemarginaali segmenteittäin, %

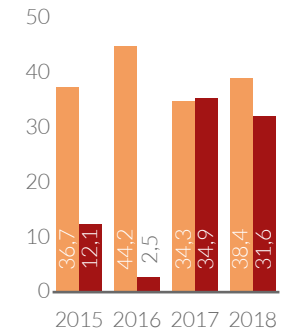

● Finland & Exports
● Scandinavia
● Altia Industrial

Nettovelka / vertailukelpoinen käyttökate

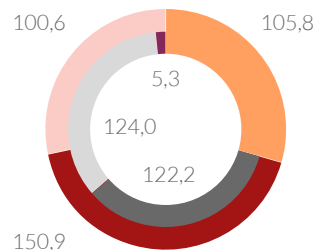

Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste, %

● Omavaraisuusaste
● Nettovelkaantumisaste

Liikevaihto tuoteryhmittäin, milj. EUR

● Teolliset tuotteet ja palvelut
● Altian brändit
● Päämiesbrändit
● Viinit
● Väkevät alkoholijuomat
● Muut juomat

Taloudelliset tavoitteet ja osinkopolitiikka

Altia on asettanut seuraavat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet:

2% **15%** **< 2,5x** **≥ 60%**

Vuotuinen liikevaihto kasvaa 2 prosenttia ajan mittaan (CAGR)

Vertailukelpoinen käyttökateprosentti kasvaa 15 prosenttiin pitkällä aikavälillä

Yhtiön tavoitteena on pitää raportoitu nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen pitkällä aikavälillä alle 2,5-kertaisena

Altia pyrkii noudattamaan aktiivista osingonjakopolitiikkaa, ja se osa tilikauden tuloksesta, jota ei arvioida tarvittavan yhtiön kasvuun ja kehittämiseen, jaetaan osakkeenomistajille. Yhtiön osingonjakopolitiikan mukaan osingonmaksusuhde on 60 prosenttia tai enemmän tilikauden tuloksesta.

Vastuullisuuden avainluvut 2018

	2018	2017	2016
Valmistettuja tai maahantuotuja juomia (milj. litraa)	95,1	93,8	90,0
Altian valmistamien tuotteiden keskimääräinen alkoholipitoisuus (til-%)	31,3	31,7	31,6
Ohran käyttö (milj. kg)	211,7	206,0	192,2
Vähennys Koskenkorvan tehdasalueen CO ₂ -päästöissä vuoteen 2014 verrattuna	54 %	56 %	42 %
Keskimääräinen jätteen kierrätys- ja hyötykäyttöaste	99,7 %	99,5 %	99,5 %
Veden käyttö (1 000 m ³)	660,3	663,4	1 136,0
Sairauspoissaoloprosentti	3,4	3,3	3,2
Tapaturmataajuus	13	11	8

54 %
Vähennys
CO₂-päästöissä
vuoteen 2014
verrattuna

211,7
Ohran käyttö
miljoonaa kg

31,3 til-%

Altian valmistamien tuotteiden
keskimääräinen alkoholipitoisuus

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli tärkeä vuosi Altialle. Listautuminen Helsingin pörssiin maaliskuussa oli meille merkittävä virstanpylväs. Vuoden lopussa Altialla oli lähes 18 000 uutta osakkeenomistajaa.

Pitkäaikainen vastuullisuustyömme Koskenkorvan tislamolla sai marraskuussa maailmanlaajuisista tunnustusta, kun voitimme vuoden 2018 Green Company of the Year -palkinnon arvostetussa Drinks Business Green Awards -kilpailussa. Koskenkorvan tislaamomme on kiertotalouden edelläkävijä, jossa on tehty pitkäjänteistä ympäristötyötä vuosien ajan. Vastuullisuus on liiketoimintaamme ja koko juoma-alaa yhä vahvemmin ohjaava pitkäaikainen trendi.

Pohjoismaisten avainbrändiemme, kuten Koskenkorva Vodkan ja Larsen Cognacin, myynti jatkui hyvällä tasolla etenkin viennin kasvun ansiosta. Lisäksi päivittäistavarakauden avaaminen Suomessa ja omien Blossa- ja Chill Out -viini- ja alkoholibrändiemme myynti kehittyivät suotuisasti.

Haastava toimintaympäristö vaikutti kuitenkin taloudelliseen kehitykseen. Ohran kustannusten nousu ja valuuttojen negatiivinen vaikutus heikensivät tulostamme edellisvuoteen verrattuna. Raportoitu liikevaihtomme

vuonna 2018 oli 357,3 miljoonaa euroa, laskua edellisvuoteen verrattuna oli 0,5 prosenttia. Ilman Ruotsin ja Norjan kruunujen negatiivista vaikutusta liikevaihtomme kasvoi 1,4 prosenttia, mihin voimme olla tyytyväisiä.

Suomessa alkoholilainsäädäntö ja -verotus muuttuivat vuoden 2018 alussa, mikä vaikutti Suomen vähittäismyyntimonopolin volyymeihin. Myönteistä oli, että päivittäistavarakauden avautui uuden alkoholilain myötä etanolipohjaisille juomille, joiden vahvuus on enintään 5,5 tilavuusprosenttia. Lanseerasimme onnistuneesti laajan valikoiman matala-alkoholisia juomia Koskenkorvan, Leijonan, Jaloviinan ja muiden ikonisten brändiemme alle. Ruotsissa paransimme markkina-asemaamme viineissä uuden kumppanin (J. García Garrión) myötä. Vahvistimme asemaamme myös kasvavassa craft-ginien kategoriassa aloittamalla yhteistyön palkitun, premium-gineistä tunnetun Hernö Gin -tislaamon kanssa.

Altia Industrialin myönteinen vaikutus liikevaihtoon oli seurausta teollisten tuotteiden hyvistä volyymeistä sekä ohran hinnan nousun

“
**Pohjoismaisten
avainbrändiemme
myynti jatkui
hyvällä tasolla.**

PEKKA TENNILÄ

vuoksi tehdyistä hinnankorotuksista. Koskenkorvan tehdas toimi täydellä kapasiteetilla koko vuoden ja teki jälleen uuden ohrankäytön ennätysten: 211,7 miljoonaa kiloa. Rajamäen alkoholijuomatehtaalla jatkoimme investointeja toiminnan tehostamiseksi ja tuotantokyvyn parantamiseksi.

Innovaatioita kaikissa kategorioissa

Uudet tuoteinnovaatiot ovat meille tärkeä kasvun lähde. Innovaatioissa keskitymme erityisesti pohjoismaisiin avainbrändeihimme sekä kasviin tuotekategorioihin. Vuonna 2018 osoitimme jälleen innovointikykyämme kaikissa tuotekategorioissa, mihin olen erittäin tyytyväinen.

Väkevien juomien kategoriassa uutuusia olivat muun muassa O.P. Anderson Björk, Xanté Sour ja Renault Avec. Lisäksi laajensimme Explorer-brändiä kahden erilaisen ready-to-drink-juomasekoituksen hanapakkauksella. Toimme myös matala-alkoholisempia versioita avainbrändiemme alle, esimerkkinä Koskenkorva Lemon Lime Yarrow 21 %. Suomessa lanseerasimme päivittäistavara kauppaan useita matala-alkoholisia ready-to-drink-uutuusia ja laajensimme tuttuja juomasekoitussarjoja uusilla mauilla.

Kehitimme viinivalikoimaamme tuomalla markkinoille laajan valikoiman roséviinejä kasvavaan rosé-kategoriaan. Vuoden loppupuolella esittelimme laajan valikoiman Blossa-glögejä sekä alkoholittomien että alkoholillisten glögien kategorioihin. Blossa 18 -vuosikertalögi sai hyvän vastaanoton kuluttajien keskuudessa. Vuosi-

kertalögin makuna oli tällä kertaa limoncello ja Välimeren alueen yrtit.

Oikeita askelia digitalisoinnissa

Digitaalisiin alustoihimme, viinimaa.fi Suomessa ja folkofolk.se Ruotsissa, liittyvä työ on ollut menestyksekkästä, ja sivustojen kävijämäärät ovat kasvaneet. Viinimaa ja folk o folk ovat keskeisiä suoran kuluttajaviestinnän kanaviamme Suomessa ja Ruotsissa. Toukokuussa 2018 avasimme uuden verkkokaupan ja brändisivuston (nordicspirits.com) Saksan markkinoilla. Kaupan valikoimaan kuuluu tunnetuimpia pohjoismaisia juomabrändejä, kuten Koskenkorva Vodka, O.P. Anderson Aquavit ja Blossa-glögi.

Yritysvastuu strategiaamme ytimessä

Vuosi 2018 oli Altian yritysvastuun toimintaohjelman 2018–2020 ensimmäinen vuosi. Jatkoimme työtämme amfori BSCI -aloitteen jäsenenä varmistaaksemme koko toimitusketjumme vastuullisuuden. Päämiestemme, toimittajiemme tai heidän alihankkijoidensa luona tehtiin yhteensä 21 auditointia. Vastataksemme eettisesti sertifioidun viinien kasvavaan kysyntään haimme Fair for Life -sertifiointia, joka myönnettiin meille vuoden 2018 lopussa. Osana vastuullisuuden toimintaohjelmaamme 2018–2020 pyysimme uusia osakkeenomistajiamme ja muita sidosryhmiä kertomaan heidän näkemyksiään Altian yritysvastuusta. Osakkeenomistajiemme esiin tuomat tärkeimmät yritysvastuun osa-alueet olivat Altian tuotteiden laatu ja turvallisuus, kiertotalous, pohjaveden suojeleminen, kestävä pakkaus ja vastuullinen toimitusketju. Vuonna

“
Pyysimme vuonna 2018 uusia osakkeenomistajiamme kertomaan näkemyksiään vastuullisuudestamme.”

2019 painotamme yritysvastuussa erityisesti Altian vastuullisuusstrategian ja pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteiden kehittämistä. Suunnittelu alkoi vuoden 2018 lopussa, ja julkistamme uuden vastuullisuusstrategiamme vuoden 2019 kuluessa.

Altian uudistaminen jatkuu

Ohran kustannusten noususta johtuva negatiivinen vaikutus näkyy erityisesti vuoden 2019 ensimmäisillä neljänneksillä korkeampina raaka-ainekustannuksina verrattuna viime vuoden vastaavaan jaksoon. Olemme jo ryhtyneet toimenpiteisiin parantaaksemme vertailukelpoista käytökattamamme vuoden 2018 tasosta niin juomien hintoja korottamalla kuin kustannussäästöjen avulla. Olemme saaneet päätökseen organisaatiomuutokset Scandinavia- ja Finland & Exports -segmenteissä, ja juomatuotteiden hinnankorotukset kolmella monopolimarkkinalla toteutetaan

ensimmäisen neljänneksen aikana. Lisäksi olemme tunnistaneet hankkeita, joiden avulla voimme parantaa toimitusketjun tehokkuutta.

Jatkamme Altian uudistamista. Kannattavan kasvun strategiaamme mukaisesti olemme määritelleet tarkennettuja lisätoimenpiteitä jo aiemmin julkistettujen liikevaihto- ja kannattavuustavoitteiden saavuttamiseksi. Nämä lisätoimenpiteet keskittyvät liikevaihdon kasvuun, tuottojohtamiseen, toimitusketjun tehokkuuteen, hankintasäästöihin sekä kokonaisvaltaiseen organisaation tehokkuuteen.

Lopuksi haluan kiittää asiakkaitamme, kumppaneitamme, osakkeenomistajiamme ja etenkin henkilöstöämme vuodesta 2018.

Pekka Tennilä
Toimitusjohtaja

Altian vuosi 2018

Chill Out Spritzereiden lanseeraus

Altia lanseerasi uudet Chill Out -viinispritzerit Suomen päivittäistavara kauppaan. Valikoima koostuu kahdesta makuvaihtoehdosta: Chardonnay ja Shiraz Rosé.

Elokuu

Altia ja Rajamäen tehdas 130 vuotta

[Altia ja Rajamäen tehdas viettivät 130-vuotisjuhlavuottaan](#) 2018. Altian tarina sai alkunsa 20. elokuuta 1888, kun joukko insinöörejä päätti perustaa hiivatehtaan Rajamäelle.

Syyskuu

Blossa 18 -vuosikertaglogin esittely

Vuodesta 2003 lähtien Blossa on tuonut markkinoille uuden maun ennen jokaista talvisesonkia. Pullolla on uusi ainutkertainen ulkoasu joka vuosi. Inspiraatio vuoden [2018 Blossa-vuosikertaglogiin](#) löytyi Amalfin rannikolta Italiasta; vuoden glögimaussa oli limoncelloa ja Välimereltä tuttuja mausteita.

Lokakuu

O.P. Anderson Björkin lanseeraus

Altia lanseerasi uuden O.P. Anderson Björk -akvaviitin yhteistyössä Ruotsin kansallismuseon ravintolan, Restaurang Nationalmuseumin, kanssa. Yhteistyöllä juhlustettiin Tukholmassa sijaitsevan kansallismuseon uudelleenavajaisia 13. lokakuuta.

Marraskuu

Q3-katsaus:
[Vakaa kehitys jatkuu](#)

Joulukuu

Q2-katsaus:

[Vakaa kehitys jatkuu](#) vaativasta toimintaympäristöstä huolimatta.

Altia ja palkittu ginitalo Hernö Gin aloittavat yhteistyön

Altia ja premium-gineistä tunnettu ruotsalainen ginitalo Hernö Gin [aloittivat Pohjoismaiden ja Baltian laajuisen yhteistyön](#). Vuonna 2011 perustettu, Ruotsissa Dalan kylässä sijaitseva Hernö Gin on Euroopan viime vuosien palkituin ginitalo.

Koskenkorva Village Experience

Sadonkorjuuajan kohokohta on Koskenkorva Village Experience, joka järjestettiin toista kertaa elokuussa 2018. Tapahtuma kokosi yhteensä noin 100 vierasta 13 eri maasta Koskenkorvan kylään kolmena päivänä.

Altia mukaan Baltic Sea Action Groupin käynnistämään Carbon Action -hiilipilottiin

Altia teki uuden Itämeri-sitoumuksen kestäväen maatalouden edistämiseksi. Osana Itämeri-sitoumusta Altia ja valitut sopimusviljelijät osallistuvat Baltic Sea Action Groupin, Ilmatieteen laitoksen ja Sitran yhteiseen [Carbon Action -pilottiin](#).

Koskenkorvalle menestystä Vodka Masters -kilpailussa

Koskenkorva Vodka voitti useita palkintoja The Spirits Business -lehden järjestämässä vuotuisessa Vodka Masters -kilpailussa. Koskenkorva Sauna Barrel voitti korkeimman tason Master-palkinnon maustettujen vodkien sarjassa.

Altia ja Koskenkorvan tislamo palkittiin Green Company of the Year -tunnustuksella

Altia voitti [Green Company of the Year -palkinnon](#) arvostetussa The Drinks Business Green Awards 2018 -kilpailussa. Altia nappasi voiton Koskenkorvan tehtaan bio- ja kiertotalouden ansiosta.

Koskenkorva Salmiakille arvostettu Masters-palkinto Liqueur Masters -kilpailussa

Koskenkorva-liköörit voittivat useita palkintoja The Spirits Business -lehden järjestämässä vuotuisessa Liqueur Masters -kilpailussa. Koskenkorva Salmiakki voitti korkeimman tason Master-palkinnon Confectionary-sarjassa.

Niklas Nylanderista Altian uusi CFO

Niklas Nylander nimitettiin Altian [uudeksi talous- ja rahoitusjohtajaksi](#) (CFO) ja johtoryhmän jäseneksi 1. tammikuuta 2019 alkaen. Edellinen CFO Matti Piri jatkoi tehtävässään marraskuun loppuun 2018.

STRATEGIA

Toimintamme tarkoitus – Let’s drink better

Altia haluaa tukea modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittymistä.

**Pohjoismaisten
avainbrändien
kasvattaminen**

**Strategisten
kumppanuuksien
vahvistaminen**

**Merkittävän muutoksen
toteuttaminen
viineissä**

**Laajentaminen
uusiin
myyntikanaviin**

**Kasvun
rahoittaminen ja
mahdollistaminen**

Megatrendit

AITOUS
VASTUULLISUUS
TERVEYSTIETOISUUS
PREMIUMISAATIO
HELPPOKÄYTTÖISYYS
DIGITALISAATIO

Visionimme

Olemme juomayhtiö, joka hakee kasvua vahvan kuluttajaymmärryksen sekä markkinoiden kehittämisen kautta.

Tähtäämme valtioiden vähittäismyynti-monopoliin, päivittäistavara-kaupan ja anniskelumyyntiasiakkaiden keskeiseksi kumppaniksi ja pyrimme luomaan positiivista arvokehitystä kaikilla markkina-alueilla.

STRATEGIA

Altian strategia keskittyy luomaan kestäväää ja kannattavaa kasvua

Pohjoismaisten avainbrändien kasvattaminen

Ikonisilla pohjoismaisilla avainbrändeillämme on pitkä pohjoismainen historia, ja ne ovat alueemme tunnetuimpia väkevien alkoholijuomien ja viinien brändejä. Jatkuvan innovoinnin ja tuotekehityksen sekä tehokkaan brändinrakennuksen ja markkinoinnin avulla tuomme markkinoille uutuuksia, tuotelaajennuksia ja uusia tuotteita pohjoismaisten avainbrändiemme alle. Keskitymme kasvaviin kategorioihin, uusiin kuluttajaryhmiin ja tilaisuuksiin sekä uusiin maantieteellisiin markkinoihin. Odotamme kasvua sekä volyymien että arvon perusteella, niin kotimarkkinoillamme kuin viennissä.

Merkittävän muutoksen toteuttaminen viineissä

Jatkamme Altian oman viinibrändiportfolion kasvattamista tarjoamalla uusia tuotteita, brändejä ja pakkauksia, jotka vastaavat pohjoismaisten markkinoiden trendeihin ja kuluttajien tarpeisiin. Keskitymme vahvistamaan markkinaosuusiamme kasvavissa viinisegmenteissä, kuten kuohu- ja roséviineissä, ja kehittämään uusia innovatiivisia viinipohjaisia tuotteita, kuten aromatisoituja viinejä.

Laajaan kumppaniverkostoomme kuuluu myös useita pakkaamattoman viinin toimittajia. Verkosto kokonaisuudessaan edustaa kaikkia pohjoismaisille kuluttajille ja asiakkaillemme tärkeitä viinikategorioita ja alkuperämaita, ja se tarjoaa mahdollisuuksia tuoteinnovaatiolle.

Keskitymme myös vastaamaan kasvavaan vastuullisesti ja ekologisesti tuotettujen ja hankittujen viinien kysyntään. Tähän liittyy myös nykyaikaisten viinipakkausten, kuten tetrojen, viinipussien ja hanapakkausten tarjoaminen kuluttajille.

Strategisten kumppanuuksien vahvistaminen

Jatkamme strategisten kumppanuuksiemme vahvistamista ja tarjoamme parhaan reitin (route-to-market) Pohjoismaiden ja Baltian maiden kuluttajamarkkinoille. Hyödynnämme laajaa osaamistamme myynnissä ja markkinoinnissa, ja tarjoamme kumppaneillemme asiaankuuluvaa kuluttaja- ja markkinatietoa auttaaksemme heitä löytämään ja kehittämään uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Palvelumme kattavat koko arvoketjun – tuote- ja nesteinnovaatiot, pakkausratkaisut, tuotannon sekä varasto- ja logistiikkapalvelut. Päämiehemme hyötyvät jakeluverkostostamme,

Let's drink better

joka kattaa kaikki olennaiset kanavat kuten vähittäismyymintamonopolit, anniskelumyynnin, päivittäistavarakaupan ja matkustajamyynnin. Tämän lisäksi päämiestemme brändit saavat näkyvyyttä Altian digitaalisilla alustoilla.

Laajentaminen uusiin myyntikanaviin

Jatkamme Altian päivittäistavarakaupparjonnan ja ready-to-drink-kategorian kehittämistä. Keskitymme kategorianhallintaan sekä uusien tuotteiden ja tuotelaajennusten lanseeraukseen kasvavassa segmentissä. Altia on johtava toimija digitaalisessa myynnissä ja markkinoinnissa pohjoismaisten väkevien alkoholijuomien ja viinien markkinoilla digitaalisten alustojen Viinimaan, folk o folklin, Joogikulttuurin ja Nordicspirits.comin ansiosta. Kehitämme jatkuvasti dataan perustu-

via markkinointikyvykkyyksiä sekä digitaalista kattavuutta, läsnäoloa ja näkyvyyttä markkinoilla.

Kasvun rahoittaminen ja mahdollistaminen – kokonaistehokkuuden jatkuva parantaminen

Parannamme jatkuvasti kokonaistehokkuutta, tuottavuutta, kyvykkyyksiä ja toimintatapoja kaikkialla konsernissa ja kaikissa toiminnoissamme. Painopistealueitamme ovat muun muassa hankinta, toimitusketju, tuoteportfolion hallinta ja organisaation tehokkuus.

Aktiivinen brändiportfolion hallinta

Jatkamme brändiportfoliomme aktiivista hallintaa ja kehittämistä. Tähän sisältyvät mahdolliset valikoidut liiketoimintojen ostot ja/tai myynnit, jotka tukevat kasvua valikoiduissa kategorioissa tai valikoiduilla alueilla.

Lisäarvoa paremman juomakulttuurin avulla: Let's drink better

LIIKETOIMINTAAMME MUOKKAAVAT SEURAAVAT KESKEISET TRENDIT:

Aitous Vastuullisuus Terveystietoisuus Premiumisaatio Helppokäyttöisyys Digitalisaatio

PÄÄOMAMME

HENKILÖSTÖ

Työllistämme 718 osaavaa ammattilaista.

BRÄNDIT

Kehitämme ja kasvatamme sekä omien että edustamiemme päämiestuetteiden brändiarvoa.

KUMPPANIMME

Rakennamme kumppanuuksia päämiestemme kanssa ja kehitämme toimittajasuhteita.

FYYSISET VARAT

Meillä on tuotanto-, logistiikka- ja toimistotiloja seitsemässä maassa.

TALOUDELLINEN PÄÄOMA

Altian taseen loppusumma oli yhteensä 390,4 miljoonaa euroa vuonna 2018.

LUONNONVARAT

Ohra, vesi ja energia ovat keskeisiä tuotantopanoksia toiminnollemme. Hyödynnämme näitä resursseja tehokkaasti - ohran jopa 100-prosenttisesti.

OPERATIIVINEN TOIMINTAMME

HANKINTA
Ostamme tavaran-toimittajiltamme suomalaista ohraa, viinejä, muita raaka-aineita sekä pakkausmateriaaleja ja tuottaaksemme laadukkaita tuotteita. Lisäksi ostamme viinejä ja väkeviä alkoholijuomia päämiehiltämme.

LOGISTIIKKA & VARASTOINTI
Ylläpidämme omia logistiikkakeskuksia ja teemme yhteistyötä toimittajiemme ja kumppaneidemme kanssa edistääksemme kestäviä logistiikkaratkaisuja.

TISLAUS, KYPSYTYKS & SEKOITTAMINEN
Meillä on tislamoita Koskenkorvalla ja Sundsvallissa, tuotantolaitokset Rajamäellä ja Tabasalussa sekä kypsytyksivarastot Cognacissa.

PULLOTUS & PAKKAUS
Hyödynnämme ympäristöystävällisiä pakkausmateriaaleja ja tehokkaita pullotuslinjoja.

MYYNTI & MARKKINOINTI
Myyimme ja markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti asiakkaillemme kotimaassa ja vientimarkkinoilla.

TEOLLISET TUOTTEET JA PALVELUT

Hyödynnämme tehokkaasti kaikki tuotantovirrattarjotaksemme erilaisia lopputuotteita ja -palveluja.

Koskenkorvan tislamon raaka-aineet, lopputuotteet ja sivuvirratt hyödynnetään täysin eikä jätettä synny.

INNOVAATIOIT & JATKUVA PARANTAMINEN

Kehitämme jatkuvasti tuotevalikoimaamme ja tarjoamme uusia tuotteita premium-, matalaalkoholisten ja alkoholittomien tuotteiden kategorioihin. Kehitämme toimintatapojamme ja etsimme uusia mahdollisuuksia parantaa operatiivista toimintaamme.

TUOTTEEMME

VIINIT

VÄKEVÄT
ALKOHOLI-
JUOMAT

MUUT
JUOMAT

TEKNISET
ETANOLIT

TÄRKKELYS

REHU-
RAAKA-AINE

TUOTETTU LISÄARVO

ASIAKKAAT & KULUTTAJAT: Tarjoamme tuotteita positiivisiin hetkiin: korkeampaa laatua, paikallista tuotantoa, enemmän luomua, kevyempää tai ympäristöystävällisempää.

- Yhdessä jaetut positiiviset hetket
- Innovatiiviset ja laadukkaat tuotteet
- Ainutlaatuinen ja kattava tuoteportfolio, joka koostuu paikallisesti tuotetuista brändeistä sekä johtavista kansainvälisistä viini- ja väkevien alkoholijuomien brändeistä

YHTEISKUNTA: Olemme sitoutuneet vastuullisen alkoholinkäytön edistämiseen ja suhtaudumme vakavasti alkoholin väärinkäytön aiheuttamiin ongelmiin. Edistämme hyviä työolosuhteita toimitusketjuissamme.

- Vastuullinen juomakulttuuri
- Suomalaisen maatalouden tukeminen
- Merkittävät maksetut ja tilitetyt verot
- Vastuullinen toimitusketju
- Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa

YMPÄRISTÖ: Vähennämme oman tuotantomme ympäristövaikutuksia ja edistämme vastuullisia käytäntöjä arvoketjuissamme.

- Kiertotalouden periaatteita noudattava tuotanto
- Kestävät ja kierrätettävät pakkaukset
- Kestävä maatalous
- Pohjavesien suojeleminen

HENKILÖSTÖ: Tarjoamme mielekkään työn, innostavat tavoitteet sekä mahdollisuuden saada aikaan muutosta.

- Työllistäminen ja maksetut palkat
- Mielekäs työ ja työssä oppiminen
- Tasapaino työn ja muun elämän välillä
- Työterveys ja turvallisuus

KIERTOTALOUS

Koskenkorvan tehdas hyödyntää ohranjyvän sataprosenttisesti

Altian tislaamo Koskenkorvan kylässä käyttää noin 210 miljoonaa kiloa suomalaista ohraa vuodessa. Tislaamo tuottaa viljaviinaa Altian alkoholijuomiin. Koskenkorvan tehdas perustuu bio- ja kiertotaloudelle: ohranjyvää hyödynnetään sataprosenttisesti. Mitään ei mene hukkaan. Koskenkorvan kiertotalous toi Altialle Green Company of the Year 2018 -palkinnon.

Viljaviinan lisäksi Koskenkorvan tehdas tuottaa useita sivutuotteita kuten tärkkelystä ja eläinrehujen raaka-ainetta. Jopa käymisprosessissa syntyvää hiilidioksidia otetaan talteen ja hyödynnetään esimerkiksi kasvihuoneviljelyssä. Ohratärkkelystä käytetään muun muassa paperi- ja kartonkiteollisuudessa sekä elintarviketeollisuudessa ja panimoissa. Monipuolinen tuoteisto mahdollistaa Koskenkorvan tehtaan poikkeuksellisen materiaali tehokkuuden. Ohran kuoret, joita ei muuten hyödynnettäisi Koskenkorvan tehtaan tuotannossa, poltetaan tehtaan omassa biovoimalaitoksessa, joka tuottaa höyryenergiaa tislaamon tarpeisiin.

Tammikuusta 2015 lähtien täydellä kapasiteetilla toiminut 10 megawatin biovoimalaitos käyttää ohrankuorta pääasiassa poltto-

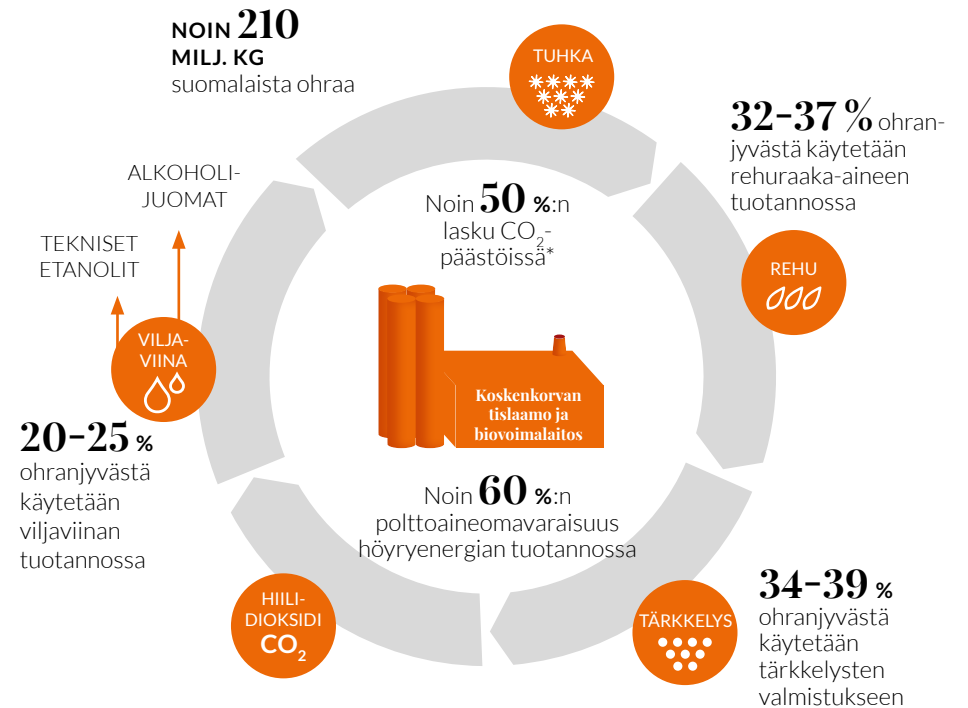
aineenaan. Ohraa kuoritaan Koskenkorvan viljaviina- ja tärkkelystuotannossa ympäri vuotisesti. Koskenkorvan biovoimalaitos on teknikaal-taan ja polttoainesovellukseltaan ensimmäinen Suomessa.

Biovoimalaitoksen ja uusiutuvan energian ansiosta Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet yli 50 % vuoden 2014 tasoon verrattuna. Tehtaan polttoaineomavaraisuus höyryenergian tuotannossa on noin 60 %.

Lopuksi, jotta kiertotalouden kierto olisi kokonainen, biovoimalaitoksesta syntyvä tuhka käytetään lannoitteena pelloilla.

Altia voitti Green Company of the Year -palkinnon arvostetussa The Drinks Business Green Awards 2018 -kilpailussa. Altia sai voiton Koskenkorvan tehtaan bio- ja kiertotalouden ansiosta.

KIERTOTALOUS

*Vuoden 2014 tasoon verrattuna

SEGMENTIT

Finland & Exports

Finland & Exports -segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajamyynnin ja viennin.

Milj. euroa	2018	2017	2016
Liikevaihto	133,8	133,9	133,9
Vertailukelpoinen käyttökate	19,2	19,6	20,2
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	14,3	14,6	15,0
Henkilöstöä keskimäärin	95	100	104

TÄRKEIMMÄT OMAT BRÄNDIT:

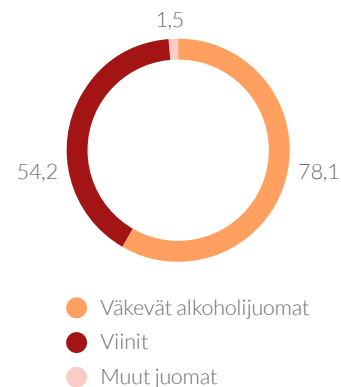
Koskenkorva, Leijona, Jaloviina, Chill Out, Blossa, Renault, Larsen, Saaremaa

PAINOPISTEALUEET:

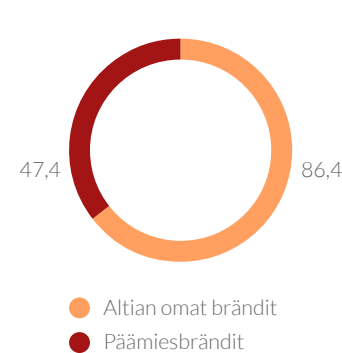
- Yhteistyön kehittäminen vähittäismyyntimonopolin kanssa ja tärkeänä kumppanina pysyminen
- Avainbrändien Koskenkorvan, Larsenin ja O.P. Andersonin viennin kasvattaminen avainmarkkinoilla Venäjällä, Aasiassa ja Yhdysvalloissa sekä uusilla markkinoilla
- Päivittäistavarakaupan kehittäminen ja kasvattaminen Suomessa innovaatioiden ja uutuuskien kautta
- Kuluttajille ja asiakkaille suunnatun digitaalisen kattavuuden kehittäminen viinimaa.fi ja nordicspirits.com -alustojen avulla
- Jatkuvaa tuoteportfolion arviointia ja tuottojohtamista

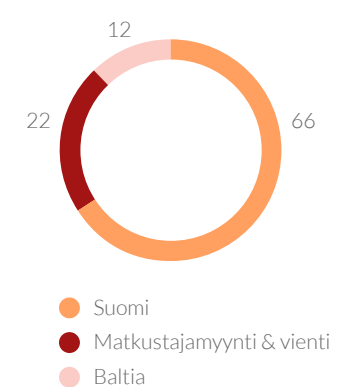
Liikevaihto tuoteryhmittäin,
milj. EUR

Liikevaihto brändiryhmittäin,
milj. EUR

Liikevaihto maittain,
%

Lue lisää segmentin kehityksestä vuonna 2018 [sivulta 30](#)

SEGMENTIT

Scandinavia

Scandinavia-segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Milj. euroa	2018	2017	2016
Liikevaihto	117,7	123,7	127,4
Vertailukelpoinen käyttökate	10,1	11,5	10,4
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	8,6	9,3	8,2
Henkilöstöä keskimäärin	85	86	87

TÄRKEIMMÄT OMAT BRÄNDIT:

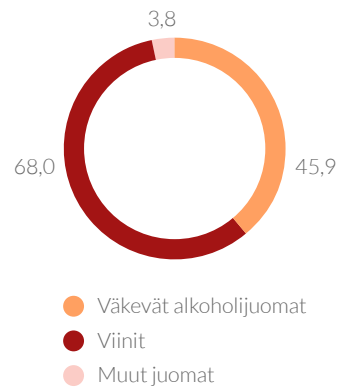
O.P. Anderson, Explorer, Grönstedts, Koskenkorva, Blossa, Chill Out, Larsen, Xanté

PAINOPISTEALUEET:

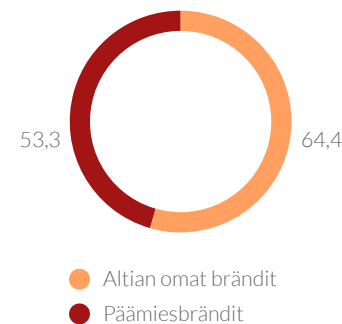
- Pohjoismaisten avainbrändien kehittäminen ja kasvattaminen uusien tilaisuuksien ja kategorioiden innovaatioilla sekä tuotelaajennuksilla
- Strategisten viini- ja väkevien alkoholijuomien kumppanuuksien ja koko arvoketjun kattavan yhteistyön vahvistaminen
- Kuluttajille ja asiakkaille suunnatun digitaalisen kattavuuden kehittäminen folkofolk.se-alustan avulla
- Jatkuvaa tuoteportfolion arviointia ja tuottojohtamista

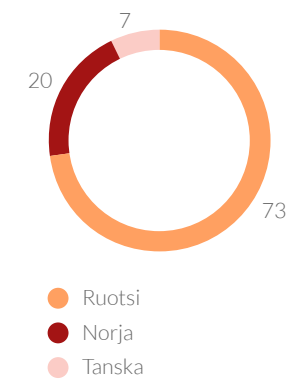
Liikevaihto tuoteryhmittäin,
milj. EUR

Liikevaihto brändiryhmittäin,
milj. EUR

Liikevaihto maittain,
%

Lue lisää segmentin kehityksestä vuonna 2018 [sivulta 31](#)

SEGMENTIT

Altia Industrial

Altia Industrial -segmentti käsittää Koskenkorvan tehtaan toiminnot sekä tärkkelyksen, rehuraaka-aineen ja teknisen etanolin tuotannon sekä sopimusvalmistuksen ja logistiikka-palvelut. Siihen kuuluvat myös toimitusketjutoiminnot eli tuotanto- ja logistiikkatoiminnot eri maissa sekä hankinta.

Milj. euroa	2018	2017	2016
Liikevaihto	105,8	101,3	95,2
Vertailukelpoinen käyttökate	10,9	12,5	8,4
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,3	12,3	8,8
Henkilöstöä keskimäärin	426	452	507

TEOLLISET TUOTTEET: Suomalainen ohra on toimintojemme keskiössä, ja valmistamme siitä ohratärkkelystä, viljaviinaa, teknisiä etanoleja ja rehuraaka-aineita.

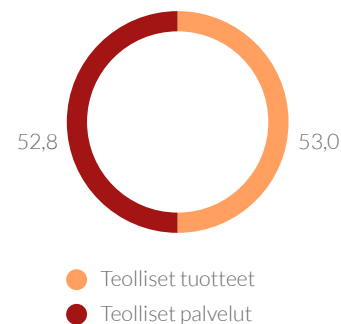
TEOLLISET PALVELUT: Sopimusvalmistusta ja logistiikkapalveluita johtaville viini- ja väkevien alkoholijuomien yrityksille sekä teknisten etanoliin ja liuottimien tuottajille ja jakelijoille.

PAINOPISTEALUEET:

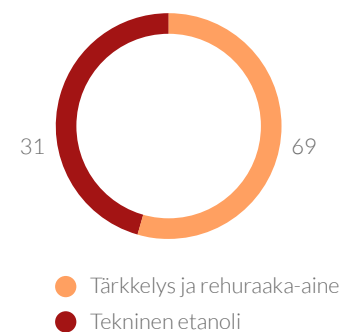
- Teollisten tuotteiden myynnin kasvattaminen ja markkinoinnin kehittäminen. Tehokkuutta, energian- ja vedenkäyttöä parantavan teknologian ja automaation jatkuva kehittäminen.
- Yhteistyön ja asiakkaiden syventäminen sopimusvalmistuskumppaneiden kanssa
- Toimitusketjun tehokkuuden jatkuva parantaminen työturvallisuuteen, laatuun, automaatioon ja digitalisaatioon keskittymällä. Toimitusketjun kyvykkyyksien laajentaminen ketteryteen, joustavuuteen, viinin pakkaamiseen ja matala-alkoholisten tuotteiden tuotantoon keskittymällä.

Liikevaihto kategorioittain,
milj. EUR

Teollisten tuotteiden
liikevaihdon jakauma, %

Lue lisää segmentin kehityksestä vuonna 2018 [sivulta 32](#)

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Pohjoismaiset viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinat lyhyesti

Meillä on laaja kokemus välittäismyyntimonopoleista sekä toimimisesta säännellyillä markkinoilla.

Altia toimii Pohjoismaiden ja Baltian viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla sekä matkustajamyynnissä Pohjoismaissa. Nämä muodostavat Altian kotimarkkinat.

Suomen, Ruotsin ja Norjan viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinat ovat tiukasti säänneltyjä. Sääntely vaihtelee eri maiden välillä, mikä vaikuttaa vähittäismyynnin rakenteisiin, markkinointiin ja hinnoittelumekanismiin kansallisella tasolla.

Suomen, Ruotsin ja Norjan vähittäismyyntimarkkinoilla suurin osa viineistä ja väkevästä alkoholijuomista myydään valtioiden vähittäismyyntimonopoliin kautta (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet). Nämä muodostavat Altian suurimman myyntikanavan.

Monopolimarkkinoilla päivittäistavara-kauppa on myyntikanava matala-alkoholisille ja alkoholittomille viineille ja glögeille, ready-to-drink-juomille, oluille ja siidereille.

Tanskassa ja Baltian maissa vähittäismyyntimarkkinat koostuvat pääosin päivittäistavara-kaupoista. Anniskelumyyntikanavalla ("HoReCa") on tärkeä

rooli uusien tuotteiden lanseerauksessa. Anniskelumyynnissä Altialla on mahdollisuus rakentaa ja edistää brändien tunnettuutta sekä seurata ja muodostaa kuluttajatrendejä.

Matkustajamyynni koostuu lento- ja laivaliikenteessä tehtävästä mynnistä sekä rajakaupasta. Matkustajamyynni on perinteisesti ollut tärkeä kanava Pohjoismaiden ja Baltian maiden alueella maiden välisten hintaerojen takia. Hint erot johtuvat alkoholiverotuksen eroista ja verovapaasta mynnistä.

Kaikki Altian kotimarkkinoiden ulkopuolella tapahtuva kuluttajatuotteiden myynti luokitellaan vienniksi. Altia vie alkoholijuomia noin 30 maahan, esimerkiksi Koskenkorva Vodkaa Venäjälle ja Yhdysvaltoihin, Larsen Cognacia Kiinaan ja O.P. Anderson Aquavitia Yhdysvaltoihin.

Viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla Altia kilpailee globaalien, pohjoismaisten ja pienempien paikallisten väkevien alkoholijuoma-brändien ja viinintuottajien sekä maahantuojien kanssa. Väkevien alkoholijuomien markkinaan verrattuna viinimarkkina on fragmentoitunut, ja markkinoilla toimii useita pienempiä tuottajia, maahantuojia ja jakelijoita.

Toimimme Pohjoismaiden suurilla, vakailla viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla

Pohjoismaiden (Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska) viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden arvo arvioidaan olevan 12,4 miljardia euroa, josta väkevien alkoholijuomien osuus on noin 36 % ja viinien noin 64 %. Väkevien alkoholijuomien volyyymi on noin 77,5 miljoonaa litraa, ja suurimmat kategoriat ovat vodkat ja viskit. Viinimarkkinan volyyymi on noin 510 miljoonaa litraa. Suurin yksittäinen kategoria on punaviini, jonka osuus on noin puolet volyyymistä. *

Pohjoismaiden viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden arvon kehitys on ollut vakaata. Vuosina 2012–2017 markkinoiden arvo kasvoi 1,8 % verrattuna volyymin 0,5 %:n kasvuun. Vuosina 2018–2022 Pohjoismaiden viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoiden arvioidaan kasvavan 2,5 % verrattuna volyymin arvioituun 0,3 %:n kasvuun.*

Hallituksen toimintakertomuksessa [sivulla 26](#) löytyy lisätietoa viinien ja väkevien alkoholijuomien myynnin kehityksestä Pohjoismaiden kolmilla monopolimarkkinoilla vuonna 2018.

Teollinen liiketoiminta

Altia valmistaa viljaviinaa Koskenkorvan tehtaalla. Se osuus viljaviinasta, jota ei käytetä alkoholijuomien tuotantoon, jalostetaan Rajamäen tehtaalla tekniseksi etanoliksi. Tislausprosessin sivutuotteista valmistetaan ohratärkkelystä ja rehuraaka-aineita. Nämä teolliset tuotteet – tekninen etanoli, tärkkelys ja rehuraaka-aineet – myydään teollisille asiakkaille.

Teknisiä etanoleja myydään laajalti teollisuuden tarpeisiin, kuten lääketeollisuuteen ja terveydenhuoltoalalle sekä kemikaali- ja teknokemian aloille.

Ohratärkkelystä käytetään sideaineena paperi- ja kartonkiteollisuudessa, oluen valmistuksessa käymiskyvyn lisäämiseksi ja tuomaan raikkautta sekä muissa elintarviketeollisuuden sovelluksissa. Merkittävä osa ohratärkkelyksestä myydään paperi- ja kartonkiteollisuudelle. Koskenkorvan tehdas on maailman ainoa ohratärkkelyksen tuottaja.

Rehuraaka-ainetta toimitetaan jatkuvasti A-Rehu Oy:n tuotantolaitokselle, joka sijaitsee Koskenkorvan tehtaalla yhteydessä.

Talouden yleinen kehitys vaikuttaa teollisten tuotteiden menekkiin. Paperi- ja kartonkiteollisuuden viimeaikainen kasvu on lisännyt tärkkelyksen kysyntää.

* Lähde: Euromonitor International Ltd. Alcoholic Drinks data 2018 edition (toukokuu 2018). Pohjoismaiden markkinoilla tarkoitetaan Suomea, Ruotsia, Norjaa ja Tanskaa. Arvo on laskettu vähittäismyyntihintoista, käyttäen vuoden 2017 kiinteää valuuttakurssia ja markkinahintaa. Kaikki kasvuennusteet ilmoitetaan keskimääräisenä vuotuisena kasvuprosenttina (CAGR, %).

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Brändiportfoliomme vastaa hyvin pohjoismaisten markkinoiden trendeihin

AITOUS – Epävarmassa ja muuttuvassa maailmassa kuluttajat etsivät luotettavuutta.

- Asiantuntijuus
- Paikallisuus, alkuperä ja perinteet
- Käsitöläisyys

VASTUULLISUUS – Kuluttajat suosivat ympäristöystävällisiä pakkauksia. Kierrätettävyys on entistäkin tärkeämpää.

- Eettinen hyvinvointi
- Reilu kauppa
- Ympäristövastuu
- Läpinäkyvyys

TERVEYSTIETOISUUS – Matala-alkoholisten ja alkoholittomien sekä vähäsokeisten tuotteiden kysyntä kasvaa. Luontaisista raaka-aineista on tullut entistäkin tärkeämpiä.

- Tasapainoinen elämä
- Clean culture -liike
- Tuoreus ja yksinkertaisuus
- Luontaiset raaka-aineet

LAADUN KOROSTAMINEN – Kuluttajat hakevat laatua määrän sijaan.

- Kokonaisvaltainen laatu
- Niukkuus on ylellisyyttä
- Laadukkaat kokemukset

HELPPOKÄYTTÖISYYS – Pienemmät tarjoilukoot ja ready-to-drink-juomat sekä tarjoiluun ja jakamisen helppous.

- On-demand
- Hyvä saatavuus
- Kätevät pakkaukset

BRÄNDIT

Pohjoismaiset avainbrändimme

Altian strategia on luoda arvoa brändiensä avulla. Meillä on ainutlaatuinen portfolio ikonisia brändejä, joilla on pitkä pohjoismainen historia ja jotka ovat alueen tunnetuimpia väkevien alkoholijuomien ja viinien brändejä.

Vuonna 2018 täsmensimme pohjoismaisten avainbrändiemme portfolioita siten, että se heijastaa paremmin strategisia kasvumahdollisuuksia. Tavoitteemme on keskittää toimia ja saavuttaa parempaa vaikuttavuutta. Keskeiset vientibrändimme ovat Koskenkorva Vodka, Larsen Cognac ja O.P. Anderson Aquavit. Näiden brändien osalta keskitymme maantieteelliseen kasvuun ja brändien jalanjäljen laajentamiseen uusiin kanaviin ja teknologioihin.

Investoimme myös muihin ikonisiin pohjoismaisiin brändeihimme, joita ovat Chill Out, Blossa ja Xanté sekä Leijona ja Jaloviina Suomessa ja Explorer ja Grönstedts Ruotsissa. Edellä mainittujen pohjoismaisten avainbrändien lisäksi Altialla on merkittävä portfolio muita paikallisia brändejä kaikissa tuoteryhmissä ja hintaluokissa, minkä ansiosta Altia voi tarttua kuluttajakentän tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Kaikki, mitä teemme, lähtee kuluttajasta. Jatkuvan kuluttajatutkimuksen avulla olemme kehittäneet syvällisen ymmärryksen pohjoismaisista kuluttajista ja heidän tarpeistaan. Jokaista kehitysprojektia ohjaa vahva kuluttajalähtöisyys, on kyse innovaatiosta ja tuotekehityksestä tai brändiemme markkinoinnista. Koska osallistamme jatkuvasti Altian omaa kuluttajayhteisöä, voimme olla lähellä ihmisiä, jotka rakastavat brändejämme ja auttavat meitä kehittämään niitä edelleen.

KOSKENKORVA
LARSEN
COGNAC
O.P. ANDERSON**CHILL
OUT****BLOSSA
GLÖGG****JALOVIINA****EXPLORER****LEIJONA®****XANTÉ****GRÖNSTEDT^S**

BRÄNDIT

Keskeiset vientibrändimme

KOSKENKORVA

Koskenkorva on luonnon parhaista raaka-aineista valmistettu klassinen vodka. Vuodesta 1953 saakka valmistettu Koskenkorva tislataan edelleen Koskenkorvan kylässä Etelä-Pohjanmaalla. Kun yhdistetään pohjoisissa olosuhteissa kasvanut ohra, puhdas ja käsittelemätön pohjavesi sekä jatkuvatoiminen tislusprosessi, saadaan aikaan tuotteen ainutlaatuinen maku. Koskenkorva on voittanut useita palkintoja alan kansainvälisissä kilpailuissa.

Vastuullisuus on tärkeä osa Koskenkorvan brändiä. Koskenkorvan tislaamo on bio- ja kiertotalouden edelläkävijä. Altia ja Koskenkorvan tislaamo voittivat Green Company of the Year -palkinnon The Drinks Business -lehden järjestämässä Drinks Business Green Awards 2018 -kilpailussa.

Haluamme tehdä Koskenkorvasta maailman luotetuimman ja arvostetuimman vodkan.

LARSEN
— COGNAC —

Larsen Cognac on yhdistelmä ennakkoluulotonta ja rohkeaa skandinaavista henkeä sekä Cognacin kylästä peräisin olevaa ranskalaista käsityötaitoa ja asiantuntijuutta. Brändin historia juontaa juurensa nuoreen norjalaiseen seikkailijaan, Jens Reidar Larseniin. Haluamme haastaa cognac-teollisuuden perinteet ja löytää uusia ja yllättäviä tapoja cognacin nauttimiseen. Cognacillamme on aidosti omaleimainen identiteetti ja maku, aivan kuten Jens Reidar alusta alkaen halusikin.

Larsen Cognac on hiljattain viety Kiinan markkinoille, ja se on tärkeimpiä vientibrändejämme.

Haluamme tehdä Larsenista innovatiivisen ja omaperäisen valinnan tummien väkevien alkoholijuomien ystäville.

O.P. ANDERSON

Akvaviitti on mielenkiintoinen, erittäin pohjoismainen väkevien alkoholijuomien kategoria, ja baarimestarit pitävät sitä erinomaisena cocktailin ainesosana. O.P. Anderson on Ruotsin vanhin ja johtava akvaviitti-brändi, joka on ottanut lupaavia askelia myös muissa Pohjoismaissa. O.P. Andersonin klassinen, mausteinen resepti on ollut innoituksena monille nykyisille akvaviiteille. Vaikka O.P. Anderson yhdistetään perinteisiin, on brändi ajan-kohtainen ja moderni, mikä tekee siitä mielenkiintoisen.

Innovaatiot kuten luomu-akvaviitti O.P. Anderson Björk ja ready-to-drink-juomasekoitukset vastaavat modernin kuluttajan vastuulliseen alkoholinkulutukseen.

Haluamme tehdä O.P. Andersonista johtavan brändin, joka on muutakin kuin perinteinen akvaviitti.

ALTIA SIOJITUSKOHTEENA

Miksi sijoittaa Altiaan?

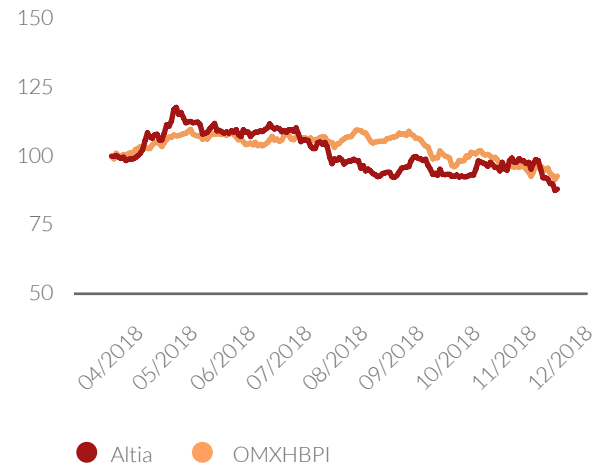
- Pohjoismainen markkinajohtaja, jolla on ainutlaatuinen portfolio ikonisia brändejä.**
 Brändeillämme on pitkä pohjoismainen historia ja ne ovat alueen tunnetuimpia väkevien alkoholijuomien ja viinien brändejä. Lisäksi Altialla on **laaja viiniportfolio**, joka sisältää sekä Altian omia että lukuisia tunnettuja Altian päämiesten viinibrändejä. Altian brändiportfolio vastaa hyvin niin pohjoismaisten kuin maailmanlaajuisten markkinoiden trendeihin. Lue lisää brändeistä [sivulta 20](#).
- Kokemuksen ja koon tarjoamat vahvat edellytykset toimia vakailla ja kannattavilla pohjoismaisilla markkinoilla.** Mittakaavan, laaja valikoiman, tuoteinnovointikyvyn, markkina-asiantuntijuuden ja kuluttajatiedon ansiosta Altialla on hyvät edellytykset hyödyntää markkinatrendien tarjoamia kasvumahdollisuuksia. Lue lisää markkinoista [sivulta 18](#).
- Selkeä strategia, jolla rakennetaan kannattavaa kasvua.** Lue lisää strategiasta [sivulta 11](#).
- Altian **integroitu toimintamalli mahdollistaa täyden kapasiteetin hyödyntämisen.** Toimintoja ja resursseja yhdistetään ja jaetaan Altian omien brändien, päämiesbrändien ja teollisten tuotteiden kesken. Integroitu toimintamalli laajentaa tuotekehitys- ja innovointikyvykkyysien ja myös markkinatiedon käyttöä. **Vastuullisuus on** Altian liiketoimintojen **keskeinen menestystekijä**. Koskenkorvan tehtaan toiminta perustuu kiertotalouteen, ja tehdas käyttää ohranjyvän sataprosenttisesti. Lue lisää kiertotaloudesta [sivulta 14](#).
- Kokenut johtoryhmä toteuttaa strategiaa tuloksellisesti.** Johtoryhmän jäsenillä on vahva ja laaja kokemus Pohjoismaiden ja Baltian alkoholimarkkinoista sekä brändikeisissä ja trendivetoisessa markkinaympäristössä toimimisesta. Altian johto esitellään [sivulla 106](#).
- Altian liiketoiminnalle ominaista ovat **vakaat ja hajautetut tulovirrat** jotka perustuvat viinien ja väkevien alkoholijuomien vakaaseen kulutukseen. Merkittävä osa Altian liikevaihdosta on peräisin valtion vähittäismyyntimonopoleista Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Altian hyvää ja vakaata kassavirtaa tukevat kannattavuuden parantamiseen keskittyminen sekä investointien huolellinen ja käyttöpääoman tehokas hallinnointi, mikä mahdollistaa houkuttelevan osinkotuoton. Lue lisää tilinpäätöksestä [sivulta 108](#) alkaen.

Avaintietoja Altian osakkeesta

		2018
Markkina:	Nasdaq Helsinki Oy	Markkina-arvo: 256 milj. euroa
Sektori:	Ruoka ja juoma/Kulutustavarat	Korkein hinta: 9,50 euroa
Kaupankäyntitunnus:	ALTIA	Alhaisin hinta: 7,015 euroa
ISIN-tunnus:	FI4000292438	Päätöshinta: 7,07 euroa
Listautumispäivä:	23.3.2018	

Osakkeen hinnan kehitys

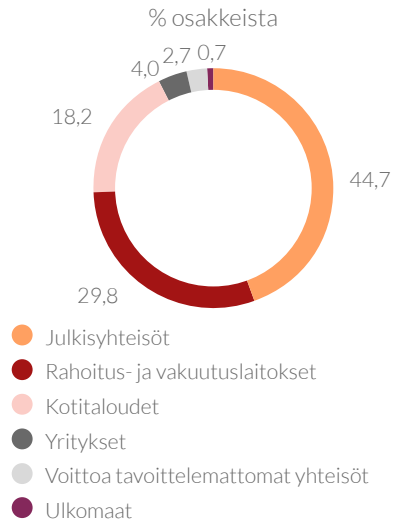
Osakekurssin kehitys, indeksi 100 = 23.3.2018

Lähde: Nasdaq Helsinki

Omistusrakenne 31.12.2018

Osakkeenomistajat sektorin mukaan,

Hallintarekisteröityjen osakkeiden osuus oli 26,7%

Lähde: Euroclear Finland

ALTIA SIJOITUSKOHTENA

Tietoa osakkeenomistajille

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 15.5.2019 Merikaapelihallissa Kaapelitehtaalla, osoitteessa Tammasaarenlaituri 5, M1 sisäänkäynti, Helsinki.

Osallistuminen

Ohjeet varsinaiseen yhtiökokoukseen osallistujille löytyvät yhtiökokouskutsusta, joka julkaistaan Altian verkkosivuilla osoitteessa www.altiagroup.fi/yhtiokokous2019

Osinkoehdotus

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyvältä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,38 euroa osakkeelta.

Taloudellisen raportoinnin kalenteri vuonna 2019

7.2.	Tilinpäätöstiedote 2018
Viikko 12	Vuosikertomus 2018
8.5.	Liiketoimintakatsaus tammi-maaliskuu 2019
15.8.	Puolivuositarkastus tammi-kesäkuu 2019
7.11.	Liiketoimintakatsaus tammi-syyskuu 2019

Altia noudattaa 30 päivän hiljaista jaksoa ennen tilinpäätösten, puolivuositarkastusten ja liiketoimintakatsausten julkaisua.

Ajantasaista tietoa Altiaa ja taloudellisesta kalenterista on saatavilla osoitteesta www.altiagroup.fi/sijoittajat. Sivulta löytyvät myös sijoittajasuhteiden yhteystiedot.

CASE

Listautuminen lyhyesti

ALTIA OYJ:N LISTAUTUMINEN TOTEUTETTIIN maaliskuussa 2018. Listautuminen herätti suurta kiinnostusta, ja se ylimerkittiin selvästi.

Listautuminen sisälsi Suomen valtion 23 000 000 olemassa olevan osakkeen osakemyynnin yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa sekä institutionaalisille sijoittajille Suomessa ja kansainvälisesti sekä Altian vakituisille työntekijöille Suomessa ja Ruotsissa tarjotut 180 485 uutta Altian osaketta.

Osakemyynnissä osakkeiden merkintähinta oli 7,50 euroa osakkeelta ja henkilöostöannissa 6,75 euroa osakkeelta. Osakkeista yhteensä 6 000 000 allokoiittiin yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ja 17 000 000 allokoiittiin institutionaalisille sijoittajille. Noin 16 500 sijoittajaa teki merkintäsitoumuksen julkisessa osakemyynnissä.

Altian markkina-arvo listautumisen jälkeen oli noin 271,1 miljoonaa euroa. Kaupankäynti Altian osakkeilla Nasdaq Helsingissä alkoi 23.3.2018.

Lue lisää listautumisesta verkkosivuiltamme: www.altiagroup.com/listautuminen

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus

Altia on johtava pohjoismainen alkoholijuomayhtiö, joka toimii Pohjoismaissa, Virossa ja Latviassa viinien ja väkevien alkoholijuomien markkinoilla. Valmistamme, maahantuomme, markkinoimme, myymme ja jakelemme sekä omia että päämiestemme tuotteita. Pohjoismaiden ja Baltian lisäksi meillä on tuotantoa Ranskan Cognacissa. Altia vie alkoholijuomia noin 30 maahan.

Altian taloudelliseen kehitykseen vuonna 2018 vaikuttivat toimintaympäristöön liittyvät ulkoiset tekijät. Nousseet raaka-ainekustan-

nukset ja valuuttojen negatiivinen vaikutus ovat laskeneet tulosta.

Ilman valuuttakurssien negatiivista vaikutusta liikevaihto kasvoi 1,4 prosenttia. Altian pohjoismaisten avainbrändien kuten Koskenkorva Vodka ja Larsen Cognacin myynti jatkui hyvällä tasolla etenkin viennin kasvun ansiosta. Lisäksi päivittäistavarakaupan avaaminen Suomessa ja omien viinibrändiemme, Blossan ja Chill Outin, myynti kehittyivät hyvin.

Pohjoismaisilla monopolimarkkinoilla volyymin kasvu oli vakaata Ruotsissa ja Norjassa, ja Suomessa markkinat laskivat vuonna 2018.

AVAINLUVUT

	2018	2017	2016
Liikevaihto, milj. euroa	357,3	359,0	356,6
Vertailukelpoinen käyttökate, milj. euroa	40,0	42,4	40,8
% liikevaihdosta	11,2	11,8	11,5
Käyttökate, milj. euroa	34,0	40,3	60,8*
Vertailukelpoinen liiketulos, milj. euroa	25,6	28,2	26,4
% liikevaihdosta	7,2	7,8	7,4
Liiketulos, milj. euroa	19,7	26,1	46,3
Kauden tulos, milj. euroa	15,1	18,3	36,1
Osakekohtainen tulos, euroa	0,42	0,51	1,00
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	1,2	1,1	0,1
Henkilöstö keskimäärin	718	762	829

*) Vuoden 2016 käyttökatteeseen sisältyi 16,3 miljoonan euron etuusperusteisen eläkevastuun maksusta saatu nettovoitto, joka on katsottu vertailukelpoiseuteen vaikuttavaksi eräksi 31.12.2016 päättyneen vuoden osalta.

Altia-konsernin tilinpäätös laaditaan IFRS:n mukaisesti. Vertailutiedot perustuvat vuoden 2017 vastaaviin lukuihin (suluissa), ellei toisin mainita.

Suomen monopolimarkkinan volyymin laskun taustalla ovat vuoden 2018 alussa voimaan tulleet muutokset alkoholilainsäädännössä ja alkoholin verotuksessa. Kokonaisuudessaan kaikkien kolmen vähittäismyyntimonopolin väkevien alkoholijuomien ja viinien markkinoiden kehitys oli vuonna 2018 edellivuoden tasolla. Näillä markkinoilla Altia vahvisti markkina-asemaansa viineissä, mutta menetti sitä väkevissä alkoholijuomissa Ruotsin päämiesportfoliossa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Altia Industrialin myönteinen vaikutus liikevaihtoon johtui teollisten tuotteiden hyvänä jatkuneesta kehityksestä ja ohran hinnan nousun vuoksi tehdyistä hinnankorotuksista.

Markkinoiden kehitys vuonna 2018

Markkinoiden kokonaiskehitys kolmilla Pohjoismaisilla monopolimarkkinoilla on pysynyt

edellivuoden tasolla. Suomen vähittäismyyntimonopolin laskua kompensoi Ruotsin ja Norjan vähittäismyyntimonopolien kasvu.

Sää oli kesällä 2018 poikkeuksellinen Pohjoismaissa, kun toukokuun alussa alkanut lämmin ja aurinkoinen sää jatkui koko kesän. Tämä on saattanut lisätä valko-, kuohu- ja roséviinien myyntiä ja toisaalta vähentää punaviinien myyntiä.

Seuraavassa taulukossa esitetään viinin ja väkevien alkoholijuomien myynnin kehitys vähittäismyyntimonopoleissa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Luvut perustuvat vähittäismyyntimonopolien (Alko, Systembolaget ja Vinmonopolet) julkaisemiin litramääräisiin myyntitilastoihin.

VIINIEN JA VÄKEVIEN ALKOHOLIJUOMIEN MYYNIN KEHITYS POHJOISMAISILLA MONOPOLIMARKKINOILLA

% muutos edelliseen vuoteen verrattuna	2018	2017
Suomi, yhteensä	-3,3	-0,2
Väkevät alkoholijuomat	-3,6	-0,4
Viinit	-3,2	-0,1
Ruotsi, yhteensä	+2,1	+0,2
Väkevät alkoholijuomat	+2,7	+0,9
Viinit	+2,0	+0,2
Norja, yhteensä	+1,5	-1,1
Väkevät alkoholijuomat	+0,1	-0,9
Viinit	+1,7	-1,1

Suomi

Vuonna 2018 Suomen vähittäismyyntimonopolin viinien ja väkevien alkoholijuomien myyntivolyymit laski 3,3 prosenttia edellivuoteen verrattuna.

Väkevien alkoholijuomien kategoria laski 3,6 prosenttia. Laskua oli suurten volyymien kategorioissa, joita ovat vodka, skotlantilaiset blended-viskit ja VS-konjakit. Laskua ei kompensoinut pienempien volyymien kuten ginien, sekä irlantilaisien ja amerikkalaisten viskien kategorioissa saavutettu kasvu. Viinien myynti laski 3,2 prosenttia. Punaviinien volyymit olivat heikkoja, kun taas kehitys valko- ja kuohuviineissä oli edellivuoden tasolla. Roséviinien kasvuluvut olivat kaksinumeroisia edellivuoteen verrattuna. Glögien myynti laski, ja alkoholittomien juomien kategoria kasvoi.

Suomen alkoholilaki muuttui vuoden 2018 alussa. Uuden alkoholilain nojalla päivittäistavarakaupissa voidaan myydä enintään 5,5 tilavuusprosentin vahvuisia etanolipohjaisia alkoholijuomia ja käyttää väkevien alkoholijuomien brändejä.

Alkoholin verotus muuttui vuoden 2018 alusta seuraavasti: väkevien alkoholijuomien osalta +5 prosenttia, viinien osalta +13 prosenttia ja muiden kategorioiden osalta +7,2 – +12,9 prosenttia. Nämä muutokset vaikuttivat Suomen vähittäismyyntimonopolin alhaisempiin volyymeihin.

Alkoholin valmisteveroa korotettiin edelleen 1.1.2019 alkaen seuraavasti: väkevien alkoholijuomien osalta +2,0 prosenttia, viinien osalta

+3,7 prosenttia, oluiden osalta +2,7 prosenttia ja siiderien osalta +2,1 prosenttia.

Ruotsi

Vuonna 2018 Ruotsin vähittäismyyntimonopolin viinien ja väkevien alkoholijuomien myyntivolyymit kasvoivat 2,1 prosenttia edellivuoteen verrattuna.

Kasvu johtui pääasiassa kesän vilkkaasta myynnistä. Väkevien alkoholijuomien kategoria kasvoi 2,7 prosenttia ginien, muiden liköörien (shottien), tummien rommien ja muiden väkevien alkoholijuomien hyvän menekin ansiosta. Viinikategoria kasvoi 2,0 prosenttia. Kasvu oli nopeinta kuohuviineissä, jota seurasivat rosé- ja valkoviinit. Punaviinit jatkoivat laskuaan kevyempien vaihtoehtojen hyväksi. Glögit kasvoivat hieman viimeisellä vuosineljänneksellä verrattuna edellivuoteen.

Norja

Vuonna 2018 Norjan vähittäismyyntimonopolin viinien ja väkevien alkoholijuomien myyntivolyymit kasvoivat 1,5 prosenttia edellivuoteen verrattuna.

Kasvu johtui kesän hyvästä menekistä ja viinien myynnin kasvusta. Väkevien alkoholijuomien myynti jatkui lähes edellivuoden tasolla, kasvua oli +0,1 prosenttia. Liköörien (shottien) ja ginien hyvä menekki tasapainotti negatiivista kehitystä rypäletisissä, vodkassa ja muissa väkevissä alkoholijuomissa. Viinikategoria kasvoi 1,7 prosenttia, mikä johtui valko-, rosé- ja kuohuviinien menekin kasvusta. Punaviinien osuus pieneni edelleen.

Strategia ja taloudelliset tavoitteet

Altian strategiassa keskitytään luomaan kannattavaa kasvua viiden strategisen painopistealueen kautta:

- Pohjoismaisten avainbrändien kasvattaminen
- Merkittävän muutoksen toteuttaminen viineissä
- Strategisten kumppanuuksien vahvistaminen
- Laajentaminen uusiin myyntikanaviin
- Kasvun rahoittaminen ja mahdollistaminen – jatkuvaa kokonaisvaltaista tehostamista ja suorituskykyä

Tukeakseen edellä mainittuja orgaanisia strategisia tavoitteitaan, Altia jatkaa aktiivista brändiportfolion hallintaa ja kehittämistä. Tämä pitää sisällään mahdolliset valikoidut hankinnat ja/tai myynnit.

Taloudelliset tavoitteet

Altia on asettanut seuraavat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet:

- Vertailukelpoinen käyttökateprosentti kasvaa 15 prosenttiin pitkällä aikavälillä
- Vuotuinen liikevaihto kasvaa 2 prosenttia ajan mittaan (CAGR)
- Tavoitteena on pitää raportoitu nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen pitkällä aikavälillä alle 2,5-kertaisena

Osinkopolitiikka

Altia pyrkii noudattamaan aktiivista osingonjakopolitiikkaa, ja se osa tilikauden tuloksesta, jota ei arvioida tarvittavan yhtiön kasvuun ja kehittämiseen, jaetaan osakkeenomistajille. Yhtiön osingonjakopolitiikan mukaan osingonmaksusuhde on 60 prosenttia tai enemmän tilikauden tuloksesta.

Tärkeimmät tapahtumat vuonna 2018

Pörssilistautuminen

Altian pörssilistautuminen toteutui maaliskuussa 2018. Listautuminen sisälsi osakemyynnin Suomen valtion toimesta sekä henkilöstöannin Altian Suomessa ja Ruotsissa työskenteleville vakituksille työntekijöille.

Pohjoismaisten avainbrändien kasvu

Vuonna 2018 Altian pohjoismaiset avainbrändit ovat kehittyneet hyvin, ja viennin hyvällä kehityksellä on tärkeä rooli. Larsen Cognacin vienti Aasian aloitettiin vuoden alussa. Koskenkorva Vodkalle Venäjä on tärkeä markkina ja Yhdysvalloissa Altia jatkaa jakelun vahvistamista. O.P. Anderson Aquavitilla Altia tähtää Yhdysvaltojen markkinoille.

Altia on lanseerannut innovaatioita pohjoismaisten avainbrändien alle. Näistä esimerkiksi on Renault Avec, jonka kypsyttämiseen käytetään innovatiivista menetelmää. Lisäksi tuotteita on lanseerattu Explorer vodka, Xanté likööri, O.P. Anderson Aquavit ja Koskenkorva Vodka -brändien alle.

Tuotelanseerauksia viineissä

Vuonna 2018 Altia jatkoi viinivalikoiman kehittämistä tuomalla useita viiniuutuuksia pohjoismaisiin vähittäismyyntimonopoleihin. Muun muassa lanseerattiin laaja valikoima roséviinejä vastaamaan vahvaan roséviinien trendiin, joka näkyi etenkin kesällä. Kuohuviiniportfolioon lisättiin uusia tuotteita kuten Amies Amies ja aromatisoitu kuohuviini Say Blush Ruotsissa. Punaviinikategoriassa Ruotsissa ja Suomessa Altia lanseerasi Novellus-punaviinin, joka on Altian oma innovaatio. Glögikategoriassa Altialla oli laaja valikoima Blossa-glögejä ja uusi Blossa vuosikertaglögi.

Päämiesviineillä, jotka edustavat maailmanlaajuisesti viinialueita kaikissa kategorioissa, on tärkeä rooli Altia viiniportfolioissa.

Uudet strategiset kumppanuudet

Vuonna 2018 Altia vahvisti markkina-asemaansa Ruotsin suurilla viinimarkkinoilla uuden strategisen päämiehen García Carriónin myötä.

Lisäksi Altia vahvisti giniportfoliotaan entises-tään aloittamalla yhteistyön palkitun ruotsalaisen premiumtason craft-ginejä valmistavan Hernö Ginin kanssa.

Laajentuminen uusiin kanaviin

Vuoden 2018 alussa Suomen päivittäistavara-kauppa avautui Altialle. Vuoden aikana Altia on osoittanut innovaatiokykynsä ja tuonut kattavan valikoiman uusia tuotteita pohjoismaisten

avainbrändien alle kuten Koskenkorva Vichy ja Village -sarjat sekä Leijona- ja Jaloviina-lonkerot. Uusien matala-alkoholisten (enintään 5,5 tilavuusprosenttia) päivittäistavatuotteiden jakelu on kehittynyt hyvin.

Altia kehittää jatkuvasti digitaalisia alustojaan – Viinimaata Suomessa ja folkofolkia Ruotsissa. Kohdennettujen toimenpiteiden ja optimoidun sisällön avulla alustojen kävijämäärät ovat kasvaneet.

Toukokuussa Altia avasi Saksassa uuden verkkokaupan pohjoismaisille alkoholijuomille osoitteessa www.nordicspirits.com.

Taloudellinen katsaus

Vuonna 2018 Altia-konsernin raportoitu liikevaihto oli 357,3 (359,0) miljoonaa euroa, jossa on laskua 0,5 prosenttia. Heikkojen Ruotsin ja Norjan kruunujen vaikutus on merkittävä, ja kiinteillä valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 1,4 prosenttia. Sekä Finland & Exports- että Scandinavia-segmenttien liikevaihto kiinteillä valuuttakursseilla oli viime vuoden tasolla. Altia Industrialin liikevaihto kasvoi pääasiassa ohran hinnan noususta johtuneiden hinnankorotusten ja teollisten tuotteiden hyvien volyymien ansiosta.

Väkevien alkoholijuomien liikevaihto laski viime vuodesta Suomen alhaisempien volyymien, Ruotsin päämiesportfolioissa tapahtuneiden muutosten ja valuuttakursien vaikutusten

LIIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Finland & Exports	133,8	133,9	-0,1
Scandinavia	117,7	123,7	-4,9
Altia Industrial	105,8	101,3	4,4
YHTENSÄ	357,3	359,0	-0,5

LIIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	124,0	125,9	-1,5
Viinit	122,2	124,7	-2,0
Muut juomat	5,3	8,4	-37,2
Teolliset tuotteet ja palvelut	105,8	101,3	4,4
Muut	0,0	-1,3	
YHTEENSÄ	357,3	359,0	-0,5

vuoksi. Viennin ja Suomen päivittäistavarakauppan myynnin kasvu kompensoivat osittain laskua. Viineissä volyymin kehitys oli hyvää, mutta liikevaihto laski valuuttakurssien vaikutuksesta.

Vuonna 2018 vertailukelpoinen käyttökate

(käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 40,0 (42,4) miljoonaa euroa eli 11,2 (11,8) prosenttia liikevaihdosta. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -6,0 (-2,1) miljoonaa euroa, joista 4,6 miljoonaa euroa liittyi Altian listautumiseen. Lisäksi Suo-

VERTAILUKELPOINEN KÄYTTÖKATE (EBITDA) SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2018	2017
Finland & Exports	19,2	19,6
Scandinavia	10,1	11,5
Altia Industrial	10,9	12,5
Muut	-0,3	-1,1
YHTEENSÄ	40,0	42,4
% liikevaihdosta	11,2	11,8

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Milj. euroa	2018	2017
Vertailukelpoinen käyttökate	40,0	42,4
Liiketoimintojen ja hyödykkeiden myyntien voitot ja tappiot	0,4	1,3
Liiketoimintojen lopettamiseen liittyvät kulut ja uudelleenjärjestelykulut	-1,1	-1,1
Olennaiset projektit		
Kustannukset suljetussa vapaaehtoisessa eläkejärjestelyssä	-0,7	
Pörssilistautumiseen liittyvät kulut	-4,6	-2,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-6,0	-2,1
Käyttökate	34,0	40,3

messa ja Ruotsissa toteutettujen tehokkuustoimenpiteiden uudelleenjärjestelykulut sekä suljetun vapaaehtoisen eläkejärjestelyn kulut sisältyivät vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Raportoitu käyttökate oli 34,0 (40,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 7,4 (8,3) miljoonaa euroa, ja ne sisälsivät pääosin 0,5 (1,6) miljoonaa euroa käyttöomaisuuserien myyntituottoja, 3,4 (3,4) miljoonaa euroa myyntituloja (höyryn, energian ja veden myynnistä) sekä vuokratuottoja 1,4 (1,0) miljoonaa euroa.

Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat 49,9 (52,0) miljoonaa euroa, josta palkkojen osuus oli 37,9 (40,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 73,9 (72,9) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 2,3 (1,9) miljoonaa

euroa. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin olivat yhteensä 1,2 (0,9) miljoonaa euroa.

Tilikauden verot olivat 3,6 (6,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 19,1 (27,0) prosentin efektiivistä veroastetta. Vuonna 2017 efektiivinen veroaste oli korkea Viroon liittyvän laskennallisen verovelan uudelleenarvioinnin takia.

Tilikauden tulos oli 15,1 (18,3) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,42 (0,51) euroa.

Rahavirrat, tase ja investoinnit

Liiketoiminnan nettorahavirta vuonna 2018 oli 6,5 (37,6) miljoonaa euroa. Rahavirran laskuun vaikuttivat nettokäyttöpääoman kehitys, raportoidun tuloksen lasku, joka sisälsi pörssilistautumiseen liittyvät kulut sekä muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä raportoidut erät sekä vuoden aikana maksetut tuloverot.

Käyttöpääoman eristä saamiset kasvoivat 7,4 miljoonalla eurolla, mikä johtui viennin ja päivittäistavarakauppanavan kasvusta. Etenkin kiinalaisen uuden vuoden vaikutus näkyy viimeisellä vuosineljänneksellä. Lisäksi Altia Industrial -segmentin korkeammat volyymit ja loppuvuoden korkeampi laskutus ohran hinnan noususta johtuen kasvattivat saatavia. Varastot kasvoivat 5,5 miljoonalla eurolla. Kasvun taustalla on pääasiassa suuremmat ohraostot vuoden lopussa ohramarkkinan vaihteluista johtuen. Tämän lisäksi varastojen kasvun taustalla ovat laajentunut päivittäistavara-kaupan valikoima, uudet päämiesbrändit sekä Altia Industrial -segmentin kasvaneet volyymit. Osto- ja muiden velkojen negatiivinen vaikutus oli 4,3 miljoonaa euroa, koska ostovelkoja ei optimoitu kompensoimaan korkeampia varoja. Vuoden aikana maksetut verot perustuivat arvioon vuoden verotettavasta tulosta. Arvio ylitti tämän hetken arvion toteumasta, minkä takia veroista johtuva ulosmenevä kassavirta oli korkea.

Yhteensä myydyt saamiset olivat kauden lopussa 80,2 (83,6) miljoonaa euroa.

Kauden lopussa konsernin nettovelka oli 47,4 (47,7) miljoonaa euroa ja raportoitu nettovelka suhteessa vertailukelpoiseen käyttökatteeseen oli 1,2 (1,1). Nettovelkaantumisaste oli 31,6 (34,9) prosenttia ja omavaraisuusaste oli 38,4 (34,3) prosenttia.

Konsernin likvideettireservi koostui 60,0 miljoonan euron suuruudesta valmiusluottolimiitistä, josta oli käytössä 0,0 (10,0) miljoonaa euroa, ja 10,0 miljoonan euron suuruudesta konsernitiilimiitistä, joka oli käyttämättä 31.12.2018 ja 31.12.2017. Altia-konsernin maksuvalmius pysyi hyvänä koko katsauskauden ajan.

Konsernitaseen loppusumma laski ja oli 390,4 (398,4) miljoonaa euroa.

Bruttoinvestoinnit olivat 7,7 (11,9) miljoonaa euroa. Suurin osa investoinneista kohdistettiin Rajamäen tehtaaseen sekä tietoteknisten ja digitaalisten valmiuksien edelleen kehittämiseen.

TASEEN AVAINLUVUT

	2018	2017
Raportoitu nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	1,2	1,1
Lainat, milj. euroa	89,4	100,1
Nettovelka, milj. euroa	47,4	47,7
Omavaraisuusaste, %	38,4	34,3
Nettovelkaantumisaste, %	31,6	34,9
Investoinnit, milj. euroa	-7,7	-11,9
Varat yhteensä, milj. euroa	390,4	398,4

Liiketoimintakatsaus

Finland & Exports

Finland & Exports -segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajamyynnin ja viennin.

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Liikevaihto	133,8	133,9	-0,1
Vertailukelpoinen käyttökate	19,2	19,6	-1,9
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	14,3	14,6	
Henkilöstöä keskimäärin	95	100	

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	78,1	76,1	2,6
Viinit	54,2	56,3	-3,7
Muut juomat	1,5	1,3	11,6
Muut		0,2	
YHTEENSÄ	133,8	133,9	-0,1

Vuonna 2018 Finland & Exports -segmentin liikevaihto oli 133,8 (133,9) miljoonaa euroa. Hyvä kehitys Altian pohjoismaisten avainbrändien viennissä sekä Suomen päivittäistavara-kaupassa ovat tasapainottaneet segmentin muiden markkinoiden haasteita. Viennin kasvuun on vaikuttanut positiivisesti erityisesti Aasian jakelun avautuminen Larsen Cognacille. Väkevien alkoholijuomien ja viinien volyymit Suomen vähittäismyyntimonopolissa olivat koko vuoden edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Tällä oli negatiivinen vaikutus Altian väkevien alkoholijuomien ja viinien monopolimyyntiin. Volyymien laskusta huolimatta Altian markkinaosuus sekä

väkevissä alkoholijuomissa että viineissä on pysynyt viime vuoden tasolla. Liikevaihto matkustajamyynnissä ja Baltiassa jatkoi laskuaan lähinnä laivaliikenteen ja Tallinnan satamakaupan heikon kehityksen vuoksi.

Vuonna 2018 vertailukelpoinen käyttökate oli 19,2 (19,6) miljoonaa euroa, mikä vastaa 14,3 (14,6) prosentin vertailukelpoista käyttökateprosenttia. Heikoilla monopoli- ja matkustajamyynnillä oli negatiivinen vaikutus kannattavuuteen, mutta liiketoiminnan kustannusten hallinta vähensi suurelta osin niiden vaikutusta.

Liiketoiminnan tapahtumia vuonna 2018

Vuoden 2018 alusta alkaen Altia on lanseerannut kattavan valikoiman matala-alkoholisia tuotteita Suomen päivittäistavara-kauppaan. Tuotteita on lanseerattu väkevien alkoholijuomien ikonisten brändien alle. Uusia lanseerauksia ovat muun muassa Koskenkorva Vichy ja Koskenkorva Village -sarja sekä Jaloviina- ja Leijona-lonkerot. Uudet matala-alkoholiset päivittäistavara-kauppatuotteet ovat saaneet hyvän vastaanoton ja saavuttaneet hyvän jakelupeiton.

Altia toi vuoden 2018 aikana useita väkevien alkoholijuomien ja viinien uutuuksia Suomen vähittäismyyntimonopoliin, kuten esimerkik-

si uudentyyppisen Renault Avec Cognacin sekä useita roséviinejä kasvavaan roséviinien kategoriaan.

Digitaalinen alusta Viinimaa, joka on Altian pääkanava kuluttajille suunnatussa viestinnässä, kehittyi vahvasti vuonna 2018. Sivuston kävijämäärä kasvoi yli 80 prosenttia kohdennettujen toimenpiteiden ja optimoidun sisällön ansiosta. Toukokuussa Altia avasi Saksassa uuden verkkokaupan pohjoismaisille alkoholijuomille (www.nordicspirits.com). Verkkokauppa on lisä Altian olemassa oleviin digitaalisiin alustoihin, ja sillä täydennetään perinteisiä vientikanavia.

Scandinavia

Scandinavia-segmentti käsittää viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomien tuonnin, myynnin ja markkinoinnin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa.

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Liikevaihto	117,7	123,7	-4,9
Vertailukelpoinen käyttökate	10,1	11,5	-12,1
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	8,6	9,3	
Henkilöstöä keskimäärin	85	86	

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Väkevät alkoholijuomat	45,9	49,8	-7,8
Viinit	68,0	68,5	-0,7
Muut juomat	3,8	7,0	-45,7
Muut		-1,5	
YHTEENSÄ	117,7	123,7	-4,9

Vuonna 2018 Scandinavia-segmentin raportoitu liikevaihto oli 117,7 (123,7) miljoonaa euroa. Heikoilla Ruotsin ja Norjan kruunuilla oli merkittävä negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liiketoiminta on kehittynyt vakaasti koko vuoden, ja kiinteillä valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 0,6 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Viinien myynti Ruotsissa kasvoi uuden kumppanin kesäkuussa 2018 alkaneiden toimitusten ansiosta. Väkevien alkoholijuomien myynti Ruotsissa laski päämiesportfoliossa tapahtuneiden muutosten takia. Norjassa väkevien alkoholijuomien myynti kehittyi edelleen hyvin.

Vuonna 2018 vertailukelpoinen käyttökate oli 10,1 (11,5) miljoonaa euroa, mikä vastaa 8,6 (9,3) prosentin vertailukelpoista käyttökateprosenttia. Kannattavuuden lasku johtui pääosin heikoista Ruotsin ja Norjan kruunuista ja jossain määrin myös päämiesportfolion muutoksista. Liiketoiminnan kulujen hallinta on kompensoinut osittain negatiivisia vaikutuksia.

Liiketoiminnan tapahtumia vuonna 2018

Altia on lanseerannut aktiivisesti uusia tuotteita Ruotsin vähittäismyymälämarkkinoilla koko vuoden ajan. Esimerkiksi väkevissä alkoholijuomissa lanseerattiin uusia makuja avainbrän-

deissä. Explorer-brändiä laajennettiin kahden erilaisen ready-to-drink-juomasekoituksen hanapakkauksella, O.P. Anderson -brändiä laajennettiin O.P. Björkillä ja Xanté-brändiä laajennettiin Xanté Sour -juomalla.

Altia vahvisti giniportfoliotaan entisestään aloittamalla yhteistyön palkitun ruotsalaisen premium-ginejä valmistavan Hernö Ginin kanssa.

Altian markkina-asema viineissä vahvistui uuden päämiehen ansiosta. Lisäksi Altian omaa viinibrändiä Chill Outia uudistettiin uudella pakkauksella ja ilmeellä.

Digitaalinen alusta folk o folk, joka on Altian pääkanava kuluttajille suunnatussa viestinnässä Ruotsissa, kehittyi vahvasti vuonna 2018. Alustan ja sosiaalisen median kanavien kohdentaminen ja terävöittäminen sekä analytiikan tehokas käyttö ovat lisänneet sivuston kävijämääriä.

Altia Industrial

Altia Industrial -segmentti käsittää Koskenkorvan tehtaan toiminnot sekä tärkkelyksen, rehuraaka-aineen ja teknisen etanolin tuotannon sekä sopimusvalmistuksen ja logistiikkapalvelut. Siihen kuuluvat myös toimitusketjutoiminnot eli tuotanto- ja logistiikkatoiminnot eri maissa sekä hankinta.

Milj. euroa	2018	2017	Muutos, %
Liikevaihto	105,8	101,3	4,4
Vertailukelpoinen käyttökate	10,9	12,5	-12,2
Vertailukelpoinen käyttökate, % liikevaihdosta	10,3	12,3	
Henkilöstöä keskimäärin	426	452	

Vuonna 2018 Altia Industrial -segmentin liikevaihto oli 105,8 (101,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi tärkkelyksen ja rehuraaka-aineen hyvän volyymikehityksen sekä ohran korkeamman hinnan myötä tehtyjen hinnankorotusten ansiosta. Teknisen etanolin kysyntä on pysynyt vakaana, ja sopimusvalmistusvolyymit olivat hieman viime vuotta korkeammalla.

Vuonna 2018 vertailukelpoinen käyttökate oli 10,9 (12,5) miljoonaa euroa, mikä vastaa 10,3 (12,3) prosentin vertailukelpoista käyttökateprosenttia.

Tuotantovolyymit ja avainhankkeet vuonna 2018

Vuonna 2018 Rajamäen alkoholijuomatehdas valmisti 64,7 (63,4) miljoonaa litraa viinejä ja väkeviä alkoholijuomia.

Tärkkelyksen vahvan kysynnän myötä Koskenkorvan tehdas on toiminut täydellä kapasiteetilla koko vuoden.

Ohran käyttö Koskenkorvan tehtaalla ylsi vuonna 2018 ennätysmäiseen 211,7 (206,0) miljoonaan kiloon. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8 prosenttia, mihin vaikutti pääasiassa tärkkelyksen tuotannon kasvu. Viljaviinaa, mukaan lukien tekninen etanoli, valmistettiin 22,0 (22,9) miljoonaa kiloa, tärkkelystä 68,9 (64,5) miljoonaa kiloa ja rehuraaka-ainetta 62,2 (59,8) miljoonaa kiloa.

Koskenkorvan tehtaalla saatiin päätökseen investoinnit tärkkelyskapasiteetin lisäämiseksi ja uusi prosessiautomaatiojärjestelmä otettiin käyttöön. Vuonna 2018 Koskenkorva avasi viljan hankintaan tarkoitetun Viljato-

ri-verkkopalvelun. Viljelijät voivat seurata Altian viljanostotarjouksia ja tehdä niihin liittyviä kauppia verkkopalvelussa. Myös viljan vastaanottoprosessi digitalisoitiin. Toimittajat voivat nyt varata viljatoimitusten purkuaikoja ympäri vuorokauden.

Rajamäen alkoholijuomatehtaalla jatkuivat investoinnit toiminnan tehokkuuden lisäämiseksi. Uuden viineille ja matala-alkoholisille tuotteille tarkoitetun täyttölaitteen asennus valmistui.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konsernin suorat tutkimus- ja kehitysmenot olivat 3,3 (3,4) miljoonaa euroa ja ne liittyivät alkoholijuomien tuotekehitykseen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on julkaistu hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä. Selvitys on myös saatavilla Altian verkkosivustolla osoitteessa

www.altiagroup.fi.

Yhtiökokoukset

Ylimääräinen yhtiökokous

Altia Oyj:n 22.2.2018 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valitsi Jukka Ohtolan Altia Oyj:n hallitukseen.

Varsinainen yhtiökokous

Altia Oyj:n 1.3.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2017 tilinpäätöksen. Yhtiökokous vapautti hallituksen ja toimitusjohtajan vastuusta tilikaudelta 1.1.–31.12.2017. Yhtiökokous valitsi hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti, ettei vuodelta 2017 jaeta osinkoa.

Hallituksen kokoonpano ja valiokunnat

Varsinainen yhtiökokous valitsi hallitukseen seuraavat jäsenet:

- Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja
- Kai Telanne, varapuheenjohtaja
- Kim Henriksson
- Annikka Hurme
- Tiina Lencioni
- Jukka Ohtola
- Torsten Steenholt

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia. Jukka Ohtolalla on virka valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolla. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajista.

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat Kim Henriksson (puheenjohtaja), Tiina Lencioni ja Sanna Suvanto-Harsaae. Henkilöstövaliokunnan jäsenet ovat Sanna Suvanto-Harsaae (puheenjohtaja), Annikka Hurme, Jukka Ohtola ja Kai Telanne.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Lokakuussa 2018 yhtiö ilmoitti kolmen suurimman rekisteröidyn osakkeenomistajansa nimenneen seuraavat edustajat osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan:

- Jarmo Väisänen, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto
- Hanna Kaskela, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Annika Ekman, Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen

Nimitystoimikunta valitsi puheenjohtajakseen Jarmo Väisänen. Altian hallituksen puheenjohtaja Sanna Suvanto-Harsaae toimii nimitystoimikunnassa asiantuntijajäsenenä.

Tilintarkastaja

Altia Oyj:n tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Ylva Eriksson.

Konsernin rakenne

Konsernin rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2018.

Toimitusjohtaja ja konsernijohto

Altian johtoryhmän jäsenet vuonna 2018 olivat:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja
- Janne Halttunen, SVP, Scandinavia
- Kari Kilpinen, SVP, Finland & Exports
- Kirsi Lehtola, SVP, Human Resources
- Matti Piri, CFO (30.11.2018 asti)
- Kirsi Punttila, SVP, Marketing
- Hannu Tuominen, SVP Altia Industrial

Marraskuussa Altia ilmoitti Niklas Nylanderin nimityksestä uudeksi talous- ja rahoitusjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi 1.1.2019 alkaen.

Osakepääoma ja osakkeet

Katsauskauden lopussa Altia Oyj:n osakepääoma oli 60 480 378,36 euroa ja liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä oli 36 140 485.

Altia Oyj:n listautumisanti toteutettiin maaliskuussa 2018. Listautuminen sisälsi Suomen valtion yhteensä 23 000 000 olemassa olevan osakkeen osakemyynnin yksityishenkilöille ja yhteisöille sekä institutionaalisille sijoittajille ja Altian vakituisille työntekijöille Suomessa ja Ruotsissa tarjotut yhteensä 180 485 uutta Altian osaketta. Osakemyynnissä osakkeiden merkintähinta oli 7,50 euroa osakkeelta ja henkilöstöannissa 6,75 euroa osakkeelta. Altian osakkeet on listattu Nasdaq Helsinkiin. Kaikki osakkeet tuottavat yhden äänen ja yhtäläiset äänestysvoimat. Osakkeiden kaupankäyntitunnus on "ALTIA" ja ISIN-tunnus FI4000292438.

Osakkeenomistajat ja kaupankäynti

Joulukuun 2018 lopussa Altialla oli 17 879 rekisteröityä osakkeenomistajaa, ja 9 659 252 osaketta eli 26,7 prosenttia kaikista osakkeista oli hallintarekisteröityjä. Vuonna 2018 osakkeen korkein hinta oli 9,50 euroa ja alhaisin hinta 7,015 euroa. Joulukuun lopussa Altian osakkeen päätöshinta oli 7,07 euroa ja markkina-arvo noin 256 miljoonaa euroa. Nasdaq Helsingissä vaihdettujen osakkeiden määrä oli 29 910 623.

Yhtiö ei vastaanottanut liputusilmoituksia vuonna 2018.

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien heidän määräysvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2018 yhteensä 100 790 osaketta, mikä on 0,28 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä.

Altialla ei ollut osakeoptio- tai osakekannustin-ohjelmia vuonna 2018. Altialla ei myöskään ollut valtuuksia osakkeiden takaisinostoon, eikä yhtiön hallussa ollut omia osakkeita.

SEKTORIJAKAUMA 31.12.2018

Sektori	Osakkeiden lukumäärä	% osakkeista
Julkisyhteisöt	16 147 068	44,7
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	10 763 830	29,8
Kotitaloudet	6 581 940	18,2
Yritykset	1 430 189	4,0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	956 089	2,7
Ulkomaat	261 369	0,7
YHTEENSÄ	36 140 485	

Lähde: Euroclear Finland

OSAKEOMISTUKSEN JAKAUTUMINEN SUURUUSLUOKITTAIN 31.12.2018

Osakemäärä	Omistajien määrä	% osakkeen- omistajista	Osake määrä	% osakkeista
1-100	5 600	31,3	437 958	1,2
101-500	9 215	51,5	2 336 398	6,5
501-1 000	1 981	11,1	1 439 858	4,0
1 001-5 000	901	5,0	1 692 437	4,7
5 001-10 000	97	0,5	694 645	1,9
10 001-50 000	61	0,3	1 304 996	3,6
50 001-100 000	7	0,0	545 382	1,5
100 001-500 000	10	0,1	2 084 670	5,8
500 001-	7	0,0	25 604 141	70,8
TOTAL	17 879	100,0	36 140 485	100,0

Lähde: Euroclear Finland

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2018

	Osakkeenomistaja	Osakkeiden määrä	% osakkeista
1	Valtioneuvoston kanslia	13 097 481	36,2
2	Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 550 000	4,3
3	Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 088 300	3,0
4	OP-Suomi Pieniyhtiöt -sijoitusrahasto	559 516	1,5
5	Stiftelsen för Åbo Akademi	455 700	1,3
6	Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas	404 895	1,1
7	Sijoitusrahasto Säästöpankki Pieniyhtiöt	265 481	0,7
8	Mandatum Life	181 301	0,5
9	Säästöpankki Kotimaa -sijoitusrahasto	150 000	0,4
10	Takanen Jorma	122 617	0,3
YHTEENSÄ		17 875 291	49,5
	Hallintarekisteröidyt osakkeet	9 659 252	26,7

Lähde: Euroclear Finland

Henkilöstö

Vuonna 2018 Altia-konsernissa työskenteli keskimäärin 718 (762) henkilöä. Vuoden 2018 lopussa Altia-konsernin henkilöstömäärä oli 678 (703) työntekijää, joista Suomessa oli 402 (411), Ruotsissa 114 (117), Tanskassa 19 (21), Norjassa 28 (29), Latviassa 32 (37), Virossa 61 (65) ja Ranskassa 22 (23).

Henkilöstön väheneminen oli pääasiassa seurausta luonnollisesta poistumasta, kun lähteneiden tilalle ei ole otettu uusia työntekijöitä ja toteutettiin sisäisiä järjestelyitä Suomessa, sekä Latvian toimintojen uudelleenjärjestelyitä. Altian Scandinavia -segmentin uudelleenjärjestelyitä ja Suomen myyntitoimintojen muutoksia koskevat neuvottelut saatiin päätökseen loppuvuonna. Järjestelyjen tavoitteena on toimintatapojen uudistaminen ja organisaatorakenteen yksinkertaistaminen, ja ne vaikuttavat henkilöstön määrään vuonna 2019.

Vuonna 2018 järjestettiin koulutusta kaupalliseksi organisaatiolle sekä myynti- että markkinointihenkilöstölle. Lisäksi jatkettiin esimiehille suunnattua Let's Lead Better -koulutusta. Altia Tasting -henkilöstökysely toteutettiin tammi-helmikuussa 2018. Uusi kysely antoi parempia työkaluja esimiehille oman johtajuutensa kehittämiseen. Rajamäen tehtaalla järjestettiin johtamisohjelma, jossa keskityttiin turvallisuuskulttuurin rakentamiseen.

Kannustinohjelmat

Vuosittainen tulospalkkio-ohjelma kattaa Altian toimihenkilöt, ylemmät toimihenkilöt ja johdon. Mahdollinen vuosittainen palkkio perustuu niin konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tavoitteisiin kuin myös henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Palkkiot maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin, vuosi- tai myyntipalkkioina. Työntekijöillä on tuotanto-perusteinen palkkiojärjestelmä. Tässä järjestelmässä palkkiot perustuvat kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin. Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan ansaintajaksolla 2017–2019.

Vuoden 2017 tuloksen perusteella maksettiin vuosittaisia tulospalkkioita 2,6 (3,7) miljoonaa euroa sosiaalikulut mukaan lukien. Vuoden aikana maksettiin yhteensä 0,1 (0,1) miljoonaa euroa myyntipalkkioita. Tilikauden tulokseen sisältyi yhteensä 0,4 (0,4) miljoonaa euroa tuotantoperusteisia palkkioita. Listautumisen yhteydessä vuonna 2018 johdolle maksettiin 1,4 miljoonan euron kertaluonteinen palkkio. Palkkion nettovaroilla tuli merkitä yhtiön osakkeita henkilöstöannissa. Lisäksi Altian henkilökunnalle, johtoa lukuunottamatta, maksettiin 0,6 miljoonaa euroa 130-vuotishuhtalonuksena.

Yritysvastuu

Joulukuussa 2018 Altia sai Green Company of the Year -tunnustuksen kansainvälisen The Drinks Business -lehden järjestämässä Drinks Business Green Awards 2018 -kilpailussa. Tunnustus myönnettiin Altialle Koskenkorvan tislauksen bio- ja kiertotalouustyön ansiosta.

Altialle vastuullisuus on sekä strateginen prioriteetti että liiketoiminnan keskeinen menestystekijä. Altian tavoite vastuullisuudessa on rakentaa yhtiölle kestävää liiketoimintaa pitkällä aikavälillä. Altia haluaa tukea modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittymistä yhtiön toiminnan tarkoituksen, Let's Drink Better, mukaisesti.

Altian vastuullisuustyötä ohjaavat neljä kulmakiveä: Altia & asiakkaat, Altia & yhteiskunta, Altia & ympäristö ja Altia & henkilöstö. Kulmakivet pohjautuvat Altian toiminnan tarkoitukseen ja strategiaan, sidosryhmien odotuksiin, yhtiön omiin toimintaperiaatteisiin ja eettisiin ohjeisiin sekä amfori BSCI -aloitteen eettisiin periaatteisiin, jotka puolestaan perustuvat keskeisiin työntekijöiden oikeuksia koskeviin kansainvälisiin sopimuksiin. Altia on liittynyt amfori BSCI -aloitteeseen, jonka avulla pyritään vuosi vuodelta parantamaan tuotteiden ja raaka-aineiden toimitusketjujen jäljitettävyyttä ja avoimuutta. Altia otti vuonna 2018 käyttöön

yhtiön uudet eettiset periaatteet (Code of Conduct), joissa korostetaan entisestään yhtiön sitoutumista vastuullisuuteen, avoimuuteen ja lahjomattomuuteen.

Vuonna 2018 Altia päivitti yritys vastuunsa olennaisuusanalyysin sijoittajanäkemyksen perusteella. Tämä toteutettiin sekä yksityisille osakkeenomistajille suunnatun verkkokyselyn avulla, että useita institutionaalisia sijoittajia haastatteleamalla. Altian yritys vastuun kulmakiviä terävöitettiin tulosten perusteella. Tärkeimmät Altian osakkeenomistajien esiin tuomat yritys vastuun osa-alueet olivat Altian tuotteiden laatu ja turvallisuus, kiertotalous, pohjaveden suojeleminen, kestävä pakkauksen ratkaisut ja vastuullinen toimitusketju.

Altia on laatinut vuosille 2018–2020 konsernitason yritys vastuun tavoitteiden toimintasuunnitelman, joka perustuu yhtiön strategiaan ja vastuullisuuden kulmakiviin. Toimintasuunnitelman toteutus edistyi suunnitelmien mukaisesti vuonna 2018.

Lisätietoa Altian vastuullisuustyöstä löytyy muita kuin taloudellisia tietoja koskevasta selvityksestä, joka julkaistaan osana hallituksen toimintakertomusta sekä vuosikertomuksen yritys vastuuosioista.

Terveys, turvallisuus ja ympäristö Työterveys ja -turvallisuus

Työturvallisuus on keskeinen osa Altian yritysvastuuta. Altian tavoitteena on vähentää tapaturmien määrää, tapaturmista johtuvien poissaolojen määrää ja sairauspoissaolojen määrää. Saavuttaakseen nämä tavoitteet yhtiö asetti erilaisia työturvallisuustavoitteita ja toteutti niihin liittyviä toimenpiteitä kaikissa Altian toimipisteissä vuonna 2018.

Sairauspoissaoloprosentti oli 3,4 (3,3) prosenttia vuonna 2018. Tapaturmataajuus (tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti) tapaturmissa, jotka vaativat ainakin yhden poissaolopäivän, oli 13 (11). Vuonna 2018 ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa (0).

Ympäristö ja energiatehokkuus

Altian ympäristötyö keskittyy yhtiön omasta toiminnasta syntyvien ympäristövaikutusten minimointiin. Altian toimintojen merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat energiankulutus, vedenkulutus, jäteveden laatu, jätteen muodostuminen sekä hävikkiin päätyvistä raaka-aineista, pakkausmateriaaleista ja lopputuotteista koituvat kustannukset. Näiden vaikutusten vähentämisen tueksi on määritelty ympäristötunnusluvut. Eri toimipisteille määriteltiin vuotuiset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet.

Tuotantomäärään suhteutettua jätemäärää kuvaava ympäristötunnusluku laski Tabasalun tehtaalla mutta nousi Rajamäen tehtaalla vuonna 2018 edellisen vuoden tasoihin verrattuna. Jäteveden orgaaninen kuormitus kasvoi sekä Rajamäen että Koskenkorvan tehtaalla raportointikauden aikana. Koskenkorvan tehtaan jäteveden orgaanisen kuormituksen kasvu johtui samalla tehdasalueella toimivan A-rehun jätevesien sisällyttämisestä mukaan lukuihin. Tuotantoon suhteutettu vedenkulutus laski Tabasalun, Rajamäen ja Koskenkorvan tehtailla. Käytetyn veden absoluuttinen määrä laski Rajamäen ja Tabasalun tehtailla ja kasvoi Koskenkorvan tehtaalla. Keskimääräinen jätteen kierrätys- ja hyötykäyttöaste Altian tuotantolaitoksilla Rajamäellä, Koskenkorvalla ja Tabasalussa oli 99,7 (99,5) prosenttia vuonna 2018.

Koskenkorvan tehtaan biovoimalaitos käyttää ohrankuorta pääpolttoaineenaan, ja sen avulla Koskenkorvan tehdas on onnistunut vähentämään hiilidioksidipäästöjään ja saavuttamaan 59,9 prosentin polttoaineomavaraisuusasteen höyrytuotannossa raportointikauden aikana. Biovoimalaitos on toiminut täydellä kapasiteetilla tammikuusta 2015 lähtien. Uusiutuvan energian myötä Koskenkorvan tehtaan hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet 54 prosenttia vuonna 2018 verrattuna vuoden 2014 lähtötasoon.

Erilaisten energiansäästötoimenpiteiden avulla saavutettava energiatehokkuus on yhtiölle tärkeä kehityskohde sekä kannattavuuden että ympäristövastuun näkökulmasta. Altia on sitoutunut uuteen, vuodet 2017–2025 kattavaan energiatehokkuussopimukseen tavoitteenaan vähentää energiankulutusta 10 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Vuonna 2018 tuotantomäärään suhteutettu energiankäyttö kasvoi hieman Rajamäen tehtaalla ja oli viime vuoden tasolla Koskenkorvan tehtaalla.

Riskit ja riskienhallinta Riskien hallinta

Altian riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutusta sekä suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma. Konsernin riskienhallintapolitiikka on Altia Oyj:n hallituksen hyväksymä.

Riskienhallintapolitiikassa kuvataan Altian riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut sekä raportoinnin periaatteet. Sen mukaisesti riskienhallinnan ohjausryhmä tukee ja koordinoi riskienhallintaa osana konsernin suunnittelu- ja ohjausprosesseja sekä raportoi keskeisimmät riskit yhtiön johdolle ja tarkastusvaliokunnalle. Merkittävimpiä riskejä ja

epävarmuustekijöitä arvioidaan vuosittain hallituksen toimintakertomuksessa.

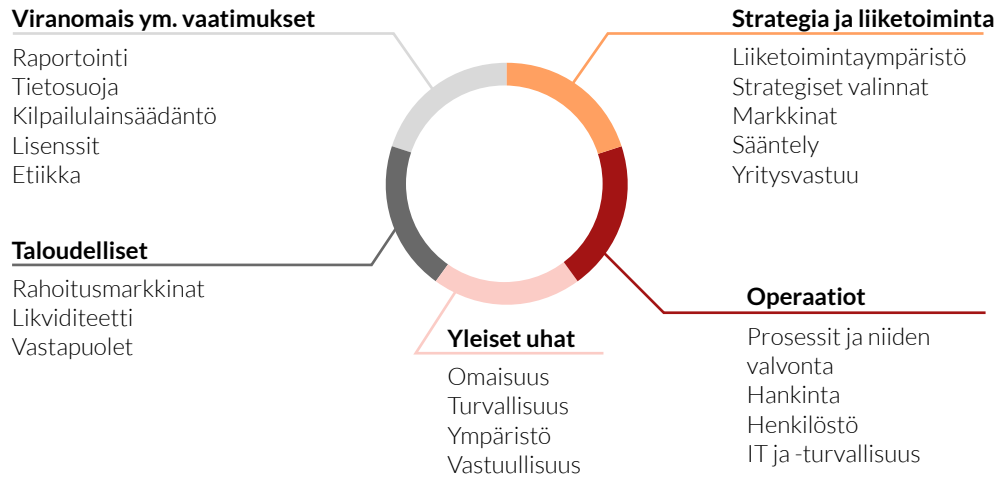
Altian liiketoiminta-alueet vastaavat operatiiviseen toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden tunnistamisesta, ennaltaehkäisemisestä ja keskeisistä rajoittamiskeinoista. Konsernin rahoitusosasto hallinnoi taloudellisia riskejä yhtiön rahoituspolitiikassa määriteltyjen suojausperiaatteiden mukaisesti. Konsernin merkittävimpien taloudellisten riskien hallintaperiaatteita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa 4.1. (s. 145). Rahoitusriskien hallinta. Rahoitusosasto vastaa lisäksi koko konsernin käsittävistä vakuutusohjelmista.

Altian riskienhallintaprosessi perustuu soveltuvin osin ISO 31000-viitekehikseen. Riskienhallintaprosessin tarkempi kuvaus on esitetty Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (s. 37).

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Raportointia ja riskien arviointia varten riskit jaotellaan viiteen luokkaan: strategiset ja liiketoimintaan liittyvät riskit, operatiiviseen toimintaan ja prosesseihin liittyvät riskit, vahinkoriskit, rahoitusriskit sekä compliance-riskit. Hallitus arvioi näitä konsernin keskeisiä riskejä sekä niiden toteutumistodennäköisyyksien pienentämiseen tähtäviä toimenpiteitä neljännesvuosittain.

ALTIAN RISKIKAAVIO

Strategiset ja liiketoimintaan liittyvät riskit liittyvät liiketoimintapäätösten tekemiseen, resursien allokointiin, johtamisjärjestelmiin ja kykyyn reagoida toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin (Strategiakausi: pitkä aikaväli 3–5 vuotta). Liiketoimintaan liittyviä vastuullisuusriskejä on kuvattu muita kuin taloudellisia tietoja koskevassa selvityksessä (s. 40), joka julkaistaan osana hallituksen toimintakertomusta.

Operatiiviset riskit liittyvät strategian toteuttamiseen ja päivittäiseen liiketoimintaan. Riskejä ovat esimerkiksi poikkeamat prosesseissa, järjestelmissä ja henkilöiden toiminnassa (Budjettikausi: lyhyt aikaväli 1–2 vuotta).

Vahinkoriskit ovat Altian sisällä tai toimintaympäristössä tapahtuvia virheitä, toimintahäiriöitä ja onnettomuuksia, jotka aiheuttavat vahinkoa tai menetyksiä.

Rahoitusriskit liittyvät markkinahintojen muutoksiin, rahoitusvarojen riittävyyteen lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja vastapuolien kykyyn täyttää taloudelliset velvoitteensa.

Compliance-riskit liittyvät yhtiön toimintaan ja toimialaa koskevien lakien ja viranomaislupien sekä eettisesti kestävien toimintatapojen rikkomiseen. Seuraavassa taulukossa on lyhyt yhteenveto keskeisimmistä Altian toimintaan myönteisesti tai kielteisesti vaikuttavista epävarmuuksista:

Riski	Kuvaus	Riskien hallinta
Raaka-aineiden hintariski	Altian liiketoiminnan kannattavuuteen vaikuttaa keskeisesti kotimaisen ohran saatavuus ja sen markkinahinta.	Altia varmistaa sopimusviljelyllä ohran saatavuuden ja hinnan yhteistyössä viljelijöiden ja viljallikkeiden kanssa
Asiakkaisiin ja kuluttajakysyntään liittyvät riskit	Altian markkina-alueilla yhtiön asiakkaita ovat pohjoismaiset vähittäismyyntimonopolit, alkoholia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavara-kaupat, matkustaja- myynti, kansainväliset alkoholijuomayhtiöt sekä vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat. Laaja asiakaspohja antaa Altialle monipuolisen mahdollisuuden pitkäjänteiseen asiakasyhteistyön kehittämiseen.	Vahva markkina-asema, tehokkaat teolliset prosessit, hyvä laatu ja tunnetut tuotemerkit parantavat Altian mahdollisuuksia hallita riskiä.
Tuote-turvallisuus-riskit	Kuluttajakäyttäytymisen muutokset voivat pitkällä aikavälillä muuttaa Altian tuotteiden kysynnän painotusta eri tuotekategorioiden välillä.	Kulutustottumusten muutoksiin ja toiminnan sopeuttamistarpeeseen varaudutaan panostamalla kuluttajalähtöiseen tuotekehitykseen.
Vahinko-riskit	Alkoholijuomia valmistavana yrityksenä Altian on erityisen tärkeää huolehtia raaka-aineiden ja valmisteiden laadusta ja turvallisuudesta koko tuotantoketjussa.	Altialla on käytössä nykyaikaiset menetelmät tuotantoprosessien turvallisuuden varmistamiseksi ja erilaisten mikrobiologisten, kemiallisten ja fysikaalisten vaaran aiheuttajien eliminoinniseksi. Altia noudattaa tuoteturvallisuuden varmistamisessa elintarviketurvallisuuden hallintaja laatusertifikaattien edellyttämiä toimintatapoja.
Rahoitus-riskit	Altialla on tuotantolaitoksia Suomessa, Virossa ja Ranskassa. Tulipalo tai muu odottamaton tekijä voi keskeyttää tuotantolaitoksen toiminnan.	Kaikki tuotantolaitokset on vakuutettu aineellisten ja toiminnan keskeytymisen varalta konsernin vakuutusohjelmissa. Keskeisillä tuotantolaitoksilla tehdään riskikartoitus 1-2 vuoden välein. Jatkuvuussuunnittelun avulla pyritään rajaamaan mahdollisia keskeytysvahinkoja.
Compliance	Keskeisimmät rahoitukseen liittyvät riskit Altian toiminnassa ovat valuutan transaktio- ja muuntoeroriskit, korkoriski sekä jälleenrahoitus- ja likviditeettiriski.	Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista epävarmuustekijöistä aiheutuvia tulos- ja taseja rahavirtavaikutuksia sekä varmistaa riittävä maksuvalmius. Konsernin merkittävimpien taloudellisten riskien hallintaperiaatteita on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa, kohdassa 4.1. (s. 145) Rahoitusriskien hallinta.
	Keskeisimmät compliance-riskit Altian toiminnassa liittyvät raportointia, viranomais- ja toimilupia, alkoholijuomien markkinointia, kilpailuoikeutta ja henkilötietojen käsittelyä koskevien lakien, sääntöjen ja viranomaispäätösten ja niiden ehtojen rikkomiseen.	Compliance-riskien hallinnan tavoitteena on välttää yhtiön kannattavuudelle, toiminnan jatkuvuudelle ja maineelle haitalliset sanktiot ja seuraamukset sekä viranomaistutkinnot ja -päätökset. Ohjeistuksella ja säännöllisellä koulutuksella pyritään hallitsemaan compliance-riskejä ja varmistamaan eettisesti kestävä toimintatavat yhtiön toiminnassa.

Hyödykkeiden hintariski

Ohra

Vuonna 2018 Altia käytti etanolin ja tärkeilyn valmistukseen noin 211,7 (206) miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä ohraa. Korkealuokkaisen kotimaisen ohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä yhteistyössä viljelijöiden ja viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuositain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien useiden tekijöiden vuoksi. Ohran hinta on siten Altialle merkittävä riski tilikauden aikana. Hintariskiä ei ole suojattu johdannaisinstrumenteilla.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintaperiaatteita. Periaatteissa määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan. Suojaukset tehdään Nasdaq OMX Oslo ASAn OTC-johdannaistuotteilla.

Sähkönhankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Vuoden 2018 lopussa suojaustaso seuraavan 12 kuukauden toimituksille oli 64,1 (67,6) prosenttia, mikä vastasi asetettuja tavoitteita.

Vuonna 2018 keskimääräinen suojaustaso oli 68,0 (70,0) prosenttia.

Sähkön hintariskin suojauksiin sovelletaan IFRS 9:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa ja suojauksen tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Kaikki suojaukset olivat tehokkaita vuonna 2018 (tehoton -0,1 miljoonan euron osuus vuonna 2017 kirjattiin rahoituskuluihin). Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

Herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ja oman pääoman (ennen veroja) herkkyyttä sähkön hintojen ja valuuttakurssien sekä korkotasojen muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyys kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyys on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tuloslaskelmaan.

Valuuttakurssien muutosten herkkyys on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvista valuuttojen nettopositioista.

Konsernin vaihtuvakorkoinen velkapositio muodostuu vaihtuvakorkoisista veloista 75,0 (85,0) miljoonaa euroa sekä riskiä netottavasta

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille (ennen veroja miljoonaa euroa)

Milj. euroa	2018		2017	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/- 10 % muutos sähkön hinnassa	-	+/-0,3	-	+/-0,3
+/- 10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/-0,1		+/-0,1	
+/- 10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/-2,0		+/-2,0	
+/- 10 % muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-/+0,5		-/+0,4	
+/- 10 % muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-/+0,2		-/+0,2	
+/- 1 % yksikön muutos markkinakoroissa	-0,5	+ 0,6	-0,7	+ 0,8

Selitys: +10 prosentin muutoksella EUR/SEK valuuttakurssissa olisi +2,0 miljoonan euron vaikutus tuloslaskelmassa. Muissa riskeissä pätee sama periaate.

koronvaihtosopimuksen vaihtuvasta osasta 20,0 (20,0) miljoonaa euroa.

Yhden prosenttiyksikön korkotason nousun vaikutus tuloslaskelmaan olisi -0,5 (-0,5) miljoonaa euroa. Markkinakorkojen nousun vaikutus tulokseen on laskettu nettokorkokuluista.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön liiketoiminnassa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleiseen taloudelliseen kehitykseen ja sen vaikutukseen kulutukseen sekä alkoholiverotuksen ja lainsäädännön vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen. Yllättävät ja ennakoimattomat tuotanto- ja toimitus-

häiriöt muodostavat lyhyen aikavälin merkittävät operatiiviset riskit, samoin raaka-aineiden, erityisesti ohran, hinnankehityksen nopeat ja merkittävät muutokset.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallintapolitiikan. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea Altia-konsernin strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutuksia sekä suojata liiketoiminnan jatkuvuutta. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma.

Näkymät vuodelle 2019

Markkinat

Konsernin liiketoimintojen kehitykseen ja kannattavuuteen vaikuttavat muun muassa kilpailuympäristö, yleiset talousnäkymät, kuluttajien harjoittama maahantuonti ja alkoholiverotuksen muutokset. Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja kysynnän muutoksiin liittyvä epävarmuus jatkuu.

Kausiluonteisuus

Alkoholijuomien kulutuksessa on merkittävää kausiluonteista vaihtelua, jolla on vaikutus Altian liikevaihtoon ja kassavirtaan. Suuri osa yhtiön tuloista ja kassavirrasta saadaan tavallisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun taas vuoden ensimmäisellä neljänneksellä osuus on huomattavasti pienempi. Lisäksi vuoden lopun huippusesonkiin liittyvät valmisteverot maksetaan tammikuussa, mikä johtaa merkittäviin ulosmeneviin kassavirtoihin.

Ohjeistus

Vertailukelpoisen käyttökatteen odotetaan paranevan vuoden 2018 tasolta.

Altian avainbrändien portfolion myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinan kehityksen odotetaan tasaantuvan vuoteen 2018 verrattuna ja Ruotsin ja Norjan markkinoiden odotetaan kasvavan. Ohran hinnan nousun aiheuttama negatiivinen vaikutus heijastuu korkeina raaka-ainekustannuksina etenkin vuoden ensimmäisillä neljänneksillä.

Ohjeistuksen oletuksena on normaali sato vuonna 2019.

Lisäksi uuden IFRS 16 -standardin käyttöön-otosta johtuvan vaikutuksen arvioidaan parantavan vertailukelpoista käyttökatetta 3–4 miljoonalla eurolla.

Osinkoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 31.12.2018 tilinpäätöksen mukaan 72 084 125,87 euroa, joka sisältää tilikauden voiton 14 102 839,85 euroa.

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2018 maksetaan osinkoa 0,38 euroa osakkeelta. Hallituksen esitys perustuu osakekohtaiseen tulokseen (EPS) ja huomioi vuoden 2018 tulokseen sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät.

Varsinainen yhtiökokous 2019

Altia Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2019 on suunniteltu pidettäväksi 15. toukokuuta 2019 Helsingissä. Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle myöhemmin.

Taloudellinen kalenteri vuodelle 2019

Vuosikertomus vuodelta 2018, sisältäen

tilinpäätöksen, hallituksen toimintakertomuksen, tilintarkastuskertomuksen, selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen, julkaistaan suomen- ja englanninkielisenä pdf-tiedostona Altian verkkosivuilla viikolla 12 (18.3. alkava viikko).

Altia julkaisee vuonna 2019 taloudellisia katsauksia seuraavasti:

- 8.5.2019: Liiketoimintakatsaus tammi- maaliskuu 2019
- 15.8.2019: Puolivuosikatsaus tammi- kesäkuu 2019
- 7.11.2019 Liiketoimintakatsaus tammi- syyskuu 2019

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

30.1.2019 tiedotettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2019.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi seitsemän ja, että nykyisistä jäsenistä Kim Henriksson, Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Torsten Steenholt, Sanna Suvanto-Harsaae ja Kai Telanne valittaisiin uudelleen hallituksen jäseniksi ja uudeksi jäseneksi valittaisiin Anette Rosengren.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että seuraavalla toimikaudella hallituksen jäsenille maksettava palkkio koostuisi kuukausittaisesta

toimikausipalkkiosta seuraavasti: 4 000 euroa kuukaudessa, puheenjohtaja; 2 500 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtaja; 2 000 euroa kuukaudessa, jäsen.

Kuukausipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksettaisiin kokouspalkkio kultakin hallituksen ja sen valiokunnan kokoukselta. Kokouspalkkiona maksettaisiin Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa. Matkakulut korvattaisiin yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Helsinki, 6.2.2019
Altia Oyj
Hallitus

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Johdanto

Vastuullisuus on Altialle sekä strateginen prioriteetti että liiketoiminnan keskeinen menestystekijä. Altian tavoite vastuullisuuden saralla on rakentaa yhtiölle kestäväää liiketoimintaa pitkällä aikavälillä. Altia haluaa edistää modernia ja vastuullista pohjoismaista juomakulttuuria yhtiön toiminnan tarkoituksen, Let's Drink Better, mukaisesti. Vastuullinen juomakulttuuri voi olla esimerkiksi sellaista, jossa laatu on korkeampaa, määrät kohtuullisia, käyttö sosiaalisempaa tai tuotteet ympäristöystävällisempiä.

Altia on raportoinut vastuullisuustyöstään kymmenen vuoden ajan valtio-omisteisten yhtiöiden yritys vastuun raportointimallin¹ ja GRI-ohjeiston mukaisesti.

Tämä selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista kuvaa Suomen kirjanpitolain mukaisesti, miten Altia hallinnoi ympäristö-, yhteiskunta-, ja henkilöstöasioita, sekä ihmisoikeuksien kunnioittamiseen ja lahjonnan ja korruption torjuntaan liittyviä asioita toiminnassaan. Vuosikertomuksen erillisessä yritys vastuuosiossa kerrotaan tarkemmin yhtiön vastuullisuustyöstä.

¹ Valtion omistajapolitiikkaa koskeva Valtioneuvoston periaatepäätös 2011, liite 3.

Liiketoimintamalli

Altian liiketoimintamalli perustuu vahvaan omien brändien valikoimaan ja laajaan valikoimaan kansainvälisiä päämiest tuotteita, sekä yhtiön tuotanto-, pakkaus- ja logistiikkapasiteettia hyödyntävien palvelujen tarjoamiseen asiakkaille. Lisäksi tuotantoprosessissa syntyneet sivutuotteet myydään muilla toimialoilla toimiville teollisille asiakkaille. Integroitu toimintamalli luo merkittäviä mittakaavaetuja hankinnassa, tuotannossa ja jakelussa, ja sen avulla yhtiö voi hyödyntää jaettuja toimintojaan, kuten kuluttajatutkimusta, innovointia, tuotekehitystä ja yleistä tietotaitoa sekä käyttää keskitettyjä tukitoimintojaan tehokkaasti. Liiketoimintakatsausosiossa on kuvaus siitä, miten Altian liiketoiminta luo lisäarvoa.

Ympäristöasiat

a. Poliitikat ja toimintatavat (ml. due diligence)

Altian ympäristötyö keskittyy yhtiön oman toiminnan ympäristövaikutusten minimointiin. Altia tavoittelee korkeaa materiaali- ja resurssitehokkuutta ja kehittää tuotteitaan ja pakkauksia vähentääkseen niiden ympäristövaikutuksia. Lisäksi yhtiö toteuttaa tarvittavia toimenpiteitä Altian tuotteissa ainesosana käytettävien pohjavesivarantojen suojelemiseksi.

Yhtiön kannalta merkittävimmät ympäristönäkökohdat arvioidaan kolmen vuoden välein.

Vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa merkittävimiksi näkökohdiksi tunnistettiin energiankulutus, vedenkulutus, jätevesi ja sen laatu sekä jätteen synty. Ympäristötunnusluvut sekä vuosikohtaiset vähennystavoitteet on määritelty tukemaan näiden merkittävimpien ympäristövaikutusten vähentämistä. Tehdaskohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi määritellään vuosittain, ja tavoitteiden saavuttamista seurataan tunnuslukujen avulla kuukausittain.

Altian ympäristötyön kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat:

- [Altian eettiset periaatteet \(Code of Conduct\)](#)
- Altian turvallisuus-, laatu- ja ympäristöperiaatteet
- ISO 14001:2015 -ympäristöjärjestelmästandardi; sertifikaatti kattaa Altian toiminnot Suomessa

b. Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Ympäristöriskejä arvioidaan säännöllisesti osana ympäristövaikutusten arviointia ja Altia-konsernin riskienhallintaa.

Merkittävimpiä tunnistettuja riskejä ovat mahdolliset vuodot maaperään tai vesistöihin (mukaan lukien pohjavesialueisiin), ympäristöluvuissa määriteltyjen vaatimusrajojen ylitykset

(esimerkiksi jäteveden laatu) sekä entistä tiukempien ympäristömääräysten noudattamiseen liittyvät kustannukset ja niiden noudattamatta jättämisestä seuraavat sakot ja sanktiot.

Riskejä hallitaan erilaisin toimenpitein, joihin sisältyvät ISO 14001 -standardin mukaisen ympäristöjärjestelmän ylläpitäminen, jätevesien laadun säännöllinen seuranta, maanomistukset pohjavesialueilla ja muuttuvan lainsäädännön vaatimustenmukaisuuden varmistaminen.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian ympäristötyö sai vuonna 2018 huomattavaa kansainvälistä tunnustusta, kun Altia voitti The Drinks Business Green Awards -kilpailussa The Green Company of The Year -palkinnon. Altia sai voiton Koskenkorvan tehtaan bio- ja kiertotalouden ansiosta.

Altia on liittynyt Suomessa vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen, jonka muita osapuolia ovat Suomen Työ- ja elinkeinoministeriö, toimialajärjestöt ja yhtiöt. Sopimuksen myötä Altia on sitoutunut vähentämään energiankulutustaan 10 prosentilla vuoteen 2025 mennessä vuoden 2014 tasoon verrattuna. Tuotantomäärään suhteutettu energiankäyttö nousi hieman vuonna 2018 Rajamäen tehtaalla. Koskenkorvan tehtaalla käytettyyn ohratonniin

KPI	2018	2017	2016
Energiätehokkuus (MWh/m ³ tuotetta tai tonnia ohraa)	Koskenkorva: 0,63 Rajamäki & Tabasalu: 0,31	Koskenkorva: 0,63 Rajamäki & Tabasalu: 0,28	Koskenkorva: 0,71 Rajamäki & Tabasalu: 0,34
Vedenkäytön tehokkuus (m ³ /m ³ tuotetta tai tonnia ohraa)	Koskenkorva: 2,26 Rajamäki & Tabasalu: 1,61 ¹	Koskenkorva: 2,28 Rajamäki & Tabasalu: 1,46	Koskenkorva: 2,79 Rajamäki & Tabasalu: 1,47
Jäteveden laatu (kg COD/m ³ tuotetta tai tonnia ohraa) ²	Koskenkorva: 3,10 Rajamäki & Tabasalu: 3,35	Koskenkorva: 2,23 Rajamäki & Tabasalu: 2,92	Koskenkorva: 1,97 Rajamäki & Tabasalu: 2,71
Jättemateriaalin määrä (kg/m ³ tuotetta) ³	Rajamäki & Tabasalu: 52,06	Rajamäki & Tabasalu: 44,83	Rajamäki & Tabasalu: 49,22
Keskimääräinen jätteen kierrätys- ja hyötykäyttöaste	99,7 %	99,5 %	99,5 %
Ympäristörikkomuksista johtuvien sakkojen rahallinen määrä ja rangastusten lukumäärä	0	0	0

¹ Industrial Products -yksikön Rajamäen tehtaalla lopetettiin vuoden 2018 alusta vedenkäytön ympäristötunnusluvun seuraaminen, koska luku ei ole toiminnalle oleellinen. Rajamäen tehtaalla osalta tunnusluku kattaa alkoholijuomatehtaan.

² Tabasalun tehtaalla ei seurata jäteveden laadun tunnuslukua.

³ Industrial Products -yksikön Rajamäen ja Koskenkorvan tehtailla ei seurata jättemateriaalin määrän tunnuslukua, koska se ei ole oleellinen kyseisille yksiköille. Rajamäen tehtaalla osalta tunnusluku kattaa alkoholijuomatehtaan.

suhteutettu energiankäyttö pysyi vuonna 2018 samalla tasolla kuin edellisvuonna.

Jätevesikuormitusten raja-arvot määritellään Altian ympäristöluvuissa. Rajamäen tehtaalla jäteveden orgaaninen kuormitus nousi edellisvuoden tasolta. Ympäristöluvan vaatimuksissa oleva vuorokausikohtainen biologinen hapenkulutus ylittyi vuoden aikana kuusi kertaa. Jatkuvat selvitykset ovat käynnissä jäteveden kuormituksen vähentämiseksi ja luparajaylitysten estämiseksi. Koskenkorvan tehtaalla kemiallisen hapenkulutuksen mittaustapaa muutettiin raportointivuoden alussa (samalla tehdasalueella toimivan

A-Rehun jätevedet laskettiin mukaan Koskenkorvan tehtaalla suhdeluksiin), mikä aiheutti kuormituksen nousun edellisvuoden tasosta.

Yllä oleva taulukko sisältää yhteenvedon Altian ympäristötunnuslukujen tuloksista. Tarkempaa tietoa tunnusluvuista ja niiden tuloksista löytyy yritysraportin kohdasta Altia & ympäristö.

Koskenkorvan tehtaalla biovoimalaitoksen ansiosta tehtaalla hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 54,0 prosenttia vuonna 2018 verrattuna vuoteen 2014. Tehtaalla polttoaineomavaraisuus höyryntuotannossa vuonna 2018 oli 59,9

prosenttia. Edellisvuotta pienempi polttoaineomavaraisuus selittyi vuoden 2018 satokauden pienemmällä jyvääkolla, minkä vuoksi poltettavan jakeen määrä oli edellisvuotta pienempi.

Sosiaaliset ja henkilöstöasiat

Kuluttajiin ja tuotteisiin liittyvät asiat

a. Poliittiset ja toimintatavat (ml. due diligence)

Tuoteturvallisuus on Altialle ensiarvoisen tärkeää, ja yhtiö parantaa raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden laatua jatkuvasti. Altia markkinoi tuotteitaan vastuullisesti ja sovellettavien markkinointilakien mukaisesti sekä tarjoaa kuluttajille tuotetietoa sovellettavien säädösten mukaisesti.

Tuotteiden laatuun ja turvallisuuteen liittyvät keskeiset prosessit on määritelty, ja niihin liittyviä ohjeita ylläpidetään Altian johtamisjärjestelmässä. Yhtiö on määritellyt keskeiset tuotelaatua koskevat tunnusluvut tavoitteineen, ja niiden seuranta aloitettiin vuonna 2018. Keskeiset tunnusluvut liittyvät laatu- ja turvallisuuteen, asiakaspalautteisiin sekä poikkeavien erien osuuteen. Lisäksi tehdaskohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi määritellään vuosittain, ja tavoitteiden saavuttamista seurataan tunnuslukujen avulla kuukausittain.

Altia haluaa rakentaa vastuullista juomakulttuuria. Koska yhtiön omilla työntekijöillä on keskeinen rooli tässä muutoksessa, Altia on lanseerannut työntekijöitä koskevan alkoholi-

linkäytön politiikan. Poliittikka koskee kaikkia Altian työntekijöitä sekä kaikkia Altian tuotantolaitoksilla tai toimistoissa työskenteleviä henkilöitä.

Altian Rajamäen tehtaalla on kansainväliset eettisen kaupan Fair Trade sekä Fair for Life -sertifioinnit. Fair for Life -sertifiointi myönnettiin tehtaalle raportointivuonna 2018. Koskenkorvan tislamo, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja Sundsvallissa sijaitseva tislamo ovat saaneet luomutuotantoon tarvittavan sertifioinnin.

Altian tuotteiden turvallisuuden, laadun, markkinoinnin ja kuluttamisen kannalta oleellisia standardeja, poliittikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- [Altian eettiset periaatteet \(Code of Conduct\)](#)
- ISO 9001:2015 -laadunhallintastandardi; sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa ja Virossa sijaitsevan Tabasalun tehtaalla
- ISO 22000:2008 -elintarviketurvallisuusstandardi; sertifiointi kattaa Altian Rajamäen tehtaalla
- Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
- Altian markkinointiohjeistus
- Altian työntekijöitä koskeva alkoholin käytön politiikka

b. Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altian laatu- ja turvallisuusriskien arviointeja ja Altia-konsernin

riskienhallintaa. Merkittävimpiä tunnistettuja riskejä ovat hygieniastandardien puutteellinen noudattaminen, tuotteiden laadun epätasaisuus, mahdolliset kontaminaatiot ja vierasesineet tuotteissa sekä viat raaka-aineissa tai pakkauksissa. Toteutuessaan tällaiset riskit voivat johtaa tuotteiden takaisinvetoon ja yhtiöön kohdistuviin oikeusvaateisiin. Koska alkoholiin liittyvä liiketoiminta on erittäin säädeltyä, voi esimerkiksi alkoholijuomien markkinointiin ja mainontaan tai niiden verotukseen kohdistuvalla tiukemmalla sääntelyllä olla vaikutus yhtiön toimintaan.

Hallitukseen tämän tyyppisiä riskejä Altia ylläpitää kansainvälisten standardien mukaisia laatu- ja elintarviketurvallisuusjärjestelmiä. Laatu tarkkaillaan jatkuvasti sekä tuotannon aikana linjalla tehtävien tarkastusten ja testauksen että lopputuotteiden analysoinnin avulla. Mahdollisten tuotteiden takaisinvetojen varalta on olemassa prosessi ja ohjeistukset, ja tilanteita harjoitellaan säännöllisesti haamutesteillä. Soveltuvaa lainsäädäntöä ja siinä tapahtuneita muutoksia käydään läpi säännöllisesti.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian Rajamäen tehdas sai ISO 22000 -elintarviketurvallisuussertifioinnin vuonna 2017, ja elintarviketurvallisuutta tehostettiin ISO 22000 -standardin mukaisesti raportointivuoden aikana. Vuoden aikana järjestettiin muun muassa verkkokoulutus kaikille tehtaan työntekijöille, tehostettiin laaduntarkkailua tuotannon aikana esimerkiksi ottamalla käyttöön MES -järjestelmä (tuotantotiedon keruujärjestelmä) ja jatkettiin tehtaan pintojen parantamista esimerkiksi lattia ja seinäkunnostuksin. Tehdaskohtaiset tavoitteet ja toimenpiteet niiden saavuttamiseksi määritellään vuosittain ja tavoitteiden saavuttamista seurataan tunnuslukujen avulla kuukausittain.

Henkilöstöasiat

a. Poliitikat ja toimintatavat (ml. due diligence)

Altia on sitoutunut rakentamaan kulttuuria, joka tarjoaa motivoivan ja toisia tukevan työympäristön ja joka perustuu turvallisuuteen, avoimuuteen, tasa-arvoisuuteen ja luottamukseen. Yhtiö arvostaa monimuotoisuutta ja

edistää yhtäläistä kohtelua ja yhtäläisiä mahdollisuuksia. Altia käy jatkuvaa vuoropuhelua henkilöstönsä kanssa jakamalla tietoa ja osallistamalla henkilöstöä sekä kunnioittaa työntekijöidensä järjestäytymis- ja neuvotteluoikeutta. Kaikkien altialaisten odotetaan kunnioittavan toistensa oikeutta tulla kohdelluksi reilulla tavalla ja noudattavan Altian toimintatapoja. Altian henkilöstön periaatteet, jotka ohjaavat kaikkien altialaisten toimintaa ovat *Uudista rohkeasti, Näytä tietä, Rakenna menestystä yhdessä ja Toteuta!*

Altia haluaa tarjota turvallisen ja terveellisen työympäristön kaikille työntekijöilleen. Tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja tapaturmien määrää sekä tapaturmista johtuvien poissaolojen määrää. Tehdaskohtaiset tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet määritellään vuosittain, ja edistymistä seurataan kuukausittain keskeisten tunnuslukujen avulla. Myös muille kuin OHSAS 18001:2007 -sertifoiduille toimipaikoille määritellään tavoitteet ja toimintasuunnitelmat.

Henkilöstöasioiden kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- [Altian eettiset periaatteet \(Code of Conduct\)](#)
- Altian toimintatavat
- OHSAS 18001:2007 -työterveys- ja turvallisuusstandardi; sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa
- Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
- amfori BSCI -aloitteen eettiset periaatteet

b. Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altia-konsernin riskienhallintaa. Merkittävimmät riskit liittyvät Altian kykyyn rekrytoida, kehittää, motivoida ja pitää palveluksessaan työntekijöitä, joilla on oikeanlaista osaamista, kykyyn menestyä päivittäisessä johtamisessa, kykyyn ylläpitää hyvää yhteistyösuhdetta työntekijöiden ja heidän ammattiliittojensa kanssa sekä työtapaturmiin. Hallitukseen riskejä Altia kehittää työntajalupausta, työntekijöiden rekrytointia ja sitouttamista, toteuttaa vuosittain Altia Tasting -henkilöstökyselyn, tekee tiivistä yhteistyötä ammattiliittojen kanssa sekä ylläpitää OHSAS 18001 -standardin mukaista työterveyden ja -turvallisuuden hallintajärjestelmää.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Yhtiö on järjestänyt koulutusta vuodesta 2016 alkaen kaupalliselle organisaatiolle sekä myynti- ja markkinointihenkilöstölle. Koulutuksia on jatkettu vuosittain. Esimiehille suunnattu Let's Lead Better -koulutus on ollut käynnissä vuodesta 2017 alkaen. Let's Lead Better -koulutus pohjautuu Altian toimintatapoihin ja henkilöstön periaatteisiin. Toimintatavat ovat mukana kaikessa Altian henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksissa.

Altian vuotuinen Altia Tasting -henkilöstökysely järjestettiin tammikuussa 2018. Uudistettu kysely antoi yhä tarkempia tuloksia esimiehille oman johtajuuden kehittämiseen. Merkittävimmät henkilöstökyselyssä esiin nousseet kehityskohteet liittyivät henkilöstön kehitys-

KPI	2018	2017	2016
Maksettujen tuloverojen ja kerättyjen valmisteverojen määrä	452,3 miljoonaa euroa	425,6 miljoonaa euroa	466,3 miljoonaa euroa
	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa yritysvastuuosioista	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa yritysvastuuosioista	Yhtiön koko verojalanjälki on luettavissa vuoden 2016 vastuullisuusraportistamme

KPI	2018	2017	2016
Sairauspoissaolot %	3,4	3,3	3,2
Tapaturmataajuus	13	11	8
Tapaturmista johtuvat poissaolot %	0,07	0,29	0,22
Tapaturmien määrä	17	16	N/A

Tapaturmien määrää ei seurattu kaikissa toimipaikoissa vuonna 2016, mistä johtuu vuoden 2016 osalta tunnusluvun puuttuminen. Tapaturmaksi katsotaan mikä tahansa tapaturma, joka johtaa ainakin yhteen poissaolopäivään. Tunnusluvuista on saatavilla tarkempaa tietoa yritys vastuuosion kohdassa Altia & Henkilöstö.

mahdollisuuksien esille tuomiseen, johtamistaitojen kehitykseen sekä ylimmän johdon näkyvyyteen. Vuoden aikana toteutettiin useita toimia näiden alueiden kehittämiseksi, kuten esimerkiksi Let's Lead Better -koulutukset sekä Altian Top Leader's Forum.

Työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvien tunnuslukujen tulokset esitellään yllä olevassa taulukossa. Vuoden aikana ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

a. Poliitikot ja toimintatavat (ml. due diligence)

Altia on sitoutunut kunnioittamaan ja edistämään ihmisoikeuksia ja kansainvälisiä työelämän normeja Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n keskeisimpien sopimusten mukaisesti. Altia edellyttää samaa myös toimittajiltaan, yhteistyökumppaneiltaan ja alihankkijoiltaan.

Altian keskeisimmät ihmisoikeusvaikutukset liittyvät viinien, väkevien alkoholijuomien ja raaka-aineiden hankintaan. Kehittääkseen vastuullista hankintaa Altia on liittynyt amfori BSCI -aloitteeseen ja amfori BSCI:n Sustainable Wine Programme -ohjelmaan. Liittymisen myötä Altia on sitoutunut edistämään toimitusketjuissaan amfori BSCI:n eettisiä periaatteita, jotka perustuvat keskeisiin kansainvälisiin sopimuksiin ja kehyksiin, kuten ILO:n yleissopimuksiin ja julistuksiin, YK:n ihmisoikeuksia ja yritystoimintaa koskevaan ohjeistukseen (Guiding Principles on Business and Human Rights) sekä OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille.

Altian due diligence -prosessia kehitetään jatkuvasti. Tällä hetkellä siihen kuuluu muun muassa tuotteiden ja niiden komponenttien toimitusketjujen kartoitus, kysely, jolla kerätään tietoa toimittajien ja päämiesten vastuullisuustyöstä, sopimusvelvoitteet sekä osallistuminen amfori BSCI -aloitteeseen ja aloitteen tarjoamien työkalujen, mukaan lukien

kolmansien osapuolten tekemien auditointien, hyödyntäminen. Altialla on kaikkien sidosryhmien käytettävissä oleva whistleblowing-ilmoituskanava, jota ylläpitää yhtiöstä riippumaton kolmas osapuoli.

Altian ihmisoikeustyön kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- [Altian eettiset periaatteet \(Code of Conduct\)](#)
- amfori BSCI -aloitteen eettiset periaatteet
- Altian toimintaohjeet (Code of Conduct) toimittajille ja alihankkijoille

b. Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Merkittävimmät riskit liittyvät Altian liikesuhteisiin ja koskevat lähinnä viinin, väkevien alkoholijuomien ja raaka-aineiden toimitusketjuja silloin, kun ne ulottuvat maihin, joissa riski kansainvälisten työelämän normien rikkomuksista on suurempi. Lisäksi Altian asiakkaat asettavat vaatimuksia toimitusketjujen vastuullisuudelle. Tällaisen vaatimuksen noudattamatta jättäminen Altian toimittajien, alihankkijoiden tai päämiesten toimesta voi johtaa tilanteeseen, jossa asiakas voi si pysäyttää tuotteen toimitukset. Riskejä hallitaan edellä mainitun due diligence -prosessin avulla.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Altian toimittajien, päämiesten tai heidän alihankkijoidensa luona tehtiin 21 amfori BSCI -auditointia (täydellistä tai seuranta-auditointia) vuonna 2018 (18 vuonna 2017). Korjaavia toimenpiteitä edellyttäneitä puutteita havaittiin johtamisjärjestelmissä, joilla varmistetaan sosiaalista vastuullisuutta koskevien vaatimusten noudattaminen, työterveys- ja -turvallisuusmääräysten noudattamisessa sekä työaikoja koskevien säädösten noudattamisessa. Lisäksi Altian asiakkaat jatkoivat tarkastuksia, jotka kohdistuivat joihinkin toimittajiin tai päämiehiin Etelä-Afrikassa.

Vuonna 2018 Altian hankinnoista vastaavat osallistuivat muun muassa Altian asiakkaan järjestämään vastuullisen hankinnan verkko-koulutukseen. Lisäksi aloitettiin Altian omia brändejä varten materiaaleja tai raaka-aineita toimittavien toimittajien amfori BSCI -auditointien suunnittelu vuodelle 2019. Altia jatkoi myös yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa liittyen eteläafrikkalaisten viinitilojen työoloihin liittyviin huolenaiheisiin.

KPI	2018	2017	2016
amfori BSCI:n riskimaalukittelussa tunnistetuista riskimaista tehtyjen hankintojen osuus	3 %	4 %	4 %
Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta raportoitujen ihmisoikeuksiin liittyvien epäkohtien määrä (viittaus GRI standardiin)	0	0	N/A

Whistleblowing-ilmoituskanava otettiin käyttöön lokakuussa 2017, joten ensimmäinen koko vuotta kuvaava luku on raportoitu vuodesta 2018.

Korruption- ja lahjonnanvastainen työ

a. Poliitikat ja toimintatavat (ml. due diligence)

Altia ei hyväksy minkäänlaista lahjontaa tai korruptiota. Yhtiö on sitoutunut toimimaan reilusti, eikä se tarjoa sopimatonta etua millekään taholle. Altia odottaa myös, että sen edustajat, konsultit, agentit, alihankkijat ja muut yhteistyökumppanit pidättäytyvät ehdottomasti kaikesta korruptoivasta toiminnasta suorittaessaan palveluja Altialle tai Altian puolesta. Altia ei tue poliittisia puolueita tai organisaatioita suoraan tai epäsuoraan eikä osallistu yksittäisten ehdokkaiden vaalikampanjoiden rahoitukseen.

Altia julkisti uudet eettiset periaatteensa (Code of Conduct) vuonna 2018. Eettiset periaatteet kuvaavat Altian sitoutumisen vastuullisuuteen ja lahjomattomuuteen. Altian eettisten periaatteiden kulmakivet ovat työntekijämme, liiketoimintamme ja lahjomattomuus. Kaikki altialaiset perehdytetään Altian eettisiin periaatteisiin, sisältäen lahjonnan- ja korruptionvastaisen toiminnan, verkkokoulutuksen avulla.

Altialla on yhtiöstä riippumattoman kolmannen osapuolen ylläpitämä whistleblowing-ilmoituskanava, joka on kaikkien yhtiön työntekijöiden ja sen sidosryhmien käytettävissä. Kaikki Altialle joko kanavan tai muuta kautta raportoidut huolenaiheet tutkitaan ennalta määritellyn

prosessin mukaisesti, millä varmistetaan tutkinnan tarkkuus, nimettömyys ja tasapuolisuus.

Lahjonnan ja korruption torjunnan kannalta oleellisia standardeja, politiikkoja ja periaatteita ovat muun muassa:

- [Altian eettiset periaatteet \(Code of Conduct\)](#)
- Lahjonnan- ja korruptionvastaiset ohjeet
- Whistleblowing-ilmoituskanava

b. Merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskejä arvioidaan osana Altia-konsernin riskienhallintaa. Lahjontaan ja korruptioon liittyviin merkittävimpiin riskeihin lukeutuvat lahjonta- tai korruptiotapauksista syntyvä maineriski erityisesti silloin, jos kyseessä ovat Altian avainhenkilöt tai tärkeät liikekumppanit. Koska alkoholiin liittyvä liiketoiminta on usein säänneltyä toimintaa, tarvittavien toimi- ja

muiden lupien hankintaan liittyy usein myös korruptio- tai lahjontariski erityisesti maissa, joissa esiintyy paljon korruptiota. Riskejä hallitaan sopimusvelvoitteiden, kolmansien osapuolten suorittamien toimittajia ja jakelijoita koskevien due diligence -tarkastusten sekä Altian eettisiä periaatteita (Code of Conduct) koskevan sisäisen koulutuksen avulla.

c. Tulokset ja tunnusluvut

Vuonna 2018 Altia järjesti koko henkilöstölle pakollisen Code of Conduct -verkkokoulutuksen. Whistleblowing-ilmoituskanava on ollut Altiaassa käytössä vuodesta 2017. Vuonna 2018 ei raportointikanavan kautta tullut yhtään ilmoitusta. Vuodesta 2018 on ensimmäistä kertaa raportoitu koko vuotta koskeva whistleblowing-kanavan kautta tulleiden ilmoitusten määrä.

KPI	2018	2017	2016
Korruptionvastaisten ohjeiden viestintä ja koulutus	Koko Altian henkilöstölle järjestettiin Code of conduct -verkkokoulutus	Asiaankuuluville henkilöille Altiaassa järjestettiin verkkokoulutus	N/A
Whistleblowing-ilmoituskanavan kautta raportoitujen lahjonta- tai korruptioepäilyjen määrä	0	0	N/A

Helsinki, 6.2.2019
Altia Oyj
Hallitus

Konsernin tunnusluvut

		2018	2017	2016
Tuloslaskelma				
Liikevaihto	milj. euroa	357,3	359,0	356,6
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	40,0	42,4	40,8
(% liikevaihdosta)	%	11,2	11,8	11,5
Käyttökate (EBITDA)	milj. euroa	34,0	40,3	60,8
Vertailukelpoinen liiketulos (EBIT)	milj. euroa	25,6	28,2	26,4
(% liikevaihdosta)	%	7,2	7,8	7,4
Liiketulos (EBIT)	milj. euroa	19,7	26,1	46,3
Tulos ennen veroja	milj. euroa	18,6	25,0	45,0
Kauden tulos	milj. euroa	15,1	18,3	36,1
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	milj. euroa	-6,0	-2,1	19,9
Tase				
Rahavarat	milj. euroa	42,0	52,4	68,0
Oma pääoma	milj. euroa	150,1	136,8	191,3
Lainat	milj. euroa	89,4	100,1	72,8
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	239,5	236,9	264,0
Kannattavuus				
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	10,5	11,1	20,0
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	7,0	8,0	14,4
Rahoitus ja taloudellinen asema				
Nettovelka	milj. euroa	47,4	47,7	4,7
Nettovelkaantumisaste	%	31,6	34,9	2,5
Omavaraisuusaste	%	38,4	34,3	44,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	milj. euroa	6,5	37,6	29,4
Nettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		1,2	1,1	0,1

		2018	2017	2016
Osakekohtaiset tunnusluvut				
Osakekohtainen tulos (laimentamaton, laimennettu)	euroa	0,42	0,51	1,00
Oma pääoma/osake	euroa	4,15	3,80	5,32
Osinko/osake	euroa	0,38*	-	1,96
Osinko/tulos	%	91,2*	-	196
Efektiiivinen osinkotuotto	%	5,4*	-	-
Hinta/tulos		17,0	-	-
Osakkeen päätöskurssi	euroa	7,07	-	-
Osakkeen ylin kurssi	euroa	9,50	-	-
Osakkeen alin kurssi	euroa	7,015	-	-
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa	milj.euroa	255,5	-	-
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	kpl	36 140 485	35 960 000	35 960 000
Henkilöstö				
Henkilöstö keskimäärin		718	762	829

* Hallituksen ehdotus

VAIHTOEHTOISTEN TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYKSET IFRS- TILINPÄÄTÖSLUKUIHIN JA VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT

Milj. euroa	2018	2017
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Liiketoimintojen ja hyödykkeiden myyntien voitot ja tappiot	0,4	1,3
Liiketoimintojen lopettamiseen liittyvät kulut ja uudelleenjärjestelykulut	-1,1	-1,1
Olennaiset projektit		
Kustannukset suljetussa vapaaehtoisessa eläkejärjestelyssä	-0,7	-
Pörssilistautumiseen liittyvät kulut	-4,6	-2,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-6,0	-2,1
Vertailukelpoinen käyttökate		
Liiketulos	19,7	26,1
Vähennettynä:		
Poistot ja arvonalentumiset	14,4	14,2
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	6,0	2,1
Vertailukelpoinen käyttökate	40,0	42,4
% liikevaihdosta	11,2	11,8
Vertailukelpoinen liiketulos		
Liiketulos	19,7	26,1
Vähennettynä:		
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	6,0	2,1
Vertailukelpoinen liiketulos	25,6	28,2
% liikevaihdosta	7,2	7,8

Altia esittää vaihtoehtoiset tunnusluvut lisätietona IFRS-standardien mukaisesti laadituissa konsernin tuloslaskelmissa, konsernin taseissa, konsernin rahavirtalaskelmissa sekä liitetiedoissa esitetyille tunnusluvuille. Altian näkemyksen mukaan vaihtoehtoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä ja hyödyllistä Altiaa koskevaa lisätietoa johdolle, sijoittajille, arvopaperimarkkina-analyytikoille ja muille tahoille Altian toiminnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahavirroista.

Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillisinä tai IFRS:n mukaisesti määriteltyjä tunnuslukuja korvaavina tunnuslukuina, eivätkä ne ole IFRS-standardissa määriteltyjä tai nimettyjä. Kaikki yhtiöt eivät laske vaihtoehtoisia tunnuslukuja yhdenmukaisella tavalla, ja siksi Altian vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yhtiöiden esittämien samalla tavoin nimettyjen lukujen kanssa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat tilintarkastamattomia.

TUNNUSLUKUJEN MÄÄRITELMÄ JA KÄYTTÖTARKOITUS

Tunnusluku	Määritelmä	Käyttötarkoitus
Liiketusprosentti	Liiketus / Liikevaihto	Liiketus osoittaa liiketoiminnasta kertyneen tuloksen.
Käyttökate (EBITDA) Käyttökateprosentti	Liiketus ennen poistoja Käyttökate / Liikevaihto	Käyttökate on Konsernin tulokellisuutta osoittava mittari.
Vertailukelpoinen liiketus (EBIT)	Liiketus ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Vertailukelpoinen käyttökate, vertailukelpoinen käyttökateprosentti, vertailukelpoinen liiketus ja vertailukelpoinen liiketusprosentti esitetään käyttökateen ja liiketuksen lisäksi tarkoituksena tuoda esiin taustalla oleva liiketoiminnan tulos ja parantaa eri kausien keskinäistä vertailukelpoisuutta. Altia katsoo, että nämä vertailukelpoiset tunnusluvut antavat merkityksellistä lisätietoa, sillä niiden ulkopuolelle jätetään olennaisia tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia eriä, jotka heikentävät eri kausien keskinäistä vertailukelpoisuutta.
Vertailukelpoinen liiketusprosentti	Vertailukelpoinen liiketus / Liikevaihto	
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)	Käyttökate ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	
Vertailukelpoinen käyttökateprosentti	Vertailukelpoinen käyttökate / Liikevaihto	Vertailukelpoinen käyttökate on sisäinen, Altian tulokellisuutta osoittava mittari sekä segmenttitason keskeinen tunnusluku yhdessä liikevaihdon kanssa.
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Olenaisia tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia eriä kuten liiketoimintojen ja omaisuuserien luovutuksesta syntyvät voitot ja tappiot, arvonalentumistappiot, liiketoimintojen lopettamisesta ja uudelleenjärjestelystä johtuvat menot, konsernin merkittävät projektit kuten yrityshankintoihin liittyvät välittömät transaktiomenot, vapaaehtoisen eläkejärjestelyn muutos ja muista konsernin kehittämishankkeista johtuvat menot.	Vertailukelpoinen käyttökateprosentti on myös yksi Altian taloudellisista tavoitteista. Vertailukelpoinen käyttökate on yleisesti Yhtiön ulkopuolella käytetty tunnusluku arvonnäilyksen perustana ja tästä syystä tärkeä jatkuvasti julkistettava tunnusluku.
Sijoitettu pääoma	Oma pääoma yhteensä + Lainat	ROI-tunnuksen perusta.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	Tilikauden tulos / Oma pääoma yhteensä (kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo)	Tätä mittaria voidaan käyttää arvioitaessa, kuinka tehokkaasti Altia on pystynyt kerryttämään tulosta suhteessa Yhtiön omaan pääomaan.
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	(Tilikauden tulos + Korkokulut) / (Oma pääoma yhteensä + Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat) (kauden alkamispäivän ja päättymispäivän keskiarvo)	Tätä mittaria käytetään arvioitaessa, kuinka tehokkaasti Altia on pystynyt kerryttämään nettotulosta suhteessa Yhtiön sijoitettuun pääomaan.
Lainat Nettovelka	Pitkäaikaiset lainat + Lyhytaikaiset lainat Lainat – Rahavarat	Nettovelka on mittari, joka osoittaa Konsernin ulkoista velkarahoituksen kokonaismäärää.
Nettovelkaantumisaste, %	Nettovelka / Oma pääoma yhteensä	Nettovelkaantumisaste auttaa osoittamaan rahoitukseen liittyvän riskin tasoa ja on hyödyllinen mittari, jonka avulla johto seuraa Konsernin velkaantumista. Lainaportfolion merkittävä mittari.
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma yhteensä / Varat yhteensä – Saadut ennakot	Omavaraisuusaste auttaa osoittamaan rahoitukseen liittyvän riskin tasoa ja on hyödyllinen mittari, jonka avulla johto seuraa Konsernin liiketoiminnassa käytettävän pääoman tasoa.
Nettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate	Nettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate	Nettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen on yksi Altian taloudellisista tavoitteista.
Tulos / osake	Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos / Osakkeiden osakeantikorjattu keskimääräinen kappalemäärä kauden aikana	
Oma pääoma / osake	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa	
Osinko / osake	Kauden osingonjako / Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden lopussa	
Osinko / tulos %	Osinko/osake / Tulos/osake	
Efektiiivinen osinkotuotto, %	Osinko/Osake / Osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa	
Hinta / tulos	Osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa / Tulos/osake	
Osakekannan markkina-arvo	Tilikauden lopun osakkeiden määrä X osakkeen pörssikurssi tilikauden lopussa	

Yritysvastuu

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuustyötämme ohjaavat Altian toiminnan tarkoitus ja strategia, sidosryhmiemme odotukset, liiketoimintaperiaattemme sekä kansainvälisiin sopimuksiin pohjautuvat amfori BSCI:n eettiset periaatteet, joihin olemme sitoutuneet.

Altian vastuullisuusasioita käsitellään säännöllisesti Altian yritys vastuutyöryhmässä, jonka 14 jäsentä edustavat kattavasti Altian eri liiketoimintoja. Yritysvastuun työryhmä varmistaa Altian vastuullisuusohjelman etenemisen tavoitteiden mukaisesti. Työryhmä raportoi vastuullisuustyön etenemisestä johtoryhmälle, ja sen puheenjohtajana toimii Altian johtoryhmässä istuva Senior Vice President, Scandinavia.

Kukin johtoryhmän jäsen vastaa omaa organisaatiotaan koskevista vastuullisuuskysymyksistä. Vastuullisuutta tukevat konkreettiset toimenpiteet ja mittarit on integroitu osaksi kunkin liiketoiminnan vuosittaisia toimintasuunnitelmia, jotka johtoryhmä hyväksyy.

Toimenpiteiden toteutumista seurataan liiketoimintojen omissa johtoryhmissä sekä Altian yritys vastuutyöryhmässä. Seurannan perusteella sekä sidosryhmien odotukset huomioimalla yritys vastuutyöryhmä ehdottaa Altian tulevien vuosien vastuullisuusohjelman tavoitteet ja kehityskohteet.

Vastuullisuustyön etenemistä seurataan erilaisien mittareiden ja indikaattorien avulla. Näitä ovat esimerkiksi ympäristömittarit jätemäärästä veden- ja energiankulutukseen, tapaturmataajuus ja sairauspoissaoloprosentti sekä henkilöstön tyytyväisyyskysely. Altian vastuullisuuden kehittämisestä ja raportoinnista sekä vastuullisuustyön koordinoinnista yhtiössä vastaa Altian yritys vastuupäällikkö.

Lue lisää: Olennaisuusanalyysi ([s. 55](#))

Altian yritysvastuuohjelma 2018–2020

Altian yritysvastuun toimintaohjelmaa vuosille 2018–2020 toteutettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2018. Seuraavissa osioissa kerromme tämän uuden toimintaohjelman etenemisestä vuonna 2018.

Aloitimme vastuullisuuteen liittyvän toimintaohjelman suunnittelun jo vuoden 2017 toisella vuosipuoliskolla. Toimintaohjelma perustuu Altian strategiaan, alan trendejä ja ajureita luotaavaan analyysiin, aiempiin vastuullisuuden toimintaohjelmiin sekä Altian johtoryhmän, yritysvastuutyöryhmän ja monien muiden avainhenkilöiden näkemyksiin. Suunnitteluprosessi tuotti 45 ideaa Altian yritysvastuun kehittämiseksi vuosina 2018–2020. Kukin idea sisältää useita konkreettisia toimenpiteitä. Yritysvastuun toimintaohjelma vuosille 2018–2020 pohjautui näille ideoille, Altian toiminnan tarkoitukseen ja yritysvastuun kulmakiviin sekä kunkin kulmakiven painopistealueisiin. Tärkeimmät toimenpiteet vastuullisuuden kehittämiseksi valitaan vuosittain ja sisällytetään kyseessä olevan liiketoiminta-alueen operatiiviseen suunnitteluun. Yritysvastuutyöryhmä arvioi ohjelman toteuttamisen etenemistä säännöllisesti ja raportoi tuloksista johtoryhmälle. Työtä johtaa Altian yritysvastuupäällikkö. Viereisessä taulukossa esitetään Altian vastuullisuusohjelman painopistealueet.

Keskeiset kehitystoimet vuonna 2019

Vuonna 2019 jatkamme vuonna 2018 aloitetun, 2018–2020 vastuullisuusohjelman toteutusta. Vuonna 2019 kehitystoimet liittyvät toimintamme tarkoitukseen Let's Drink Better, brändi-imaagoon ja markkinointiin, kuluttajalähtöisyyteen ja -ymmärrykseen, innovaatioon ja tuotekehitykseen, toiminnan ympäristötehokkuuteen, toimitusketjun vastuullisuuteen, riskienhallintaan sekä henkilöstöön ja johtamiseen. Keskitymme vastuullisuustyössämme myös uusien osakkeenomistajiemme näkemyksiin ja odotuksiin.

Altian yritysvastuun tärkein painopiste vuonna 2019 on Altian kestävä kehityksen strategian ja pitkän aikavälin tavoitteiden luomisessa, jotka julkaistaan vuonna 2019. Tuotteiden laatu ja tuoteturvallisuus sekä työterveys ja -turvallisuus pysyvät tärkeislistan kärjessä. Keskitymme ilmastomuutokseen ja muihin kestävä kehityksen riskeihin sekä niiden sisällyttämiseen Altian riskienhallintaprosesseihin. Työmme toimitusketjun läpinäkyvyyden ja jäljitettävyyden parantamiseksi jatkuu. Valmistaudumme avainbrändiemme elinkaaren aikaisten päästöjen laskentaan. Kehitämme pakkauksiamme edelleen ympäristövaikutuksiltaan vähäisemmiksi.

Altian yritysvastuun toimintaohjelma 2018–2020

Altia & Asiakkaat

- Jatketaan Altian toiminnan tarkoitukseen (Let's Drink Better) liittyvää työtä ja lisätään siihen liittyvää viestintää
- Jatketaan tuoteturvallisuuteen ja -laatuun liittyvää työtä eri tuoteportfolioissa
- Jatketaan työtä jäljitettävyyden parantamiseksi arvoketjussa
- Tuoteportfolion kehittäminen ja tavoitteiden luominen vastaten vastuullisuuden ja kestävä kehityksen mukaisiin kulutustrendeihin
- Yritysvastuun korostaminen Altian brändiviestinnässä

Altia & Ympäristö

- Jatketaan työtä energiankulutuksen ja CO₂-päästöjen vähentämiseksi
- Jatketaan kestäviin ja tehokkaisiin pakkausratkaisuihin liittyvää strategiatyötä esimerkiksi turhaa pakkausta vähentämällä, lisäämällä kierrätettyjen ja kierrätettävien materiaalien käyttöä ja käyttämällä keveämpiä pakkauksia
- Etsitään ratkaisuja tuotannosta peräisin olevan hävikki-alkoholin vähentämiseksi tai uudelleenkäyttämiseksi
- Jatketaan logistiikan optimointiin tähtäävää työtä CO₂-jalanjäljen pienentämiseksi
- Jatketaan energiansäästötoimia energiatehokkuus-sopimuksessa asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- Jatketaan yhteistyötä Baltic Sea Action Groupin ja sopimusviljelijöiden kanssa vastuullisen maatalouden edistämiseksi
- Jatketaan Rajamäen puhtaan pohjaveden suojele työtä
- Jatketaan työtä jäteveden laadun parantamiseksi

- Sisällytetään uusien osakkeenomistajien näkemykset ja odotukset Altian yritysvastuuohjelmaan
- Tehostetaan yritysvastuutyöhön liittyvää viestintää eri viestintäkanavissa sekä sisäisesti että ulkoisesti
- Jatketaan yritysvastuuseen liittyvien riskien johdonmukaisempaa integrointia Altia-konsernin riskienhallintaprosessiin

Altia & Yhteiskunta

- Hyvän yhteistyön ylläpitäminen sidosryhmien kanssa liittyen vastuulliseen ja kestävä kehityksen mukaiseen juomakulttuuriin
- Jatketaan työtä läpinäkyvyyden ja jäljitettävyyden parantamiseksi toimitusketjussa
- Tavoitteiden mukainen edistyminen liittyen amfori BSCI:n auditointien kattavuuteen
- amfori BSCI:n tarjoamien työkalujen ja resurssien tehokas käyttö ja Altian vastuullisten toimitusprosessien edelleen kehittäminen

Altia & Henkilöstö

- Jatketaan laaja-alaista ja monitahoista työsuojelutyötä turvallisuuskulttuurin tehostamiseksi ja nolla tapaturmaa -tavoitteen saavuttamiseksi
- Tehostetaan henkilöstöjohtamista ja organisaatiokulttuuria vuotuisen Altia Tasting -kyselyn tulosten perusteella
- Parannetaan henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia konkreettisten, esimerkiksi ergonomiaan liittyvien, toimenpiteiden avulla
- Edistetään tyytyväisyyttä ja tuottavuutta työpaikalla

ALTIAN SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmävuorovaikutus

Arvostamme suuresti sidosryhmiemme näkemyksiä yritysvastuustamme. Vuonna 2018, puoli vuotta listautumisemme jälkeen, päivitimme yritysvastuuseen liittyvän olennaisuusanalyysimme sijoittajien näkemysten perusteella.

Sidosryhmiemme näkemykset vastuullisuudestamme ovat meille ensiarvoisen tärkeitä. Sidosryhmiemme näkemykset ovat tärkeimpiä ajureita kehittäessämme ja priorisoidessamme yritysvastuutyötämme. Haluamme kertoa toiminnastamme sidosryhmillemme avoimesti ja läpinäkyvästi eri viestintäkanavien välityksellä.

Olemme eri sidosryhmiin yhteydessä useiden kanavien kautta osana normaalia liiketoimintaa, minkä lisäksi kysymme säännöllisesti heidän näkemyksiään vastuullisuudestamme. Viimeisin kysely toteutettiin vuonna 2018, ja sen tuloksia hyödynnettiin olennaisuusanalyysimme päivittämisessä. Kysely tehtiin kahdessa osassa. Verkkokysely suunnattiin Altian yksityisille osakkeenomistajille, minkä lisäksi haastattelimme institutionaalisia sijoittajiamme. Tulosten perusteella terävöitettiin vastuullisuuden olennaisuusanalyysia ja Altian yritysvastuun kulmakiviä.

Muita toimenpiteitä vuonna 2018 olivat paneelikeskustelun järjestäminen yhdessä Pernod-Ricardin kanssa SuomiAreenalla, Elintarviketeollisuusliiton lavalla. Paneelikeskustelun aiheena oli uuden alkoholilain vaikutus juomakulttuuriin Suomessa. Keskustele painottui siihen, millä tavoin juomakulttuurin muutos vastuullisempaan suuntaan näkyy ravintoloissa.

Raportointikauden aikana median ja muiden sidosryhmien esillä pitämät ja tarkasti seuraamat puheenaiheet liittyivät pääosin Suomen uuteen alkoholilakiin. Myös alkoholilain vaikutuksesta kuluttajakäyttäytymiseen, kauppaan, hyllyvalikoimiin ja alkoholin yksityiseen maahantuontiin keskusteltiin vilkkaasti.

Altiaa pyydettiin mukaan sosiaali- ja terveystieteiden työryhmään, joka seuraa uuden alkoholilain vaikutuksia ja keskustelee juomakulttuurista eri sidosryhmien kanssa. Työryhmän muita jäseniä ovat esimerkiksi viranomaiset,

kansalaisjärjestöt ja terveydenhuolto-organisaatiot sekä useita eri toimialoja edustavat yritykset.

Altia osallistuu aktiivisesti sosiaalisen median kanavissa, kuten Twitterissä, käytävään keskusteluun. Jatkoimme myös viestintäkanaviemme kehittämistä lanseeraamalla konsernin sivustolla (www.altiagroup.com/fi) sijaitsevat sijoittajasivut.

Altia's Cheers! -kehitysyhteisö, johon kuuluu yli 1 600 osallistujaa, pysyi aktiivisena raportointivuoden aikana toteutetuilla yli 50 kuluttajakyselyllä.

Altian tärkeimmät sidosryhmät, heidän odotuksensa ja Altian vuorovaikutuskanavat esitetään seuraavassa taulukossa.

ALTIAN SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmävuorovaikutuskanavat

Altian keskeiset sidosryhmät, heidän odotuksensa sekä vuorovaikutuskanavamme on esitetty alla olevassa taulukossa.

SIDOSRYHMÄ	Omistajat	Poliittiset päätöksentekijät, viranomaiset	Asiakkaat	Henkilöstö	Päämiehet
ODOTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> • taloudellisen lisäarvon luominen • kestävä kasvu • riskien hallinta, hyvä hallintotapa ja läpinäkyvyys • ympäristövaikutusten vähentäminen • vastuullinen hankintaketju • vastuullisuus työnantajana 	<ul style="list-style-type: none"> • lakien ja määräysten noudattaminen • ympäristövaikutusten vähentäminen • vastuullinen hankintaketju • vastuullisuus työnantajana 	<ul style="list-style-type: none"> • yhteistyö ja vastuullinen toiminta asiakkaiden suuntaan • tuotteiden laatu ja turvallisuus • vastuullisen alkoholikulttuurin tukeminen • vastuullinen markkinointi ja hankinta • ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> • vastuullisuus työnantajana • tuotteiden laatu ja turvallisuus • vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen ja vastuullinen markkinointi • ympäristövaikutusten vähentäminen • vastuullisuus työnantajana 	<ul style="list-style-type: none"> • vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen vastuullisen markkinoinnin avulla • kuluttaja- ja markkinaymmärrys • yhteistyö ja kumppanuus
VUOROVAIKUTUSKANAVAT	<ul style="list-style-type: none"> • suorat kontaktit ja henkilökohtaiset tapaamiset • sijoitusmessut ja -tapahtumat, seminaarit • yhtiökokoukset • taloudellinen raportointi ja siihen liittyvät puhelin-kokoukset/webcastit • ulkoinen viestintä, pörssi-tiedotteet ja verkkosivusto 	<ul style="list-style-type: none"> • raportointi • suorat kontaktit • auditoinnit • ulkoinen viestintä 	<ul style="list-style-type: none"> • suorat kontaktit • sähköiset kanavat • asiakaskoulutus • tarjouspyynnöt ja sopimukset • messut ja muut tapahtumat 	<ul style="list-style-type: none"> • sisäinen viestintä • koulutus • kehityskeskustelut • yhteistoiminta ja työsuojelutoiminta • tiimikäytännöt 	<ul style="list-style-type: none"> • tapaamiset ja suorat kontaktit • raportointi • uutiskirjeet • tarjouspyynnöt ja sopimukset • messut ja muut tapahtumat

ALTIAN SIDOSRYHMÄT

Sidosryhmävuorovaikutuskanavat

SIDOSRYHMÄ	Sopimusviljelijät	Materiaalien ja raaka-aineiden toimittajat	Media	Kuluttajat	Kansalaisjärjestöt
ODOTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> suomalaisten raaka-aineiden käyttäminen ja tuotannon säilyttäminen Suomessa reilun hinnan maksaminen ohrasta 	<ul style="list-style-type: none"> ympäristövaikutusten vähentäminen kotimaisten/paikallisten raaka-aineiden käyttäminen tuotteiden laatu ja turvallisuus hyvä yhteistyö ja jatkuvuus toimittajasuhteissa hankintaketjun vastuullisuus 	<ul style="list-style-type: none"> tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen ja alaikäisten alkoholinkäytön ehkäisy vastuullisen markkinoinnin avulla tuotteiden laatu ja turvallisuus vastuullisuus koko arvoketjussa ympäristövaikutusten vähentäminen 	<ul style="list-style-type: none"> vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen tuotteiden laatu ja turvallisuus ympäristövaikutusten vähentäminen vastuullisesti tuotetut raaka-aineet
VUOROVAIKUTUSKANAVAT	<ul style="list-style-type: none"> tapaamiset ja suorat kontaktit messut ja muut tapahtumat uutiskirjeet viljelijäextranet Carbon action -hiilipilotti 	<ul style="list-style-type: none"> tapaamiset ja suorat kontaktit messut ja muut tapahtumat raportointi tarjouspyynnöt ja sopimukset 	<ul style="list-style-type: none"> ulkoinen viestintä suorat kontaktit tapahtumat 	<ul style="list-style-type: none"> tuotteet ja markkinointi ulkoinen viestintä kuluttajatutkimukset messut ja muut tapahtumat kuluttajapalaute 	<ul style="list-style-type: none"> ulkoinen viestintä raportointi tapahtumat suorat kontaktit

Olenaisuusanalyysi

Vuonna 2018, puoli vuotta listautumisen jälkeen, päivitimme yritys vastuuseen liittyvän olenaisuusanalyysimme niin, että se heijastaa paremmin sijoittajien näkemyksiä ja odotuksia yritys vastuusemme osalta. Tämä toteutettiin yksityisille osakkeenomistajille suunnatun, mutta myös muille sidosryhmille avoinna olleen, verkkokyselyn avulla sekä useita institutionaalisia sijoittajia haastatteleamalla. Analyysi toteutettiin syys-marraskuussa 2018. Olenaisuusanalyysiin sisältyi vahva taustatutkimus maailmanlaajuisista megatrendeistä ja vastuullisuuden kehittymiseen liittyvistä trendeistä alkoholijuomateollisuudessa, sidosryhmille suunnattu verkkokysely, institutionaalisten sijoittajien haastattelut sekä olenaisuusmatriisin läpikäynti ja päivittäminen GRI-standardien vaatimusten perusteella.

Päivitetty yritys vastuun olenaisuusmatriisi on esitetty seuraavalla sivulla.

Verkkokysely

Olenaisia yritys vastuuaiheita luotaava verkkokysely oli vastattavissa Altian sivustolla, ja sitä jaettiin myös sosiaalisessa mediassa. Vastauksia kertyi 308 kappaletta. Noin 30 prosenttia vastaajista oli Altian osakkeenomistajia, noin 30 prosenttia asiakkaita ja 30 prosenttia kuluttajia.

Vastaajiin lukeutui myös median, maanviljelijöiden, kansalaisjärjestöjen, sijoittajien ja päivittäistavarakauppojen edustajia sekä poliitikkoja.

Kyselyssä pyysimme sidosryhmiämme pisteyttämään yritys vastuun eri osa-alueita tärkeyden mukaan asteikolla 1–5. Kysely perustui Altian yritys vastuun kulmakiviin ja niiden painopistealueisiin sekä taustatutkimukseen, joka varmisti, että arvioinnissa huomioitiin erityistä huomiota kaipaavat ajankohtaiset Altiaa ja sen sidosryhmiä koskevat vastuullisuusteemat, sekä Altian johdon näkemyksiin. Taustatutkimuksen perusteella olenaisuusanalyysiin sisällytettiin muun muassa ilmastonmuutos, kiertotalous tuotannossa ja pakkauksissa, vedenkulutus, työvoiman monimuotoisuus, henkilöstön kehittäminen, luonnon monimuotoisuus ja sekä yritystoiminnan läpinäkyvyys.

Vastuullisuuden verkkokyselyn tulosten perusteella Altian tuotteiden laatu ja turvallisuus nostettiin vastuullisuutemme tärkeimmäksi näkökohdaksi. Muita vastaajien esiin tuomia olenaisia aiheita olivat yrityksen hyvä hallintotapa ja läpinäkyvyys, pohjaveden suojelutyön tärkeys, vastuullisesti tuotettujen raaka-aineiden käyttö, Altian omien ympäristövaikutusten, kuten energian kulutuksen ja CO₂-päästöjen minimointi ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen toimitusketjussa.

Altian osakkeenomistajat pitivät tuotteiden laatua ja turvallisuutta yritys vastuun tärkeimpänä painopistealueena. Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa nousivat kyselyn perusteella uusiksi painopistealueiksi. Myös pohjaveden suojelu, kiertotalous, ympäristö vastuullisuus pakkauksissa, vastuullisesti tuotettujen raaka-aineiden hyödyntäminen ja työturvallisuus koettiin tärkeiksi vastuullisuuden painopistealueiksi.

Institutionaalisten sijoittajien haastattelut

Osana olenaisuusanalyysia, saadaksemme kattavamman käsityksen sijoittajien odotuksista vastuullisuustyöllemme, haastattelimme institutionaalisia sijoittajiamme.

Haastattelujen perusteella todettiin Altian ympäristö vastuun, yhteiskuntavastuun ja hallintotavan olevan hyvällä tasolla. Haastateltavat nostivat tuoteturvallisuuden ja tuotteiden laadun selkeästi tärkeimmäksi Altian vastuullisuuden painopistealueeksi. Muita tärkeiksi mainittuja painopistealueita olivat vastuullinen mainonta, kiertotalous, vastuullisesti tuotetut ja jäljitettävissä olevat raaka-aineet sekä pakkauskehitys kestävän kehityksen näkökulmasta. Terveyttä ja hyvinvointia korostettiin Altialle merkityksellisenä megatrendinä, jota on tärkeä seurata. Altian ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintoon liittyvää raportointia ja viestintää pidettiin hyvänä. Kehitettävää raportoinnin sa-

ralta löydettiin ytimekkyydestä ja saatavuudesta. Kaiken kaikkiaan haastattelujen perusteella voitiin todeta, että Altian vastuullisuustyö on hyvällä tasolla ja että vastuullisuustyötä voidaan kehittää edelleen kiertotaloutta, puhdasta pohjavettä ja tuotteiden aitoutta korostaen.

Altian tulos yritys vastuussa kaikkien verkkokyselyyn vastanneiden perusteella oli 3,4 ja osakkeenomistajien vastausten perusteella 3,6 (asteikolla 1–5).

Siirtymä GRI-standardien mukaiseen raportointiin

Osana yritys vastuuseen liittyvän olenaisuusanalyysimme päivittämistä päivitimme sen myös GRI-standardien vaatimusten mukaiseksi. GRI-standardien mukaan vastuullisuusnäkökohtien olenaisuus arvioidaan sen perusteella, kuinka suuri näiden osalta on yhtiön vaikutus ympäröivään talouteen, ympäristöön ja yhteiskuntaan, sekä kunkin näkökohdan vaikutuksen merkitys sidosryhmille. Olenaisuuden tarkastelua muutettiin niin, että tarkastelu painottuu ulkoisiin vaikutuksiin ja merkitykseen sidosryhmille, välittömien liiketoimintavaikutusten sijaan.

Tulokset

Altian yritys vastuun kehitykseen eniten vaikuttaviksi megatrendeiksi tai ilmiöiksi tunnistettiin terveys ja hyvinvointi, kiertotalous ja ilmastonmuutos.

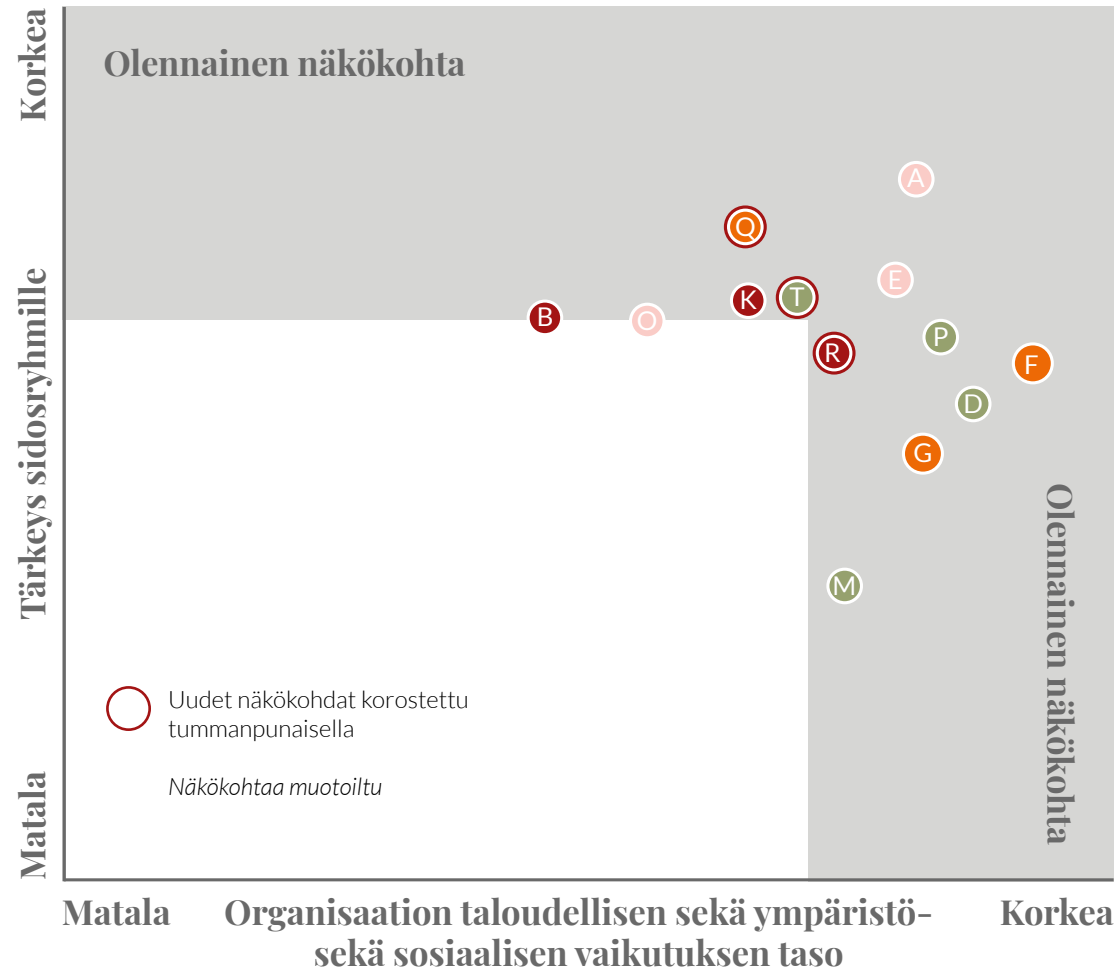
Altian yritysvastuun tärkeimmät painopisteet sidosryhmien näkemysten perusteella ovat:

- Tuotteiden laatu ja tuoteturvallisuus
- Vastuullinen markkinointi
- Pohjaveden suojeleminen
- Työterveys ja turvallisuus
- Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa
- Vastuullisesti tuotetut raaka-aineet
- Ilmastonmuutos (energia ja CO₂-päästöt)
- Kiertotalous
- Kestävä kehitys pakkausratkaisussa

Olenaisuusanalyysin perusteella Altian vastuullisuuden kulmakivet säilyivät samoina: Altia ja asiakkaat, Altia ja yhteiskunta, Altia ja ympäristö sekä Altia ja henkilöstö. Uusina painopistealueina esiin nousivat läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa, henkilöstön kehittäminen ja pakkausratkaisujen kehitys kestävän kehityksen näkökulmasta. Nykyiset olenaisuusteemat, joiden painopisteitä muutettiin hieman, olivat kulutustrendejä noudatteleva, tasapainoinen tuoteportfolio, vastuullisesti tuotetut ja jäljitettävissä olevat raaka-aineet, kestävä maatalous, energiankulutus ja CO₂-päästöt sekä henkilöstön kehittäminen ja hyvä johtajuus.

Tulokset käsiteltiin Altian yritysvastuun työryhmässä. Johtoryhmämme ja hallituksemme hyväksyivät päivitetty vastuullisuuden kulmakivet ja olenaisuusmatriisin joulukuussa 2018. Olenaisuusanalyysin tuloksia hyödynnetään Altian yritysvastuun kehittämisessä, ja ne yhdistetään Altian yritysvastuun vuosia 2018–2020 koskevaan toimintaohjelmaan.

Lue lisää: Vastuullisuuden kulmakivet (s. 58)

Altia & asiakkaat

- A** Tuotteiden laatu ja turvallisuus
- E** Vastuullisesti tuotetut ja jäljitettävät raaka-aineet
- O** Tuoteportfolion kehitys vastuullisen juomakulttuurin mukaisesti

Altia & yhteiskunta

- F** Vastuullinen markkinointi
- G** Toimitusketjun vastuullisuus
- Q** Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa

Altia & ympäristö

- D** Energian kulutus ja CO₂-päästöt
- M** Kestävä maatalous
- P** Pohjavesien suojeleminen
- T** Pakkausten vastuullisuus

Altia & työntekijät

- B** Henkilöstön hyvinvointi
- K** Työterveys ja turvallisuus
- R** Henkilöstön kehitys ja hyvä johtajuus

Oleellinen näkökohta	Laskentaraja ¹	Soveltuvat periaatteet
Tuotteiden laatu ja turvallisuus	Altia, päämiehet, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO22000 elintarviketurvallisuuden hallintajärjestelmä² ISO9001 laatuja järjestelmä³ Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
Vastuullisesti tuotettujen ja jäljitettävien raaka-aineiden hankinta	Altia, päämiehet, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet amfori BSCI:n eettiset periaatteet amfori BSCI:n riskimaaluokittelu Altian eettiset periaatteet toimittajille ja alihankkijoille (Supplier Code of Conduct)
Tuoteportfolion kehitys vastuullisen juomakulttuurin mukaisesti	Altia, päämiehet, asiakkaat, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO9001 laatuja järjestelmä⁴ Altian tuotekehitys Vuotuiset kuluttajakyselyt
Vastuullinen markkinointi	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian markkinointiperiaatteet ja -ohjeet
Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian verostrategia Markkinoiden väärinkäyttöasetus (MAR) Arvopaperimarkkinalaki Pörssin säännöt Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 Sisäpiiriohje listayhtiöille (Nasdaq Helsinki) Finanssivalvonnan ohjeet Kirjanpitolaki
Energian kulutus ja CO ₂ -päästöt	Altia	<ul style="list-style-type: none"> ISO14001 ympäristöjärjestelmä⁵ Suomen energiatehokkuussopimus Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteet
Kestävä maatalous	Altia, maanviljelijät	<ul style="list-style-type: none"> ISO14001 ympäristöjärjestelmä ISO9001 laatuja järjestelmä
Pohjavesien suojeleminen	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Suomen lainsäädäntö Vedenottolupa Maiden omistajuus Toiminnan hallinta Altian omistamalla mailla ISO14001 ympäristöjärjestelmä
Vastuullisuusnäkökohdat pakkauksissa	Altia, toimittajat, raaka-aineiden toimittajat	<ul style="list-style-type: none"> ISO9001 laatuja järjestelmä ISO14001 ympäristöjärjestelmä Fair trade Fair for Life Altian pakkauskehitys
Työntekijöiden hyvinvointi	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altian toimintatavat Altia Tasting
Hyvä johtajuus	Altia	<ul style="list-style-type: none"> Altia Tasting Altian toimintatavat
Työterveys- ja työturvallisuus	Altia	<ul style="list-style-type: none"> OHSAS18001 työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä

¹ Laskentaraja kertoo sen, onko näkökohta oleellinen yrityksessä vai yrityksen ulkopuolella.

² Sertifiointi kattaa Altian Rajamäen tehtaan.

³ Sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa (Koskenkorvan tislamo, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja teknisen etanolin yksikkö, sekä Helsingin pääkonttorin toiminnot) sekä Tabasalun tehtaan Virossa.

⁴ Sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa (Koskenkorvan tislamo, Rajamäen alkoholijuomatehdas ja teknisen etanolin yksikkö, sekä Helsingin pääkonttorin toiminnot) sekä Tabasalun tehtaan Virossa.

⁵ Sertifiointi kattaa Altian toiminnot Suomessa.

Vastuullisuuden kulmakivet

Altian vastuullisuuden viitekehyksenä toimii vastuullisuutemme neljä kulmakiveä, teemaa, joiden alle olemme ryhmitelleet olennaiset vastuullisuusnäkökohtamme. Kerromme raportin tässä osiossa tavoitteistamme, saavutuksistamme ja työstämme näiden vastuullisuuden teemojen ja niiden alla olevien vastuullisuusnäkökohtiemme osalta.

Ajureina keskeiset ilmiöt terveys ja hyvinvointi, kiertotalous sekä ilmastonmuutos.

- Tuotteiden laatu ja turvallisuus
- Vastuullisesti tuotetut ja jäljitettävät raaka-aineet
- Tuoteportfolion kehitys vastuullisen juomakulttuurin mukaisesti

- Vastuullinen markkinointi
- Vastuullisuus toimitusketjussa
- Läpinäkyvyys ja hyvä hallintotapa

- Energian kulutus ja CO₂-päästöt
- Kestävä maatalous
- Pohjavesien suojeleminen
- Pakkausten vastuullisuus

- Henkilöstön hyvinvointi
- Henkilöstön kehitys ja hyvä johtajuus
- Työterveys ja turvallisuus

ALTIA & Asiakkaat

95,1 milj. litraa

3,2 milj. litraa

3

1 600

Tuotettuja tai maahantuotuja juomia

Myytyjä luomutuotteita

Takaisinveltoa

Jäsentä Altian Cheers!-

kehittäjäyhteisöissä

Vastuullisesti tuotetut, korkealaatuiset tuotteet ovat prioriteettimme.

- Tuotteiden laatu ja turvallisuus: raaka-aineiden ja lopputuotteiden laadun ja turvallisuuden varmistaminen.
- Vastuullisesti tuotettujen raaka-aineiden käyttö: yhteistyö toimittajien ja päämiesten kanssa tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisen ja läpinäkyvän tuotannon varmistamiseksi.
- Tuotteiden jäljitettävyys: raaka-aineiden ja tuotteiden toimittajien ja alkuperän tunteminen.
- Luomutuotteet ja eettisesti sertifioidut tuotteet: tuotevalikoiman kehittäminen vastuullisten tuotteiden kysyntään vastaamiseksi.

Altia & Asiakkaat

Haluamme edistää tuotteidemme kautta modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehitystä, jossa tärkeällä sijalla ovat määrän sijaan laatu ja vastuulliset arvot. Olemme kiteyttäneet tämän toimintamme tarkoitukseen: Let's Drink Better. Varmistamme tuotteidemme turvallisuuden kohtuullisesti käytettynä ja pyrimme jatkuvasti parantamaan sekä raaka-aineidemme että lopputuotteidemme laatua. Haluamme, että käyttämämme raaka-aineet ja ainesosat on tuotettu vastuullisesti ja läpinäkyvästi. Lisäksi olemme viime vuosina laajentaneet sekä matala-alkoholisten ja alkoholittomien tuotteiden, että luomu- ja eettisesti sertifioitujen tuotteiden, valikoimaamme.

Laadunvalvonta koskee tehtaillamme tuotettuja ja pulloitettuja juomia. Rajamäen alkoholijuomatehdas on sitoutunut ylläpitämään ja kehittämään elintarviketurvallisuuteen liittyviä järjestelmiä ja -käytäntöjä. Elintarviketurvallisuus on kaikkien työntekijöiden, jotka valmistavat, pakkaavat, varastoivat ja kuljettavat raaka-aineita ja lopputuotteita, vastuulla. Raportointivuonna Altian Rajamäen tehtaalla jatkettiin elintarviketurvallisuuteen liittyviä

hallintatoimia ISO 22000 –tuoteturvallisuustandardin mukaisesti. Tehtaalla toteutettiin useita tuotteiden laatuun, hygieniaan ja talouden hoitoon liittyviä parannustoimenpiteitä sekä kehitettiin verkossa tapahtuvaa laadunhallintaa. Kaikille työntekijöille järjestettiin laatu-koulutusta. Laadunhallintaan liittyvä toiminta jatkui raportointivuonna myös Altian muilla operatiivisilla toimipaikoilla Koskenkorvalla, Tabasalussa ja Cognacissa.

Altian Cheers!-kehittäjäyhteisöön kuuluu yli 1 600 jäsentä. Käymme yhteisössä aktiivista ja ajankohtaista vuoropuhelua eri kuluttaja- ja sidosryhmien kanssa. Tiedostamme, että vastuullisuus on kuluttajille entistä tärkeämpi näkökohta, kun he valitsevat brändejä ja tuotteita. Kestävän kehityksen näkökulmaa voi tehdä ymmärrettävämmäksi ja samaistuttavammaksi erityisesti tarinoiden avulla. Kuluttajat haluavat tehdä vastuullisempia ja kestävämpiä valintoja laadusta tinkimättä. Aitous, läpinäkyvyys ja paikallisuus ovat sekä kestävän kehityksen että eettisen ja vastuullisen arvoketjun tärkeitä osatekijöitä tuotannosta lähtien.

Ylläpitääkseen vastuullista hankintaa Altia liittyi amfori BSCI -aloitteeseen ja sen Sustainable Wine Programme -ohjelmaan vuonna 2017.

CASE

Ensiluokkaista laadunvalvontaa Rajamäen tehtaalla

Tuotteiden laatu ja turvallisuus ovat Altialle ensisijaisen tärkeitä, ja niiden varmistaminen on sisäänrakennettu Altian toimintatapoihin. Kaikki Rajamäen tehtaalla tuotetut ja sinne tulevat tuotteet, esimerkiksi viinit, käyvät läpi tarkan laadunvalvontaprosessin ennen päätymistään Altian asiakkaille. Viime vuosina on muun muassa onnistuttu pidentämään viinien hyllykää vähentämällä viinien altistumista hapelle.

Tutustu lisää laaduntarkkailuun:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

Altia on sitoutunut amfori BSCI:n jäsenenä noudattamaan sen eettisiä periaatteita ja käytäntöjä toimitusketjuissaan.

Edistämme osaltamme ihmisten hyvinvointia ja varmistamme toiminnan eettisyyden arvoketjussamme. Altian Rajamäen tehtaalle on myönnetty kansainväliset Fairtrade ja Fair for Life -sertifioinnit. Tehtaalle myönnettiin Fair for Life -sertifikaatti raportointivuonna 2018. Fair for Life -sertifikaatti kattaa Altian Rajamäen ja Brunnan yksiköt sekä Helsingin pääkonttorin ja Tukholman myyntikonttorin toiminnot. Koskenkorvan tislaamolla, Rajamäen alkoholijuomatehtaalla ja Sundsvallissa sijaitsevalla tislaamolla on luomutuotannon sertifikaatti.

Edellä mainittuihin sertifikaatteihin sisältyvät vaatimukset koskevat kaikkia Altian eettisesti sertifioitujen ja luomutuotteiden toimitusketjuun kuuluvia toimijoita. Altia perustaa toimintansa pitkäaikaisiin liiketoimintasuhteisiin ja yhteistyöhön tuottajien kanssa, ja kaikki toimitusketjuun osallistuvat tahot sitoutuvat niihin. Kaikki Fairtrade ja Fair for Life -toimitusketjuihin kuuluvat yritykset aina viinintuottajista valmiiden tuotteiden pakkaajiin asti ovat sertifioituja. Sertifiointilaitokset valvovat Fair Trade, Fair for Life ja luomutuotannon

sertifikaatteja koskevien kriteerien toteutusta sekä raaka-aineiden jäljitettävyyttä läpi toimitusketjun.

Pyrimme lisäksi varmistamaan käyttämiemme raaka-aineiden vastuullisuuden säännöllisillä vastuullisuuskyselyillämme Altian omien brändien raaka-aineiden toimittajille. Lisäksi meillä on käytössä toimittajiamme ja alihankkijoitamme koskevat eettiset periaatteet, joissa määritetään toimittajiemme vastuullista toimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset.

Lisää tietoja raportointivuoden tavoitteistamme ja saavutuksistamme on luettavissa seuraavalla sivulla olevassa taulukossa.

CASE

Vastuullisuus viinin tuotannossa yhä tärkeämpää

Kulutustottumusten muuttuessa entistä enemmän kestäväää kehitystä huomioivaksi, kasvaa ympäristöystävällisten ja eettisesti sertifioitujen viinien kysyntä. Koulutuksilla, auditoinneilla ja sertifioinneilla voidaan turvata viinin vastuullinen valmistus- ja hankintaprosessi. Altia noudattaa tiukkoja vastuullisuusperiaatteita sekä laatu-, turvallisuus- ja ympäristöstandardeja, jotka koskevat Altian lisäksi koko hankintaketjua.

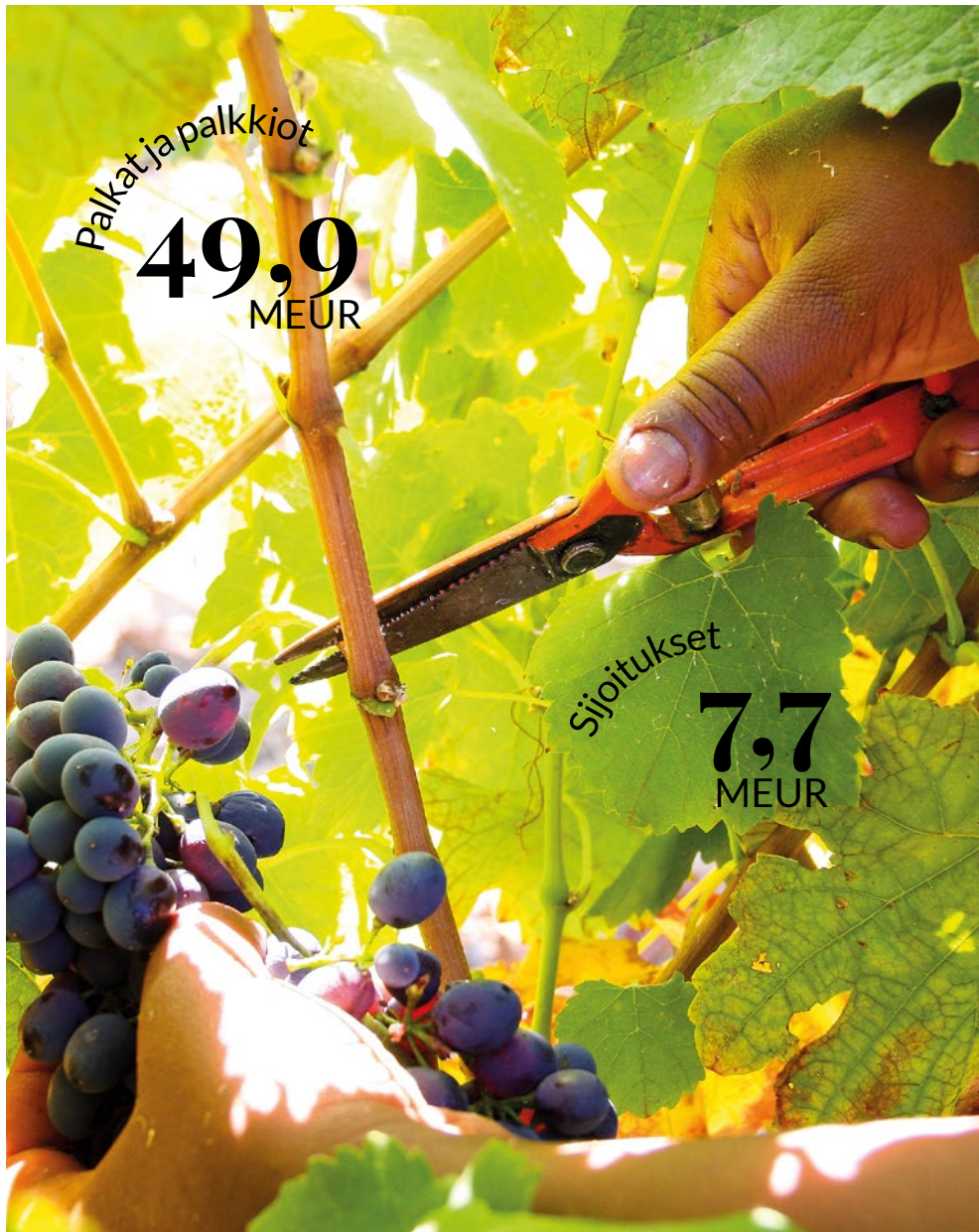
Tutustu hankintaprosessiimme:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

Altia & Asiakkaat – Tavoitteet ja eteneminen

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2018	Edistyminen 2018
Jatkamme työtä Altian tuotteiden, mukaan lukien matala-alkoholisten ja alkoholittomien tuotteiden, laadun ja turvallisuuden varmistamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme Altian omissa tuotantolaitoksissa tapahtuvaa elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun liittyvää toimintaa standardien ja sertifiointien mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Uuteen ISO9001:2015-standardiin liittyvä sertifiointi Suomessa ja Virossa. Rajamäen tehtaalla otettiin käyttöön uusia laadunhallinnan työkaluja kuten verkko-pohjainen alkoholipitoisuuden mittausta ja MES-tuotannonohjausjärjestelmä. Uusi HSEQ-työkalu (työterveys ja -turvallisuus, ympäristö ja laatu) otettiin käyttöön Suomen yksiköissä.
Jatkamme työtä raaka-aineiden ja tuotteiden arvoketjun jäljitettävyyden ja vastuullisuuden varmistamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Jatkamme yhteistyötä toimittajien ja kumppaneiden kanssa tuotteiden ja raaka-aineiden vastuullisen tuotannon varmistamiseksi. Jatkamme amfori BSCI -aloitteeseen liittyviä toimia. Kehitämme jatkuvasti tuotteiden jäljitettävyyttä. 	<ul style="list-style-type: none"> Amfori BSCI:n mukaisia täysiä auditointeja tai uudelleenauditointeja tehtiin vuoden aikana 21 toimittajalla, kumppanilla tai niiden alitoimittajilla. Altian ostoista 3 % tehdään amfori BSCI -aloitteessa riskimaiksi määritellyistä maista. Altian suorista riskimaiden toimittajista 80 %:lla on sosiaalisen vastuullisuuden sertifikaatti. Kaikkiin päivitettyihin toimittajasopimuksiin on lisätty toimittajan eettiset periaatteet. Altialle myönnettiin Fair for Life -sertifikaatti. Altialla tehtiin Fair Trade (Reilun kaupan) määräaikaistauditointi marraskuussa 2018. Rajamäen tehtaalla SAP ERP -ohjelmiston käyttöönotto paransi tuotteiden ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä. Luomutuotteiden volyymi (myytyä litraa) pieneni 11 % vuoteen 2017 verrattuna. Reilun kaupan tuotteiden volyymi (myytyä litraa) nousi 45% vuoteen 2017 verrattuna. Tämä johtui uusien Reilun kaupan tuotteiden lanseerauksesta vuoden 2017 lopulla.
Päivitämme tuoteportfoliota vastuullisen ja kestäväen kulutuksen trendien mukaisesti.	<ul style="list-style-type: none"> Kehitämme toimintaamme ja tuoteportfoliotamme luomu-, matala-alkoholisten ja sertifioidun tuotteiden kysyntää vastaavaksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2018 lanseerattiin 2 uutta luomutuotetta. Vuonna 2018 lanseerattiin 13 uutta alkoholiton tai matala-alkoholista tuotetta. Vuoden aikana lanseerattiin onnistuneesti useita matala-alkoholisia tuotteita ikonisten brändiemme – Koskenkorvan, Chill Outin ja Leijonan – alle.

ALTIA & Yhteiskunta

452,3 MEUR

Maksettuja tai tilitettyjä
valmiste- ja tuloveroja

206,8 MEUR

Ostettujen raaka-aineiden, tavaroiden ja
palvelujen arvo

15 %

Altian käyttämän ohran

osuus Suomen kokonaissadosta

21

Sosiaalisen vastuun auditointia

3 %

amfori BSCI:n riskimaista tehtävien ostojen
osuus kaikista ostoista

Toimimme vastuullisen juomakulttuurin puolestapuhujana ja edistämme vastuullisuutta koko hankintaketjussamme.

- Vastuullinen markkinointi: toimimme soveltuvien lakien, asetusten ja alan toimintaohjeiden mukaisesti kaikissa toimintamaissamme.
- Vastuullisen alkoholinkäytön edistäminen: viestimme ja teemme yhteistyötä alan toimijoiden kanssa vastuullisen juomakulttuurin edistämiseksi.
- Taloudellinen vaikutus: lisäarvon tuottaminen toiminta-alueellamme.
- Vastuullisuus hankintaketjussa: olemme amfori BSCI:n jäsen ja teemme yhteistyötä muiden toimitusketjun toimijoiden kanssa vastuullisten toimintojen edistämiseksi koko toimitusketjussa.
- Toimimme avoimesti ja hyvää hallintotapaa koskevien käytäntöjen mukaisesti.

Altia & Yhteiskunta

Haluamme tukea modernin ja vastuullisen pohjoismaisen juomakulttuurin kehittämistä toimintamaissamme toimintamme tarkoituksen (Let's Drink Better) mukaisesti. Kehitämme tuoteportfoliotamme vastuullisen juomakulttuurin trendien mukaisesti. Markkinnoimme tuotteitamme vastuullisesti ja toimintamaissamme sovellettavan lainsäädännön mukaisesti. Tiedostamme laaja-alaisen vaikutuksemme arvoketjuissa ja toimimme tunnustetun amfori BSCI -aloitteen mukaisesti ihmisoikeuksien ja keskeisten kansainvälisten työelämän standardien noudattamisen edistämiseksi.

Järjestimme vuonna 2018 yhteistyössä Pernod Ricardin ja Elintarviketeollisuusliiton kanssa paneelikeskustelun vastuullisesta juomakulttuurista. Keskustelu järjestettiin Elintarviketeollisuusliiton lavalla SuomiAreenassa, joka on merkittävä sidosryhmätapahtuma ja -foorumi Suomessa. Paneelikeskustelun aiheena oli uuden alkoholilain vaikutukset suomalaiseen juomakulttuuriin. Keskustelun pääaiheena oli erityisesti se, miten juomakulttuurin muutos yhä vastuullisempaan suuntaan näkyy ravintoloissa.

Raportointikaudella sidosryhmien huomio keskittyi paljolti Suomen uuteen alkoholilakiin ja siihen, millaisia vaikutuksia lainsäädännön uudistuksilla on kuluttajien käytökseen, kaupan

käyntiin, hyllyvalikoimiin ja alkoholin yksityiseen maahantuontiin.

Olemme Altiassa sitoutuneet noudattamaan Altian henkilöstön alkoholinkäytön politiikkaa, joka koskee työntekijöiden alkoholinkäyttöä. Se koskee kaikkia Altian työntekijöitä ja muita henkilöitä, jotka työskentelevät Altian tuotantolaitoksissa ja toimistoissa. Poliitiikka sisältää sitoumuksemme vastuulliseen alkoholinkäyttöön, luettelee ne tilanteet työpaikalla, joissa alkoholin maistaminen on osa tiettyjä työtehtäviä (esimerkiksi laadunvalvonta), ja tarjoaa tietoa tuesta sellaisissa tilanteissa, joissa on aihetta epäillä alkoholin väärinkäyttöä.

Jatkoimme vastuullisuuslausekkeiden sisällyttämistä etiketteihin ja markkinointiviestintään. Lauseke on yleensä linkin muodossa ohjaten kuluttajia vastuullisesta alkoholinkäytöstä lisätietoa tarjoavalle EU:n tai kansalliselle verkkosivustolle.

Altia on liittynyt jäseneksi amfori BSCI -aloitteeseen tavoitteenaan edistää tuotteiden ja raaka-aineiden toimitusketjujen vastuullisuutta, jäljitettävyyttä ja avoimuutta. Altia on ollut amfori BSCI -aloitteen jäsen vuodesta 2017, mutta olemme amfori BSCI -aloitteeseen osallistuvien tahojen toimittajana noudattaneet amforin eettisiä sääntöjä vuodesta 2012 lähtien. Liittymällä itsekkin aloitteen jäseneksi olemme pystyneet lisäämään mahdollisuuksiamme ja parantamaan

kykyjämme liittyen toimitusketjun vastuullisuustyön kehittämiseen ja avoimuuden lisäämiseen pitkällä aikavälillä.

Lähestymistapamme ihmisoikeusasioihin ja niihin liittyvien tavoitteiden tärkeimmät tulokset on kuvattu yksityiskohtaisemmin ei-taloudellisten tietojen selvityksessä [sivulta 40](#) alkaen.

Lisätietoja raportointivuoden tavoitteista ja saavutuksista on luettavissa [sivun 68](#) taulukossa.

Altian rooli yhteiskunnassa

Altian liiketoiminnalla on merkittävä vaikutus yhteiskunnan eri osa-alueisiin.

- Vuonna 2018 (2017) Altia maksoi valmiste- ja tuloveroja yhteiskunnalle **452,3 MILJ. EUROA** (449,9 milj. euroa). Valmisteverot eivät sisälly Altian raportoimaan liikevaihtoon.
- Suomeen maksettujen valmiste- ja tuloverojen osuus oli **242,8 MILJ. EUROA** (235,9 milj. euroa).
- Altia maksoi työntekijöilleen palkkoja, palkkioita ja muita välillisiä työnantajakustannuksia **49,9 MILJ. EUROA** (52,0 milj. euroa).
- Altia osti raaka-aineita, tavaroita ja palveluita paikallisilta ja kansainvälisiltä toimittajilta **206,8 MILJ. EUROLLA** (202,0 milj. eurolla).
- Altia osti suomalaista ohraa **40,8 MILJ. EUROLLA** (29,7 milj. eurolla) pääasiassa 1 500 viljelijältä.
- Altia sai tuloja **357,3 MILJ. EUROA** (359,0 milj. euroa) alkoholijuomien sekä teollisten palveluiden, rehuraaka-aineen, tärkkelyksen, teknisen etanolin ja hiilidioksidin myynnistä.
- Altia teki investointeja **7,7 MILJ. EUROLLA** (11,9 milj. eurolla) liiketoimintansa kehittämiseksi.
- Vuonna 2018 ei maksettu osinkoa omistajalle (70,5 milj. euroa).

CASE

Amfori BSCI antaa työkalut toimitusketjun vastuullisuuteen

Altia liittyi vuonna 2017 osaksi kansainvälistä amfori BSCI -aloitetta. Sen ansiosta hankintaketjun vastuullisuuden kehitykseen on saatu runsaasti lisää työkaluja, joilla voidaan edistää Altian toimitusketjun läpinäkyvyyttä ja kestäviä toimintatapoja.

Lue lisää amfori BSCI:stä:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

Altian verostrategia

Altia Oyj toimii vastuullisena veronmaksajana kaikissa maissa, joissa konsernilla on liiketoimintaa (Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Ranska). Lisäksi yhtiön tavoitteena on edistää konsernin strategista kehitystä ja tukea liiketoiminnan ratkaisuja varmistaen myös näiden asianmukaisen verotuksellisen toteuttamisen. Veroasioiden hallinta on keskitetty konsernitasolle, jossa verotukseen liittyvät päätökset tehdään. Epäselvissä tilanteissa käytetään apuna veroasiantuntijoita, ja verotuskäytännön selventämiseksi voidaan hankkia verottajalta joko suullista tai kirjallista ohjeistusta.

Yhtiölle on tärkeää noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämisessä ja raportoinnissa kaikkia sovellettavia paikallisia ja kansainvälisiä lakeja ja määräyksiä. Periaatteena on maksaa verot siinä maassa, jossa tuotot syntyvät. Altia Oyj ei toimi OECD:n määritelmän mukaisissa veroparatiiseissa¹, eikä harjoita verosuunnittelua, jonka tarkoituksena olisi keinotekoisesti vähentää konsernin tai yksittäisen maan verotettavaa tuloa.

Yhtiö noudattaa siirtohinnoittelussaan paikallisia lakeja ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevia ohjeita sekä soveltaa siirtohinnoittelussa markkinaehtoperiaatetta konsernin sisäisissä

liiketoimissa tuotteiden, palveluiden, immateriaalioikeuksien ja rahoituksen osalta.

Altia maksaa ja tilittää erilaisia veroja, joista merkittävien on valmistevero. Valmisteverot eivät sisälly yhtiön raportoimaan liikevaihtoon. Maksettuja veroja ovat tuloverojen lisäksi työnantajamaksut ja kiinteistöverot. Tilittäviä veroja ovat valmisteverojen lisäksi suurimpina arvonlisävero, palkoista perittävät ennakonpidätykset, sekä lähdeverot.

Altia Oyj noudattaa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston valtion enemmistöomisteisille yhtiöille antamaa ohjetta maakohtaisten verojen raportoinnissa. Ohjeen mukainen yhteenveto veroista ja maksuista julkaistaan osana vuosikertomusta. Yhteenvedon tiedot perustuvat konserniin laskentajärjestelmistä keräämiin tietoihin. Olennaiset verot ja maksut on luokiteltu verolajeittain.

Ohjeistuksen mukaisesti Altia noudattaa veroraportoinnissa olennaisuusperiaatetta, minkä perusteella tiedot esitetään maakohtaisesti Suomen ja Ruotsin osalta. Nämä maat ovat yhtiön päämarkkina-alueet ja konsernin liikevaihdosta n. 80 % tulee näistä maista. Muut toimintamaat (Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Ranska) eivät täytä erillisinä raportointikohteina olennaisuusrajana pidettyä 10 % osuutta konsernin liikevaihdosta, vaan ne on esitetty omana kokonaisuutenaan.

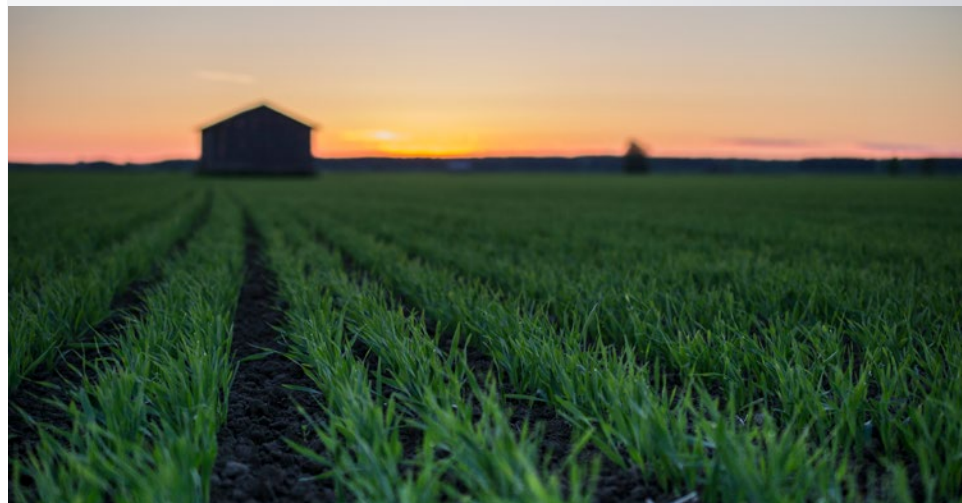
CASE

Yhteistyötä BSAG:n kanssa kestävien viljelykäytäntöjen kehittämiseksi

Altia teki syyskuussa 2018 uuden Itämeri-sitoumuksen. Uusi sitoumus on jatkoa vuonna 2015 alkaneelle yhteistyölle Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa. Sitoumus pitää sisällään viljelykäytäntöjen kehittämisen kestäväen maatalouden edistämiseksi sekä osallistumisen Carbon Action -pilottiprojektiin. Carbon Action -projektissa tutkitaan, kuinka ilmastonmuutosta ja Itämeren rehevöitymistä voidaan hillitä varastoimalla hiiltä maahan tehokkaampien viljelykäytäntöjen avulla.

Lue lisää Carbon Action pilotista:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

¹ OECD:n mukaan veroparatiisilla tarkoitetaan maata tai aluetta, jossa on alhainen tai olematon verotus, jotka eivät ole halukkaita osallistumaan kansainväliseen tiedonvaihtoon, jotka eivät vaadi niihin rekisteröityneiltä yrityksiltä tosiasiallista liiketoimintaa omalla alueellaan ja joiden avoimuudessa on puutteita.

ALTIAN VEROJALANJÄLKI

TIEDOT TILIKAUDELTA 2018

	Tiedot tilikaudelta 2018				Vertailuvuosi 2017			
	YHTEENSÄ	Suomi	Ruotsi	Muut maat	YHTEENSÄ	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Tilikaudelta maksetut verot, milj. euroa								
Yhteisövero	8,0	3,6	3,4	0,9	4,4	1,4	2,1	0,8
Kiinteistövero	0,3	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,0
Työnantajamaksut	11,1	7,6	3,3	0,1	11,6	7,5	3,9	0,2
Tilikaudelta tilittävät verot								
Arvonlisäverot, myynnit	229,6	116,94	72,2	40,4	240,5	122,2	76,9	41,5
Arvonlisäverot, hankinnat	79,0	44,82	21,4	12,8	84,0	47,2	22,4	14,4
Valmisteverot	444,3	239,2	131,1	74,0	445,5	234,5	142,3	68,7
Ennakonpidätykset	11,9	7,6	2,0	2,3	12,7	7,5	2,4	2,8
Mahdolliset muut verot (mm. lähdeverot)	1,0	0,0	0,9	0,0	0,8	0,2	0,6	0,0
Liikevaihto maittain eriteltyinä, milj. euroa	411,0	239,3	95,0	76,6	414,9	235,6	101,0	78,3
Tulos ennen veroja maittain eriteltyinä, milj. euroa	Local	18,6	2,8	2,6	Local	31,5	5,6	2,5
Henkilöstö maittain eriteltyinä*	678	402	114	162	703	411	117	175

Taulukossa on esitetty merkittävimmät verot ja veronluonteiset maksut, jotka yhtiö on paikallisten lakien mukaan velvollinen maksamaan tai perimään. Muut maat (Norja, Tanska, Viro, Latvia ja Ranska) on esitetty yhtenä kokonaisuutena, koska ne eivät täytä erillisinä raportointikohteina olennaisuusrajanä pidettyä 10 % osuutta konsernin liikevaihdosta.

*Tilanne 31.12.2018

Altia & Yhteiskunta – Tavoitteet ja eteneminen

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2018	Edistyminen 2018
Jatkamme vastuullista markkinointia soveltuvien lakien, asetusten ja alan toimintaohjeiden mukaisesti jokaisessa toimintamaassamme.	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullisuuslausekkeiden käyttäminen markkinointiviestinnässä. 	<ul style="list-style-type: none"> Markkinointiohjeistukset, -periaatteet ja -prosessit ovat käytössä. Vastuullisuuslausekkeita lisättiin tarpeen mukaan.
Edistämme vastuullista ja kestävää kehitystä tukevaa juomakulttuuria yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> Altia järjesti yhteistyössä Pernod Ricardin kanssa SuomiAreenassa paneelikeskustelun vastuullisesta juomakulttuurista. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkoi osallistumistaan alan toimijoiden väliseen yhteistyöhön vastuullisen alkoholinkulutuksen edistämiseksi.
Tuotamme taloudellista lisäarvoa.	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkoi strategiansa toteuttamista kehittämällä liiketoimiaan ja tavoitellen kannattavuuden, tuottavuuden ja joustavuuden parantamista. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2018* Altia työllisti 678 henkilöä, joista 402 työskenteli Suomessa. Tuloverojen määrä oli 8,0 milj. euroa, ja Altian myymistä tuotteista maksettujen valmisteverojen määrä oli 444,3 milj. euroa. Altia osti 211,7 miljoonaa kiloa suomalaista ohraa. Määrä on 15 prosenttia Suomen kokonaisohrasadosta. *31.12.2018
Noudatamme ja edistämme vastuullisuutta, avoimuutta ja jäljitettävyyttä toimitusketjussamme.	<ul style="list-style-type: none"> Altia jatkoi amfori BSCI:n eettisten sääntöjen mukaisesti vastuullisen hankintaprosessin kehittämistä. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia eteni tavoitteiden mukaisesti amfori BSCI -auditoinneissa sekä vastuullisuuspolitiikkojen kattavuudessa liittyen toimitusketjuumme riskimaiksi luokitelluissa maissa. Altian toimittajiin, yhteistyökumppaneihin tai näiden alihankkijoihin kohdistui 21 (18) täydellistä tai seurantaa koskevaa amfori BSCI -tarkastusta. Vuonna 2018 amfori BSCI -auditointeja suoritettiin Altian toimitusketjussa Chilessä, Guatemalassa, Guyanassa, Italiassa ja Etelä-Afrikassa. Aktiivista yhteistyötä jatkettiin viinintuottajien kanssa liittyen amfori BSCI periaatteisiin. Amfori BSCI:n riskimaalokittelussa tunnistetuista riskimaista tehtyjen hankintojen osuus oli 3 % (4 %) Altia toteutti amfori BSCI -auditointien suunnittelua Altian omille toimittajille. Altia jatkoi aktiivista yhteistyötä asiakkaiden, toimittajien ja yhteistyökumppanien kanssa Etelä-Afrikan viiniteollisuuden haasteiden ratkaisemiseksi.

ALTIA & Ympäristö

211,7 milj. kg

n. 1 500

60 %

54 %

660 294 m³

99,7 %

Suomalaista ohraa

Viljelijää

Koskenkorvan höyryntuotannon

polttoaineomavaraisuus

Vähemmän hiilidioksidipäästöjä Koskenkorvan

tehdasalueella vuoteen 2014 verrattununa

Veden kulutus

Jätteiden keskimääräinen hyötykäyttöaste

Vähennämme ympäristövaikutuksiamme ja edistämme kestävää maataloutta.

- Omien toimintojemme ympäristövaikutusten minimointi: toimintamme ja tuotteidemme kehittäminen ympäristövaikutusten kuten energiankäytön ja CO₂-päästöjen minimoimiseksi.
- Tuotteiden pakkausten kehitys kestävästä kehityksen näkökulmasta.
- Kestävän maatalouden edistäminen: yhteistyö viljelijöiden kanssa kestävästä maatalouden käytäntöjen edistämiseksi.
- Pohjaveden suojeleminen: Rajamäen tehdasalueen pohjavesivarantojen suojeleminen.

Altian ympäristövaikutukset

Altian ympäristövaikutukset liittyvät pääasiassa Altian omaan tuotantoon Koskenkorvan ja Rajamäen tehtailla Suomessa sekä Tabasalun tehtaalla Virossa. Merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen, vedenkulutukseen, jäteveeten ja jätteiden syntyyn. Ranskan Cognacissa sijaitsevan tehtaan tuotantomäärät ja niihin liittyvät ympäristövaikutukset ovat pienemmät edellä mainittuihin tuotantolaitoksiin verrattuna. Tehtaan merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen, minkä takia energiatehokkuustoimien ja mittereiden käyttö tullaan laajentamaan Cognacin tehtaalle vuodesta 2019 alkaen.

Altia pullotti vuonna 2018 yhteensä noin 70 miljoonaa litraa alkoholijuomia ja viinejä. Altian suurimmalla tuotantolaitoksella Rajamäen alkoholijuomatehtaalla pulloitettiin vuonna 2018 alkoholijuomia ja viinejä 64,7 miljoonaa litraa (63,4 miljoonaa litraa vuonna 2017).

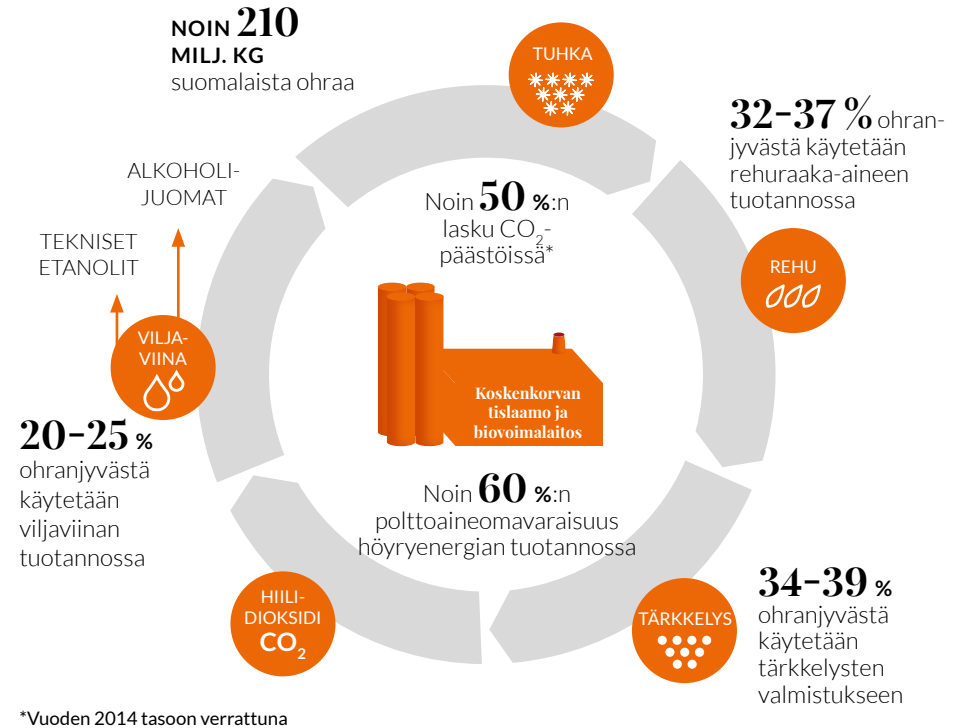
Altia on merkittävä kotimaisen ohran ostaja Suomessa. Vuonna 2018 (2017) Altia osti Koskenkorvan tislamolleen 211,7 (206,0) miljoonaa kiloa ohraa pääasiassa 1 500 viljelijältä. Tämä määrä vastaa noin 15 (14) prosenttia Suomen kokonaisohrasadosta ja 33 (30) prosenttia Suomessa myydyistä ohrasta. Ohrasta valmistettiin 22,0 (22,9) miljoonaa kiloa viljaviinaa, 68,9 (64,5) miljoonaa kiloa tärkkelystä ja 62,2 (59,8) miljoonaa kiloa rehuraaka-ainetta.

Kiertotalous Koskenkorvan tehtaalla toi Altialle raportointivuonna kansainvälisen arvostetun Green Company of the Year -palkinnon. Koskenkorvan tehdas toimii kiertotalouden periaatteiden mukaisesti, ja sen koko tuotanto hyödynnetään joko sisäisesti tai Altian asiakkaiden toimesta. Lue lisää Altian kiertotaloudesta [sivulta 14](#).

Altia teki vuonna 2018 uuden Itämeri-sitoumuksen yhtiön juomatuotannossa käytettyjen viljelykäytäntöjen kestävä kehityksen edistämiseksi. Altia jatkaa uudella sitoumuksella jo vuonna 2015 alkanutta yhteistyötä Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa. Osana Itämeri-sitoumusta Altia ja valitut sopimusviljelijät osallistuvat BSAG:n, Ilmatieteen laitoksen ja Sitran yhteiseen Carbon Action -pilottiprojektiin. Carbon Action -projektissa tutkitaan, kuinka ilmastonmuutosta ja Itämeren rehevöitymistä voidaan hillitä varastoimalla hiiltä maahan tehokkaampien viljelykäytäntöjen avulla. Valitut sopimusviljelijät osallistuvat pilottiin varaamalla osan peltoalastaan tutkimukseen, jonka aikana kerätään tietoa viljelykäytäntöjen vaikutuksesta maaperään. Tutkimusprojekti kestää yhteensä viisi vuotta. Altia tekee yhteistyötä sopimusviljelijöiden kanssa kestävien viljelykäytäntöjen edistämiseksi ja materiaalitehokkuuden parantamiseksi, jotta Altian tuotannon ympäristövaikutuksia voidaan jatkuvasti vähentää.

Altia tehostaa logistiikkatoimintojaan yhdistämällä Altian omien tuotteiden ja päämiesten tuotteiden kuljetuksia ja toimimalla lähellä asiakkaitaan.

KIERTOTALOUS

MATERIAALIEN JA RAAKA-AINEIDEN KÄYTTÖ ALTIALLA

	2018	2017	2016
Nesteet			
Nestemäinen raaka-aine, juomat (m ³)	66 181	68 935	65 076
Nestemäinen raaka-aine, tekniset tuotteet (m ³)	17 517	15 600	15 270
Materiaalit			
Ohra (t)	211 700	206 000	192 200
Pakkausmateriaalit (t)	34 209	34 367	32 737
Tuotteiden raaka-aineet (t)	4 345	4 213	4 732
Päämiestuetteet			
Nesteet (m ³)	25 331	24 840	24 960
Pakkausmateriaali (t)	8 822	9 535	9 433

Politiikkamme ja toimintatapamme

Altian Koskenkorvan tehtaalla, Rajamäen alkoholijuomatehtaalla ja Rajamäen Industrial Products -yksikössä sekä Helsingin pääkonttorissa sijaitsevista yhtiön tukitoiminnoista ja myynti- ja markkinointiyksikössä käytössä olevilla ympäristöjärjestelmillä on ISO 14001-standardin mukainen sertifiointi. Altian Tabasalun tehdas, Cognacissa sijaitseva tuotantolaitos sekä Brunnan logistiikkakeskus noudattavat paikallisia ympäristölakeja ja -määräyksiä.

Kaikki toimipaikat noudattavat Altian laatu-, turvallisuus- ja ympäristöperiaatteita.

Ympäristöjärjestelmiä kehitetään säännöllisten sisäisten ja ulkoisten auditointien avulla. Energia- ja ympäristönäkökohdat huomioidaan tuotantoprosesseissa ja niiden suunnittelussa sekä tuotantoa koskevista investoinneista. Keskeisten ympäristönäkökohtien ja -vaikutusten tilanne käydään läpi säännöllisesti ylimmän johdon kokouksissa. Henkilöstön ympäristötietoisuutta kehitetään ja ylläpidetään ympäristötavoitteiden, erilaisten sisäisten viestintäkanavien ja ympäristöauditointien avulla.

Altian ympäristötavoitteet

Altialle keskeiset ympäristönäkökohdat määritellään kolmen vuoden välein tehtävissä arvioinneissa. Vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa merkittävimmit näkökohdiksi tunnistettiin energiankulutus, vedenkulutus, jätevesikuormitus ja jätteen synty. Merkittävimpien ympäristövaikutusten vähentämiseksi on määritetty viisi ympäristötavoitetta. Tavoitteiden toteutumista seurataan ympäristötunnuslukujen avulla; tunnusluvuille on asetettu vuosikohtaiset vähennystavoitteet kullekin yksikölle.

Ympäristötavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain. Kullekin tuotantolaitokselle määritellään vuosittain ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet, jotka sisällytetään tehtaiden ympäristöohjelmiin. Altian ympäristötavoitteet vuonna 2018 olivat:

- Jätevesikuormituksen vähentäminen
- Energian käytön vähentäminen
- Veden käytön vähentäminen
- Syntyvän jättemateriaalin määrän vähentäminen
- Hävikistä johtuvien kustannusten vähentäminen

CASE

Arvokkaiden luonnonvarojen suojelua

Rajamäellä sijaitsee yksi tärkeimmistä pohjavesialueista Suomessa. Altian tuotannossa laadukkaalla ja puhtaalla vedellä on merkittävä rooli – sillä varmistetaan tuotteiden korkea laatu. Altia tarkkailee jatkuvasti pohjaveden tasoja, ja Rajamäen aluetta suojellaan tarkasti. Rajamäen tehtaan toimintoja kehitetään jatkuvasti ympäristöystävällisemmiksi muun muassa prosessivettä kierrättämällä ja valvomalla ajoneuvojen kulkua alueella.

Lisää vedentarkkailusta:

altiagroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

Ympäristötavoitteiden tunnuslukujen kehitys

Energiatehokkuus

Tuotantoon suhteutettu energiankäyttö nousi vuonna 2018 Rajamäen tehtailla ja pysyi edellisvuoden tasolla Koskenkorvan tehtaalla.

Altian Koskenkorvan tehdas vastaa suurimmasta osasta Altian tuotannossa kulutetusta energiasta. Tehdas käyttää noin 133 GWh energiaa vuodessa. Suurin osa tästä energiasta käytetään tislusprosessissa ja tärkkelyksen valmistuksessa. Rajamäen tehtaat kuluttavat noin 29 GWh energiaa vuodessa, pääosin kiinteistöjen lämmitykseen.

Altia liittyi vuonna 2017 Suomen vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen uuteen sopimuskauteen, joka kestää vuoteen 2025 asti. Sopimuksen osapuolia ovat suomalaiset ministeriöt, etujärjestöt ja yritykset. Uuden sopimuskauden aikana Altia tavoittelee 10 prosentin vähennystä energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä, verrattuna kulutukseensa vuoden 2014 alussa.

Altian energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet perustuvat Altian omiin

Taulukossa on esitetty Altian tuotantolaitosten ympäristötunnuslukujen kehitys vuosina 2016-2018.

Ympäristötavoite	2018		2017		2016	
	Koskenkorva	Rajamäki ja Tabasalu	Koskenkorva	Rajamäki ja Tabasalu	Koskenkorva	Rajamäki ja Tabasalu
Energian käytön vähentäminen (MWh/m ³ tuotetta tai t ohraa)	0,63	0,31	0,63	0,28	0,71	0,34
Veden käytön vähentäminen (m ³ /m ³ tuotetta tai t ohraa)	2,26	1,61 ¹	2,28	1,46	2,79	1,47
Jäteveden laadun parantaminen (kg COD/m ³ tuotetta tai t ohraa) ²	3,10	3,35	2,23	2,92	1,97	2,71
Jättemateriaalin määrän vähentäminen (kg/m ³ tuotetta) ³	-	52,06	-	44,83	-	49,22

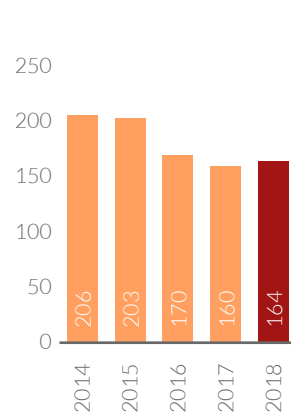
¹ Tunnusluku sisältää Rajamäen osalta alkoholijuomatehtaan veden käytön. Industrial Products -yksikön Rajamäen tehtaalla lopetettiin vuoden 2018 alusta alkaen vedenkäytön ympäristötunnusluvun seuraaminen, koska luku ei ole toiminnalle oleellinen.

² Tabasalu tehtaalla ei seurata jäteveden laadun tunnuslukua.

³ Industrial Products -yksikön Rajamäen ja Koskenkorvan tehtailla ei seurata jättemateriaalin määrän tunnuslukua, koska se ei ole oleellinen ko. yksiköille. Tunnusluku sisältää Rajamäen osalta alkoholijuomatehtaan osuuden.

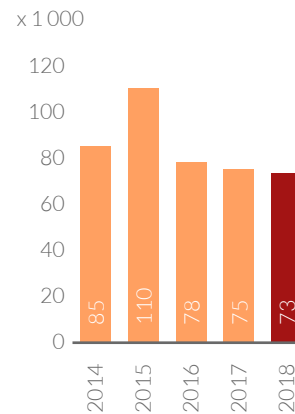
Energian kokonaiskulutus

GWh

Kokonaishiilidioksidipäästöt,

t CO₂ ekvivalenttipäästöt

tavoitteisiin sekä Koskenkorvan ja Rajamäen tehtailla vuonna 2015 tehtyjen energiatehokkuuskatselmointien tuloksiin.

Valtaosa Koskenkorvan tislaamon käyttämästä energiasta tuotetaan Altian omassa biovoimalaitoksessa, joka aloitti toimintansa täydellä kapasiteetilla tammikuussa 2015. Laitos käyttää ohranruokaa pääpolttoaineenaan. Muita polttoainelähteitä ovat viljasta saatava biomassa (eli ohranruoripelletit), sikunaöljyt, turve ja polttoöljy. Biovoimalaitoksen tuottama tuhka on hyväksytty lannoitekäyttöön, mikä mahdollistaa tuhkan käytön käsittelemättömänä pelloilla myös pohjavesialueilla.

Vedenkäyttö ja pohjavesialueiden suojeleminen

Vesi on yksi Altian tuotteiden keskeisistä raaka-aineista. Lisäksi vettä käytetään käymisprosessissa, tuotantolinjojen ja tuotantotilojen pesuissa sekä jäähdytyksessä.

Altian tuotteissa käytettävä vesi on Rajamäen käsittelemätöntä pohjavettä, joka täyttää laatuvaatimukset ilman kemiallista tai mekaanista käsittelyä. Veden laatu tutkitaan säännöllisesti näytteistä, jotka lähetetään analysoitavaksi ulkopuoliseen laboratorioon. Altia käyttää vähemmän kuin 10 prosenttia pohjavesialueella kuukausittain muodostuvasta pohjavedestä.

Altia suojelee veden laatua seuraamalla pohjaveden laatua ja pinnantasoa, omistamalla maata pohjavesialueella, vaikuttamalla alueiden maankäyttöön sekä suojeleminen ylläpitämisen avulla. Lisäksi Altia huolehtii maa-alueistaan yhteistyökumppaneiden ja paikallisten toimijoiden kanssa. Altia omistaa Rajamäen alueella 1 100 hehtaaria maata – yli 1 500 jalkapallokenttää vastaavan alueen – johon sisältyy kaksi suojeltua suoaluetta, jotka ovat pinta-alaltaan 144 hehtaaria ja 7,5 hehtaaria. Yhtiön toiminnalla ei ole negatiivisia vaikutuksia suoalueisiin.

Vuonna 2018 Rajamäen tehtailla suoritettiin mittava kemikaalisuoja-alueiden investointi, jossa uudistettiin peltosäiliöalueen suoja-alueita.

Jäteveden laadun hallinta

Jäteveden laatua seurataan Koskenkorvalla ja Rajamäellä päivittäin mittaamalla jätevesinäytteiden kemiallista hapenkulutusta. Jätevesikuormitukselle asetettavat raja-arvot määritellään Altian ympäristöluvuissa.

Jäteveden orgaaninen kuormitus kasvoi sekä Rajamäen että Koskenkorvan tehtailla vuonna 2018. Koskenkorvan tehtaalla kasvuun vaikuttivat A-Rehun prosessimuutokset sekä Altian kasvaneet tuotantomäärät. Rajamäen tehtaalla

KIERRÄTYS JA MUU HYÖTYKÄYTTÖ

Yksikkö	Kierrätys ja muu hyötykäyttö, %		
	2018	2017	2016
Koskenkorva	99,9 %	99,9 %	99,9 %
Rajamäki	98,5 %	95,3 %	96,5 %
Tabasalu	82,0 %	87,8 %	83,0 %
Keskiarvo	99,7 %	99,5 %	99,5 %

kuormituksen kasvu johtui pääasiassa glögien tuotannosta. Tämän takia jäteveden keskimääräinen kuukausittainen biologinen hapenkulutus (BOD) ylitti luparajan heinä- ja elokuussa. Myös vuorokausikohtainen BOD-raja ylittyi kuusi kertaa vuoden aikana.

Koskenkorvan tuotannon jätevesi esipuhdistetaan ja Rajamäen tehtaalla jätevesi käsitellään ennen kuin ne toimitetaan kunnallisiin jätevesien käsittelylaitoksiin. Tabasalussa jätevesi kerätään tankkeihin ja kuljetetaan kunnalliseen käsittelylaitokseen.

Altialle ei määrätty raportointikaudella seuraavuuksia luparajojen ylityksistä tai ympäristölakien tai -määräysten rikkomisesta.

Jätteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö

Altia pyrkii vähentämään jätteen määrää vähentämällä hävitettävän pakkausmateriaalin määrää. Tuotantoon suhteutettuna jätemäärää kuvaava ympäristötunnusluku oli vuonna 2018 suurempi kuin vuonna 2017, johtuen pulloudistuksista johtuvasta hetkellisestä lasijätteen määrän kasvusta. Myös biojätteen määrä kasvoi päivittäistavarakauppaan vapautuneiden juomien valmistukseen käytettävien tisleiden lisääntyneen tuotannon myötä. Altian tehtailla syntyvä jäte hyödynnetään lähes kokonaan materiaaleina tai energiana. Rajamäen, Koskenkorvan ja Tabasalun keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste nousi raportointivuonna 99,7 prosenttiin (99,5).

Kierrätettävyys ja uusiomateriaalien käyttö pakkauksissa

Altian haluaa olla vastuullinen toimija pakkausten kehittämisessä, kierrättämisessä ja kierrätyksen tehostamisessa. Altian tavoitteena on kehittää pakkauksia kestävän kehityksen näkökulmasta. Pakkauksilla on suuri merkitys ympäristövaikutusten pienentämiselle, sillä Altia pullottaa vuosittain jopa noin 70 miljoonaa litraa juomia. Kestävä kehitys ohjaa Altian pakkaussuunnitelua niin, että pakkausten kierrätettävyys maksimoidaan ja syntyvän jätteen määrä minimoidaan. Rajamäen tehtaalla Altia pullojen kierrätettävyys on jo 100 %. Etsimme jatkuvasti uusia materiaaleja, ja testaamme vaihtoehtoja, joilla voisimme parantaa pakkausta kestävän kehityksen näkökulmasta niin tuotteen, kuin koko pakkauksen elinkaaren aikana.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tehtyjä konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi lasi- ja PET-pullojen painon vähentäminen, ylipakkaamisen välttäminen sekä kierrätettyjen materiaalien osuuden lisääminen pakkaamisessa. Lisäksi tuotteita on siirretty pakkaamaan esimerkiksi monimateriaalipakkauksista (kuten alumiinikorkilliset muovipullot) helpommin kierrätettävään PET-pullon ja muovisen kapselin yhdistelmään, mikä kattaa jo 95,5 % Altian käytämissä PET-pulloista. Kaikki Altian Rajamäen

tehtaalla pullotetut muovipullot suljetaan jo muovimateriaalista valmistetulla kapselilla. Lasi- ja PET-pullojen ohella tuotteita pakataan hanapakkauksiin, hanapusseihin, pahvisiin tetrapakkauksiin sekä alumiinitölkkeihin. Lasipullojen painoa on vähennetty vuosittain.

Juomien pakkaaminen PET-pulloihin on käytännöllistä pullon keveyden ja helpon käsiteltävyyden vuoksi. PET-pullo painaa vain kymmenesosan tavallisesta lasipullostaa ja säästää tämän vuoksi energiaa sekä aiheuttaa näin pienemmän hiilijalanjäljen elinkaarensa aikana. PET-pullot vievät perinteisiä lasipulloja vähemmän tilaa. PET-pullot ovat myös helposti kierrätettäviä, ja niiden palautusaste Altian päämarkkina-alueilla on noin 90% toimivien paikallisten pullonpalautusjärjestelmien ansiosta.

Altian pakkauskehityksen pitkän aikavälin tavoitteina on pienentää pakkausten hiilijalanjälkeä, tehdä kaikista Altian käytössä olevista pakkauksista 100% kierrätettäviä ja poistaa kaikki tarpeeton muovi pakkauksista.

Tavoitteena on vähentää pakkauksissa fossiilisten raaka-aineiden käyttöä. Lasipulloissa tavoitteena on keventää pullon painoa edelleen sekä lisätä kierrätetyn materiaalin määrän osuutta.

CASE

Pakkaussuunnittelulla päästöt kuriin

Altialla tehdään jatkuvaa kehitystyötä pakkaussuunnittelun saralla, jotta materiaaleja hyödynnettäisiin mahdollisimman tehokkaasti ja kuluttajien toiveisiin voitaisiin vastata nopeasti. Altia on edelläkävijöiden joukossa alamme pakkaus suunnittelussa ja pakkausinnovaatioissa.

Pakkaussuunnittelusta lisää:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

YMPÄRISTÖLUVUT 2018

	2018	Muutos vuoteen 2017 verrattuna, %	2017	2016
Ohran käyttö (milj. kg)	211,68	2,8 %	205,90	192,16
Käytetyt polttoaineet/Suora energiankulutus				
Maakaasu (GWh) suora, uusiutumaton	1,04	-18,2 %	1,27	1,32
Epäsuora energiankulutus				
Höyry (GWh) epäsuora, uusiutumaton	38,43	18,7 %	32,38	46,11
Höyry (GWh) epäsuora, uusiutuva	74,46	-3,6 %	77,28	71,55
Sähkö (GWh) epäsuora, uusiutumaton	42,14	0,1 %	42,11	43,37
Sähkö (GWh) epäsuora, uusiutuva	6,53	23,3 %	5,30	5,58
Kaukolämpö (GWh) epäsuora, uusiutumaton	0,10	-6,7 %	0,10	0,11
Kaukolämpö (GWh) epäsuora, uusiutuva	1,63	1,1 %	1,62	1,67
Kasvihuonekaasut, suora ja epäsuora				
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutumaton (t), suora, Scope 1	204,86	-18,2 %	250,48	259,38
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutumaton (t) epäsuora, Scope 2	26 647,58	0,2 %	26 600,83	29 440,14
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutuva (t) suora, Scope 1	13 954,00	-8,1 %	15 185,00	17 078,00
CO ₂ -ekvivalenttipäästöt / uusiutuva (t) epäsuora, Scope 2	32 477,69	-1,9 %	33 116,17	31 471,39
Merkittävät päästöt ilmaan				
VOC-päästöt (t)	9,35	12,4 %	8,31	7,18
Hiukaspäästöt ilmaan (t)	3,59	-17,8 %	4,37	5,29
Vesi ja jätevesi				
Veden kulutus (1 000 m ³ tai MI)	660,29	-0,5 %	663,39	1 135,98
Veden kulutus, pohjavesi (1 000 m ³)	632,68			
Veden kulutus, kunnallinen vesijohtovesi (1 000 m ³)	27,61			
Jäteveden määrä (1 000 m ³)	291,88	9,9 %	265,55	242,63
Jättemäärät (t)				
Ongelmajätteet	26,62	15,4 %	23,07	19,12
Kaatopaikkajäte	38,38	-62,8 %	103,30	86,16
Hyötykäytetty jäte				
Energiahyötykäyttö	15 815,83	-14,2 %	18 429,69	15 983,31
Muu hyötykäyttö	4 261,03	-35,2 %	6 572,754	4 598,241

Huomioita lukujen laskentatavasta:

Suora energiankäyttö tarkoittaa omassa tuotannossa tai energiantuotannossa käytettyä energiaa, esim. uusiutumattomien energianlähteiden polttaminen.

Epäsuora energiankäyttö tarkoittaa hankittua energiaa, joka on tuotettu raportoivan yhtiön ulkopuolella, mutta jota käytetään tuottamaan energiaa yhtiön välittömiin energiantarpeisiin.

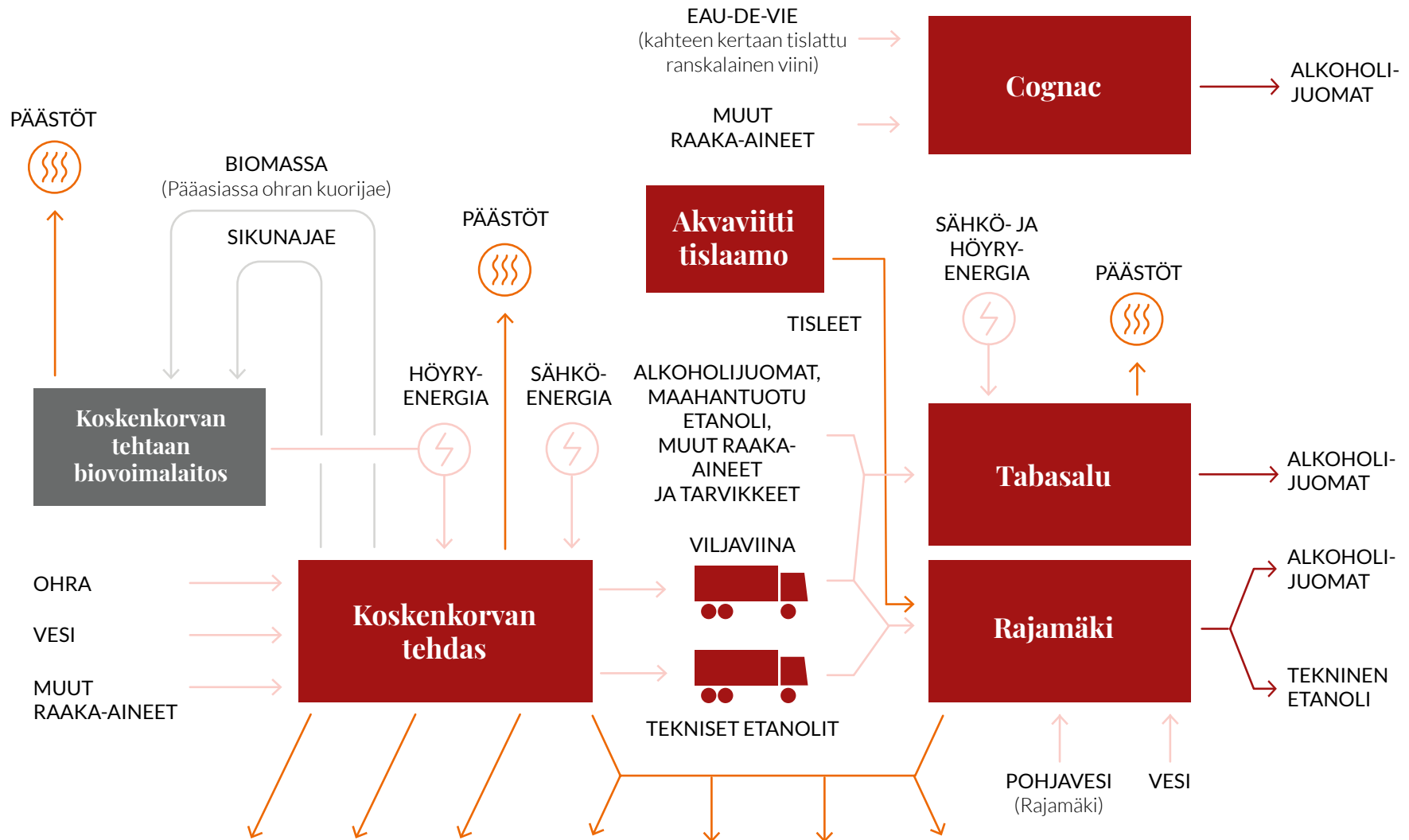
Toimistopaikkakuntien osalta Osloa ja Kööpenhaminaa lukuun ottamatta raportoidaan vain sähkönkulutus ja näitä vastaavat päästöt sekä vedenkulutus.

Logistiikkakeskusten osalta raportoidaan sähkönkulutus, kaukolämmitys ja näitä vastaavat päästöt sekä vedenkulutus ja jäteveden määrä.

Koskenkorvan tehtaan osalta jäteveden määrä on laskettu kaikkien tehdasalueen toimijoiden osalta. Energiankulutus ja vedenkulutus on laskettu kaikkien toimijoiden osalta A-rehua lukuunottamatta. Päästöjä koskevat tunnusluvut kattavat Altian toiminnot sekä ostetun energian tuottamisesta syntyvät päästöt, ja jätteitä koskevat tunnusluvut vain Altian omat toiminnot.

Vedenkulutusta ja jäteveden määrää koskevat vuoden 2016 luvut on korjattu.

Materiaalivirrat

Altia & Ympäristö – Tavoitteet ja eteneminen

Tavoitteet 2018-2020	Toiminta 2018	Edistyminen 2018
Energian kulutuksen ja CO ₂ -päästöjen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none"> Altia liittyi vuonna 2017 vapaaehtoisen energiatehokkuussopimuksen uuteen sopimuskauteen vuosille 2017-2025. Altian tavoitteena sopimuskaudella on 10 % vähennys energiankulutuksessa vuoteen 2025 mennessä, vuoden 2014 kulutuksen tasoon verrattuna. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia ja Koskenkorvan tislaamo palkittiin Green Company of the Year -tunnustuksella Tuotantoon suhteutettu energiankäyttö nousi vuonna 2018 Rajamäen tehtailla ja pysyi edellisvuoden tasolla Koskenkorvan tehtaalla. Energiankäyttö lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 3,6 %. Koskenkorvan tehtaalla höyryntuotannon polttoaineomavaraisuus on bio-voimalaitoksen ansiosta 60 %. Hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 54 % vuoteen 2014 verrattuna.
Veden käytön vähentäminen ja jäteveden laadun parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> Jatketaan toimenpiteitä veden käytön vähentämiseksi ja jäteveden laadun parantamiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantoon suhteutettu vedenkulutus väheni Tabasalun ja Rajamäen tehtailla. Koskenkorvan tehtaalla ohratonnia kohden laskettu vedenkulutus pysyi edellisvuoden tasolla. Altian vedenkulutuksen absoluuttinen kokonaismäärä väheni edellisvuoteen verrattuna. Jäteveden orgaaninen kuormitus kasvoi sekä Rajamäen että Koskenkorvan tehtailla raportointivuoden aikana. Jäteveden keskimääräinen kuukausittainen biologinen hapenkulutus (BOD) ylitti Rajamäen tehtaalla luparajan heinä- ja elokuussa 2018. Myös vuorokausikohtainen BOD-raja ylittyi kuusi kertaa vuoden 2018 aikana.
Jatketaan Rajamäen pohjavesien suojelutyötä	<ul style="list-style-type: none"> Altia suojelee veden laatua seuraamalla pohjaveden laatua ja pinnantasoja, omistamalla maata pohjavesialueella, vaikuttamalla alueiden maankäyttöön sekä suojelualueiden avulla. 	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2018 Rajamäen tehtailla suoritettiin mittava kemikaalisuoja-aitaiden investointi, jossa uudistettiin peltosäiliöalueen suoja-aitaat.
Jätteiden määrän vähentäminen ja kierrätyksen tehostaminen	<ul style="list-style-type: none"> Pakkausmateriaalien hävikkiä pyritään vähentämään. 	<ul style="list-style-type: none"> Rajamäen, Koskenkorvan ja Tabasalun tehtaiden keskimääräinen jätteiden hyötykäyttöaste nousi raportointivuonna 99,7 %:iin (99,5 %). Tuotantoon suhteutettu jätemäärä kasvoi vuonna 2018 edellisvuoteen verrattuna Rajamäen tehtaalla ja laski Tabasalun tehtaalla.
Kestävän maatalouden edistäminen	<ul style="list-style-type: none"> Jatketaan yhteistyötä viljelijöiden ja Baltic Sea Action Groupin kanssa. 	<ul style="list-style-type: none"> Altia teki vuonna 2018 uuden Itämeri-sitoumuksen BSAG kanssa yhtiön juoma-tuotannossa käytettyjen viljelykäytäntöjen kestävän kehityksen edistämiseksi.
Tuotteiden pakkausten kehitys kestävän kehityksen näkökulmasta	<ul style="list-style-type: none"> Tutkitaan jatkuvasti uusia mahdollisuuksia pakkausten kierrätettävyyden lisäämiseksi, hiilijalanjäljen pienentämiseksi, kierrätysnäkökulman lisäämiseksi ja pakkausten keventämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Kierrätetyn lasin käyttöaste oli värillisissä laseissa enintään 50 % tietyissä tuotekategorioissa, riippuen lasin väristä ja laadusta. Vuoden 2018 aikana siirryttiin 4 tuotteen osalta lasia kevyempiin PET-pulloihin. Lasipulloja vaihdettiin PET-pulloihin yli 90 000 pullon määrän. Alumiinisia pullojen kapseleita korvattiin helpommin kierrätettävään PET-pullojen ja muovisen kapselin yhdistelmään. Jo 95,5 % PET-pullojen kapseleista on muovisia.

Ammattitaitoista työntekijää
718

ALTIA & Henkilöstö

718	Työntekijää keskimäärin
10,9 vuotta	Työsuhteiden keskimääräinen kesto
13	Tapaturmien määrä suhteessa työtunteihin
3,4 %	Sairauspoissaolojen määrä tehtyjä työtunteja kohden
4	Yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa

Haluamme Altian olevan inspiroiva ja turvallinen työpaikka kaikille.

- Henkilöstön hyvinvointi: tuemme henkilöstön motivaatiota ja sitoutumista.
- Hyvä johtajuus: kannustavan ja onnistumaan auttavan esimiestyön kehittäminen.
- Työterveys ja työturvallisuus: varmistamme työpaikan turvallisuuden.
- Palkitseminen: annamme tunnustusta ja palkitsemme onnistumisista.

Altia & Henkilöstö

Altialla haluamme rakentaa työyhteisön, jossa työntekijät voivat hyvin ja jossa he voivat työskennellä turvallisesti. Uskomme, että henkilökunnan menestyminen johtaa yrityksen menestymiseen – ja toisin päin.

Olemme tietoisia siitä, että jokainen työntekijä vaikuttaa työyhteisön ilmapiiriin; työkuultuurimme on rento ja meillä jokainen voi olla oma itsensä, mistä olemme ylpeitä. Henkilöstön kehittämiseen liittyvä suunnittelu on oleellinen osa Altian strategiaprosessia.

Altia toteuttaa strategiaansa kehittämällä henkilöstöään

Vuonna 2017 aloitettu Let's Lead Better -koulutus jatkui koko vuoden 2018. Koulutus perustuu Altian toimintatapoihin ja koostuu lyhyistä käytännönläheisistä valmennustuokioista. Koulutusten teemoihin kuuluivat esimerkiksi työlainsäädäntö, esimiehen ja työntekijän roolit, esimiesten rooli viestijänä johdon ja työntekijän välillä, suoritusjohtaminen sekä avointa vuorovaikutusta edistävän luottamuksen ja turvallisuuden luominen. Vuonna 2018 keskityimme kehittämään tärkeitä aiheita – kuten Altian eettisiä sääntöjä ja tietoturva – käsitteleviä verkkokursseja. Toteutimme Rajamäen tehtaalla johtamisohjelman, jossa painopisteenä oli turvallisuuskulttuurin raken-

taminen. Järjestimme turvallisuustyöpajoja kaikille tiimeille. Myös myynti- ja markkinointi-henkilökunnalle suunnattua koulutusohjelmaa, joka aloitettiin vuonna 2016, on jatkettu vuosittain.

Altia Tasting -henkilöstökysely järjestettiin tammikuussa 2018. Uusi kysely antoi esimiehille täsmällisiä työkaluja johtajuuden kehittämiseen. Kyselyn pohjalta esiin nousseet tärkeimmät kehityskohteet liittyivät kehitysmahdollisuuksien tuomiseen näkyvämmiksi, johtajuustaitojen kehittymisen edesauttamiseen ja ylimmän johdon näkyvyyden parantamiseen. Vuoden aikana toteutettiin useita toimia näiden aihealueiden parantamiseksi. Näihin toimiin kuuluivat muun muassa Let's Lead Better -koulutukset ja vuonna 2018 perustettu Altia Leaders Forum.

Kaikki Altian työntekijät osallistuvat säännöllisesti kehityskeskusteluihin. Kehityskeskusteluissa jokaiselle työntekijälle laaditaan kehityssuunnitelma, jossa määritellään tärkeimmät toimenpiteet työntekijän työsuorituksen ja motivaation parantamiseksi. Vuonna

CASE

Työturvallisuuden kehittämistä yhdessä osana arkea

Turvallisuus on Altialla ensiarvoisen tärkeää. Automatisoinnilla, perehdytyksillä ja arjen rutiineilla voidaan kehittää ja ylläpitää korkeita turvallisuusstandardeja myös Rajamäen tehtaalla. Työturvallisuudesta huolehtiminen on jokaisen altialaisen vastuulla. Jatkuvalle kehitykselle ja avoimuudella ennaltaehkäistään vaaratilanteita sekä tavoitellaan tilannetta, että pieniäkään tapaturmia ei sattuisi lainkaan.

Tutustu turvallisuustyöhömmö:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

2018 kehityskeskusteluissa painopisteenä oli ennen kaikkea kattavien kehityssuunnitelmien luominen.

Yhtäläisten mahdollisuuksien ja hyvinvoinnin edistäminen

Henkilöstön yhtäläisten mahdollisuuksien ja hyvinvoinnin edistäminen on osa Altian liiketoimintaperiaatteita ja toimintatapoja.

Tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia edistävien toimien tavoitteena on tunnistaa ja ehkäistä syrjintää sekä edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia. Tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia koskevissa suunnitelmissa ja politiikoissa kuvataan niitä periaatteita ja menetelmiä, joiden avulla Altia edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhtäläisiä mahdollisuuksia henkilöstön keskuudessa.

Omasta ja työtovereiden turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen on osa päivittäistä työtämme, ja nämä tavoitteet on kirjattu yhtiön paikallisiin toimintasuunnitelmiin. Altia tarjoaa kaikissa toimintamaissaan työntekijöilleen työterveyshuollon paikallisten sopimusten ja lainsäädännön mukaisesti. Työterveyshuolto järjestetään joko terveystalona, sairausvaikutuksina tai terveystarkastuksina.

Palkitseminen ja kannustimet

Altian lyhyen aikavälin kannustimet muodostavat osan työntekijöiden kokonaispalkasta ja etu-

pakettista. Kannustimien tarkoituksena on tukea konsernin strategian toteuttamista sekä palkita työntekijöitä erinomaisista henkilökohtaisista työsuorituksista ja konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Tämä vuosittainen tulospalkkio-ohjelma koskee Altian toimihenkilöitä, ylempiä toimihenkilöitä ja johtoa. Mahdollinen vuosittainen palkkio perustuu konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tavoitteisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Palkkiot maksetaan joko kerran vuodessa tai useammin, vuosi- tai myyntipalkkioina. Työntekijöillä on tuotantoperusteinen palkkiojärjestelmä. Tässä järjestelmässä palkkiot perustuvat kunkin tuotantoyksikön tavoitteisiin.

Altian toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja valikoidut avainhenkilöt kuuluvat pitkän aikavälin kannustinohjelmaan ansaintajaksolla 2017–2019. Pitkän aikavälin kannustinohjelma täydentää vuosittaista palkkiota, mikä luo tasapainoisen kannustinrakenteen. Kannustinohjelmat rohkaisevat johtoa edistämään yhtiön pitkän aikavälin taloudellista menestystä ja osakkeenomistajien edun mukaista kehitystä. Palkkiota määritettäessä huomioidaan yhtiön strategia ja kehitysvaihe.

Vuoden 2018 listautumisen yhteydessä ylimmille johtohenkilöille maksettiin kertaluonteinen palkkio, joka on tarkoitettu sijoitettavaksi yrityksen osakkeisiin henkilöstöannissa. Lisäksi Altian työntekijöille, ylintä johtoa lukuun ottamatta, maksettiin 130-vuotisjuhlabonus.

CASE

Altialaisten työhyvinvoinnin edistäminen

Vuosittain järjestettävässä Altia Tasting -kyselyssä mitataan Altian henkilöstön työhyvinvointia ja kartoitetaan kehitystoiveita. Kehitysehdotusten kuuntelu ja aloitteiden edistäminen yhdessä kaikkien altialaisten kanssa on tärkeää. Vuoden 2018 teemaksi nousi sisäisten kehitys- ja koulutusmahdollisuuksien avoimuus.

Kehitysmahdollisuuksista lisää:

altigroup.com/fi/yritysvastuu/esimerkkeja-yritysvastuusta

Rahallisen palkitsemisen lisäksi Altia kehittää myös muunlaisia kannustimia. Näihin kuuluvat kiittäminen ja positiivinen palaute, saavutuksien juhlistaminen, parhaiden käytäntöjen jakaminen, avainhenkilöiden osallistaminen strategia- ja kehitystyöhön sekä erilaiset kiitoksen ilmaiset tunnustuksena hyvästä työstä. Lisää tietoa Altian palkitsemisperiaatteista, rahalliset palkkiot mukaan lukien, on saatavilla Palkka- ja palkkioselvityksessä [sivulla 101](#).

Toimet sairauspoissaolojen ja onnettomuuksien ehkäisemiseksi

Altian työterveys- ja turvallisuusjärjestelmä on sertifioitu OHSAS 18001:2007 -standardin mukaisesti. Sertifiointi kattaa Koskenkorvan tehtaan ja Rajamäen tehtaan toiminnot sekä pääkonttorin toiminnot Helsingissä.

Työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän tavoitteisiin kuuluvat sairauspoissaolojen, tapaturmien ja tapaturmista aiheutuvien sairauspoissaolojen vähentäminen. Työterveyden ja turvallisuuden tärkeyttä on korostettu laatimalla toimintasuunnitelmia myös niiden Altian toimipisteiden osalta, jotka eivät kuulu sertifioitujen työterveys- ja turvallisuusjärjestelmän piiriin (Tabasalun tehdas, Cognacin tehdas ja Brunnan logistiikkakeskus). Tavoitteiden saavuttamiseksi on määritetty keskeiset suorituskykyindikaattorit. Raportointivuonna

Altian toimipisteissä määritettiin yhteensä 85 työterveyttä ja turvallisuutta edistävää toimenpidettä. Näistä 70:tä (82 %) alettiin soveltaa täysimääräisesti vuonna 2018. Muiden toimenpiteiden käyttöönotto on meneillään. Useissa toimipisteissä käyttöönotettuihin toimenpiteisiin kuuluvat esimerkiksi työturvallisuutta koskevan verkkokurssin järjestäminen, läheltä piti -tilanteiden raportointimisen käytettävän uuden työkalun käyttöönotto, työhön ja terveyteen liittyvien riskien arviointiprosessin päivittäminen ja esimiesten turvallisuuskävelyt. Raportointivuonna tehtiin myös useita muita tuotantotilojen ja -laitteiden parannuksia.

Tapaturmataajuutta ja sairauspoissaoloja seurataan kaikissa Altian toimintamaissa. Vuodesta 2018 alkaen keskeisiin suorituskykyindikaattoreihin on lisätty tapaturmien ja läheltä piti -tilanteiden määrä. Vuonna 2018 sairauspoissaoloprosentti* oli 3,4 % (2017: 3,3 %). Korkeimmat tasot olivat Ruotsissa Brunnan logistiikkakeskuksessa: 6,9 (5,4). Matalin taso oli Kööpenhaminan konttorissa: 0,7 (0,4). Tapaturmista johtuvien poissaolojen määrä** tapauksissa, joissa tapaturma vaati vähintään yhden poissaolopäivän, oli 13 (2017: 11). Kuten edellisenä vuonna, eniten tapaturmia sattui Rajamäen tehtaalla. Rajamäen tehtaalla jatkettiin vaarojen ja riskien tunnistamisen kehittämistä ja välittömien korjaavien toimen-

piteiden käyttöönottoa. Muissa toimipisteissä (Cognac, Koskenkorva, Tukholma ja Tabasalu) tapahtui satunnaisia tapaturmia. Vuonna 2018 ei sattunut yhtään kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Henkilöstömuutokset

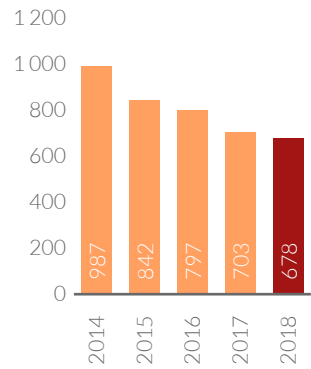
Vuonna 2018 toimintoja ja palveluja järjestettiin uudelleen Scandinavia-segmentissä, Suomen myyntiorganisaatiossa sekä Latviassa. Henkilöstömäärän vähentyminen edellisvuoden verrattuna johtui pääasiassa siitä, ettei työtehtäviä täytetty uudelleen, tai muista sisäisistä järjestelyistä Suomessa ja toimintojen uudelleenjärjestelyjen jatkumisesta Latviassa. Altian Scandinavia-segmentin uudelleenjärjestelyä ja Suomessa myynnin toiminnallisia muutoksia koskevat neuvottelut saatiin päätökseen vuoden loppupuolella. Henkilöstövähennykset Suomessa koskivat viittä henkilöä. Altian Scandinavia-segmentin uudelleenjärjestelyä koskevat neuvottelut saatiin päätökseen vuoden loppupuolella, ja ne koskivat viittä henkilöä Ruotsissa ja kahta Norjassa. Altia tuki näitä henkilöitä tarjoamalla uudelleensijoitusta tai koulutustukea. Järjestelyjen tavoitteena oli työtapojen uudistaminen ja organisaatorakenteen keventäminen, ja ne vaikuttavat henkilöstömäärään vuonna 2019. Toimintojen uudelleenjärjestely Latviassa jatkui vuonna 2018 ja johti viiden työsuhteen päättymiseen.

* Sairauspoissaolojen määrä tunteina työtunteja kohti x 100 %

** Vähintään yhden poissaolopäivän vaatneiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

Henkilöstön määrän kehitys 2014–2018

Henkilöä

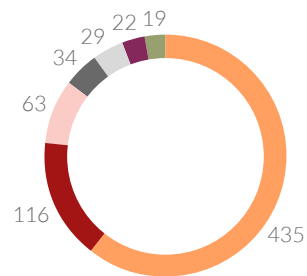

Henkilöstön keski-ikä:
43 vuotta

*vuoden lopussa

Henkilöstö keskimäärin maittain 2018

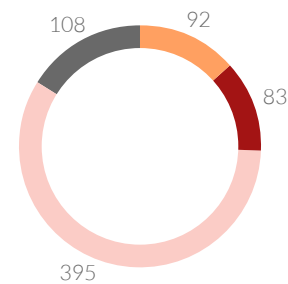
Henkilöä

- Suomi
- Ruotsi
- Viro
- Latvia
- Norja
- Ranska
- Tanska

Henkilöstön jakautuminen segmenteittäin 2018

Henkilöä

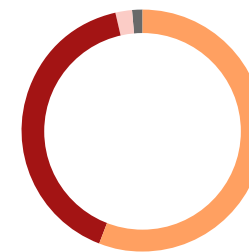

- Finland & Exports
- Scandinavia
- Altia Industrial
- Muut*

*Konsernitoiminnot

Työsuhteen muoto 2018

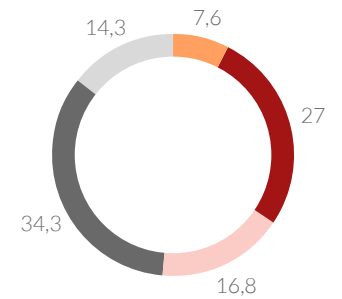
%

- Vakinaiset 96,6
- Miehet 58
- Naiset 42
- Määräaikaiset 3,4
- Miehet 60,9
- Naiset 39,1

Työsuhteiden kesto

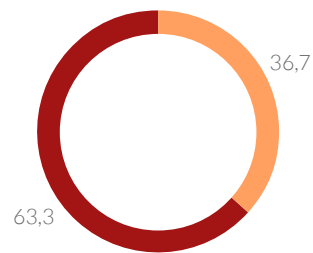
%

- Alle 1 vuotta
- 1–4 vuotta
- 5–9 vuotta
- 10–20 vuotta
- yli 20 vuotta

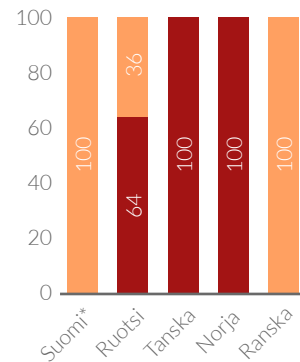
Henkilöstöryhmät 2018

%

- Työntekijät
- Toimihenkilöt ja ylemmät toimihenkilöt

Työehtosopimuksen piirissä olevien työntekijöiden osuus, %

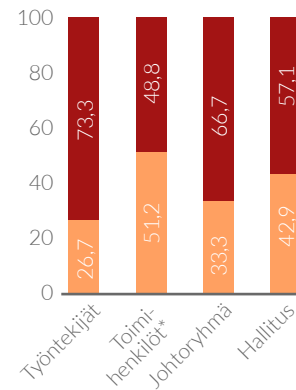

- Työehtosopimuksen piirissä
- Ei työehtosopimusta

Viro ja Latvia eivät sisälly graafiin, koska maissa ei ole työehtosopimuskäytäntöä
*Pois lukien toimitusjohtaja

Sukupuolijakauma

%

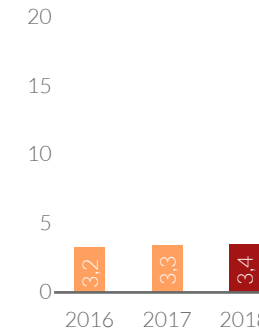

- Naiset
- Miehet

Tilanne 31.12.2018
* Ei sisällä johtoryhmän jäseniä

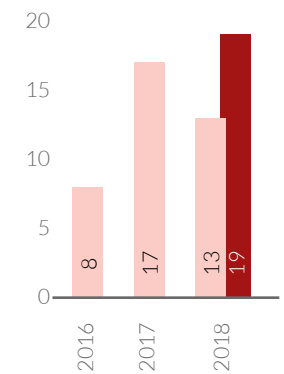
Sairauspoissaolot

%

Sairauspoissaolojen määrä tunneissa tehtyjä työtunteja kohden x 100 %

Tapaturmataajuus

- Tapaturmataajuus, eli sattuneiden vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien ja tehtyjen työtuntien suhde miljoonaa työtuntia kohden
- Kaikkien tapaturmien taajuus, raportoidaan 2018 vuodesta eteenpäin

Altia & Henkilöstö – Tavoitteet ja eteneminen

Tavoitteet 2018–2020	Toiminta 2018	Edistyminen 2018
Jatkamme laaja-alaista ja monimuotoista työterveys- ja työturvallisuustyötä onnettomuuksien nollatason saavuttamiseksi. Varmistamme, että turvallisuuskulttuuri ja hyvät turvallisuuskäytännöt ovat entistä näkyvämpiä ja kaikkien työntekijöiden tiedossa.	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuuskulttuuria vahvistettiin etenkin Rajamäen tehtaalla. 	<ul style="list-style-type: none"> Rajamäen tehtaalla toteutettiin johtamisohjelma, jonka painopisteenä oli turvallisuuskulttuurin edistäminen. Turvallisuustyöpajoja järjestettiin kaikille tiimeille. Ensiapukoulutuksia järjestettiin Suomessa ja Ruotsissa.
Vahvistamme johtajuutta ja organisaatiokulttuuria (aitous, avoin dialogi, itseohjautuvuus).	<ul style="list-style-type: none"> Esimiesten johtajuuskoulutus jatkui. Tiimikeskusteluja pidettiin Altia Tasting -henkilöstökyselyn tulosten pohjalta. 	<ul style="list-style-type: none"> Suomalaisille, tanskalaisille, ruotsalaisille ja norjalaisille esimiehille kohdennetut Let's Lead Better -koulutukset jatkuivat uusilla aiheilla. Rajamäen tehtaalla toteutettiin johtamisohjelma, jossa painopisteenä oli turvallisuuskulttuurin rakentaminen. Tiimit eri puolilla organisaatiota päättivät toimenpiteistä Altia Tasting -tulosten pohjalta.
Edistämme työntekijöiden terveyttä ja hyvinvointia konkreettisilla aloitteilla, jotka liittyvät esimerkiksi työergonomiaan ja tyytyväisyyteen ja tuottavuuteen työpaikalla	<ul style="list-style-type: none"> Altia keskittyi työergonomiaan. Terveystarkastukset otettiin takaisin käyttöön. Altia toteutti savuton tehdas -konseptia. 	<ul style="list-style-type: none"> Ergonomiaparannuksia tehtiin toimipisteiden tarpeiden pohjalta. Suomessa järjestettiin terveystarkastus, jonka perusteella toteutettiin kohdennettuja toimenpiteitä. Henkilöstölle järjestettiin ensiapukoulutusta Suomessa ja Ruotsissa. Älykäs työ -työpajoja järjestettiin Savuton tehdas -konseptia toteutettiin Koskenkorvan tehtaalla, ja päätös tehtiin Rajamäen tehtaan osalta.
Kehitämme työntekijöiden tasa-arvoista kohtelua.	<ul style="list-style-type: none"> Esimiesten rooleja selkeytettiin. Altia toteutti työntekijöiden hyvinvointia edistäviä toimia tasa-arvosuunnitelmien mukaisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> Esimiesten rooleja selkeytettiin ja vastuita korostettiin esim. Let's Lead Better -koulutusten avulla.

Raportoinnin viitekehys

Raportoinnin kuvaus

Altia julkaisee vuoden 2018 yritys vastuutietonsa osana vuoden 2018 vuosikertomusta, sen yritys vastuuosiossa. Vuoden 2018 yritys vastuuraportti on yhtiön yhdestoista vuotuinen yritys vastuuraportti. Raportti julkaistaan yhtiön verkkosivustolla kerran kalenterivuodessa sekä suomeksi että englanniksi.

Osana hallituksen toimintakertomusta Altia julkaisee myös, nyt toista kertaa, muita kuin taloudellisia tietoja koskevan selvityksen, joka antaa yleiskuvan yhtiön lähestymistavasta ympäristö-, yhteiskunta-, henkilöstö- ja ihmisoikeusasioihin sekä korruption ja lahjonnanvastaiseen työhön. Tässä noudatetaan EU:n muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamiseen sovellettavaa direktiiviä¹.

Edellinen, vuotta 2017 koskeva raportti julkaistiin 12.3.2018.

Yritys vastuuraportoinnin laajuus

Vuoden 2018 vuosikertomuksen yritys vastuuosio sisältää yleisluonteisia ja olennaisia tietoja Altian toiminnan taloudellisista, yhteiskunnallisista ja ympäristövaikutuksista ajalla 1.1.2018–31.12.2018. Altia raportoi yritys vastuustaan GRI-ohjeiston vuoden

2016 raportointistandardien suppean (core) vaihtoehdon mukaisesti. Raportointi sisältää GRI-standardien yleistä raportointia ja johdon lähestymistapaa koskevat osiot sekä Altialle olennaiset ympäristöön, yhteiskuntaan ja talouteen liittyvät standardilausekkeet. Toimitusketjun ympäristö- ja vastuullisuusasioihin liittyvät indikaattorit esitetään laajemmin kuin GRI:n suppeassa vaihtoehdossa. GRI-indeksi havainnollistaa vastuullisuusosion sisältöjen ja GRI-standardien välisen vastaavuuden.

Yritys vastuuta koskevat tiedot ja niihin liittyvät olennaiset indikaattorit julkistetaan koko Altia-konsernin osalta, ellei raportissa toisin todeta.

Altia ja ympäristö

Ympäristö vastuun osalta raportoidut tavoitteet ja indikaattorit sekä näissä eteneminen keskittyy ympäristövaikutuksiin Koskenkorvan, Rajamäen, Tabasalun ja Cognacin tehtailla, sillä suurin osa Altian ympäristövaikutuksista on peräisin näistä tehtaista. Raportoitujen indikaattorien olennaisuutta Altian Sundsvallissa sijaitsevan tislauksen toiminnan osalta arvioitiin vuonna 2018. Tislauksen toiminnasta vastaa Altian ulkoinen kumppani.

Altia raportoi laajuuden 1 ja laajuuden 2 mukaiset kasvihuonekaasupäästöt. Altia laskee vuotuisten CO₂-päästöjen vähentymisen edelliseen raportointivuoteen verrattuna sekä vuoden 2014 lähtötasoon verrattuna. Vuoden 2014 lähtötaso on valittu Koskenkorvan biovoimalaitoksen toiminta-aikataulun mukaisesti. Laajuuden 1 päästöt ovat välittömiä, Altian omasta tuotannosta peräisin olevia päästöjä. Laajuuden 2 päästöt ovat välillisiä päästöjä, jotka syntyvät Altian organisaatorajojen ulkopuolelta ostetusta energiasta, jota käytetään organisaation välillisten energiatarpeiden vaatiman energian toimittamiseen.

Altia ei tuota muita kasvihuonekaasupäästöjä kuin hiilidioksidia (CO₂). Ostetusta energiasta peräisin olevat CO₂-päästöt on laskettu kertomalla energiankulutus sen tuotantoa vastaavalla päästökertoimella (kg CO₂/MWh). Laskelmiin on käytetty seuraavia päästökertoimien lähteitä:

- Sähkö: Suomen energiavirasto
- Kaukolämpö: paikalliset kaukolämmön toimittajat
- Maakaasu: 55,04 CO₂ t/TJ

Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi Altia raportoi VOC-yhdisteiden päästöt sekä hiuk-

kaspäästöt. Altian oma toiminta ei aiheuta muita päästöjä ilmakehään.

Altia ja henkilöstö

Kaikkia henkilöstöön liittyviä indikaattoreita laajennettiin vuonna 2017 niin, että ne koskevat myös Ranskan Cognacissa sijaitsevaa toimintaa. Näin ollen vuosien 2018 ja 2017 tapaturmataajuutta, sairauspoissaoloja sekä työsuhteen tyyppiä ja kestoja koskevat luvut eivät ole vertailukelpoisia vastaavien, vuonna 2016 raportoitujen lukujen kanssa. Henkilöstöä koskevien tietojen tietolähteet ovat Altian toimipaikat kattavan HR-järjestelmän sekä paikallisten palkanlasku- ja raportointijärjestelmien tuottamia eivätkä sisällä oletuksia.

Sovellettavat laskentamallit sekä mahdolliset erot ja esittämistapaerot edellisten vuosien yritys vastuuraportteihin kuvataan tarvittaessa osana tiettyjä kaavoja ja taulukoita.

Varmennus

Vuosikertomuksen yritys vastuuosiota ei ole varmennettu riippumattoman kolmannen osapuolen toimesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/95/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, neuvoston direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamisen osalta

GRI-sisältöindeksi

Tämä raportti sisältää GRI:n vastuullisuusraportointiohjeiden mukaiset perusasiat.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Yleinen sisältö				
Organisaatio				
102-1	Raportoivan organisaation nimi	Altia lyhyesti, s. 2	●	
102-2	Toimialat, brändit, tuotteet ja palvelut	Altia lyhyesti, s. 2 , Luotu arvo, s. 13 , Segmentit, s. 15-17 , Brändit, s. 20-21	●	
102-3	Organisaation pääkonttorin sijainti	Altia lyhyesti, s. 2	●	
102-4	Toimintamaat	Altia lyhyesti, s. 2	●	
102-5	Organisaation omistusrakenne ja yhtiömuoto	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018, s. 94	●	
102-6	Markkina-alueet ja toimialat	Altia lyhyesti, s. 2 , Segmentit, s. 15-17 , Toimintaympäristö, s. 18	●	
102-7	Raportoivan organisaation koko	Altia lyhyesti, s. 2 , Taloudelliset tunnusluvut 2018, s. 4-5 , Vastuullisuuden avainluvut 2018, s. 6 , Konsernin tunnusluvut, s. 45-46	●	
102-8	Tietoa palkansaajista ja muista työntekijöistä	Altia ja Henkilöstö, s. 82 , GRI-indeksi	◐	Itsenäiset ammatinharjoittajat ja urakoitsijat eivät suorita merkittävää osaa työstä. Henkilöstömäärissä ei ole merkittävää kausittaista vaihtelua.
102-9	Toimitusketju	Materiaalivirrat, s. 76 , Altian rooli yhteiskunnassa, s. 65 , Vastuullinen hankinta	●	
102-10	Merkittävät muutokset organisaatiossa ja toimitusketjussa	Hallituksen toimintakertomus, s. 27	●	
102-11	Varovaisuusperiaatteen soveltaminen	Altia & Ympäristö, s. 69-77 , Hallituksen toimintakertomus, s. 37	●	
102-12	Organisaation hyväksymät tai edistämät ulkopuolisten toimijoiden periaatteet tai aloitteet	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 40-44 , Vastuullisuuden johtaminen, s. 50	●	
102-13	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	GRI-indeksi	●	Altian yhtiöt Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Latviassa ovat paikallisten alkoholialan järjestöjen jäseniä. Altia on myös jonakin tuottajajärjestö BNIC:n jäsen.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Strategia				
102-14	Toimitusjohtajan katsaus	Toimitusjohtajan katsaus, s. 7-8	●	
102-15	Keskeiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet	Toimitusjohtajan katsaus, s. 7-8 , Luotu arvo, s. 13 Hallituksen toimintakertomus, s. 36-38 Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 40-44 Olellisuusanalyysi, s. 56 Vastuullisuuden kulmakivet, s. 58-84	●	
Liiketoiminnan eettisyys				
102-16	Arvot ja liiketoimintaperiaatteet	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 40-44	●	
102-17	Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittaminen	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 43-44	●	
Hallinto				
102-18	Hallintorakenne	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018, s. 94-96	●	
102-20	Vastuuhenkilöt	Vastuullisuuden johtaminen, s. 50	●	
102-22	Hallituksen kokoonpano	Hallitus, s. 104-105	●	
102-23	Hallituksen puheenjohtaja	Hallitus, s. 104	●	
102-24	Hallituksen valinta	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018, s. 94-96	●	
102-26	Hallituksen rooli organisaation tarkoituksen, arvojen ja strategian määrittelyssä	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018, s. 94-96	●	
102-32	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	GRI-indeksi	●	Hallitus on hyväksynyt raportin
102-35	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	Palkka- ja palkkioselvitys, s. 101-103	◐	Altian johdon kannustinohjelma sisältää työturvallisuuden liittyviä tavoitteita niiden toimintojen ja toimipisteiden osalta, joissa työturvallisuudella on merkittävä rooli.
Sidosryhmävuorovaikutus				
102-40	Luettelo organisaation sidosryhmistä	Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 53-54	●	
102-41	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	Altia & Henkilöstö, s. 83	●	
102-42	Sidosryhmien määrittely- ja valintaperusteet	GRI-indeksi, Sidosryhmävuorovaikutus, s. 52	●	Altia on määritellyt yhtiön sidosryhmät sen mukaan, kehen yhtiöllä on vaikutus, ja/tai niiden sidosryhmien perusteella, joilla voi olla vaikutus Altian toimintaan. Nämä esitetään tarkemmin tämän raportin sidosryhmäosiossa.
102-43	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	Sidosryhmävuorovaikutus, s. 52 , Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 53-54	●	
102-44	Sidosryhmien esille nostamat tärkeimmät asiat ja huolenaiheet	Sidosryhmävuorovaikutus, s. 52 , Sidosryhmävuorovaikutuskanavat, s. 53-54	●	

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
Raportointikäytäntö				
102-45	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhtiöt	Konsolidointi, s. 152-155	●	
102-46	Raportin sisällön ja laskentarajojen määrittely	Olenaisuusanalyysi, s. 57 , Raportointikehys, s. 85	●	
102-47	Luettelo olennaisista aiheista	Olenaisuusanalyysi, s. 57	●	
102-48	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	Ympäristöluvut 2018, s. 75	●	Ympäristölukuihin liittyvät muutokset selitetään osana ympäristölukuja (s. 75). Ei muita muutoksia vuonna 2018.
102-49	Merkittävät muutokset raportin laajuudessa ja aiheiden laskentarajoissa	Olenaisuusanalyysi, s. 55-57	●	
102-50	Raportointijakso	Raportointikehys, s. 85	●	
102-51	Edellisen raportin päiväys	Raportointikehys, s. 85	●	
102-52	Raportin julkaisutiheys	Raportointikehys, s. 85	●	
102-53	Yhteystiedot, josta kysyä raporttiin liittyviä lisätietoja	Yhteystiedot, takasivu	●	
102-54	GRI-standardien mukainen raportoinnin kattavuus	GRI-indeksi, Raportointikehys, s. 85	●	Tämä raportti on laadittu GRI-standardien suppean vaihtoehdon mukaisesti.
102-55	GRI-sisältöindeksi	GRI-indeksi, s. 86-92	●	
Johtamismalli				
103-1	Olennaiset aiheet ja niiden laskentarat	Olenaisuusanalyysi, s. 55-57	●	
103-2	Johtamistapa ja sen osa-alueet	Vastuullisuuden johtaminen, s. 50 , Altian yritys vastuuhjelma 2018–2020, s. 51 , Olenaisuusanalyysi, s. 55-57 , Altia & Asiakkaat, s. 59-62 , Altia & Yhteiskunta, s. 63-68 , Altia & Ympäristö, s. 69-77 , Altia & Henkilöstö, s. 78-84	◐	Altia raportoi olennaisten aiheiden johtamistavan kuvauksen vuoden 2019 vuosikertomuksen yritys-vastuuosiossa.
103-3	Johtamistavan arviointi	Vastuullisuuden johtaminen, s. 50 , Sidosryhmävuorovaikutus, s. 52 , Olenaisuusanalyysi, s. 55-57 , Altia & Asiakkaat, s. 59-62 , Altia & Yhteiskunta, s. 63-68 , Altia & Ympäristö, s. 69-77 , Altia & Henkilöstö, s. 78-84	◐	Altia raportoi olennaisten aiheiden johtamistavan kuvauksen vuoden 2019 vuosikertomuksen yritys-vastuuosiossa.
Taloudelliset standardit				
GRI 201: Taloudelliset tulokset				
201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Altian rooli yhteiskunnassa, s. 65 , Altian verojalanjälki, s. 67 , Tilinpäätös s. 119-120, 144, 157-159, 161	●	

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
GRI 205: Korruptionvastaisuus				
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s.44	◐	Kaikki Altian liikekumppanit allekirjoittavat, osana Altian kanssa tekemäänsä sopimusta, Altian toimittajia koskevat eettiset säännöt sekä BSCI-aloitteen eettiset säännöt, myös korruption vastaiset lausekkeet. Altia odottaa edustajiensa, konsulttiensa, asiamiestensä, alihankkijoidensa ja muiden liikekumppaniensa pidättäytyvän ehdottomasti kaikesta korruptoivasta käytöksestä suorittaessaan palveluja Altialle tai Altian puolesta.
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s.44	●	
Ympäristöstandardit				
GRI 301: Materiaalit				
301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	Materiaalien ja raaka-aineiden käyttö Altialla -taulukko, s.70	◐	Laadimme parhaillaan pakkausstrategiaamme ja tulemme lähitulevaisuudessa raporttoimaan tarkemmin käyttämiemme uusiutuvien ja uusiutumattomien materiaalien osuuksista.
GRI 302: Energia				
302-1	Organisaation oma energiankulutus	Ympäristöluvut 2018, s.75	●	
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	Energiatehokkuus, s.72 , Ympäristöluvut 2018, s.75	●	
GRI 303: Vesi ja jätevedet				
303-1	Vesi jaettuna resurssina	Altia & Ympäristö, s.70-73 , Altia & Ympäristö – Tavoitteet ja eteneminen, s.77	●	
303-2	Vesistö päästöjen vaikutusten hallinta	Altia & Ympäristö, s.73	●	
303-4	Vesistö päästöt	Ympäristöluvut 2018, s.75 , Jäteveden laadun hallinta, s.73	◐	Altian käyttämän veden alkuperänä ovat pohjavesivarannot sekä kunnallinen vedenjakeluverkosto. Erittely esitetään osana Altian ympäristöluokkia.
303-5	Vedenkulutus	Ympäristöluvut 2018, s.75 , GRI-indeksi		Altialla ei ole vaikutusta veden varastointiin eikä se ota vettä alueilta joilla on pula vedestä. Altia noudattaa viranomaisten asettamia vedenottomääriä ja mittaa ja seuraa pohjaveden korkeutta säännöllisesti.
GRI 305: Päästöt				
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	Ympäristöluvut 2018, s.75 , Raportointikehys, s.85	◐	Altia raportoi laajuuden 1 ja laajuuden 2 mukaiset kasvihuonekaasupäästöt. Suunnittelemme laajuuden 3 päästöjen raportoinnin aloittamista lähitulevaisuudessa

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	Ympäristöluvut 2018, s. 75 , Raportointikehys, s. 85	◐	Altia raportoi laajuuden 1 ja laajuuden 2 mukaiset kasvihuonekaasupäästöt. Suunnittelemme laajuuden 3 päästöjen raportoinnin aloittamista lähitulevaisuudessa.
305-7	Typen ja rikin oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan	Ympäristöluvut 2018, s. 75	●	Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi Altia raportoi VOC-yhdisteiden päästöt sekä hiukkaspäästöt. Altian toiminta ei aiheuta muita päästöjä ilmakehään.
GRI 306: Jätevedet ja jätteet				
306-2	Jätteet lajeittain ja käsittelymenetelmän mukaan	Ympäristöluvut 2018, s. 75	●	
306-3	Merkittävät vuodot	GRI-indeksi	●	Raportointivuoden 2018 aikana ei sattunut yhtään vuotoa.
306-4	Vaarallisen jätteen kuljetukset	Ympäristöluvut 2018, s. 75	◐	Altia raportoi vaarallisen jätteensä määrät. Altian vaaralliset jätteet kuljetetaan sovellettavissa olevan kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti paikallisille vaarallisen jätteen käsittelylaitoksille, joilla on lupa käsitellä vaarallista jätettä.
GRI 307: Ympäristövaatimusten noudattaminen				
307-1	Ympäristölakien ja -sääntöjen rikkominen	Ympäristötavoitteiden tunnuslukujen kehitys, s. 73	●	
GRI 308: Toimittajien ympäristöarviointi				
308-2	Toimitusketjun negatiiviset ympäristövaikutukset ja toiminnot näiden korjaamiseksi	Altia & Yhteiskunta, s. 63 , GRI-indeksi	●	Altia raportoi vuosittain Altian toimitusketjussa tehtyjen amfori BSCI -auditointien tiedot. Tuloksia ja korjaavien toimenpiteiden toteutusta seurataan säännöllisesti. Altia seuraa amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemista maista tehtyjen ostojen osuutta. Altia seuraa toimitusketjunsä vastuullisuuskäytäntöjä toimittajien yritysvastuu-kyselyn avulla. Tähän sisältyy ympäristöarviointi. Viimeisin kysely lähetettiin vuonna 2017 ja seuraava lähetetään lähitulevaisuudessa. Tulosten perusteella ei ole tunnistettu merkittäviä negatiivisia vaikutuksia.
Sosiaaliset standardit				
GRI 403: Työterveys ja -turvallisuus				
403-1	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmä	Altia & Henkilöstö, s. 81	●	Altialla on sertifioitu OHSAS työterveys ja -turvallisuusjärjestelmä tärkeimmissä tuotantoyksiköissään Suomessa korostaakseen turvallisuuden tärkeyttä yhtiössä. Muut tuotantoyksiköt noudattavat samoja turvallisuusvaatimuksia ja -periaatteita. Järjestelmä kattaa kaikki kussakin yksikössä työskentelevät Altian toimihenkilöt ja työntekijät.

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
403-2	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi ja tapausten tutkinta	Altia & Henkilöstö, s. 81 , Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 42	◐	Altialla on käytössä prosessit ja menetelmät työhön liittyvien mahdollisten tapaturmavaarojen tunnistamiseksi sekä riskien arvioimiseksi ja minimoimiseksi. Toimihenkilöille ja työntekijöille järjestetään säännöllisesti näihin liittyvää koulutusta.
403-3	Työterveyspalvelut	Altia & Henkilöstö, s. 80	◐	Työterveyspalvelut ovat koko Altian henkilöstön käytettävissä.
403-4	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä työntekijöille suunnattu viestintä	GRI-indeksi	●	Työntekijät osallistetaan työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvään neuvontaan ja viestintään. Tämä tapahtuu työsuojelutoimikuntien, kyselyjen, havaintojen ja läheltä piti -tilanteiden raportointijärjestelmien kautta sekä säännöllisten työsuojelukokousten avulla. Työsuojelutoimikunnalla on Altian konsernitasoisia kokouksia kahdesti vuodessa ja tehdastasoisia kokouksia neljännesvuosittain. Tehtaan johtaja osallistuu kokouksiin päätöksenteon varmistamiseksi.
403-5	Työntekijöiden työterveys ja -turvallisuuskoulutus	Altia & Henkilöstö, s. 80 , GRI-indeksi	●	Altian läheltä piti- ja tapaturmaraportointi kattaa kaikki toimihenkilöt, työntekijät ja myös henkilöt, jotka työskentelevät Altian tiloissa, mutta eivät ole Altian henkilöstöä.
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Altia & Yhteiskunta, s. 64	●	
403-7	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten ehkäiseminen ja lieventäminen	Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista, s. 43	●	
403-9	Työperäiset tapaturmat	Altia & Henkilöstö, s. 81 , GRI-indeksi	●	Yleisimpiä työperäisiä loukkaantumisia ovat liukastumiset, haavat ja ruhjeet.
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen				
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	GRI-indeksi	●	Koko konsernia koskeva järjestelmällinen tietojen keräys on ollut käytössä vuodesta 2017. Työntekijöiden oman raportoinnin mukaan keskimääräinen koulutusmäärä työntekijää kohti vuonna 2018 oli 4,2 tuntia.
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	Altia & Henkilöstö, s. 79	◐	

Tunnus	GRI-sisältö	Paikka	Raportoitu täysin ● osittain ◐	Kommentit
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	Altia & Henkilöstö, s. 79	●	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet				
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018, s. 94-95, 98 , Altia & Henkilöstö, s. 83	●	
GRI 414: Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi				
414-2	Negatiiviset sosiaaliseen vastuuseen liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	Altia & Asiakkaat, s. 62 Altia & Yhteiskunta, s. 67	◐	Altia raportoi vuosittain Altian toimitusketjussa tehtyjen amfori BSCI -auditointien tiedot. Tuloksia ja korjaavien toimenpiteiden toteutusta seurataan säännöllisesti. Altia seuraa amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemista maista tehtyjen ostojen osuutta. Altia seuraa toimitusketjunsä vastuullisuuskäytäntöjä toimittajien yritys vastuukyselyn avulla. Viimeisin kysely lähetettiin vuonna 2017 ja seuraava lähetetään lähitulevaisuudessa. Tulosten perusteella ei ole tunnistettu merkittäviä negatiivisia vaikutuksia.
GRI 415: Poliittinen vaikuttaminen				
415-1	Poliittinen tuki	GRI-indeksi	●	Altia ei tue poliittisia puolueita, organisaatioita tai yksittäisiä poliitikkoja suorasti eikä epäsuorasti.
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus				
416-2	Tuotteiden terveys- ja turvallisuusvaatimusten rikkomukset	GRI-indeksi	●	Raportointikauden aikana tapahtui kolme takaisin vetoa. Vuoden aikana ei sattunut lainsäädännön noudattamatta jättämisestä aiheutuneita rikkomuksia, jotka olisivat koskeneet tuotteiden vaikutuksia terveyteen ja turvallisuuteen.
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio				
417-3	Markkinointiviestintään liittyvien lakien, säännösten ja vapaaehtoisten periaatteiden rikkomukset	GRI-indeksi	●	Ei rikkomuksia vuonna 2018.

Hallinnointi

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2018

Tämä Altia Oyj:n selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu tilikaudelta 2018.

Altia Oyj:n (jatkossa "Altia" tai "yhtiö") eri toimielinten tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lain, yhtiökokouksen hyväksymän Altian yhtiöjärjestyksen ja Altian hallituksen hyväksymien Altian hallinnointiperiaatteiden mukaisesti.

Altia on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä.

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkistaman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 ("hallinnointikoodi") mukaisesti, ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä. Altia noudattaa hallinnointikoodin kaikkia suosituksia.

Yhtiö ilmoittaa hallinnointikoodin edellyttämät tiedot myös yhtiön internetsivuilla www.altiagroup.fi. Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi 2015 on saatavissa osoitteesta www.cgfinland.fi.

Toimielimet

Yhtiön johtamisesta vastaavat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön johtaminen ja hallinto perustuvat lisäksi yhtiökokouksen ja yhtiön tekemiin päätöksiin.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja käyttää päätösvaltaansa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Yhtiökokouksen kutsuu koolle hallitus vuosittain kuuden kuukauden kuluessa edellisen tilikauden päättymisestä. Ylimääräinen yhtiökokous voidaan kutsua koolle siten kuin osakeyhtiölaissa on säädetty. Varsinainen yhtiökokous päättää muun muassa tilinpäätöksen vahvistamisesta, voitonjaosta ja vastuuvapaudesta, valitsee hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet ja tilintarkastajan sekä päättää näiden palkkioista. Yhtiökokous päättää myös yhtiöjärjestyksen muuttamisesta.

Hallitus

Yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon

ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus myös varmistaa hyvän hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän noudattamisen Altia-konsernissa. Hallitus on vahvistanut Altian hallinnointiperiaatteet. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen muodostavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään yksi ja enintään viisi muuta jäsentä. Yhtiökokous valitsee puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenet toimikaudelle, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen. Yhtiö ilmoittaa internetsivuillaan www.altiagroup.fi hallituksen jäsenten henkilötiedot.

Hallitus on vahvistanut hallituksen työjärjestyksen, joka sisältää hallituksen toimintaperiaatteet ja luettelon tärkeimmistä hallituksessa käsiteltävistä ja päätettävistä asioista. Tämän mukaisesti hallitus muun muassa vahvistaa yhtiön strategian, taloudelliset tavoitteet, budjetit, merkittävimmät investoinnit ja riskienhallinnan periaatteet. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus käsittelee ja päättää kaikki merkittävimmät koko konsernin tai liiketoiminta-alueiden toimintaa koskevat asiat. Hallitus on myös hyväksynyt tarkastusvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan työjärjestykset. Hallitus kokoontuu etukäteen sovitun aikatau-

lun mukaisesti, minkä lisäksi hallitus kokoontuu tarvittaessa. Hallitukselle annetaan kokouksissa ajankohtaista tietoa konsernin toiminnasta, taloudesta ja riskeistä. Toimitusjohtaja, talousjohtaja ja lakiasianjohtaja (joka toimii hallituksen sihteerinä) osallistuvat hallituksen kokouksiin. Johtoryhmän jäsenet ja muut yhtiön edustajat osallistuvat kokouksiin hallituksen kutsusta. Kaikista kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Monimuotoisuus on keskeinen periaate Altian hallituksen jäsenten valinnassa ja hallituksen kokoonpanosta päätettäessä, jotta yhtiöllä on aina taitava, osaava, kokenut ja tehokas hallitus. Monimuotoisuus on hyvin toimivan hallituksen keskeinen tekijä. Hallituksen on aina pystyttävä reagoimaan Altian liiketoiminnallisten ja strategisten tavoitteiden tarpeisiin sekä tukemaan ja haastamaan yhtiön johtoa rakentavasti ja ennakoivasti. Monimuotoinen hallituksen kokoonpano tukee ja palvelee yhtiön menestyksensä kehityksen ja kasvun nykyisiä ja tulevia tarpeita. Hallituksen monimuotoisuutta vahvistaa hallituksen jäsenten toisiaan täydentävä koulutus, osaaminen ja kokemus eri

ammattialoilta ja liiketoiminnan johtamisesta eri kehitysvaiheissa. Hallituksen jäsenten erilaiset henkilökohtaiset ominaisuudet lisäävät osaltaan hallituksen monimuotoisuutta. Monimuotoisuutta lisää ja tukee relevantti kokemus yhtiölle strategisesti tärkeitä toimialoilta ja markkinoilta, nyt ja tulevaisuudessa, vahva kansainvälisen liiketoiminnan ja toimintaympäristön osaaminen sekä monipuolinen ikä-, sukupuoli- ja toimikausijakauma.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella joka vuosi ehdotuksia yhtiön hallituksen kokoonpanoon, valintaan ja palkitsemiseen liittyen.

Yhtiökokouksen hyväksymän nimitystoimikunnan työjärjestyksen mukaan nimitystoimikunta koostuu kolmesta fyysisestä osakkeenomistajien nimeämästä jäsenestä, jotka yhtiön kolme suurinta osakkeenomistajaa nimittävät. Hallituksen puheenjohtaja toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä. Hallituksen puheenjohtaja ei ole nimitystoimikunnan varsinainen jäsen eikä hänellä ole äänestys-oikeutta. Nimitystoimikunnan jäsenten toimikausi päättyy seuraavan nimitystoimikunnan valitsemiseen. Nimitystoimikunnan jäsenet eivät ole oikeutettuja palkkioon yhtiöltä jäsenyytensä perusteella, ellei yhtiökokous toisin päättä.

Nimitystoimikunnan tärkeimpänä tehtävänä on

varmistaa, että hallituksella ja sen jäsenillä on yhtiön tarpeisiin riittävä asiantuntemus, tietämys ja pätevyys, ja että heillä on mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallituksen jäsenen tehtävien täyttämiseen. Nimitystoimikunnan tulee kiinnittää huomiota hyvän ja tasapainoisen sukupuolijakauman ja monimuotoisuuden saavuttamiseen hallituksessa arvioiden hallituksen pätevyyttä kokonaisuutena. Nimitystoimikunnan tulee työssään huomioida yhtiön monimuotoisuutta koskevat periaatteet.

Nimitystoimikunnan tehtäviin ja toimivaltaan kuuluu yhtiökokoukselle tehtävän hallituksen jäsenten lukumäärää, hallituskokoonpanoa ja hallituksen jäsenten ja toimikuntien palkitsemista koskevan ehdotuksen valmistelu ja esittely sekä hallituksen jäsenten mahdollisten seuraajaehdokkaiden kartoitus.

Nimitystoimikunta jättää ehdotuksensa hallitukselle viimeistään 31. tammikuuta joka vuosi. Nimitystoimikunnan ehdotukset julkaistaan yhtiön tiedotteessa ja sisällytetään yhtiökokouksuun. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja esittää ehdotukset yhtiökokouksessa.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksella on kaksi valiokuntaa, tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa hallituksen toimivaltaan kuuluvissa asioissa. Valiokunnat ovat valmistelevia elimiä, jotka avustavat hallitusta

käsittämällä toimialueeseensa kuuluvia asioita ja tekemällä näitä asioita koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokuntien kokouksista laaditaan pöytäkirja. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestykset. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle. Hallitus nimittää vuosittain järjestäytymiskokouksensa keskuudestaan tarkastus- ja henkilöstövaliokuntien puheenjohtajan ja jäsenet.

Tarkastus- ja henkilöstövaliokunnan lisäksi hallitus voi yksittäisissä tapauksissa perustaa valiokunnan valmistelemaan tapauskohtaista asiakokonaisuutta. Hallitus ei vahvista tällaisille valiokunnille työjärjestyksiä eikä julkista valiokunnan toimikautta, kokoonpanoa, kokousten lukumäärää tai jäsenten osallistumisastetta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittämällä ja valmistelemalla yhtiön taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu seurata yhtiön taloudellista tilannetta ja valvoa taloudellista raportointiprosessia sekä seurata tilinpäätösraportoinnin prosessia; käsitellä osavuositarkastukset ja tilinpäätös ja esittää ne hallituksen hyväksyttäväksi; seurata tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta ja arvioida yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja

riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta.

Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valmistella tilintarkastajan valintapäätös, arvioida lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti oheispalvelujen tarjoamista yhtiölle sekä muut hallituksen valiokunnalle antamat tehtävät. Valiokunnassa on vähintään kolme jäsentä.

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta käsittämällä ja valmistelemalla johdon ja henkilöstön palkitsemiseen ja johdon nimityksiin liittyviä kysymyksiä ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä, arvioida ja tehdä hallitukselle esityksiä Altia-konsernin johdon ja henkilöstön palkkausrakenteesta sekä palkitsemis- ja kannustinjärjestelmistä; seurata niiden toimivuutta sen varmistamiseksi, että ne edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen; käsitellä ja valmistella muita johdon ja henkilöstön palkitsemiseen liittyviä kysymyksiä ja tehdä näitä koskevia esityksiä hallitukselle; sekä käsitellä ja valmistella sellaisia johdon nimityskysymyksiä, jotka tulevat hallituksen päätettäväksi.

Lisäksi henkilöstövaliokunta ehdottaa hallitukselle toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän nimitysasiat ja heidän palkkionsa sekä arvioi

toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoritus ja ehdottaa hallitukselle heidän vuosittaiset palkkionsa ja muut kannustinpalkkiot. Valiokuntaan kuuluu vähintään kolme jäsentä.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan toimisuhteen ehdoista. Toimisuhteen ehdot kirjataan kirjalliseen johtajasopimukseen. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön liiketoiminnan johtamisesta, ohjauksesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja valmistelelee asioita hallituksen päätettäväksi, kehittää yhtiötä hallituksen antamien ohjeiden ja hallituksen kanssa sovittujen tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa hallituksen päätösten asianmukaisen täytäntöönpanon. Toimitusjohtaja on myös vastuussa siitä, että yhtiötä johdetaan soveltuvien lakien mukaisesti. Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa, ellei hallitus toisin pääätä yksittäisen käsiteltävän asian osalta.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat Altia Oyj:n toimitusjohtaja puheenjohtajana sekä muita hallituksen nimeämiä ylimmän johdon henkilöitä. Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti toimitusjohtajan johdolla käsittelemään koko konsernia koskevia asioita. Johtoryhmä ei ole yhtiön päätöksentekuelin, vaan se avustaa toimitusjohtajaa konsernin strategian toteuttamisessa ja operatiivisessa johtamisessa. Johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja tarkastella yhtiön liiketoiminnan avainalueita kokonaisuudessaan, mikä edellyttää kehitysprosessien, konserniperiaatteiden ja konsernimenetelmien suunnittelua, ja talousasioiden kehityksen ja konsernin toimintasuunnitelman seuranta. Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain. Kokouksista pidetään pöytäkirjaa. Hallitus on hyväksynyt johtoryhmän työjärjestyksen.

Tarkastustoiminta

Sisäinen tarkastus

Hallitus on nimittänyt BDO:n yhtiön sisäiseksi tarkastajaksi vuoden 2018 alusta alkaen. Sisäinen tarkastaja raportoi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle. Sisäinen tarkastus seuraa ja arvioi järjestelmien toimintaa sekä sisäisen valvonnan ja yhtiön talousraportoinnin asianmukaisuutta ja tehokkuutta riippumattomalla tavalla. Sisäisen tarkastuksen kohteet ja tarkastussuunnitelma päätetään vuosittain tarkastusvaliokunnassa. Sisäistä tarkastusta

ohjaa hallituksen hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje.

Ulkoinen tarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Altialla on yksi tilintarkastaja, jonka on oltava tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka päättyy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto.

Yhtiön tilintarkastaja antaa tilinpäätöksen yhteydessä osakkeenomistajille tilintarkastuskerromuksen ja raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Lähipiiriliiketoimet

Hallinnointikoodin mukaan yhtiön arvioi ja seuraa lähipiirinsä kanssa tehtäviä liiketoimia ja huolehtii siitä, että mahdolliset eturistiriidat tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi yhtiön päätöksenteossa. Yhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista.

Lähipiiriliiketoimet tehdään tavanomaisin markkinaehdoin ja asianmukaiset päätökset tehdään yhtiön hyväksymisohjeiden ja vakiintuneiden päätöksentekoa koskevien rajoitusten mukaisesti. Yhtiön taloushallinto valvoo lähipiiriliiketoimia osana yhtiön tavanomaista

raportointi- ja valvontaprosessia ja raportoi lähipiiriliiketoimista neljännesvuosittain tarkastusvaliokunnalle. Yhtiö raportoi lähipiiriliiketoimia koskevan päätöksentekomenettelynsä, mikäli lähipiiriliiketoimet ovat yhtiön kannalta olennaisia ja ne poikkeavat yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta tai on tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin. Yhtiön ja sen lähipiiriin kuuluvien liiketoimia koskevat tiedot julkistetaan vuosittain yhtiön konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sisäisen valvonnan menettelytavat ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että yhtiön liiketoiminnan tavoitteiden saavuttaminen on mahdollista. Tehokkaan valvonnan avulla ennaltaehkäistään poikkeamat tavoitteista tai ne havaitaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta korjaaviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa toiminnan tuloksellisuus, tehokkuus, jatkuvuus ja keskeytymättömyys, ja että konsernin taloudellinen ja toiminnallinen raportointi on sekä ulkoisesti että sisäisesti luotettavaa ja säädösten mukaista ja että sisäisiä periaatteita, politiikkoja ja toimintaohjeita noudatetaan. Lisäksi sisäinen valvonta varmistaa, että lakeja ja sopimuksia noudatetaan. Sisäisen valvonnan toimet kohdistuvat kaikkiin konsernin tasoihin

ja toimintoihin. Tietojärjestelmät ovat tehokkaan sisäisen valvonnan kannalta kriittisen tärkeitä. Valvontatoimenpiteiden suunnittelu lähtee liiketoiminnan tavoitteiden määrittämisestä ja tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisesta ja arvioinnista. Valvontatoimenpiteet kohdistetaan riskiperusteisesti ja valvontatoimenpiteet valitaan tarkoituksenmukaisesti siten, että riskit ovat hallinnassa.

Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain johtoryhmässä sekä liiketoiminta-alueiden johtoryhmissä. Kukin liiketoiminta-alue vastaa oman liiketoimintansa valvonnan tehokkuudesta. Liiketoiminta-alueet ja konsernin talousorganisaatio vastaavat taloudellisen raportoinnin prosesseista. Tarkastusvaliokunta arvioi taloudellisen raportoinnin prosesseja. Lisäksi konsernin taloudellista tilannetta seurataan tarkastusvaliokunnan ja hallituksen kokouksissa.

Riskienhallinta

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea yhtiön strategian toteutumista, riskien tunnistamista sekä keinoja pienentää riskien toteutumistodennäköisyyttä ja vaikutusta sekä varmistaa liiketoiminnan jatkuvuus. Riskin aiheuttaja voi olla yhtiön sisäinen tai ulkoinen tapahtuma. Hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallintapolitiikan, jossa kuvataan kon-

sernin riskienhallinnan tavoitteet, periaatteet ja vastuut sekä raportoinnin periaatteet. Sen mukaisesti riskienhallinnan ohjausryhmä tukee ja koordinoi riskienhallintaa osana konsernin suunnittelu- ja ohjausprosesseja. Se myös säännöllisesti raportoi keskeisimmät riskit johdolle ja tarkastusvaliokunnalle. Hallitus arvioi säännöllisesti konsernin merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä ja raportoi niistä vuosittain hallituksen toimintakertomuksessa. Liiketoiminta-alueet vastaavat operatiiviseen toimintaansa liittyvistä riskeistä, niiden tunnistamisesta, ennaltaehkäisemisestä ja keskeisistä rajoittamiskeinoista. Konsernin rahoitusosasto hallinnoi taloudellisia riskejä yhtiön rahoituspolitiikassa määriteltyjen suojausperiaatteiden mukaisesti. Yhtiön sisäinen tarkastus arvioi yhtiön riskienhallintajärjestelmän toimivuutta.

Sisäpiirihallinto

Sisäpiirihallinnossaan yhtiö noudattaa Nasdaq Helsingin Sisäpiiriohjetta, jota täydentää Hallituksen hyväksymä Yhtiön Sisäpiiriohje. Yhtiö ylläpitää omia sisäpiirilueteloita. Yhtiöllä ei ole pysyviä sisäpiiriläisiä.

Johtohenkilöt eivät saa toteuttaa liiketoimia (omaan tai kolmannen henkilön lukuun) suoraan tai välillisesti yhtiön rahoitusvälineillä 30 kalenteripäivän pituisen suljetun ajanjakson aikana ennen kunkin osavuosikatsauksen tai vuositilinpäätöksen (tilinpäätöstiedotteen)

julkistamista. Yhtiö soveltaa suljettua ajanjaksoa kalenterivuoden neljänneksen päättymisen ja yhtiön osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista seuraavan päivän välillä ("Suljettu ikkuna"). Suljettu ikkuna käsittää kuitenkin aina vähintään 30 kalenteripäivää ennen osavuosikatsauksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja julkistamispäivän. Kielto on voimassa siitä riippumatta, onko kyseisellä henkilöllä sisäpiiritietoa hallussaan tänä aikana. Hankekohtaista sisäpiirilueteloa ylläpidetään siten kuin laissa tai asetuksissa vaaditaan. Hankekohtaiset sisäpiiriläiset eivät saa käydä kaupaa yhtiön arvopapereilla, kunnes hanke on päättynyt. Johtoasemassa olevat henkilöt (ja heidän lähipiirinsä) ovat soveltuvan EU-oikeuden ja kotimaisen lainsäädännön ja määräysten mukaisesti velvoitettuja ilmoittamaan kaikki liiketoimensa yhtiön rahoitusvälineillä. Hallitus, johtoryhmän jäsenet ja toimitusjohtaja ovat velvollisia julkistaamaan liiketoimensa yhtiön rahoitusvälineillä.

Hallinto vuonna 2018

Yhtiön listautuminen

Yhtiö ilmoitti 12.3.2018 hakevansa osakkeidensa listausta Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Listautuminen toteutettiin 23.3.2018 ja listautumisen yhteydessä tarjotut osakkeet ylimerkittiin. Lisäksi yhtiö suuntasi 180 485 uutta osaketta yhtiön työntekijöille Suomessa ja Ruotsissa sekä yhtiön johtoryhmän jäsenille.

Osakemyynissä osakkeiden merkintähinta oli 7,50 euroa osakkeelta ja henkilöstöannissa 6,75 euroa osakkeelta. Osakkeista 6 000 000 allokoitiin yksityishenkilöille ja yhteisöille Suomessa ja 17 000 000 allokoitiin institutiонаalisille sijoittajille. Noin 16 500 sijoittajaa teki merkintäsitoumuksen julkisessa osakemyynissä.

Kaupankäynti Altian osakkeilla alkoi Nasdaq Helsingin (Helsingin pörssi) prelistalla 23.3.2018 ja Helsingin pörssin pörssilistalla 27.3.2018. Henkilöstön osakkeet hyväksyttiin kaupankäynnin kohteeksi 28.3.2018.

Ylimääräinen yhtiökokous

Altia Oyj:n 22.2.2018 pidetty ylimääräinen yhtiökokous valitsi Jukka Ohtolan yhtiön hallituksen jäseneksi.

Varsinainen yhtiökokous

Altian varsinainen yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen tilikaudelta 2017 ja päätti vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta. Yhtiökokous valitsi hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan ja päätti yhtiön hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2017 jaeta osinkoa.

Hallitus

Altian varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi seitsemän ja valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

- Sanna Suvanto-Harsaae, puheenjohtaja, s.1966, ekonomi
- Kai Telanne, varapuheenjohtaja, s.1964, kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Kim Henriksson, s.1968, kauppatieteiden maisteri, Chief Financial Officer
- Annikka Hurme, s.1964, elintarviketieteiden maisteri, toimitusjohtaja
- Tiina Lencioni, s.1971, OTK, 2.Staatsexamen/Assessor iuris. (Saksa), General Counsel
- Jukka Ohtola, s.1967, kauppatieteiden maisteri, CEFA, neuvotteleva virkamies
- Torsten Steenholt, s.1969, proviisori, kemian tutkimuksen maisteri, panimo-mestari, EVP

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Hallituksen jäsen Jukka Ohtola on virkasuhteessa valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastoon. Kaikki muut hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiön osakkeenomistajasta. Altian hallitus kokoontui vuonna 2018 viisitoista kertaa. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 94,1 %.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Vuonna 2018 Altian hallitukseen kuului kuudesta seitsemään jäsentä, joilla kaikilla on yliopistotutkinto. Hallituksen jäsenillä on kansainvälistä työkokemusta eri johtotehtävistä, ja he ovat tai ovat olleet johtotehtävissä tai hallituksen jäseniä pörssi-yhtiöissä tai listaamattomissa yhtiöissä. Kaksi hallituksen jäsentä toimii tai on toiminut johtotehtävissä FMCG-yhtiöissä. Vuonna 2018 sukupuolijakauma hallituksessa oli tasapainoinen. Hallituksessa oli kolme naisjäsentä ja neljä miesjäsentä. Hallituksen jäsenet jakautuvat iältään 47–54 ikävuoden välille. Hallituksen eri jäsenten toimikaudet ovat alkaneet vuosina 2010, 2013, 2015, 2016, 2017 ja 2018.

Tarkastusvaliokunta

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseniä ovat Kim Henriksson (puheenjohtaja), Tiina Lencioni ja Sanna Suvanto-Harsaae. Vuonna 2018 tarkastusvaliokunta kokoontui seitsemän kertaa ja jäsenten keskimääräinen osallistumisaste oli 100 %.

Henkilöstövaliokunta

Hallituksen henkilöstövaliokunnan jäseniä ovat Sanna Suvanto-Harsaae (puheenjohtaja), Annikka Hurme, Jukka Ohtola ja Kai Telanne. Vuonna 2018 henkilöstövaliokunta kokoontui kahdeksan kertaa ja jäsenten osallistumisaste oli 92,9 %.

HALLITUKSEN JA VALIOKUNTIEN KOKOUSTEN LUKUMÄÄRÄT JA JÄSENTEN OSALLISTUMISASTEET

	Hallitus	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta
Sanna Suvanto-Harsaae	15/15	7/7	8/8
Kai Telanne	15/15		8/8
Annikka Hurme	11/15		6/8
Kim Henriksson	15/15	7/7	
Tiina Lencioni	14/15	7/7	
Jukka Ohtola	11/11		4/4
Torsten Steenholt	14/15		

Toimitusjohtaja

Altia Oyj:n toimitusjohtajana toimii KTM Pekka Tennilä (s. 1969).

Johtoryhmä

Altian johtoryhmään kuuluivat vuonna 2018 seuraavat henkilöt:

- Pekka Tennilä, toimitusjohtaja
- Janne Halttunen, SVP, Scandinavia
- Kari Kilpinen SVP, Finland & Exports
- Kirsi Lehtola SVP, Human Resources
- Matti Piri, CFO (30.11.2018 saakka)
- Kirsi Puntila, SVP, Marketing
- Hannu Tuominen, SVP, Altia Industrial

Yhtiö ilmoitti 26.11.2018, että Niklas Nylander on valittu Altian talousjohtajaksi (CFO) ja johtoryhmän jäseneksi 1.1.2019 alkaen.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja muut edut selostetaan yhtiön palkka- ja palkkioselvityksessä.

Osakkeet ja osakeperusteiset oikeudet

Yhtiön 180 485 uutta osaketta merkittiin kaupparekisteriin 28.3.2018 pörssilistautumisen yhteydessä. Vuoden 2018 lopussa Altia Oyj:n osakkeiden lukumäärä oli 36 140 485. Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja johtoryhmän, ja heidän määräysvaltayhteisöjen, osakeomistus yhtiössä 31.12.2018 on selostettu alla.

Hallituksen jäsenillä, toimitusjohtajalla tai johtoryhmän jäsenillä taikka heidän määräysvaltayhteisöillään ei ole osakeperusteisia oikeuksia Altiaassa tai sen konserniyhtiössä.

JOHDON OSAKEOMISTUKSET

		osakkeiden lkm 31.12.2018
Pekka Tennilä	toimitusjohtaja	32 604
Niklas Nylander	CFO	
Janne Halttunen	SVP, Scandinavia	12 000
Kari Kilpinen	SVP, Finland & Exports	10 856
Kirsi Lehtola	SVP, HR	5 100
Kirsi Puntila	SVP, Marketing	6 666
Hannu Tuominen	SVP, Altia Industrial	9 600
YHTEENSÄ		76 826
% KAIKISTA OSAKKEISTA		0,21 %
Altian osakkeiden lukumäärä		36 140 485

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSAKEOMISTUKSET

		osakkeiden lkm 31.12.2018
Sanna Suvanto-Harsaae	puheenjohtaja	3 908
Kai Telanne	varapuheenjohtaja	716
Annikka Hurme	jäsen	659
Kim Henriksson	jäsen	11 551
Nokkila Konsult & Förvaltnings AB *		5 250
Tiina Lencioni	jäsen	430
Jukka Ohtola	jäsen	
JPO Capital Oy *		200
Torsten Steenholt	jäsen	1 250
YHTEENSÄ		23 964
% KAIKISTA OSAKKEISTA		0,07 %

* määräysvaltayhteisö

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta

12.10.2018 yhtiö ilmoitti, että Altia Oyj:n kolme suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa (Euroclear Finland Oy:n ylläpitämä yhtiön osakasluettelo 3.9.2018) ovat nimittäneet osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

- Annika Ekman, Keskinäinen eläkevakuumisyhtiö Ilmarinen
- Hanna Kaskela, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- Jarmo Väisänen, valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosasto

Nimitystoimikunta on valinnut puheenjohtajakseen Jarmo Väisäsen. Altian hallituksen puheenjohtaja Sanna Suvanto-Harsaae toimii nimitystoimikunnan asiantuntijajäsenenä.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Ylva Eriksson. PwC:lle vuonna 2018 suoritettujen palkkiot varsinaisesta tilintarkastuksesta olivat 0,3 miljoonaa euroa. Lisäksi PwC:lle maksettiin konserniyhtiöiden muusta konsultoinnista yhteensä 0,6 miljoonaa euroa.

Palkka- ja palkkioselvitys

Altia Oyj ("Altia" tai "yhtiö") on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle 23.3.2018 alkaen. Yhtiön pääkonttori sijaitsee Helsingissä. Tämä Altian palkka- ja palkkioselvitys annetaan Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 edellyttämällä tavalla.

A. Palkitsemisen päätöksentekojärjestys Hallituksen jäsenet

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen toimikaudeksi hallituksen ja hallituksen valiokuntien jäsenten palkkioista. Yhtiön osakkeenomistajien nimitystoimikunta, joka koostuu Yhtiön kolmesta suurimmista osakkeenomistajasta, valmistelelee varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset koskien hallituksen jäsenten lukumäärää, hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen ja sen valiokuntien palkitsemista. Nimitystoimikunta jättää ehdotuksensa viimeistään 31. tammikuuta joka vuosi. Nimitystoimikunnan ehdotukset julkaistaan Yhtiön tiedotteessa ja sisällytetään yhtiökokouskutsuun. Nimitystoimikunnan puheenjohtaja esittää ehdotukset yhtiökokouksessa.

Toimitusjohtaja ja muu johto

Altian hallitus päättää vuosittain Altia-konsernin palkitsemisen periaatteet, tulospalkkioerusteet ja -tavoitteet sekä enimmäismäärät. Hallitus myös arvioi vuosittain toimitusjohtajan

ja johtoryhmän jäsenten suoritukset sekä päättää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan esityksestä johtoryhmän jäsenten kokonaispalkitsemisesta henkilöstövaliokunnan suositukset huomioiden. Hallitus, henkilöstövaliokunnan avustamana, päättää johdon palkitsemisesta ja palkitsemisjärjestelmien kriteereistä ja ehdoista sekä seuraa säännöllisesti asetettujen kriteereiden ja tavoitteiden toteutumista.

Henkilöstövaliokunta avustaa hallitusta käsittelemällä ja valmistelemalla johdon palkitsemiseen liittyviä asioita ja tekemällä näitä koskevia esityksiä hallitukselle. Valiokunnan tehtäviin kuuluu käsitellä ja arvioida johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmiä ja seurata palkitsemis- ja kannustinjärjestelmien toimivuutta sen varmistamiseksi, että ne edistävät yhtiön lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista ja perustuvat henkilökohtaiseen suoritukseen.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät ja hallituksen valtuutukset

Osakeyhtiölain mukaan yhtiökokous tai sen valtuuttamana yhtiön hallitus päättää osakkeiden tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Altian hallituksella ei ole yhtiökokouksen antamaa valtuutusta koskien osakkeiden tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin

oikeuttavien erityisten oikeuksien antamista. Altialla ei ole optiojärjestelmää. Tämän palkka- ja palkkioselvityksen kohdassa B. on esitetty lisätietoja osakeperusteisesta palkitsemisjärjestelmästä.

B. Palkitsemisen keskeiset periaatteet Hallituksen jäsenet

Altian hallituksen jäsenten palkitseminen koostuu kuukausittain suoritettavasta toimikausipalkkiosta ja kokouspalkkioista. Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön kannustinjärjestelmien piirissä, eikä yhtiö ole antanut hallituksen jäsenille lainoja tai takauksia näiden puolesta. Hallituksen jäsenille ei ole annettu osakkeita tai optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

Altian vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan toimikausipalkkioksi 2 750 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajan toimikausipalkkioksi 1 800 euroa kuukaudessa ja muiden hallituksen jäsenten toimikausipalkkioksi 1 450 euroa kuukaudessa. Yhtiökokous vahvisti myös hallituksen jäsenille sekä hallituksen valiokuntien jäsenille maksettavan kokouspalkkion. Kokouspalkkiona maksetaan Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa kultakin hallituksen tai sen valiokunnan kokoukselta.

Johdon palkitsemisen tavoitteet

Altian toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisen ja kannustinjärjestelmien tavoitteena on yhdenmukaistaa johdon intressit Altian osakkeenomistajien intressien kanssa ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä, sitouttaa johtoa ja avainhenkilöitä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä Altian taloudellisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseen, Altian arvokkaimpien avainresurssien sitouttaminen sekä palkita hyvistä suorituksista ja Altian taloudellisesta menestyksestä. Palkitsemisessä otetaan huomioon yhtiön kehitysvaihe ja strategia.

Toimitusjohtajan palkitseminen

Altian toimitusjohtajan palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoiseduista, vuositulospalkkiosta ja pitkäaikaisista kannustinjärjestelmistä. Toimitusjohtaja Pekka Tennilän kiinteä peruspalkka on 314 612 euroa vuodessa. Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta, ja eläke työntekijän eläkelain mukainen. Toimitusjohtajalla ei ole yhtiön maksamaa lisäeläkettä. Toimitusjohtajalle ei ole maksettu allekirjoituspalkkiota eikä hänellä ole sitouttamisbonusta. Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Sopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan toimitusjohtajalle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Muun johdon palkitseminen

Altian johtoryhmän jäsenten palkitseminen koostuu kiinteästä peruspalkasta, luontoi-seduista, vuositulospalkkiosta ja pitkäaikai-sesta kannustinjärjestelmästä. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä ja eläke määräytyvät työntekijän eläkelain mukaisesti. Johtoryh-män jäsenille ei ole maksettu allekirjoitus-palkkiota eikä heillä ole sitouttamisbonusta. Johtoryhmän jäsenen työsopimuksen päättyessä irtisanomiseen Altian toimesta maksetaan johtoryhmän jäsenelle kuuden kuukauden palkkaa vastaava rahasumma irtisanomisajan palkan lisäksi.

Toimitusjohtajalle tai yhtiön johdolle ei ole annettu osakkeita, optiota tai muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat osakkeisiin.

Altian kannustinjärjestelmät Vuositainen tulospalkkio

Altian toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäse-net kuuluvat Altia-konsernin vuosittaisen tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Mahdollinen vuosittainen tulospalkkio perustuu hallituk-sen vuosittain vahvistamiin konsernin liike-toiminnallisiin tavoitteisiin, joiden painoarvo on 70 % sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin, joiden painoarvo on 30 %. Mahdollinen tulospalkkio maksetaan kerran vuodessa. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten tavoitepalkkiotaso vuodelle 2019 on 30 % vuosipalkasta ja maksimitaso 60 % vuosi-

palkasta. Vuoden 2019 tulospalkkio-ohjelman liiketoiminnallinen tavoite on vertailukelpoisen käyttökäteen parantaminen.

Pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät

Yhtiön pitkäaikaiset kannustinjärjestelmät täydentävät vuosittaista tulospalkkiota luoden tasapainoisen kannustinkokonaisuuden.

Vuosien 2017–2019 pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Altian toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat Altian hallituksen hyväksymään pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään vuosille 2017–2019. Järjestelmän ehtojen mukaan mahdolliset palkkiot maksetaan vuosien 2020–2022 aikana käteisenä. Tavoitepalkki-otaso on 20 % vuosipalkasta ja maksimitaso 40 % vuosipalkasta. Pitkäaikaisen kannustin-järjestelmän tavoitteena on omistaja-arvon ja liikevaihdon suotuisa kehitys.

Uusi osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

Altia Oyj:n hallitus on helmikuussa 2019 päättänyt uuden osakepohjaisen pitkän aika-välin kannustinjärjestelmän perustamisesta Altia-konsernin johdolle ja avainhenkilöille. Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista yksit-täisistä suoriteperusteisista osakepalkkio-oh-jelmista (performance share plan, PSP), joista kukin sisältää kolmivuotisen suoritusjakson sekä mahdollisen osakepalkkion maksami-

sen sen jälkeen. Kunkin yksittäisen ohjelman alkaminen on kulloinkin ehdollinen hallituksen erilliselle päätökselle.

Ensimmäinen ohjelma 2019–2021

Järjestelmän ensimmäinen ohjelma, PSP 2019–2021, alkaa vuoden 2019 alusta. PSP 2019–2021 -ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan noin 20 henkilöä, mukaan lukien toimitusjohtaja ja muut johtoryhmän jäsenet. Ohjelman mukaan mahdollisesti suoritettavat palkkiot maksetaan keväällä 2022 edellyttäen, että hallituksen ohjelmalle asettamat suori-tustavoitteet saavutetaan. Mahdolliset palkkiot maksetaan Altia Oyj:n listattuina osakkeina.

Ensimmäiseen, PSP 2019–2021 -ohjelmaan sovellettavat suoritustavoitteet perustuvat Altian osakkeen kokonaistuoton suhteelliseen kehitykseen sekä Altian osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Jos PSP 2019–2021 -ohjel-malle asetetut suoritustavoitteet saavutetaan kokonaisuudessaan, sen perusteella mak-settavien osakepalkkioiden kokonaismäärä on enintään noin 250 000 osaketta. Tämä osakemäärä merkitsee palkkioiden bruttomää-rää, josta vähennetään soveltuva ennakonpi-dätys ja jonka jälkeen jäljelle jäävä nettomäärä suoritetaan osallistujille osakkeina. Hallitus on avioinut, ettei osakepalkkiojärjestelmän yh-teydessä lasketa liikkeelle uusia osakkeita eikä järjestelmällä siten ole laimentavaa vaikutusta yhtiön rekisteröityyn osakemäärään. Ohjelman

ehtojen mukaan osallistujalle lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmien perusteella yksittäisenä vuonna maksettavien palkkioi-den yhteisarvo ei saa ylittää 120 prosenttia osallistujan kiinteästä bruttomääräisestä vuosipalkasta.

Osakeomistussuositus

Altia soveltaa osakeomistussuositusta yhtiön johtoryhmän jäseniin. Suosituksen mukaan johtoryhmän kunkin jäsenen odotetaan säilyttävän omistuksessaan vähintään puolet yhtiön osakepalkkiojärjestelmistä saamistaan netto-osakkeista kunnes hänen osakeomis-tuksensa arvo Altiassa vastaa vähintään hänen kiinteän bruttomääräisen vuosipalkkansa määrää.

C. Palkitsemisraportti vuodelta 2018

Hallituksen jäsenet

Hallituksen jäsenille maksettiin tilikauden 2018 aikana toimikausi- ja kokouspalkkioita seuraavasti:

	toimikausipalkkiot/ euro	kokouspalkkiot/ euroa	yhteensä/ euroa
Sanna Suvanto-Harsaae	33 000	36 000	69 000
Kai Telanne	20 900	13 800	34 700
Annikka Hurme	18 100	10 800	28 900
Kim Henriksson	17 400	26 400	43 800
Tiina Lencioni	17 400	12 600	30 000
Jukka Ohtola	14 900	9 000	23 900
Torsten Steenholt	17 400	16 800	34 200

Toimitusjohtaja ja muu johto

Toimitusjohtajan palkitseminen 2018

Toimitusjohtaja Pekka Tennilälle tilikauden 2018 aikana suoritetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 628 950 euroa seuraavasti:

kiinteä peruspalkka	314 612 euroa
luontoisetuja	14 338 euroa
vuositulospalkkio vuodelta 2017	0 euroa
kertaluonteinen palkkio 2018*	300 000 euroa

Muun johdon palkitseminen 2018

Altian johtoryhmän muille jäsenille tilikauden 2018 aikana suoritetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 1 834 701 euroa seuraavasti:

kiinteä peruspalkka	1 040 111 euroa
luontoisetuja	41 125 euroa
vuositulospalkkio vuodelta 2017	0 euroa
kertaluonteinen palkkio 2018*	753 465 euroa

*Kertaluonteinen palkkio

Hallitus päätti vuonna 2018 kertaluonteisen palkkion maksamisesta toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille. Palkkioon oikeutetut henkilöt sitoutuivat palkkion vastaanottamisen ehtona henkilökohtaisesti sijoittamaan palkkion nettovaraja, perittävien verojen ja muiden vähennysten jälkeen, vastaavan rahasumman yhtiöön merkittämällä Altian osakkeita Altian työntekijöille Suomessa ja Ruotsissa sekä yhtiön johtoryhmän jäsenille suunnatussa osakeannissa. Osakeanti toteutettiin yhtiön listautuessa Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalle. Toimitusjohtajalle maksetun kertaluonteisen palkkion suuruus oli 300 000 euroa ja muulle johtoryhmän jäsenille maksetun kertaluonteisen palkkion suuruus oli yhteensä 753 465 euroa.

Hallitus

Vuoden lopussa, mikäli ei toisin ilmoitettu.

Sanna Suvanto-Harsaac

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

s. 1966, ekonomi

Altian hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2015, hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2013

Henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- BoConcept AB, hallituksen puheenjohtaja
- Babysam AS, hallituksen puheenjohtaja
- TCM AS, hallituksen puheenjohtaja
- Nordic Pet Care Group AS, hallituksen puheenjohtaja
- Workz AS, hallituksen puheenjohtaja
- Footway AB, hallituksen puheenjohtaja
- Paulig Oy, hallituksen varapuheenjohtaja
- SAS AB, hallituksen jäsen
- Broman Group Oy, hallituksen jäsen

Kai Telanne

HALLITUKSEN VARAPUHEENJOHTAJA

s. 1964, kauppatieteiden maisteri

Alma Media Oy, toimitusjohtaja, johtoryhmän puheenjohtaja

Altian hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2018, hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2016

Henkilöstövaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen varapuheenjohtaja
- Teleste Oy, hallituksen jäsen
- Tampereen kauppakamari, hallituksen jäsen

Kim Henriksson

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1968, kauppatieteiden maisteri

EQT AB, Chief Financial Officer

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2015

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja

Annikka Hurme

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1964, elintarviketieteiden maisteri

Valio Oy, toimitusjohtaja

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2010, hallituksen varapuheenjohtaja 2015–2018

Henkilöstövaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät:

- Apetit Oy, hallituksen jäsen
- Elintarviketeollisuusliitto, hallituksen puheenjohtaja sekä työvaliokunnan jäsen
- Valion Eläkekassa, Valion Keskinäinen vakuutusyhtiö, hallituksen jäsen
- East Office of Finnish Industries, hallituksen jäsen
- Suomen Messut Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen
- Tekniikan Akatemia TAF, hallituksen jäsen
- Sydäntutkimussäätiö, hallituksen jäsen

Tiina Lencioni

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1971, OTK, 2.Staatsexamen/Assessor iuris (Saksa)

Marimekko Oyj, General Counsel

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2017.

Tarkastusvaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät

- Keskuskauppakamarin Liiketapalautakunta, jäsen

Jukka Ohtola

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1967, kauppatieteiden maisteri, CEFA

Valtioneuvoston kanslia, neuvotteleva virkamies

Altian hallituksen yhtiöstä riippumaton jäsen vuodesta 2018. Virkasuhteessa Valtioneuvoston kanslian Omistajaohjausosastoon.

Henkilöstövaliokunnan jäsen

Keskeiset luottamustehtävät

- Kemijoki Oy, hallituksen jäsen
- Motiva Oy, hallituksen jäsen

Torsten Steenholt

HALLITUKSEN JÄSEN

s. 1969, proviisori, kemian tutkimuksen maisteri, panimomestari

Chr. Hansen, EVP, Global Operations

Altian hallituksen yhtiöstä ja osakkeenomistajista riippumaton jäsen vuodesta 2017

Keskeiset luottamustehtävät

- CO-RO A/S, hallituksen jäsen

Johtoryhmä

Vuoden lopussa, mikäli ei toisin ilmoitettu.

Pekka Tennilä
TOIMITUSJOHTAJA

s. 1969, kauppatieteiden maisteri

Pekka Tennilä on toiminut Altian toimitusjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2014. Hän on työskennellyt yhtiössä vuodesta 2014. Ennen Altialle tuloaan toimi Carlsberg-konsernin Baltian liiketoiminta-alueen toimitusjohtajana sekä muissa johtotehtävissä Carlsberg-konsernissa. Hän on Suomen Elintarviketeollisuusliiton (ETL) ja Mainostajien Liiton hallitusten jäsen.

Janne Halttunen
SVP, SCANDINAVIA

s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Janne Halttunen on toiminut Altian Scandinavia -segmentin johtajana vuodesta 2017 ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2015. Hän aloitti työskentelynsä yhtiössä vuonna 2009 Oy Wennerco Ab:n toimitusjohtajana. Aiemmin hän toimi Altian Partner Business and Export-liiketoiminnan johtajana, liiketoiminnan kehitysjohtajana, Partner Brands -liiketoiminnan johtajana sekä Craft & Cask Oy:n hallituksen jäsenenä. Lisäksi hän on toiminut useissa johtotehtävissä British American Tobaccossa.

Kari Kilpinen
SVP, FINLAND & EXPORTS

s. 1963, MBA, restonomi

Kari Kilpinen on toiminut Altian Finland & Exports -segmentin johtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2017. Hän on työskennellyt yhtiössä vuodesta 1997 ja on toiminut Altia Finlandin johtajana vuodesta 2009. Hän on Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry:n (SAJK) hallituksen jäsen.

Kirsi Lehtola
SVP, HR

s. 1963, varatuomari

Kirsi Lehtola on toiminut Altian henkilöstöjohtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2016. Hän on työskennellyt yhtiössä vuodesta 2016. Aiemmin hän on toiminut OP-finanssiryhmän Insurance and Wealth Management -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana sekä Stora Enso -konsernin henkilöstöpalvelujen henkilöstöjohtajana ja Stora Enso Oyj:n Publication Paper and Finland -liiketoiminnan henkilöstöjohtajana. Hän on aiemmin toiminut Metsäteollisuus ry:n neuvoo-antavan komitean jäsenenä.

Niklas Nylander
CFO (1.1.2019 ALKAEN)

s. 1973, kauppatieteiden maisteri

Niklas Nylander on toiminut Altian talous- ja rahoitusjohtajana (CFO) ja johtoryhmän jäsenenä tammikuusta 2019. Hän on työskennellyt Altiassa tammikuusta 2019 lähtien. Aiemmin hän on työskennellyt Sponda Oyj:n talousjohtajana. Ennen tätä hän teki mittavan uran Tamro Groupissa, missä hän työskenteli useissa talousjohdon tehtävissä sekä Tamro Groupissa että pohjoismaisissa liiketoimintayksiköissä.

Kirsi Puntila
SVP, MARKETING

s. 1970, kauppatieteiden maisteri

Kirsi Puntila on toiminut Altian markkinointijohtajana ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2016. Hän on työskennellyt yhtiössä vuodesta 2014. Aiemmin hän toimi Altian Spirits Category -osaston johtajana ja Altia Brandsin markkinointijohtajana Tukholmassa. Hän on toiminut aiemmin myös The Absolut Companyn (Pernord Ricard S.A) kansainvälisenä markkinointijohtajana (Kahlua ja Absolut-valikoimat). Hän on Vapon hallituksen jäsen.

Hannu Tuominen
SVP, ALTIA INDUSTRIAL

s. 1958, diplomi-insinööri

Hannu Tuominen on toiminut Altia Industrial -segmentin (aikaisemmin Industrial Services and Supply Chain) johtajana vuodesta 2009 ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2008. Hän on työskennellyt yhtiössä vuodesta 2008. Hän toimii Roal Oy:n hallituksen jäsenenä. Aiemmin hän on toiminut A-Pullo Oy:n hallituksen puheenjohtajana, Chemigate Oy:n hallituksen jäsenenä ja varajäsenenä sekä Palpa Lasi Oy:n hallituksen varajäsenenä ja väliaikaisena toimitusjohtajana Altiassa (Interim CEO) 11/2013–05/2014. Hän työskenteli Vaisala Oy:n tuotantojohtajana ja divisioonan johtajana vuosina 1992–2007. Lisäksi hän on toiminut useissa johtotehtävissä Fiskars-konsernissa.

RAPORTOINTIKAUDEN AIKANA TULLEET MUUTOKSET:

Altian edellinen CFO Matti Piri ilmoitti 31.8.2018 siirtyvänsä toisen yhtiön palvelukseen. Hän jatkoi tehtävässään ja Altian johtoryhmän jäsenenä 30.11.2018 saakka.

Tilinpäätös

Sisältö

KONSERNITILINPÄÄTÖS*	110	3. Rahoituserät ja pääomarakenne	133	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS*	167
Konsernin tuloslaskelma	110	3.1. Rahoitustuotot ja -kulut	133	Altia Oyj:n tuloslaskelma (FAS)	167
Konsernin laaja tuloslaskelma	110	3.2. Rahoitusvarat ja -velat	134	Altia Oyj:n tase (FAS)	168
Konsernin tase	111	3.2.1 Rahoitusvarat	134	Altia Oyj:n rahavirtalaskelma (FAS)	170
Konsernin rahavirtalaskelma	112	3.2.2 Rahoitusvelat	135	Altia Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot	171
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	113	3.2.3. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	138	HALLITUKSEN VOITONJAKOESITYS*	180
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT*	114	3.3. Johdannaiset ja suojauslaskenta	140	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	180
Yleiset tiedot	114	3.4. Omaa pääomaa koskevat tiedot	142	TILINTARKASTUSKERTOMUS	181
1. Liiketulos	116	4. Rahoitus- ja pääomariskit	145		
1.1. Liiketoiminnan tuotot	116	4.1. Rahoitusriskien hallinta	145		
1.2. Segmentti-informaatio	117	4.2. Pääomariskien hallinta	151		
1.3. Liiketoiminnan muut tuotot	119	5. Konsolidointi	152		
1.4. Materiaalit ja palvelut	119	5.1. Yleiset konsolidointiperiaatteet	152		
1.5. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	119	5.2. Tytäryhtiöt	153		
1.6. Liiketoiminnan muut kulut	120	5.3. Osuudet osakkuusyrittöksissä ja yhteisissä toiminnoissa	154		
1.7. Poistot ja arvonalentumiset	120	6. Muut liitetiedot	156		
1.8. Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut	120	6.1. Tuloverot	156		
2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat	121	6.2. Vakuudet ja vastuusitoumukset sekä ehdolliset varat ja velat	160		
2.1. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	121	6.3. Lähipiiritapahtumat	161		
2.2. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	125	6.4. Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja tulkintojen soveltaminen	162		
2.3. Vaihto-omaisuus	128	6.5. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	166		
2.4. Sopimukseen perustuvat varat (lyhytaikaiset)	128				
2.5. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset)	129				
2.6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat veloitteet	129				
2.7. Ostovelat ja muut velat	131				
2.8. Sopimukseen perustuvat velat	132				
2.9. Varaukset	132				

SYMBOLIT

Laatimisperiaatteet

Johdon arviot

*Osa virallista tilinpäätöstä

KONSERNIN TULOSLASKELMA

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
LIIKEVAIHTO	1.1.	357,3	359,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1.3.	7,4	8,3
Materiaalit ja palvelut	1.4.	-206,8	-202,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	1.5.	-49,9	-52,0
Liiketoiminnan muut kulut	1.6.	-73,9	-72,9
Poistot ja arvonalentumiset	1.7.	-14,4	-14,2
LIIKETULOS		19,7	26,1
Rahoitustuotot	3.1.	3,5	4,5
Rahoituskulut	3.1.	-5,8	-6,4
Osuus osakkuusrytysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin		1,2	0,9
TULOS ENNEN VEROJA		18,6	25,0
Tuloverot	6.1.	-3,6	-6,7
TILIKAUDEN TULOS		15,1	18,3
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		15,1	18,3
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos, euroa			
Laimentamaton ja laimennettu	3.4.	0,42	0,51

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
Tilikauden tulos		15,1	18,3
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen	2.6.	0,0	-0,0
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	6.1.	-0,0	0,0
Yhteensä		-0,0	-0,0
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset		0,4	1,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat		-	0,6
Muuntoerot	3.4.	-3,5	-4,0
Eriin liittyvät tuloverot	6.1.	-0,1	-0,3
Yhteensä		-3,2	-2,3
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-3,2	-2,3
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		11,9	16,0
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		11,9	16,0

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE

milj. EUR	Liite	31.12. 2018	31.12. 2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	2.1.	80,7	82,1
Muut aineettomat hyödykkeet	2.1.	29,6	34,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2.2.	64,6	67,4
Osuudet osakkuusyrityksissä ja yhteisissä toiminnoissa	5.3.	7,9	7,6
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat	3.2.1.	1,4	-
Myytavissä olevat rahavarat	3.2.1.	-	1,4
Muut saamiset	3.2.1.	-	1,0
Laskennalliset verosaamiset	6.1.	0,8	1,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä		185,1	194,8
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	2.3.	99,6	94,5
Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät	2.4.	0,2	-
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2.5.	60,9	53,9
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		2,5	2,8
Rahavarat	3.2.1.	42,0	52,4
Lyhytaikaiset varat yhteensä		205,3	203,6
VARAT YHTEENSÄ		390,4	398,4

milj. EUR	Liite	31.12. 2018	31.12. 2017
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	3.4.		
Osakepääoma		60,5	60,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1,2	-
Käyvän arvon rahasto		0,6	0,6
Suojausrahasto		0,0	-0,3
Muuntoerot		-19,6	-16,0
Kertyneet voittovarot		107,3	92,0
Oma pääoma yhteensä		150,1	136,8
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	6.1.	16,8	17,7
Lainat	3.2.2.	82,7	89,1
Eläkevelvoitteet	2.6.	1,3	1,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä		100,8	108,2
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lainat	3.2.2.	6,7	11,0
Varaukset	2.9.	0,5	-
Ostovelat ja muut velat	2.7.	131,4	137,4
Sopimuksiin perustuvat velat		0,6	-
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,4	5,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä		139,5	153,4
Velat yhteensä		240,3	261,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		390,4	398,4

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Tulos ennen veroja		18,6	25,0
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	1.7.	14,4	14,2
Osuus osakkuusrytysten tuloksesta ja tuotot sijoituksista yhteisiin toimintoihin	5.3.	-1,2	-0,9
Pitkäaikaisten varojen nettomyyntivoitot	1.3.	-0,5	-1,6
Rahoitustuotot ja -kulut	3.1.	2,3	1,9
Muut oikaisut		0,8	0,5
		15,7	14,1
Käyttöpääoman muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		-5,5	1,2
Sopimusvarojen, myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		-7,4	9,4
Sopimusvelkojen, osto- ja muiden velkojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-4,3	-2,6
Varausten muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-	-1,3
Käyttöpääoman muutos		-17,2	6,7
Maksetut korot	3.1.	-1,4	-1,7
Saadut korot	3.1.	0,1	0,3
Muut maksetut rahoitustuotot ja kulut	3.1.	-1,4	-2,2
Maksetut tuloverot	6.1.	-8,0	-4,6
Rahoituserät ja verot		-10,6	-8,2
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		6,5	37,6

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	2.1.,2.2.	-7,7	-11,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1.3.	0,6	2,6
Luovutustulot myytävissä olevista rahavaroista		-	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	3.2.	0,9	0,3
Saadut korot sijoituksista yhteisiin toimintoihin	5.3.	0,9	0,9
Saadut osingot	3.1.	0,1	0,2
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		-5,2	-7,8
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainojen nostot	3.3.2.	20,0	100,0
Lainojen takaisinmaksut	3.3.2.	-30,7	-72,5
Maksetut osingot ja muu voitonjako	3.6.	-	-70,5
Osakeanti henkilöstölle		1,2	-
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		-9,5	-43,0
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		52,4	68,0
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-2,2	-2,5
Rahavarojen muutos		-8,2	-13,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	3.2.3.	42,0	52,4

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
milj. EUR	Liite	Osake- pääoma						
Oma pääoma 1.1.2017		60,5	-	-	-1,4	-12,3	144,5	191,3
Laaja tulos								
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	18,3	18,3
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuna)								
Rahavirran suojaukset		-	-	-	1,1	-	-	1,1
Myytävikissä olevat rahavarat	3.2.1.	-	-	0,6	-	-	-	0,6
Muuntoerot	3.4.	-	-	-	-	-3,8	-0,2	-4,0
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen	2.6.	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	0,6	1,1	-3,8	18,0	16,0
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		-	-	-	-	-	-70,5	-70,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	-	-	-	-	-70,5	-70,5
OMA PÄÄOMA 31.12.2017		60,5	-	0,6	-0,3	-16,0	92,0	136,8
Oma pääoma 1.1.2018		60,5	-	0,6	-0,3	-16,0	92,0	136,8
Laatimisperiaatteen muutos		-	-	-	-	-	0,1	0,1
Oma pääoma 1.1.2018, oikaistu		60,5	-	0,6	-0,3	-16,0	92,1	136,9
Laaja tulos								
Tilikauden tulos		-	-	-	-	-	15,1	15,1
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksilla oikaistuna)								
Rahavirran suojaukset		-	-	-	0,3	-	-	0,3
Muuntoerot	3.4.	-	-	-	-	-3,5	0,0	-3,5
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittäminen	2.6.	-	-	-	-	-	-0,0	-0,0
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	-	-	0,3	-3,5	15,1	11,9
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osakeanti		-	1,2	-	-	-	-	1,2
Osakeperusteiset maksut, henkilöstöanti		-	-	-	-	-	0,1	0,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-	1,2	-	-	-	0,1	1,4
OMA PÄÄOMA 31.12.2018		60,5	1,2	0,6	0,0	-19,6	107,3	150,1

Liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

YLEISET TIEDOT

Tietoa Altiasta

Altia Oyj ("Yhtiö"), yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa ("Konserni", "Altia konserni", "Altia") on Pohjoismaissa, Virossa, Latviassa ja Ranskassa toimiva kansainvälinen alkoholijuomien palvelukonserni, joka valmistaa, markkinoi, myy ja jakelee sekä omia tuotteitaan että päämiest tuotteita. Altia tislää kotimaisesta ohrasta viljaviinaa juomiensa pohjaksi. Tuotantolaitokset sijaitsevat Suomessa ja Virossa sekä konjakin kypsytyks ja valmistus Ranskassa. Altialla on laadukkaita omia ja kansainvälisiä tuotemerkkejä. Lisäksi yhtiö edustaa kansainvälisiä tuotemerkkejä eri puolilta maailmaa. Altian liiketoimintaan kuuluu myös teollisia tuotteita kuten tärkkelystä, rehua ja teknistä etanolia sekä sopimuspalveluita.

Altian asiakkaita ovat alkoholin vähittäismyyntimonopolit, alkoholijuomia myyvät tukut, ravintolat, päivittäistavarakaupat, matkustajamyynit ja vientimarkkinoilla toimivat maahantuojat.

Altia Oyj:n, Altia-konsernin emoyritys, kotipaikka on Helsinki. Altia Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö. Altia Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Emoyrityksen rekisteröity osoite on Kaapeliukio 1, 00180 Helsinki. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.altiagroup.com/fi tai Konsernin pääkonttorista osoitteesta: Kaapeliukio 1, 00180 Helsinki.

Altia Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 6.2.2019 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu 31.12.2018 voimassaolevien ja EU:ssa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olevia SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös Suomen kirjanpitolain ja osakeyhtiölain vaatimusten mukaiset.

Tilikaudella 2018 käyttöön otettuja ja tulevilla tilikausilla sovellettavaksi tulevia uusia ja muuttuneita standardeja on kuvattu liitetiedossa 6.4. ([s. 162](#)).

Konsernitilinpäätös 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta noteeraamattomia osakkeita ja johdannaisia. Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina (vuosikatsaus miljoonina euroina). Luvut on pyöristetty lähimpään tuhanteen, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä yhteissummasta. Jos luku on 0 euroa, se esitetään viivana.

Alla olevassa taulukossa on esitetty, minkä liitetiedon yhteydessä mikäkin laatimisperiaate on esitetty.

Nro	Liite	Laatimisperiaate
1.	Liiketulos	Myynnin tuloutusperiaatteet, Liiketulos
1.2.	Segmentti-informaatio	Toimintasegmentit
2.9.	Varaukset	Varaukset
2.6.	Työsuhde-etuuksista aiheutuvat velvoitteet	Työsuhde-etuudet
2.2.	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet
2.3.	Vaihto-omaisuus	Vaihto-omaisuus
1.6.	Liiketoiminnan muut kulut	Vuokrasopimukset
2.2.	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	
2.1.	Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	Liikearvo
2.1.	Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet
3.2.1.	Rahoitusvarat	Rahoitusvarat
3.2.3.	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	
3.2.2.	Rahoitusvelat	Rahoitusvelat
3.2.3.	Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu sekä niiden käyvät arvot	
3.3.	Johdannaiset ja suojauslaskenta	Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta
5.2.	Tytäryhtiöt	Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet
5.2.	Tytäryhtiöt	Määräysvallattomien omistajien osuus
5.3.	Osuudet osakkuusyrittäjissä ja yhteisissä toiminnoissa	Osakkuus- ja yhteisyrittäjät
6.1.	Tuloverot	Tuloverot ja laskennalliset verot

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää arvioiden käyttöä, jotka määritelmänsä mukaisesti, harvoin johtavat samaan lopputulokseen. Lisäksi johto tekee harkintaan perustuvia ratkaisuja soveltaessaan Altian tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot ja niihin liittyvät oletukset pohjautuvat johdon parhaaseen tietämykseen tilinpäätöshetkellä. Näin ollen toteutuvat tulokset voivat poiketa tehdyistä arvioista. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset kirjataan sille tilikaudelle, jolla arvioita tai oletuksia korjataan.

Merkittävin osa-alue, jossa johto on käyttänyt harkintaa konsernissa, liittyy myyntituottojen kirjaamiseen (liitetieto 1.1., s. 116) ja odotettujen luottotappioiden kirjaamiseen ja aineettomien hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan sekä arvonalentumistestauksissa käytettyihin parametreihin (liitetieto 2.1., s. 121). Muut keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöshetkellä ennakoidut keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, liittyvät työsuhde-etuuksiin (liitetieto 2.6., s. 129) ja laskennallisiin veroihin (liitetieto 6.1., s. 156).

Liikevaihto

357,3
milj. €

1. Liiketulos

1.1. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

Myyntin tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan määrään, johon konserni odottaa olevansa oikeutettu siirtäessä tuotteen tai palvelun asiakkaalle. Transaktiohintaa voi sisältää myös muuttuvia vastikkeita kuten volyymlennuksia, bonuksia, markkinointitukia ja tuotepalautuksia. Muuttuvat vastikkeet on arvioitu käyttäen todennäköisimmän arvon menetelmää, mikäli ne eivät ole vielä toteutuneet raportointijakson päättyessä. Myyntituotot oikaistaan välillisillä veroilla, valmisteveroilla, pantti- ja kierrätysmaksuilla ja myyntin kurssieroilla.

Konsernille tyypilliset tuotteiden myyntiä koskevat asiakassopimukset muodostavat vain yhden suoriteveloitteen. Altian teollisille asiakkaille tuotettuja sopimuspalveluja koskevat sopimukset sisältävät pääasiassa yhden suoriteveloitteen, joka on sarja erillisiä palveluja, kuten sopimusvalmistuspalveluja, asiakaspalvelua ja logistiikkaa. Tuloutus tapahtuu tiettyinä hetkenä, kun tuotteiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Palvelujen myyntin osalta sopimukset sisältävät yhden suoriteveloitteen, joka on usein sarja erillisiä palveluja, ja myynti tuloutetaan, kun palvelu on tuotettu.

Merkittävimmät tulovirrat syntyvät omien tuotteiden sekä päämiestuotteiden myynnistä. Lisäksi tulovirtoja syntyy sopimusvalmistuksesta sekä teollisten tuotteiden kuten tärkkelyksen, rehun ja teknisen etanolin myynnistä. Myyntin oikaisuerät sekä tiettyjen tuotteiden takaisinostovelvollisuus huomioidaan tuloutusvaiheessa.

Yhteistyökumppanien kanssa tehdyissä sopimuksissa, jotka oikeuttavat Altian jakelemaan kumppanien tuotteita, Altia toimii loppuasiakkaaseen nähden päämiehenä ja sillä on määräysvalta tuotteeseen, hinnoittelua koskeva harkintavalta ja omistusoikeus tuotevarastoon. Näin ollen myyntituottona kirjataan bruttomäärä, johon Altia on oikeutettu näiden tuotteiden myynnissä.

Myyntituotoista vähennetty valmisteverojen määrä on merkittävä. Alla on esitetty verollisen myynnin määrät sekä valmisteverot:

milj. EUR	2018	2017
Myyntituotot vähennettynä myynnin oikaisuerillä	801,6	804,5
Valmisteverot	-444,3	-445,5
LIIEKVAIHTO	357,3	359,0
Veron osuus myyntituotoista	55,4%	55,4%

1.2. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Kuvaus segmenteistä ja keskeisistä toiminnoista

Altia raportoi liiketoiminnastaan seuraavien segmenttien mukaisesti: Finland & Exports, Scandinavia ja Altia Industrial. Finland & Exports ja Scandinavia segmentit käsittävät viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomatuotteiden maahantuonnin, myynnin ja markkinoinnin. Finland & Exports segmentteihin kuuluu yhtiön toimintoja Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajakaupaa ja vientiä. Scandinavia segmentti sisältää yhtiön toiminnot Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Altia Industrial segmenttiin kuuluvat etanolin, tärkkelyksen ja rehun tuotanto sekä sopimuspalvelut. Nämä segmentit muodostavat sekä Altian toimintasegmentit että sen raportoitavat segmentit.

Altian hallitus on määritelty yhtiön tämänhetkiseksi ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, ja raportoitavat segmentit perustuvat Altian toiminnalliseen rakenteeseen ja ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle tapahtuvaan sisäiseen raportointiin, jota käytetään segmenttien tuloksellisuuden arvioimiseen. Segmenttien voiton raportointi sisäisen raportoinnin tarkoituksiin perustuu sisäiseen tunnuslukuun vertailukelpoinen käyttökate, joka johdetaan seuraavasti:

- Liikevaihto ja segmentin välittömät kulut, jotka sisältyvät vertailukelpoiseen käyttökatteeseen perustuvaan segmentin tulokseen, määritetään suoriteperusteisesti ja esitetään samojen laatimisperiaatteiden mukaisesti kuin konsernitilinpäätöksessä.

- Segmenteille kohdistetut yhteisiin toimintoihin tai liiketoiminnan tukipalveluihin liittyvät kulut koostuvat sellaisista kuluista kuin keskitetyn markkinoinnin kulut, IT-infrastruktuuriin liittyvät kulut, yhteisten tukipalvelujen kulut, pääkonttorin kulut mukaan lukien talous- ja rahoitustoimintoihin, viestintään sekä laki- ja HR-toimintoihin liittyvät kulut, sekä tietyt varastointi- ja palvelukulut. Sisäisessä raportoinnissa kulujen kohdistaminen perustuu budjetoituihin lukuihin. Poikkeamat budjetoiduista määristä esitetään sarakkeessa "Kohdistamattomat ja oikaisut", ja ne voivat olla joko budjetin ylityksiä tai säästöjä budjetin mukaisiin lukuihin verrattuna. Kaikkia näitä poikkeamia ei kohdisteta segmenteille sisäisessä raportoinnissa.
- Kohdistamattomat ja oikaisut -sarake sisältää budjettipoikkeamien lisäksi joitakin kohdistamattomia pääkonttorin kustannuksia.

Segmenttien liikevaihto ja tulos

Seuraavissa taulukoissa esitetään segmenttien liikevaihto ja vertailukelpoinen käyttökate sekä vertailukelpoisen käyttökateen täsmäytys konsernin liiketulokseen:

milj. EUR	1.1.–31.12.2018				
	Finland & Exports	Scandinavia	Altia Industrial	Kohdistamaton ja oikaisut	Konserni
Liikevaihto, yhteensä	134,4	118,6	149,8		402,8
Liikevaihto, sisäinen	-0,6	-0,9	-44,0		-45,5
Liikevaihto, ulkoinen	133,8	117,7	105,8		357,3
Vertailukelpoinen käyttökate	19,2	10,1	10,9	-0,3	40,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾					-6,0
KÄYTTÖKATE					34,0
Poistot ja arvonalentumiset					-14,4
LIIKETULOS					19,7

milj. EUR	1.1.–31.12.2017				
	Finland & Exports	Scandinavia	Altia Industrial	Kohdistamaton ja oikaisu	Konserni
Liikevaihto, yhteensä	134,4	124,4	148,7		407,5
Liikevaihto, sisäinen	-0,5	-0,7	-47,4		-48,6
Liikevaihto, ulkoinen	133,9	123,7	101,3		359,0
Vertailukelpoinen käyttökate	19,6	11,5	12,5	-1,1	42,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾					-2,1
KÄYTTÖKATE					40,3
Poistot ja arvonalentumiset					-14,2
LIIKETULOS					26,1

¹⁾ Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomia olennaisia eriä, kuten liiketoimintojen ja omaisuuserien myynnistä syntyneitä nettovoittoja tai -tappioita, arvonalentumistappioita, liiketoimintojen lopettamisesta ja uudelleenjärjestelystä aiheutuneita kuluja, keskeisistä yritystason projekteista aiheutuvia kuluja kuten yrityshankintoihin liittyviä välittömiä transaktiokuluja, vapaaehtoiseen eläkejärjestelyyn tehtyjä muutoksia sekä muihin yritystason kehityshankkeisiin liittyviä kuluja. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot on esitetty liitetiedossa 1.3. (s.119) ja henkilöstökulut uudelleenjärjestelyihin liittyen liitetiedossa 1.5. (s.119).

Muut koko yritystä koskevat tiedot

Liikevaihdon maantieteellinen jakautuma

Tilikausien 2018 ja 2017 liikevaihto jakautui Altia-konserniin kuuluvien yritysten sijaintipaikan mukaan seuraavasti:

milj. EUR	2018	2017
Suomi	205,4	202,4
Ruotsi	90,7	96,1
Norja	23,5	23,7
Eesti	8,7	10,3
Latvia	9,8	9,4
Tanska	11,7	12,7
Muut maat	7,5	4,3
LIIKEVAIHTO YHTEENSÄ	357,3	359,0

Finland & Exports -segmentin liikevaihdosta 77,4 miljoonaa euroa (2017: 80,5 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Scandinavia-segmentin liikevaihdosta 75,4 miljoonaa euroa (2017: 78,8 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Altia Industrial -segmentin liikevaihdosta 42,5 miljoonaa euroa (2017: 44,5 miljoonaa euroa) kertyi yhdeltä ulkopuoliselta asiakkaalta. Minkään muun yksittäisen ulkopuolisen asiakkaan osuus ei ollut yli 10 prosenttia Altian kokonaisliikevaihdosta 31.12.2018 ja 31.12.2017 päättyneillä tilikausilla.

Liikevaihdon jakautuma tuoteryhmittäin

Tilikausien 2018 ja 2017 liikevaihto jakautui tuoteryhmien mukaan seuraavasti:

milj. EUR	2018	2017
Väkevät alkoholijuomat	124,0	125,9
Viinit	122,2	124,7
Muut juomat	5,3	8,4
Teolliset tuotteet ja palvelut	105,8	101,3
Muut	-	-1,3
LIIKEVAIHTO TUOTERYHMITÄIN YHTEENSÄ	357,3	359,0

Pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakautuma

Pitkäaikaisten varojen yhteismäärä lukuun ottamatta rahoitusinstrumentteja ja laskennallisia verosaamia oli 31.12.2018 ja 31.12.2017 varojen sijainnin mukaisesti jaoteltuna seuraava:

milj. EUR	2018	2017
Suomi	112,5	115,7
Ruotsi	44,0	48,2
Norja	0,0	0,1
Eesti	2,3	2,6
Latvia	0,2	0,2
Tanska	6,5	7,2
Muut maat	9,4	9,8
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ	174,9	183,8

1.3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät pääasiassa pitkäaikaisten omaisuuserien myyntivoittoja, tuottoja energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä, vuokratuottoja ja tuottoja ydinliiketoimintaan kuulumattomista palveluista sekä sopimusten päättämiseen liittyviä maksuja.

milj. EUR	2018	2017
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,5	1,6
Päästöoikeuksien myyntivoitot	0,4	-
Vuokratuotot	1,4	1,0
Tuotot energian, veden, höyryn ja hiilidioksidin myynnistä	3,4	3,4
Muut tuottoerät	1,6	2,3
YHTEENSÄ	7,4	8,3

1.4. MATERIAALIT JA PALVELUT

milj. EUR	2018	2017
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	210,1	196,6
Varaston muutos	-5,1	1,9
Epäkuranttius	0,0	2,0
Ulkopuoliset palvelut	1,8	1,6
YHTEENSÄ	206,8	202,0

Materiaalit ja palvelut koostuvat materiaalimenoista, kuten ohran, viinin, erilaisten alkoholien, nesteiden, pohjaveden ja muiden eri juomissa tarvittavien ainesosien hankintamenoista, pakkaus- ja tarvikkeiden hankintamenoista, varastojen muutoksista, hylätyistä ja epäkuranteista materiaaleista aiheutuvista kuluista sekä ulkoisista palveluista kuten logistiikasta ja varastoinnista.

1.5. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUNEET KULUT

milj. EUR	2018	2017
Palkat	37,9	40,4
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	7,1	5,9
Muut henkilösivukulut	4,9	5,8
YHTEENSÄ	49,9	52,0

Altian henkilöstölleen maksamat kokonaispalkkiot muodostuvat kiinteistä ja muuttuvista peruspalkoista, lisistä, lyhyen ja pitkän aikavälin kannustimista ja luontaiseduista.

Konserni on kirjannut tilikaudella kannustimista johtuvia kuluja yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (2017: 3,3 miljoonaa euroa) rahana maksettavista palkkioista. Työsuhde-etuuksista aiheutuneisiin kuluihin sisältyy myös henkilöstöön liittyviä uudelleenjärjestelykuluja 1,0 miljoonaa euroa (2017: 1,1 miljoonaa euroa).

Konserni on kirjannut 0,7 (2017: -) miljoonan euron kulun suljetusta vapaaehtoisesta eläkejärjestelystä.

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	2018	2017
Työntekijät	274	294
Toimihenkilöt	444	468
YHTEENSÄ	718	762

Lisätietoja konsernin eläkejärjestelyistä esitetään liitetiedossa 2.6. (s. 129).

Johdon palkitsemista koskevat tiedot esitetään lähipiiri liiketoimia koskevassa liitetiedossa 6.3. (s. 161).

1.6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

milj. EUR	2018	2017
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja romutukset	0,2	0,2
Vuokratkulut	5,7	6,0
Markkinointikulut	13,7	15,1
Matkustus- ja edustuskulut	3,0	2,8
Ostopalvelut	10,5	8,9
Huolto- ja ylläpitokulut	6,9	6,8
Energiakulut	7,4	7,2
IT-kulut	6,9	6,5
Myyntiin liittyvät muuttuvat kulut	12,6	11,3
Muut kuluerät	7,1	8,1
YHTEENSÄ	73,9	72,9

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
Tilintarkastuspalkkiot	0,3	0,3
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,5	0,4
YHTEENSÄ	0,8	0,7

Ylläolevassa taulukossa on PricewaterhouseCoopersin globaalisti suoritettut palvelut tilikauden aikana. Muut palkkiot PricewaterhouseCoopers Oy:lle olivat 0,6 miljoonaa euroa tilikaudella 2018 liittyen pääosin listautumiseen.

Vuokratkulut sisältävät vuokrat operatiivisina vuokrasopimuksina käsiteltävistä sopimuksista, joiden mukaan vuokratun omaisuuserän omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralleantajalle. Operatiivisista vuokrasopimuksista maksettavat vuokrat kirjataan kuluiksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Altia on ottanut vuokralle toimistotiloja, autoja ja trukkeja operatiivisilla vuokrasopimuksilla.

1.7. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Poistot käyttöomaisuusluokittain ovat seuraavat:

milj. EUR	2018	2017
Aineettomien hyödykkeiden poistot		
Tavaramerkit	4,3	4,4
Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	1,5	1,1
Yhteensä	5,8	5,5
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot		
Rakennukset	3,3	3,2
Koneet ja kalusto	5,0	5,2
Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	0,2	0,3
Muut aineelliset hyödykkeet	0,0	0,0
Yhteensä	8,6	8,7
POISTOT YHTEENSÄ	14,4	14,2

Konsernin käyttämät poistomenetelmät ja poistoajat on kuvattu liitetiedoissa 2.1. (s. 121).

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet ja 2.2. (s. 125) Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

1.8. TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTOIMINNAN KULUT

Liiketulokseen sisältyy tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kuluja 3,3 miljoonaa euroa (2017: 3,4 miljoonaa euroa). Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulujen osuus liikevaihdosta oli 0,9 % vuonna 2018 (2017: 0,9 %).

Vaihto-
omaisuus
99,6
milj. €

2. Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset varat ja velat

2.1. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat hyödykkeet liikearvoa lukuun ottamatta kirjataan alkuperäiseen hankintamenuun ja niistä kirjataan poistot tasaerinä taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineetomiin hyödykkeisiin sisältyvät liikearvo, tavaramerkit, ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet sekä ennakkomaksut.

Liikearvo

Liiketoimintojen hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus ja mahdollinen aiemmin omistettu osuus hankinnan kohteessa yhteenlaskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovallisuuden käyvästä arvosta. Liikearvo merkitään taseeseen hankintamenuun vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu niille rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän niistä liiketoimintojen yhdistämisistä, joista liikearvot ovat syntyneet. Arvonalentumistestauksesta kerrotaan tarkemmin jäljempänä tässä liitetiedossa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy aineettomia oikeuksia, muita aineettomia hyödykkeitä sekä aineettomista hyödykkeistä suoritettuja ennakkomaksuja. Sellaiset aineettomat hyödykkeet kuten tavaramerkit, patentit ja tietokoneohjelmistot, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenuun vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Altian omistamat tavaramerkit on hankittu aikaisempien liiketoimintojen yhdistämisten yhteydessä ja ne on alun perin merkitty taseeseen käypään arvoon ja poistetaan tasapoistoin niiden arvioituina taloudellisina vaikutusaikoina.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Tavaramerkit	10–15 vuotta
IT-kehittäminen ja ohjelmistot	3–5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät menot aktivoidaan vain, jos pystytään osoittamaan, että hyödyke kerryttää taloudellista hyötyä tulevaisuudessa, yrityksellä on määräysvalta hyödykkeeseen ja hyödykkeen hankintameno pystytään määrittämään luotettavasti. Kaikki muut menot kirjataan kuluiksi niiden syntymishetkellä.

Tutkimustoiminnasta aiheutuvat menot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolla ne syntyvät. Konsernilla ei ole sellaisia uusien tuotteiden ja prosessien kehittämistoimintaan liittyviä projekteja, jotka täyttäisivät aktivoimisen edellytyksenä olevat IFRS-standardien mukaiset yksilöitävyyskriteerit tai muut kriteerit.

Päästöoikeuksien kirjanpito käsittelyä on kuvattu liitetiedossa 6.2. (s. 160). Päästöoikeudet on Altiaassa esitetty taseen ulkopuolisina erinä.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut – tavaramerkkien taloudellinen vaikutusaika

Altian omistamat tavaramerkit on hankittu aikaisempien liiketoimintojen yhdistämisten yhteydessä ja ne on alun perin merkitty taseeseen käypään arvoon ja ne poistetaan tasapoistoin niiden arvioituina taloudellisina vaikutusaikoina. Johto on arvioinut tavaramerkkien taloudellisten vaikutusaikojen olevan 10–15 vuotta. Todelliset taloudelliset vaikutusajat voivat kuitenkin olla joko lyhyempiä tai pidempiä riippuen markkinoiden kehityksestä ja asiakkaiden käyttäytymisestä.

LIIEARVO JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

milj. EUR	Liikearvo	Tavaramerkit	Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Muut aineettomat hyödykkeet, yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	133,3	126,7	19,3	2,8	148,7
Lisäykset	-	-	0,0	1,5	1,5
Vähennykset	-	-	-0,0	-	-0,0
Kurssierot	-5,3	-2,9	-0,0	-	-2,9
Siirrot erien välillä	-	0,1	2,5	-2,6	0,0
Hankintameno 31.12.2018	128,0	123,8	21,8	1,7	147,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	-51,3	-99,3	-15,1	-	-114,4
Poistot	-	-4,3	-1,5	-	-5,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	0,0	-	0,0
Kurssierot	4,0	2,4	0,0	-	2,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	-47,3	-101,2	-16,5	-	-117,8
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	82,1	27,4	4,2	2,8	34,4
KIRJANPITOARVO 31.12.2018	80,7	22,6	5,3	1,7	29,6

milj. EUR	Liikearvo	Tavaramerkit	Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkoma- maksut	Muut aineetto- mat hyödykkeet, yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	144,7	129,9	18,8	1,7	150,4
Lisäykset	-	-	-	3,8	3,8
Vähennykset	-	-	-2,2	-	-2,2
Kurssierot	-11,4	-3,2	-0,0	-	-3,3
Siirrot erien välillä	-	-	2,7	-2,7	-0,0
Hankintameno 31.12.2017	133,3	126,7	19,3	2,8	148,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-61,6	-97,7	-16,0	-	-113,7
Poistot	-	-4,4	-1,1	-	-5,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	2,0	-	2,0
Kurssierot	10,4	2,8	0,0	-	2,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	-51,3	-99,3	-15,1	-	-114,4
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	83,1	32,2	2,9	1,7	36,7
KIRJANPITOARVO 31.12.2017	82,1	27,4	4,2	2,8	34,4

Merkittävimpiä tavaramerkkejä ovat Renault, Larsen, Xanté, Blossa, Chill Out, Explorer, Grönstedts, Bröndums, 1-Enkelt ja Arsenitch. Ohjelmistot ja muut aineettomat hyödykkeet koostuvat lähinnä tietokoneohjelmistoista.

Arvon alentumistestaus

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi. Jos mitään näyttöä arvonalentumisesta ilmenee (laukaiseva tapahtuma), arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään käyttöarvoon perustuen. Arvon alentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvon alentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti ja arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan vuosittain liikearvolle ja sellaisille aineettomille hyödykkeille, jotka eivät vielä ole valmiita käytettäväksi. Arvon alentumistappion kirjaamistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Tämä taso on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja sen rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Arvon alentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämiseen käytetyissä arvioissa on tapahtunut sellainen positiivinen muutos, että kerrytettävissä oleva rahavirta ylittää omaisuuserän kirjanpitoarvon. Arvon alentumistappiota peruutetaan vain siihen määrään asti kuin mikä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ollut ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei koskaan peruuteta.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut - arvonalentumistestaus:

Liikearvon arvonalentumistestauksessa käytettävien laskelmien laatiminen edellyttää tulevaisuutta koskevien arvioiden tekemistä. Johdon arviot ja näihin liittyvät kriittiset epävarmuustekijät liittyvät kerrytettävissä olevaa rahamäärää koskevien laskelmien osatekijöihin, joihin kuuluvat diskonttaus korko, ennustejakson jälkeinen kasvuvauhti, sekä liikevaihdon ja liiketuloksen kehitys, mukaan lukien pääraaka-aineiden ja energian arvioidut kustannustasot. Diskonttaus korko kuvastaa senhetkisiä arvioita rahan aika-arvosta sekä relevanttia riskilisää, joka puolestaan kuvastaa riskejä ja epävarmuustekijöitä, joita ei ole otettu huomioon oikaisemalla vastaisia rahavirtoja koskevia arvioita. Käytetyt diskonttauskorot, ennusteet liikevaihdon kasvusta ja kannattavuustasoista, sisältäen herkkyyssanalyysit, on esitetty alla.

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, jotka edustavat tasoa, jolla johto seuraa liikearvoa.

Altia raportoi liiketoiminnastaan seuraavien segmenttien mukaisesti: Finland & Exports, Scandinavia ja Altia Industrial. Finland & Exports ja Scandinavia -segmentit käsittävät viinien, väkevien alkoholijuomien ja muiden juomatuotteiden maahantuonnin, myynnin ja markkinoinnin. Finland & Exports -segmenttiin kuuluu yhtiön toimintoja Suomessa ja Baltian maissa sekä matkustajakaupaa ja vientiä. Scandinavia -segmentti sisältää yhtiön toiminnot Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Altia Industrial -segmenttiin kuuluvat etanolin, tärkkelyksen ja rehun tuotanto sekä sopimuspalvelut. Nämä segmentit muodostavat sekä Altian toimintasegmentit että sen raportoitavat segmentit. Johto seuraa liikearvoa toimintasegmenttien tasolla.

Liikearvon kohdistaminen segmenteille 31.12.2018 ja 31.12.2017 on esitetty alla olevassa taulukossa:

milj. EUR	2018	%	2017	%
Finland & Exports	46,8	58,0 %	46,5	56,6 %
Scandinavia	33,9	42,0 %	35,6	43,4 %
YHTEENSÄ	80,7	100,0 %	82,1	100,0 %

Arvon alentumistestaus

Keskeisiä oletuksia arvonalentumistestauksessa ovat liike-tulos ja diskonttauskorko.

Konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille kohdistettu liikearvo testataan arvonalentumisen varalta vuosittain tai milloin on aihetta olettaa, että kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, vertaamalla kirjanpitoarvoa kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Vuosittaiset arvonalentumistestaukset toteutettiin 31.10.2018 ja 31.10.2017. Yhtiöillä ei ollut testausajankohtana muita taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä kuin liikearvo.

Käytetyt rahavirta-arviot perustuvat konsernin johdon hyväksymiin seuraavan vuoden rahavirtaa tuottavien yksiköiden taloudellisiin suunnitelmiin. Laskelmissa käytetty ennustejakso kattaa viisi vuotta, jonka jälkeiset rahavirrat on arvioitu ekstrapoloimalla ennakoidut rahavirrat tasaista markkinakohtaista kasvuarviota käyttäen. Tätä pidemmän aikavälin ennakoidut rahavirrat on arvioitu käyttämällä 1,0 %:n vuosittaista kasvuvauhtiarviota. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvuarviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä.

Markkinakohtaiset WACC-arviot on päivitetty perustuen ulkoisiin markkinakohtaisiin referensseihin. Johto tekee arviot muiden oletusten kuin WACC:n kehityksestä perustuen sekä sisäisiin että ulkoisiin näkemyksiin toimialan historiasta ja tulevaisuudesta.

Arvioitujen rahavirtojen diskonttauksessa käytetyt keskimääräiset painotetut pääomakustannukset on esitetty seuraavassa taulukossa:

Käytetyt diskonttauskorot ennen veroja, %	2018	2017
Finland & Exports	7,1 %	7,0 %
Scandinavia	6,8 %	6,8 %

Seuraavassa taulukossa esitetään laskelmissa käytetyt keskimääräiset liikevoittoprosentit:

Käytetyt liikevoittoprosentit ennen veroja, %	2018	2017
Finland & Exports	13,1 %	14,5 %
Scandinavia	8,7 %	9,3 %

Yhtiön analyysin mukaan jokseenkin mahdollinen muutos missään keskeisessä oletuksessa ei aiheuta minkään testattavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärän alentuvan vastaamaan testattavan yksikön kirjanpitoarvoa.

2.2. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat pääosin tehdas- ja varistorakennuksista, maa-alueista sekä alkoholijuomateollisuuden käytettävistä koneista ja kalustosta. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Mikäli käyttöomaisuushyödykkeen eri osien taloudelliset vaikutusajat poikkeavat toisistaan, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää alun perin arvioidun suoritustason. Kaikki muut menot, esimerkiksi tavanomaiset kunnossapito- ja korjauskustannukset, kirjataan kuluiksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Julkiselta taholta, esimerkiksi valtiolta, saadut avustukset, kirjataan tulosvaikutteisesti samalla tilikaudella kuin menot, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Julkiset avustukset, jotka kattavat konsernille syntyneitä aineellisen käyttöomaisuuden hankintamenoa, vähennetään kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvosta.

Sijoituskiinteistöt ovat kiinteistöjä, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuotoa tai omaisuuden arvonnousua. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot määritetään ulkopuolisen kiinteistöarvioijan tekemän arvion perusteella.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilikauden päättämispäivänä, ja poistoajoja oikaistaan vastaavasti, jos ne poikkeavat huomattavasti aiemmista arvioista. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siihen määrään asti kuin omaisuuden kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Rahoitusleasingsopimukset

Ne aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa Altialle on siirtynyt olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Altia on ottanut vuokralle kannettavia tietokoneita ja kopiokoneita rahoitusleasingsopimuksilla. Rahoitusleasingsopimuksella vuokralle otettu omaisuususerä merkitään vuokra-ajan alkamisajankohtana taseeseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin luonteensa mukaiseen ryhmään hyödykkeen käypään arvoon tai vähimmäisvuokrien nykyarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Vastaavat vuokravelvoitteet, vähennettyinä rahoituskustannuksella, sisältyvät muihin pitkäaikaisiin lainoihin.

Rahoitusleasingsopimuksilla vuokralle otetuista hyödykkeistä tehdään poistot joko hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

milj. EUR	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	3,0	108,2	124,0	0,8	4,7	240,7
Lisäykset	-	0,1	0,7	0,0	5,4	6,2
Vähennykset	-0,0	-0,5	-1,6	-	-	-2,1
Kurssierot	-	-0,0	-0,2	-0,0	-	-0,3
Siirrot erien välillä	-	1,7	6,9	-	-8,6	0,0
Hankintameno 31.12.2018	3,0	109,5	129,8	0,8	1,5	244,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2018	0,0	-79,5	-93,7	-0,1	-	-173,3
Poistot	-	-3,3	-5,3	-0,0	-	-8,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	0,5	1,4	-	-	1,9
Kurssierot	-	0,0	0,1	-	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2018	0,0	-82,4	-97,4	-0,2	-	-179,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	3,0	28,7	30,3	0,6	4,7	67,4
KIRJANPITOARVO 31.12.2018	3,0	27,1	32,4	0,6	1,5	64,6
Hankintameno 1.1.2017	4,8	116,4	120,9	0,8	2,5	245,4
Lisäykset	-	0,0	0,6	-	7,4	8,1
Vähennykset	-1,8	-10,4	-0,3	-	-	-12,5
Kurssierot	-0,0	-0,0	-0,2	0,0	-0,0	-0,3
Siirrot erien välillä	-	2,2	3,1	-	-5,2	0,0
Hankintameno 31.12.2017	3,0	108,2	124,0	0,8	4,7	240,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2017	-1,8	-84,7	-88,8	-0,1	-	-175,4
Poistot	-	-3,2	-5,5	-0,0	-	-8,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1,8	8,4	0,4	-	-	10,5
Kurssierot	0,0	0,0	0,2	-	-	0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2017	0,0	-79,5	-93,7	-0,1	-	-173,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	3,0	31,8	32,1	0,6	2,5	70,0
KIRJANPITOARVO 31.12.2017	3,0	28,7	30,3	0,6	4,7	67,4

Maa- ja vesialueisiin sisältyy sijoituskiinteistöiksi luokiteltuja kiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 0,0 miljoonaa euroa vuonna 2018 (2017: 0,0 miljoonaa euroa). Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamnomallin mukaisesti. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo 31.12.2018 oli 2,8 miljoonaa euroa (2017: 2,8 miljoonaa euroa).

RAHOITUSLEASINGJÄRJESTELYT

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasing sopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä seuraavasti:

milj. EUR	2018	2017
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 31.12.	1,2	1,4
Kertyneet poistot 31.12.	-0,8	-1,1
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,4	0,3

2.3. VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistettujen tuotteiden arvostus perustuu standardihintaan, lukuun ottamatta konjakkituotteita, jotka arvostetaan painotettuun keskihintaan. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenoon.

Raaka-aineet, tarvikkeet ja kauppatavarat arvostetaan painotettuun keskihintaan. Puolivalmisteet arvostetaan painotettuun keskihintaan, lukuun ottamatta Virossa tuotettuja puoli-valmisteita, joiden arvostus perustuu standardihintaan. Uudelleen pakatut kauppatavarat arvostetaan standardihintaan pakkaustoimipaikalla.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksesta johtuvista menoista, muista välittömistä menoista ja asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista sekä valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määritetty normaalin toiminta-asteen mukaisesti.

Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

VAIHTO-OMAISUUS

milj. EUR	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	53,8	50,1
Keskeneräiset tuotteet	10,5	12,7
Valmiit tuotteet	15,9	13,8
Kauppatavarat	19,3	17,9
Ennakkomaksut	0,2	0,1
YHTEENSÄ	99,6	94,5

Altia teki vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alentavia kulukirjauksia 1,3 miljoonaa euroa vuonna 2018 (2017: 1,8 miljoonaa euroa).

2.4. SOPIMUKSIIN PERUSTUVAT VARAT (LYHYTAIKAiset)

Sopimusvarat vastaavat palautusoikeudellisten tuotteiden palautuviksi odotettujen tuotteiden arvoa. Sopimusvarat arvostetaan niiden aiempaan varastoarvoon vähennettynä odotetuilla palautuskuluilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

milj. EUR	2018	2017
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	0,2	-
YHTEENSÄ	0,2	-

2.5. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET (LYHYTAIKAISET)

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon mahdollisilla arvonalentumisilla vähennettyinä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Arvonalentumista koskeva vähennyserä perustuu myyntisaamisten odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9 mukaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden malli on tulevaisuuteen katsova ja perustuu historialliseen luottotappioasteeseen. Luottotappiovaraus perustuu myyntisaamisten ikäjakaumaan ja alueellisiin saamissalkkuihin. Vuonna 2017 luottotappiovaraus perustui yli 120 päivää vanhoihin myyntisaamisiin.

Myydyt myyntisaamiset kirjataan pois taseesta, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Konserni kirjaa myyntisaamiset pois taseesta kaupantekohetkellä, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta näihin rahavirtoihin ja olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet konsernin ulkopuolelle. Myytyihin myyntisaamisiin liittyvät kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin.

MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

milj. EUR	2018	2017
Myyntisaamiset	55,4	48,1
Siirtosaamiset	1,7	1,8
Johdannaisopimuksiin perustuvat saamiset	1,6	1,4
Muut saamiset	2,3	2,6
YHTEENSÄ	60,9	53,9

Myytyjen myyntisaamisten määrä tilikauden 2018 lopussa oli 80,2 miljoonaa euroa (2017: 83,6 miljoonaa euroa). Myyntisaamiset osakkuusyhtiöiltä ja yhteisiltä toiminnoilta esitetään liitetiedossa 6.3. (s. 161).

MYYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

milj. EUR	2018	1.1.2018	2017
Erääntymättömät myyntisaamiset	50,7	44,7	44,7
1-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	4,4	3,5	3,5
yli 90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,5	0,2	0,2
Arvonalentumistappiot	-0,3	-0,2	-0,3
YHTEENSÄ	55,4	48,2	48,1

Myyntisaamisista kirjatut realisoituneet arvonalentumistappiot vuonna 2018 olivat 0,1 miljoonaa euroa (2017: 0,2 miljoonaa euroa).

Myyntisaamisiin liittyvät arvonalentumistappiot perustuvat myyntisaamisten ikäjakaumaan ja alueellisiin saamissalkkuihin. Odotettu luottotappioaste kaikista myyntisaamisista on 0,1% ja lisäksi yli 120 päivää erääntyneistä kirjataan arvonalentuminen 60%:n odotettavissa olevan luottotappioasteen mukaisesti. Saamiset monopoleilta Suomessa ja Ruotsissa on jätetty ulkopuolelle johtuen asiakkaan luonteesta ja siihen liittyvästä luottoriskistä. Analyysissa on otettu huomioon makroekonomista informaatiota.

2.6. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT VELVOITTEET

Eläkejärjestelyt

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jota suoritus koskee. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista velvoitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saajataho ei pysty suoriutumaan kyseisten eläke-etuuksien maksamisesta. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä.

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt rahoitetaan vakuutusyhtiöille suoritettavina maksuina. Etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvät velvoitteet lasketaan ennakoituun etuus oikeusyksikköön

perustuvaa menetelmää käyttäen kustakin järjestelystä erikseen. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Etuuspohjaisista järjestelyistä kirjataan taseeseen velka tai omaisuuserä, joka on seuraavien erien yhteenlaskettu nettomäärä: eläkevelvoitteen nykyarvo ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Eläkevelvoitteiden nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona tuottoa, joka saadaan yritysten liikkeelle laskemista korkealaatuisista joukkovelkakirjalainoista tai valtion joukkolainoista, joiden maturiteetti vastaa eläkevelvoitteen maturiteettia.

Kauden työsuorituksen perustuva meno ja etuuspohjaisen nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti. Eläkekulu esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa ja nettokorko rahoituserissä. Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Aiempaan työsuorituksen perustuva meno kirjataan kuluksi tulosvaikutteisesti aikaisempaa seuraavista ajankohdista: joko kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu tai kun yritys kirjaa tähän liittyvät uudelleenjärjestelymenot tai työsuhteen päättämiseen liittyvät edut.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut – etuuspohjaiset eläkevelvoitteet:

Etuuspohjaisen eläkevelvoitteen ja järjestelyyn kuuluvien varojen arvostaminen perustuu johdon tekemiin vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Näitä ovat mm. velvoitteen nykyarvon laskennassa käytettävä diskonttauskorko, tuleva palkkataso ja eläketaso, järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto sekä järjestelyssä mukana olevan henkilöstön vaihtuvuus. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset sekä oletusten ja toteutumien väliset erot aiheuttavat vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita.

Konsernin eläkejärjestelyt

Konsernilla on eri maissa paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin perustuvia eläkejärjestelyjä. Suomalaisissa yhtiöissä henkilökunnan lakisääteinen eläketurva (TyEL) on järjestetty vakuutusyhtiön kautta, jolloin TyEL on maksupohjainen järjestely. Myös muissa maissa käytetään maksupohjaisia järjestelyjä, ja ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisen lainsäädännön ja vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Konsernilla on etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä lisäeläkkeiden osalta Norjassa ja Ranskassa.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä lasketaan palkan, työssäolovuosien ja oletetun eliniän perusteella. Norjan ja Ranskan eläkejärjestelyt koskevat ainoastaan muutamaa henkilöä, joten niihin liittyvien eläkevelkojen määrät eivät ole konsernin kannalta olennaisia.

ETUUSPOHJAINEN ELÄKEVELKA TASEESSA

milj. EUR	2018	2017
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	1,1	1,2
Verojen osuus, Norja	0,2	0,2
NETTOMÄÄRÄINEN ELÄKEVELKA TASEESSA	1,3	1,3

ETUUSPOHJAINEN ELÄKEKULU TULOSLASKELMASSA

milj. EUR	2018	2017
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-	0,0
Nettokorko	-0,0	-0,0
Verojen vaikutus, Norja	-0,0	-0,0
TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT, TUOTOT (+), KULUT (-)	-0,0	-0,0

MUUN LAAJAN TULOKSEN ERÄT

milj. EUR	2018	2017
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät		
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuunottamatta korkokuluun ja -tuottoon sisältyviä eriä	-	0,0
Väestötilastollisten oletusten muutoksista johtuva voitto tai tappio	0,0	-
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuva voitto tai tappio	-0,0	-0,0
Kokemusperäiset voitot ja tappiot	-	-0,0
Verojen vaikutus, Norja	0,0	-0,0
LAAJA TULOS YHTEENSÄ	0,0	-0,0

ELÄKEVELVOITTEEN JA VAROJEN KÄYPIEN ARVOJEN MUUTOKSET

milj. EUR	2018	2017
Veloitteen nykyarvo:		
Velvoite tilikauden alussa	1,3	1,8
Työsuorituksesta johtuvat menot	-	0,0
Korkomenot	0,0	0,0
Maksetut etuudet	-0,2	-0,3
Kurssierot	-0,0	-0,3
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-0,0	-0,0
Verojen vaikutus, Norja	0,2	0,2
VELOITE TILIKAUDEN LOPUSSA	1,3	1,3

milj. EUR	2018	2017
Järjestelyn varojen käyvät arvot:		
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	-0,2	-0,1
Maksetut etuudet	0,2	0,1
JÄRJESTELYYN KUULUVIEN VAROJEN KÄYVÄT ARVOT TILIKAUDEN LOPUSSA	-	-

TÄRKEIMMÄT KÄYTETYT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETTAMUKSET

	2018	2017
Norja		
Diskonnttauskorko	2,0 %	1,9 %
Eläkkeiden korotus	2,0 %	2,0 %

2.7. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

milj. EUR	2018	2017
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	25,8	29,2
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	1,1	3,6
Korkovelat	0,3	0,1
Muut siirtovelat	19,2	18,0
Johdannaissojimuksiin perustuvat velat	1,5	1,5
Valmistevero	48,8	50,1
ALV -velka	27,6	26,9
Muut velat	7,0	7,9
YHTEENSÄ	131,4	137,4

2.8. SOPIMUKSIIN PERUSTUVAT VELAT

Sopimusvelat vastaavat palautusoikeudellisten tuotteiden palautuviksi odotetuista tuotteista saatua vastiketta.

milj. EUR	2018	2017
Lyhytaikaiset		
Sopimuksiin perustuvat velat	0,6	-
YHTEENSÄ	0,6	-

2.9. VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellisten voimavarojen siirtymistä pois yrityksestä, ja velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti. Varauksena kirjattava määrä vastaa johdon parasta arviota menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää raportointikauden päättämispäivänä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelystä on laadittu yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai siitä on tiedotettu niille, joihin se vaikuttaa.

Muut varaukset liittyvät Suomessa toteutetun verotarkastuksen alustavan raportin perusteella kirjattuun kuluun liittyen kahden tuotteen valmisteveron veroluokan muutokseen. Altia hakee muutosta verotarkastuksen lopputulokseen.

Uudelleenjärjestelyvaraukset sisälsivät lähinnä toimintojen virtaviivaistamiseen tähtävistä projekteista syntyviä menoja ja koostuivat työsuhteen päättämiseen liittyvistä etuuksista.

VARAUKSET

milj. EUR	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 31.12.2017	-	-
Varausten lisäys	0,5	0,5
Varausten vähennys	-	-
VARAUKSET 31.12.2018	0,5	0,5
Lyhytaikainen	0,5	0,5
Pitkäaikainen	-	-

milj. EUR	Uudelleenjärjestely	Ennallistamis	Yhteensä
Varaukset 31.12.2016	0,7	0,6	1,3
Varausten lisäys	-	-	-
Varausten vähennys	-0,7	-0,6	-1,3
VARAUKSET 31.12.2017	-	-	-
Lyhytaikainen	-	-	-
Pitkäaikainen	-	-	-

Lainat
89,4
milj. €

3. Rahoituserät ja pääomarakenne

3.1. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

RAHOITUSTUOTOT

milj. EUR	2018	2017
Korkotuotot		
Valuuttatermiinien korkopisteet	-	0,2
Lainat, muut saamiset ja rahat ja pankkisaamiset	0,1	0,1
Korkotuotot yhteensä	0,1	0,3
Valuuttakurssivoitot		
Kurssivoitot valuuttatermiineistä	1,2	1,7
Valuuttakurssivoitot konsernin sisäisistä lainoista ja konsernitilistä	2,1	2,4
Valuuttakurssivoitot yhteensä	3,3	4,0
Osinkotuotot		
Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	0,1	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	0,2
Osinkotuotot yhteensä	0,1	0,2
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	3,5	4,5

Liikevoittoon sisältyy myyntisaamisista ja ostoveloista aiheutuvia valuuttakurssieroja 0,2 miljoonaa euroa (2017: -0,1 miljoonaa euroa) sekä valuuttajohdannaisista aiheutuvia kurssieroja 1,7 miljoonaa euroa (2017: 0,1 miljoonaa euroa).

RAHOITUSKULUT

milj. EUR	2018	2017
Korkokulut		
Valuuttatermiinien korkopisteet	0,0	0,1
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatut velat	1,3	1,1
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset (korkoriski)	0,4	0,4
Muut korkokulut, eläkevastuu	0,0	0,0
Korkokulut yhteensä	1,7	1,6
Valuuttakurssitappiot		
Kurssitappiot valuuttatermiineistä	2,0	3,2
Valuuttakurssitappiot konsernin sisäisistä lainoista ja konsernitilistä	1,4	1,0
Valuuttakurssitappiot yhteensä	3,4	4,1
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut	0,8	0,7
Tehoton osuus suojauslaskennan alaisista hyödykejohdannaisista	-	-0,0
Muut rahoituskulut yhteensä	0,8	0,7
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	5,8	6,4

Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksiin liittyviä korkokuluja 0,0 miljoonaa euroa vuonna 2018 (2017: 0,0 miljoonaa euroa).

3.2. RAHOITUSVARAT JA -VELAT

3.2.1 RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat luokiteltiin IAS 39 mukaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

IFRS 9 mukaan luokittelu on liiketoimintamallilähtöinen ja pitää sisällään kolme luokkaa: käypään arvoon tulosvaikutteisesti, jaksotettuun hankintamenoön (korvaa lainat ja muut

saamiset) ja käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta (korvaa myytävissä olevat rahoitusvarat). Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä omaisuuserän käyttötarkoituksen perusteella. Luokittelun perusteet arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

IFRS 9 käyttöönotto ei aiheuttanut muutoksia rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostukseen. Kaikki rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusvarat kirjataan taseeseen alkuperäiseen hankintamenoön, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä. Mikäli kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti, transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun konsernilla ei enää ole sopimusperusteista oikeutta rahavirtoihin tai se on siirtänyt rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvät olennaiset riskit ja edut konsernin ulkopuolelle. Rahoitusvarat sisältyvät pitkäaikaisiin tase-eriin silloin, kun niiden maturiteetti on yli 12 kuukautta.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Uuden arvonalentumismallin mukaan on kirjattava arvonalentumista koskeva vähennyserä, joka perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin eikä toteutuneisiin luottotappioihin kuten IAS 39:n mukaan. Arvon alentumista koskeva vähennyserä kirjataan myyntisaamisten sekä sopimuksiin perustuvien omaisuuserien odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Myyntisaamisten vähennyseriä kuvataan tarkemmin liitetiedossa 2.5 (s. 129). Myyntisaamiset ja muut saamiset (lyhytaikaiset). Arvostusmalli ei koske rahoitusvaroja, eikä sijoituksia osakkuus- tai yhteisyrityksissä jotka arvostetaan käypään arvoon, jolloin odotetut luottotappiot on jo otettu huomioon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Ryhmään kuuluvat rahoitusvarat, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa tai jotka Altia-konserni on muutoin nimenomaisesti luokitellut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Ryhmään luokitellaan myös suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Ryhmään kuuluvat erät kirjataan alun perin käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin raportointikauden päättymispäivän

käypään arvoon, joka on toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta määritetty raportointikauden päättymispäivän ostonoteeraus. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät, jos ne liittyvät rahoituserien suojaukseen. Jos johdannaiset liittyvät kaupallisten erien (valuuttamääräisten ostojen ja myyntien) suojaukseen ja suojauslaskennan ehdot täyttyvät, realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ostojen ja myyntien oikaisuina ja sisällytetään liiketulokseen.

Jaksotettuun hankintameno

Lainat ja muut saamiset syntyvät, kun luovutetaan rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle, ja ne sisältyvät lyhyt- tai pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin erääntymisaikansa mukaisesti. Nämä varat pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimusperusteisten rahavirtojen kerääminen. Altiassa pitkäaikaisiin saamisiin kuuluvat yli vuoden kuluttua erääntyvät lainasaamiset ja muut saamiset. Lyhytaikaisiin tase-eriin sisältyvät myyntisaamiset ja rahavarat esitetään lyhytaikaisissa rahoitusvaroissa. Saamisten arvostusperusteena on jaksotettu hankintameno, kun instrumenttiin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä instrumentteja noteerata rahoitusmarkkinoilla. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten lainasaamisten kurssierot esitetään rahoituserissä lainoihin liittyvissä valuuttakurssieroissa. Valuuttamääräisten myyntisaamisten valuuttakurssierot esitetään tuloslaskelmassa myyntien oikaisuerissä.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta

Nämä rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, jotka on joko nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun rahoitusvarojen ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitettu pitämään alle 12 kuukauden ajan raportointikauden päättymispäivästä lähtien, jolloin ne sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin.

Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta koostuvat noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan käypään arvoon käyttäen markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa ja hyödyntäen vertailukelpoisia omaisuuseriä koskeviin markkinatransaktioihin liittyvää tietoa.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta

Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat koostuivat noteeraamattomista osakkeista, ja niiden määrä oli 1,4 miljoonaa euroa (2017: 1,4 miljoonaa euroa).

Muut saamiset

Muut saamiset olivat Svendborgin kiinteistön myynnin kauppahinnan myöhemmin maksettavaan osaan liittyvä saaminen 1,0 miljoonaa euroa vuonna 2017.

3.2.2 RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin ja jaksotettuun hankintameno arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat arvostetaan alun perin käypään arvoon, ja merkitään taseeseen transaktiomenoilla vähennettynä, paitsi kun on kyseessä erä, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

IFRS 9:n käyttöönotto ei aiheuttanut muutoksia rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen. Uudet vaatimukset vaikuttivat ainoastaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin luokiteltujen rahoitusvelkojen käsittelyyn kirjanpidossa eikä Altiassa ole tällaisia velkoja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin kuuluvat suojaustarkoituksessa pidettävät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Ryhmään kuuluvat rahoitusvelat arvostetaan käypään arvoon, joka on määritetty toimivilla markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta raportointikauden päättymispäivänä. Käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

Tähän ryhmään kuuluvat konsernin ulkoiset rahalaitoslainat, lainat eläkelaitoksilta, yritystodistuslainat sekä ostovelat. Nämä rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Kun lainoja maksetaan pois tai jälleärahoitetaan, niihin liittyvät vielä kuluksi kirjaamattomat menot kirjataan rahoituskuluihin. Käytössä olevat konsernitililimiitit sisältyvät lyhytaikaisiin lainoihin. Lisäksi Altialla on valmiusluottolimiitti, johon liittyvä järjestelypalkkio jaksotetaan limiitin voimassaoloajalle tasaerinä muihin rahoituskuluihin.

Valuuttamääräisten rahalaitoslainojen kurssierot esitetään rahoituserissä. Konsernin sisäisten valuuttamääräisten lainojen kurssierot esitetään rahoituserissä jaksotettuun hankintamenuon arvostetut rahoitusvelat -ryhmän kurssieroissa.

Rahalaitos- ja yritystodistuslainojen käypä arvo määritetään diskonttaamalla näiden tulevat rahavirrat tilinpäätöshetken markkinakoroilla, joita oikaistaan Altian luottoriskipreemiolla. Markkinakorkojen poikkeuksellisen alhaisesta tasosta johtuen lainojen kirjanpitoarvon katsotaan tilinpäätöshetkellä vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttaus korkona on käytetty samankaltaisten leasingsoimusten vastaavaa korkoa.

LAINAT

milj. EUR	2018	2017
Pitkäaikaiset		
Rahalaitoslainat	69,8	74,7
Lainat eläkelaitoksilta	12,8	14,3
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2
YHTEENSÄ	82,7	89,1
Lyhytaikaiset		
Rahalaitoslainat	5,0	10,0
Lainat eläkelaitoksilta	1,5	0,8
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2
YHTEENSÄ	6,7	11,0

Korolliset pitkäaikaiset rahalaitoslainat ja lainat eläkelaitoksilta arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä.

Konsernin kaikki pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset rahalaitoslainat ja lainat eläkelaitoksilta olivat euro-määräisiä 31.12.2018 ja 31.12.2017.

Konsernin rahalaitoslainojen sekä eläkelaitoslainojen efektiivisen koron painotettu keskiarvo 31.12.2018 oli 1,6 % (2017: 1,6 %).

Konsernin rahoitusleasingvelkojen koron painotettu keskiarvo 31.12.2018 oli 1,2 % (2017: 1,5 %).

NETTOVELKA

Muutokset nettovelassa tilikauden 2018 aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

milj. EUR	1.1.–31.12.2018					
	Rahat ja pankki-saamiset	Lainat rahoitus-laitoksilta (pitkä-aikaiset)	Lainat rahoitus-laitoksilta (lyhyt-aikaiset)	Rahoitus-leasing-velat (pitkä-aikaiset)	Rahoitus-leasing-velat (lyhyt-aikaiset)	Yhteensä
Nettovelka 1.1.2018	52,4	89,0	10,8	0,2	0,2	47,7
Rahavirrat	-8,2	-	-10,7	-	-0,2	-2,7
Valuuttakurs-sierot	-2,2	-	-	0,0	-	2,2
Muut muutokset	-	-6,4	6,4	0,0	0,2	0,2
NETTOVELKA 31.12.2018	42,0	82,5	6,5	0,2	0,2	47,4
Nettovelka 1.1.2017	68,0	64,8	7,5	0,1	0,3	4,7
Rahavirrat	-13,2	24,3	3,3	-	-0,3	40,4
Valuuttakurs-sierot	-2,5	-	-	0,0	-	2,5
Muut muutokset	-	-0,1	-	0,0	0,2	0,1
NETTOVELKA 31.12.2017	52,4	89,0	10,8	0,2	0,2	47,7

Johdannaiset

Johdannaiset sisällytetään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin silloin, kun ne eivät täytä IFRS 9 standardin mukaisia suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Nämä johdannaiset merkitään taseeseen kaupantekopäivän käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon. Johdannaisia ja suojauslaskentaa kuvataan tarkemmin liitetiedossa 3.3. (s. 140).

Johdannaisten käyvät arvot vastaavat rahamäärää, jonka konserni joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen tilinpäätöspäivänä. Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättämispäivän markkinahintoja. Korkeojohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimukseen liittyvät tulevat rahavirrat. Hyödykejohdannaisten arvonmäärityksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatuja käyviä arvoja.

3.2.3. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU SEKÄ NIIDEN KÄYVÄT ARVOT

2018 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti	Jaksotettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Taso
Rahoitusvarat								
Pitkäaikaiset rahoitusvarat								
		-	-	7,9	-	7,9	7,9	
	Osuudet osakkuusyrityksissä ja saamiset omistuksista yhteisissä toiminnoissa							
	Noteeraamattomat osakkeet	3.2.1.	-	-	1,4	1,4	1,4	3
Lyhytaikaiset rahoitusvarat								
	Myyntisaamiset ja muut saamiset	2.5.	-	56,6	-	56,6	56,6	
	Myyntisaamiset ja muut saamiset/Johdannaissopimukset							
	Valuuttatermiinit	2.5.	0,1	0,1	-	0,2	0,2	2
	Hyödykejohdannaiset	2.5.	1,3	-	-	1,3	1,3	2
	Rahavarat	4.1.	-	42,0	-	42,0	42,0	
YHTEENSÄ			1,4	0,1	106,5	1,4	109,5	
Rahoitusvelat								
Pitkäaikaiset rahoitusvelat								
	Lainat	3.2.2.	-	82,7	-	82,7	82,7	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat								
	Lainat	3.2.2.	-	6,7	-	6,7	6,7	2
	Ostovelat ja muut muut velat	2.7.	-	26,0	-	26,0	26,0	
	Ostovelat ja muut velat/Johdannaissopimukset							
	Korkojohdannaiset	2.7.	1,3	-	-	1,3	1,3	2
	Valuuttatermiinit	2.7.	0,1	0,0	-	0,1	0,1	2
YHTEENSÄ			1,4	0,0	115,5	-	116,9	

2017 milj. EUR	Liite	Johdannaiset, suojaus- laskennan alaiset	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo	Taso
Rahoitusvarat									
Pitkäaikaiset rahoitusvarat									
		-	-	7,6	-	-	7,6	7,6	
	3.2.1.	-	-	-	1,4	-	1,4	1,4	3
	3.2.1.	-	-	1,0	-	-	1,0	1,0	2
Lyhytaikaiset rahoitusvarat									
	2.5.	-	-	49,7	-	-	49,7	49,7	
	2.5.	0,8	0,3	-	-	-	1,1	1,1	2
	2.5.	0,3	-	-	-	-	0,3	0,3	2
	4.1.	-	-	52,4	-	-	52,4	52,4	
YHTEENSÄ		1,0	0,3	110,6	1,4	-	113,4	113,4	
Rahoitusvelat									
Pitkäaikaiset rahoitusvelat									
	3.2.2.	-	-	-	-	89,1	89,1	89,1	2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat									
	3.2.2.	-	-	-	-	11,0	11,0	11,0	2
	2.7.	-	-	-	-	29,3	29,3	29,3	
	2.7.	1,4	-	-	-	-	1,4	1,4	2
	2.7.	0,1	0,0	-	-	-	0,1	0,1	2
YHTEENSÄ		1,5	0,0	-	-	129,5	131,0	131,0	

Lyhyestä maturiteetista johtuen ostovelkojen sekä muiden lyhytaikaisten saamisten ja velkojen käypä arvo vastaa niiden tasearvoa raportointipäivänä.

Edellä olevassa taulukossa esitetään myös rahoitusinstrumenttien luokittelu. Käypien arvojen hierarkian tasot 1–3 kuvastavat käypiä arvoja määritettäessä käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä. Tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla 2 käypien arvojen määrittämiseen käytetyt syöttötiedot perustuvat noteerattuihin markkinakorkoihin ja -hintoihin, jotka ovat havainnoitavissa kyseiselle omaisuuserälle tai velalle suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti diskontattujen vastaisten rahavirtojen perusteella. Muiden tasolle kaksi luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Tasolla kolme omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot pohjautuvat syöttötietoihin, jotka eivät kaikkien merkittävien muuttujien osalta perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, vaan ne perustuvat merkittävässä määrin johdon arvioihin ja niiden käyttämiseen yleisesti hyväksytyissä arvostusmenetelmissä. Esitetty käyvän arvon taso perustuu alimman tason syöttötietoinformaatioon, joka on merkittävä käypää arvoa määritettäessä.

3.3. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Silloin kun konserni soveltaa valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisiin IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa suojausrahastossa.

Kun sovelletaan suojauslaskentaa

Altiassa sovelletaan rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvien rahavirtojen vaihteluilta. Suojauslaskenta tarkoittaa laskentamenettelyä, jonka tarkoituksena on kohdistaa yksi tai useampi suojausinstrumentti siten, että niiden käyvän arvon muutokset kumoavat kokonaisuudessaan tai osittain suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon tai rahavirtojen tulosvaikutteiset muutokset ajanjaksolla, jolle suojaus on määritetty. Altia dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian.

Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan IFRS 9:n mukaisesti etukäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. IFRS 9:n mukaan suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun on selvä taloudellinen yhteys suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välillä. Suojausaste on suojausinstrumentin määrän sekä suojattavan kohteen määrän välinen suhde. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. IFRS 9 käyttöönoton myötä termiinipisteet sisältyvät suojaussuhteeseen. Rahavirtojen suojaukseksi määritettyjen ja ehdot täyttävien johdannaissopimusten realisoitumattomien käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan välittömästi rahoitustuotoksi tai -kuluksi. Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteisiksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liiketuloksen yläpuolelle sähköostoihin. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Kun suojauslaskentaa ei sovelleta

Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Altiassa johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin silloin, kun johdannainen liittyy kaupallisten rahavirtojen (ostojen ja myyntien) suojaukseen, eikä suojauslaskentaa sovelleta. Muiden johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi rahoitustuottoihin tai -kuluihin, kun suojauslaskentaa ei sovelleta. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on hankittu vähentämään liiketoimintaan tai rahoitukseen liittyviä tulos- ja/tai rahavirtavaikutuksia.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT

milj. EUR	2018	2017
Rahavirran suojaukseen määritellyt johdannaissopimukset		
Korkojohdannaiset	20,0	20,0
Valuuttatermiinit	30,9	30,3
Hyödykejohdannaiset, sähkö	1,9	2,5
	0,1TWh	0,1TWh
Ei suojauslaskennan -alaiset johdannaissopimukset		
Valuuttatermiinit	33,7*	24,7

* Nimellisarvosta 29,3 miljoonaa euroa liittyy samansuuruisten konsernin emoyhtiöön tehtyjen sisäisten valuuttamääräisten talletusten suojaukseen. Nämä talletukset on tehty pankkien perimän negatiivisen talletuskoron vaikutusten pienentämiseksi.

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUKSET TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

milj. EUR	AUD		USD		EURNOK		EURSEK	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Valuuttatermiinit								
Kirjanpitoarvo (varat)	-	-	0,0	-	0,0	0,1	-	0,6
Kirjanpitoarvo (velat)	0,0	0,0	-	0,0	-	-	0,0	-
Nimellisarvo	2,0	1,7	2,7	2,8	1,9	2,6	22,1	21,5
Eräpäivä	helmi-joulu 2019	helmi-joulu 2018	helmi-joulu 2019	helmi-joulu 2018	helmi-kesä 2019	helmi-joulu 2018	helmi-loka 2019	helmi-joulu 2018
Suojausaste	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien diskontatun arvon muutos 1.1. lähtien	0,0	-0,1	0,1	-0,2	-0,1	0,2	-0,5	0,8
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	-0,0	0,1	-0,1	0,2	0,1	-0,2	0,5	-0,8
Suojatun kurssin painotettu keskiarvo tilikauden aikana (termiinipisteet mukaan lukien)	1,63 AUD/ 1 EUR	1,52 AUD/ 1 EUR	1,18 USD/ 1 EUR	1,20 USD/ 1 EUR	9,74 NOK/ 1 EUR	9,38 NOK/ 1 EUR	10,30 SEK/ 1 EUR	9,57 SEK/ 1 EUR

milj. EUR	2018	2017
Korkoswap		
Kirjanpitoarvo (velat)	1,3	1,4
Nimellismäärä	20,0	20,0
Eräpäivä	04/2023	04/2023
Suojausaste	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos 1.1. lähtien	-0,1	-0,5
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	0,1	0,5
Suojatun koron painotettu keskiarvo tilikauden aikana	1,88 %	1,89 %

milj. EUR	2018	2017
Hyödykkeet - Sähkö		
Kirjanpitoarvo (varat)	1,3	0,3
Nimellismäärä	1,9	2,5
TWh	0,1	0,1
Eräpäivä	2019–2021	2018–2020
Suojausaste	1:1	1:1
Voimassa olevien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos 1.1. lähtien	1,1	0,2
Suojauksen tehokkuuden määrittämiseen käytettävä suojauskohteen arvon muutos	-1,1	-0,2
Suojatun hinnan painotettu keskiarvo EUR/MWh	15,43	24,75

Seuraavassa esitetään realisoitumattomien johdannaisten positiiviset ja negatiiviset käyvät arvot ja niiden nettomäärät. Nettoutussopimusten piirissä ovat korko- ja valuuttajohdannaiset. Johdannaisia koskevat yleiset nettoutussopimukset eivät täytä kriteerejä, joiden mukaan erät voitaisiin vähentää toisistaan taseessa, koska laillisesti täytäntöön pantavissa olevaa kuittausoikeutta ei tällä hetkellä ole.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETOTUS

milj. EUR	2018	2017
Johdannaissaamiset:		
Käypä arvo, brutto	1,6	1,1
Käypä arvo, netotussopimusten piirissä	-0,1	-0,2
Käypä arvo, netto	1,5	1,0
Johdannaisvelat:		
Käypä arvo, brutto	1,5	1,5
Käypä arvo, netotussopimusten piirissä	-0,1	-0,2
Käypä arvo, netto	1,4	1,3

3.4. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT TIEDOT

Osakepääoma

Altia Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 60 480 378,36 euroa vuosien 2018 ja 2017 lopussa. Yhtiöllä oli 31.12.2016 kaksi osakesarjaa, A-sarja ja L-sarja. Yhtiön hallitus päätti 13.12.2017 mitätöidä kaikki yhtiön hallussa olevat L-sarjaan kuuluvat omat osakkeet, joita oli 25 003 kpl. Tämän mitätöinnin rekisteröimisen jälkeen yhtiöllä ei ollut yhtään L-sarjan osakkeita 31.12.2017. Yhtiön ainut osakkeenomistaja päätti 15.12.2017 yhtiön A- ja L-osakesarjojen yhdistämisestä yhdeksi osakesarjaksi ja osakkeiden liittämistä arvo-osuusjärjestelmään sekä vastaavista yhtiöjärjestyksen muutoksista 19.1.2018. Tilikauden 2018 lopussa liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä oli 36 140 485 kpl ja tilikauden 2017 lopussa A-sarjan osakkeita oli 35 960 000 kpl.

Altia Oyj yhdessä Suomen valtion kanssa päätti 22.3.2018 Altian pörssilistautumisen toteuttamisesta osakemyynnillä. Kaupankäynti Altian osakkeilla alkoi Nasdaq Helsingin (Helsingin Pörssi) prelistalla 23.3.2018 ja Helsingin pörssin pörssilistalla 27.3.2018.

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Jokaisella osakkeella on yksi ääni yhtiökokouksessa ja yhtäläiset oikeudet osinkoon ja muuhun varojenjakoon. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita.

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ

	2018	2017
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä tilikauden alussa	35 960 000	35 960 000
Henkilöstöanti	180 485	-
Osakkeiden lukumäärä yhteensä tilikauden lopussa	36 140 485	35 960 000

Osakeannit

Altian listautumisannissa laskettiin liikkeelle Altian vakituisille työntekijöille Suomessa ja Ruotsissa uusia osakkeita 180 485 kpl (Henkilöstöanti). Henkilöstöannin osakekohtainen merkintähinta oli kymmenen prosenttia alhaisempi kuin merkintähinta instituutiomyynissä ja yleisömyynissä eli 6,75 euroa.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Henkilöstöannin osakkeiden merkinnöistä suoritettavat maksut on kirjattu kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat.

Suojausrahasto

Suojausrahasto sisältää rahavirran suojauksessa käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset tehokkaaksi todetuista suojauksista.

RAHAVIRRAN SUOJAUSRAHASTO

milj. EUR	Valuutta- termiinit	Korko- johdannaiset	Hyödykkeet	Suojaus- rahastot yhteensä
01.01.2017	-0,1	-1,5	0,1	-1,4
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu suojausinstrumentin käyvän arvon muutos	0,6	1,1	0,4	2,0
Siirretty ostojen ja myyntien oikaisu-eriin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	0,1	-	-	0,1
Siirretty rahoitustuottoihin / -kuluihin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-0,4	-	-0,4
Siirretty oikaisemaan sähkön ostoja - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-	-0,1	-0,1
Laskennallinen vero	-0,1	-0,3	-0,1	-0,5
31.12.2017	0,5	-1,1	0,3	-0,3
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu suojausinstrumentin käyvän arvon muutos	-0,0	0,7	0,5	1,2
Siirretty ostojen ja myyntien oikaisu-eriin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-0,5	-	-	-0,5
Siirretty rahoitustuottoihin / -kuluihin - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-0,4	-	-0,4
Siirretty oikaisemaan sähkön ostoja - kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	-	-	0,6	0,6
Laskennallinen vero	0,0	-0,3	-0,3	-0,5
31.12.2018	-0,0	-1,0	1,1	0,0

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät kaikki valuuttakurssierot, jotka ovat syntyneet ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta. Konsernin kertyneet muuntoerot 31.12.2018 olivat yhteensä -19,6 miljoonaa euroa (31.12.2017: -16,0 miljoonaa euroa).

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden osakemäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennettu osakekohtainen tulos on laskettu samoin perustein kuin laimentamaton osakekohtainen tulos kuitenkin niin, että se huomioi Konsernin potentiaaliset sitoumukset laskea liikkeelle uusia osakkeita tulevaisuudessa. Altia ei ole laskenut liikkeelle laimentavia instrumentteja tässä esitettyjen kausien aikana.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, miljoonaa euroa	15,1	18,3
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo (1000 kpl)	36 140	35 960
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,42	0,51

Osinko

Hallitus esittää vuoden 2018 yhtiökoukselle, että osinkoa maksetaan 0,38 euroa osakkeelta. Yhtiökokous päätti, että tilikaudelta 2017 ei jaeta osinkoa.

ALTIA OYJ:N JAKOKELPOISET VARAT

milj. EUR	31.12.2018	31.12.2017
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	-
Voitto edellisiltä tilikausilta	56,8	100,7
Osingonjako	-	-70,5
Tilikauden voitto	14,1	26,5
JAKOKELPOISET VARAT YHTEENSÄ	72,1	56,8

Nettovelkaan-
tumisaste
31,6
%

4. Rahoitus- ja pääomariskit

4.1. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Rahoitusriskien hallinnan periaatteet

Altian rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan konsernin taloudellinen vakaus ja riittävien rahoitusvaihtoehtojen saatavuus eri markkinatilanteissa. Lisäksi tavoitteena on tukea liiketoimintoja liiketoimintaan liittyvien rahoitusriskien tunnistamisessa ja hallinnassa sekä olennaisilta rahoitusriskeiltä suojaautumisessa.

Konserni altistuu erilaisille markkinariskeille. Näiden riskien muutokset vaikuttavat yhtiön varoihin, velkoihin ja ennakoituihin liiketoimiin. Riskit aiheutuvat korkojen, valuuttakurssien ja hyödykkeiden markkinahintojen muutoksista. Näistä markkinariskeistä aiheutuvien riskien hallintaan voidaan käyttää valittuja johdannaisinstrumentteja. Altia suojaa pääasiassa vain konsernin rahavirtaan vaikuttavia riskejä sekä harkinnan mukaan joitakin valuuttamääräisiä tase-eriä. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojautumiseen edellä mainituilta riskeiltä. Osaan korko-, valuutta- sekä sähköjohdannaisista sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisia suojauslaskennan periaatteita. Rahoitusriskien hallintaa toteutetaan hallituksen hyväksymien riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti osana konsernin riskienhallintaa. Perustan rahoitusriskien hallinnalle muodostavat Altian rahoitus- ja luottoperiaatteet sekä liiketoiminnan jatkuvuuteen tähtäävät periaatteet.

Riskienhallintaprosessi

Rahoitukseen liittyvät prosessin erityispiirteet on kuvattu jäljempänä markkina-, maksuvalmius- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä. Rahoitusriskien tilanteesta raportoidaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnalle ja Altian hallitukselle. Riskien hallintaa koskevat merkittävimmät periaatepäätökset tekee yhtiön hallitus.

Altian hallitus on hyväksynyt osana rahoitusriskien hallintaperiaatteita rahoitusinstrumenttien luettelon, jossa erityyppisten rahoitusriskien osalta on määritelty hyväksytyt instrumentit, niiden käyttötarkoitus ja käytöstä päättävä henkilö.

Rahoitusriskien hallinnan organisointi

Konsernin johdolle raportoidaan rahoitusasioista säännöllisesti. Hallitus käsittelee tapauskohtaisesti kaikki olennaiset rahoitusasiat, kuten konsernin sisäiset ja ulkoiset lainajärjestelyt.

Altian rahoitustoimintoja ja rahoitusriskien hallintaa koskevat tehtävät ja vastuut on kuvattu rahoitusriskien hallintaperiaatteissa. Konsernin rahoitusosasto vastaa rahoituksen varmistamisesta, riskien tunnistamisesta sekä tarvittaessa suojausten toteuttamisesta ulkopuolisten vastapuolten kanssa. Liiketoimintayksiköt ja tytäryhtiöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvien riskien hallinnasta ja rahavirtojen ennustamisesta.

Riskikeskittymät

Altia analysoi huolellisesti toimintoihinsa liittyviä rahoitusriskejä ja riskikeskittymiä. Tämän arvioinnin tuloksena tunnistetut riskikeskittymät on kuvattu markkina- ja luottoriskien kuvausten yhteydessä.

Markkinariski

Altia määrittelee markkinariskin riskiksi, jossa rahoitusinstrumentin käypä arvo tai tulevat rahavirat vaihtelevat markkinahintojen muutosten seurauksena. Konsernin tärkeimmät markkinariskit ovat valuuttariski, korkoriski ja hintariski ohraan ja sähkөөn liittyen.

1. Valuuttariski

Altia altistuu valuuttariskeille viennin ja tuonnin, konsernin sisäisen muiden kuin euromaiden välisen kaupan sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden kanssa tapahtuvan sisäisen lainanannon ja sijoitusten kautta. Konsernin valuuttariskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa valuuttakursseihin liittyviä epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutusta konsernin tulokseen, rahavirtaan ja taseeseen.

Transaktioriski

Transaktioriski aiheutuu valuuttamääräisistä tase-eristä sekä tulevista rahavirroista liittyen myyntiin, ostoihin sekä pääomatuottoihin. Transaktioriskien hallinnalla pyritään suojaamaan konsernia valuuttakurssien muutosten vaikutuksilta tulokseen.

Tavoitteena on suojata 60–80 % erittäin todennäköisistä kaupallisista rahavirroista. Keskimääräinen suojausaste on pysynyt tavoitetasolla. Suojaukset toteutetaan valuuttatermiineillä tai -optioilla enintään seuraavien kahdentoista kuukauden ajalle lähinnä asiakkaiden hinnoitteluajanjaksojen mukaisessa rytmissä. Altia voi soveltaa valuuttajohdannaisiin rahavirran suojauslaskentaa. Konsernin sisäiset lainajärjestelyt suojataan 100-prosenttisesti, ja niihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Kahdessa alla olevassa taulukossa esitetään konsernin nettovaluuttapositio, ensin taseeseen kirjattujen rahoitusinstrumenttien perusteella ja toiseksi ottaen huomioon myös tulevat valuuttamääräiset nettorahavirat. Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin mukainen valuuttapositio koostuu myyntisaamisista, ostovelosta, rahavaroista, konsernin sisäisistä ja ulkoisista lainoista sekä johdannaisinstrumenteista.

Nettovaluuttariski on huomioitu taulukossa silloin, kun transaktiovaluutta on muu kuin yhtiön toimintavaluutta.

TAULUKKO1: KONSERNIN NETTOVALUUTTAPOSITIO 31.12.

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 - standardin mukainen nettovaluuttapositio milj. EUR	2018	2017
EUR-SEK	-19,7	-19,5
EUR-NOK	-0,8	-1,3
EUR-USD	4,5	3,9
EUR-AUD	2,1	1,7

Konsernin nettovaluuttapositio 31.12. sisältäen myös suojatut kaupalliset kassavirat milj. EUR	2018	2017
EUR-SEK	2,4	2,0
EUR-NOK	1,1	1,3
EUR-USD	0,6	0,1
EUR-AUD	0,1	0,0

Translaatoriski

Translaatoriski aiheutuu lähinnä emoyhtiön valuuttamääräisistä oman pääoman ehtoisista netto-sijoituksista ulkomaisiin tytäryhtiöihin, joista syntyy konsernitilinpäätöstä laadittaessa muuntoero konsernin taseen omaan pääomaan. Konsernin rahoitusosasto analysoi translaatoriskiä säännöllisesti ja raportoi tällä alueella tapahtuvista olennaisista seikoista johdolle. Merkittävimmät nettosi-joitukset ovat Ruotsin ja Norjan kruunujen määräisiä. Translaatoriskiä ei ole suojattu.

2. Korkoriski

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on minimoida korkojen muutosten aiheuttamien vaihtelujen vaikutus konsernin tulokseen. Lainojen nimellisarvo oli 31.12.2018 89,3 miljoonaa euroa (2017: 100,0 miljoonaa euroa) ja se jakautui seuraavasti:

- 20,0 miljoonan euron suuruinen laina erääntyy tammikuussa 2022, ja sitä lyhennetään 5 miljoonaa euroa vuodessa. Lainan korko on sidottu kolmen kuukauden markkinakorkoon. Näitä korkoja ei ole tällä hetkellä suojattu.
- 55,0 miljoonan euron osuus lainasta erääntyy tammikuussa 2023. Lainan korko perustuu kolmen kuukauden markkinakorkoon. Altia on suojannut nämä koronmaksut 20 miljoonan euron suuruisella korkojohdannaisella kiinteään korkoon. Tähän korkojohdannaiseen sovelletaan suojauslaskennan periaatteita. Suojauksen on todettu olevan tehokas.
- 14,3 miljoonan euron eläkelaina erääntyy tammikuussa 2028. Korko on kiinteä koko laina-ajalle.

Altian kotimaisen yritystodistusohjelman enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa. Yritystodistuksia ei ollut liikkeeseen laskettuna 31.12.2018 ja 2017.

Altian hallituksen hyväksymä enimmäismäärä factoringsopimuksen mukaiselle myyntisaamisten myynnille on 145 miljoonaa euroa. Myyntisaamiset kirjataan pois taseesta kaupantekohetkellä, eikä niihin liity takaisinostovelvoitetta. Järjestelyn kulut kirjataan muihin rahoituskuluihin. Myyntisaamiset ovat lyhytaikaisia, eikä niihin liittyvää korkoriskiä ole suojattu. Myyntien myyntisaamisten määrä 31.12.2018 oli 80,2 miljoonaa euroa (2017: 83,6 miljoonaa euroa).

3. Hyödykkeiden hintariski

Ohra

Altia käytti vuonna 2018 etanolin ja tärkkelyksen valmistukseen noin 212 (206) miljoonaa kiloa Suomessa viljeltyä ohraa. Korkealuokkaisen kotimaisen ohran saatavuuden Altia varmistaa sopimusviljelyllä yhteistyössä viljelijöiden ja viljaliikkeiden kanssa. Ohran markkinahinta vaihtelee satovuosittain merkittävästi suomalaisen ohran kysyntään ja tarjontaan vaikuttavien eri tekijöiden vuoksi, ja siten sen katsotaan olevan Altialle merkittävä riski. Hintariskiä ei ole suojattu johdannaisinstrumenteilla.

Sähkö

Voimakas sähkön markkinahinnan nousu on Altialle merkittävä riski. Riskiä hallitaan noudattamalla Altian sähkönhankintapolitiikkaa. Siinä määritellään ne rajat, joiden puitteissa sähkön hintariskiltä suojaudutaan. Suojaukset tehdään Nasdaq OMX Oslo ASAn OTC-johdannaistuotteilla. Sähkön-hankinnan suojauspalvelu ostetaan ulkopuoliselta palveluntuottajalta.

Sähkön hintariskin suojauksiin sovelletaan IFRS 9:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa, ja suojausten tehokkuus testataan neljännesvuosittain. Suojattava riski on Suomen euromääräinen sähkönhankinta. Riskiltä suojaudutaan käyttämällä systeemihintaisia, Suomen aluehintaisia ja alue-hintaerojohdannaisopimuksia. Systeemihintaisilla johdannaisilla suojataan pohjoismaista sähkön hintaa ja aluehintaerojohdannaisilla Suomen alueen ja systeemihinnan välistä hintaeroa.

Vuoden 2018 lopussa seuraavien 12 kuukauden toimitusten suojaustaso oli 64,1 % (2017: 67,6 %), mikä vastasi asetettuja tavoitteita. Vuonna 2018 keskimääräinen suojaustaso vuoden aikana oli 68,0 % (70,0%). Kaikki suojaukset olivat tehokkaita vuonna 2018 (2017 tehoton osuus -0,1 miljoonaa euroa).

Altia hankkii kuluttamansa sähkön Suomen hinta-alueen spot-hintaan sidottuna toimituksena suoraan Nord Pool Spot -markkinoilta.

4. Herkkyys markkinariskeille

Seuraavassa taulukossa on kuvattu konsernin tuloksen ja oman pääoman (ennen veroja) herkkyyttä sähkön hintojen, korkojen ja valuuttakurssien muutoksille. Altian soveltaessa suojauslaskentaa herkkyys kohdistuu omaan pääomaan. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, herkkyys on ilmoitettu mahdollisena vaikutuksena tulokseen.

Herkkyys valuuttakurssien muutoksille on laskettu rahoitusinstrumenteista aiheutuvasta nettovaluuttapositiona.

TAULUKKO 2: HERKKYYSANALYYSIT

Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7-standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille (ennen veroja) milj. EUR	2018		2017	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
+/-10% muutos sähkön hinnassa	-	+/-0,3	-	+/-0,3
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/-0,1		+/-0,1	-
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/-2,0		+/-2,0	-
+/-10% muutos EUR/USD valuuttakurssissa	-/+0,5		-/+0,4	-
+/-10% muutos EUR/AUD valuuttakurssissa	-/+0,2		-/+0,2	-
+1%-yksikön muutos markkinakoroissa	-0,5	+0,6	-0,7	0,8

+10 %:n lisäyksellä EUR/SEK valuuttakurssissa olisi EUR +2,0 miljoonan euron vaikutus tuloslaskelmaan. Muut riskit vastaavalla tavalla.

31.12.2018 konsernin vaihtuvakorkoinen velkapositiio muodostuu vaihtuvakorkoisista veloista 75,0 miljoonaa euroa (2017: 85,0 miljoonaa euroa) sekä riskiä netottavasta koronvaihtosopimuksen vaihtuvasta osasta 20,0 miljoonaa euroa (2017: 20,0 miljoonaa euroa).

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi Altia pitää jatkuvasti yllä riittäviä likviditeettireservejä, jotka vuoden 2018 lopussa olivat 10 miljoonan euron konsernitililimiitti sekä 60 miljoonan euron revolving credit -tyyppinen valmiusluottolimiitti. Valmiusluottolimiitti oli 31.12.2018 käyttämättä (2017: 10,0 miljoonaa euroa). Valmiusluottolimiitti eräännyttyä tammikuussa 2023. Konsernin ulkoisista lainoista on kerrottu tarkemmin korkoriskin yhteydessä.

TAULUKKO 3: LIKVIDITEETTIRESERVIT

Rahavarat sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset milj. EUR	2018	2017
Rahavarat	42,0	52,4
Konsernitililimiitit	10,0	10,0
Valmiusluottolimiitti	60,0	50,0
YHTEENSÄ	112,0	112,4

TAULUKKO 4: RAHOITUSVELKOJEN ERÄÄNTYMINEN

Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista 2018 milj. EUR	Rahavirrat 2019			Rahavirrat 2020			Rahavirrat 2021-			
	Rahavirrat yhteensä	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta ¹⁾	-77,9	-	-0,8	-5,0	-	-0,7	-5,0	-	-1,4	-65,0
Lainat eläkelaitoksilta ²⁾	-15,1	-0,2	-	-1,5	-0,1	-	-1,5	-0,5	-	-11,3
Rahoitusleasinglainat	0,4	-	-	0,2	-	-	0,2	-	-	0,0
Ostovelat	-25,8	-	-	-25,8	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	30,9	-	-	30,9	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-30,8	-	-	-30,8	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskenta										
Sisääntuleva	33,7	-	-	33,7	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-33,6	-	-	-33,6	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-1,3	-0,3	-	-	-0,3	-	-	-0,7	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-1,3	-	-	-0,9	-	-	-0,4	-	-	-0,1
YHTEENSÄ	-120,9	-0,5	-0,8	-32,8	-0,5	-0,7	-6,7	-1,2	-1,4	-76,4

¹⁾ Lainat rahoituslaitoksilta erääntyvät 2022 ja 2023

²⁾ Lainat eläkelaitoksilta erääntyvät 2028

TAULUKKO 4: RAHOITUSVELKOJEN ERÄÄNTYMINEN

Sopimusten mukaiset maksut rahoitusveloista 2017 milj. EUR	Rahavirrat 2018			Rahavirrat 2019			Rahavirrat 2020–			
	Rahavirrat yhteensä	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu	Kiinteä korko	Vaihtuva korko	Takaisin- maksu
Muut kuin johdannaiset:										
Lainat rahoituslaitoksilta ¹⁾	-88,6	-	-0,7	-10,0	-	-0,8	-5,0	-	-2,2	-70,0
Lainat eläkelaitoksilta ²⁾	-16,0	-0,1	-	-0,8	-0,2	-	-1,5	-0,7	-	-12,8
Rahoitusleasinglainat	0,4	-	-	0,1	-	-	0,1	-	-	0,2
Ostovelat	-29,2	-	-	-29,2	-	-	-	-	-	-
Johdannaiset:										
Valuuttajohdannaiset, suojauslaskenta										
Sisääntuleva	30,9	-	-	30,9	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-30,2	-	-	-30,2	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset, ei-suojauslaskenta										
Sisääntuleva	24,8	-	-	24,8	-	-	-	-	-	-
Ulosmenevä	-24,5	-	-	-24,5	-	-	-	-	-	-
Korkojohdannaiset, suojauslaskenta	-1,4	-0,3	-	-	-0,3	-	-	-0,8	-	-
Hyödykejohdannaiset, suojauslaskenta	-0,3	-	-	0,0	-	-	-0,1	-	-	-0,1
YHTEENSÄ	-133,9	-0,4	-0,7	-38,8	-0,5	-0,8	-6,6	-1,5	-2,2	-82,6

¹⁾ Lainat rahoituslaitoksilta erääntyvät 2022 ja 2023

²⁾ Lainat eläkelaitoksilta erääntyvät 2028

Luottoriski

Altian luottoriskien hallinnan tavoitteena on minimoida tappiot, mikäli jokin konsernin vastapuoli ei täytä velvoitteitaan. Luottoriskien hallintaperiaatteita kuvataan konsernin luottopolitiikassa.

Luottoriski aiheutuu siitä, että jokin Altian vastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä tai että vastapuolen luottokelpoisuus muuttuu tavalla, joka vaikuttaa sen liikkeeseen laskemien instrumenttien markkina-arvoon.

Luottoriskin enimmäismäärä vastaa konsernin rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa. Myyntisaamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Luottoriskejä pyritään vähentämään aktiivisella luotonhallinnalla sekä huomioimalla asiakkaiden luottokelpoisuus laskujen maksuaikaa määritettäessä.

4.2. PÄÄOMARISKIEN HALLINTA

Altian tavoitteena pääoman hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tukee kannattavaa kasvua. Hallitus seuraa yrityksen pääomarakennetta säännöllisesti.

Altia seuraa pääomaansa nettovelkaantumisasasteen eli gearingin perusteella (korollisten nettovelkojen suhde omaan pääomaan). Korollisiin nettovelkoihin luetaan lainat, joista on vähennetty rahavarat. Nettovelkaantumisasasteen nykyinen taso alittaa selvästi konsernin lainaehtojen määrittelemän rajan.

Liiketoimintasyklin aikana yrityksen nettovelkaantumisasaste todennäköisesti vaihtelee, ja tavoitteena on säilyttää riittävän vahva taseen rakenne konsernin rahoitustarpeiden turvaamiseksi. Nettovelkaantumisasaste oli 31.12.2018 ja 31.12.2017 seuraava:

TAULUKKO 5. NETTOVELKAANTUMISASTE

Nettovelkaantumisaste 31.12. (milj. EUR)	2018	2017
Lainat	89,4	100,1
Rahavarat	42,0	52,4
Nettovelka	47,4	47,7
Oma pääoma yhteensä	150,1	136,8
NETTOVELKAANTUMISASTE 31.12.	31,6 %	34,9 %

5. Konsolidointi

5.1. YLEISET KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Konsernitilinpäätökseen yhdistely, yhdistelyssä käytetty menetelmä sekä omistuksen luokittelu riippuvat siitä, onko konsernilla yhtiöissä määräysvalta tai yhteinen määräysvalta vai onko sillä huomattava vaikutusvalta tai muu omistussuhde. Kun konsernilla on yhtiössä määräysvalta, yhtiö yhdistellään tytäryrityksenä liitetiedossa 5.2. (s. 153) Tytäryhtiöt kerrottujen periaatteiden mukaisesti. Kun konsernilla on yhtiössä yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa, yhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen liitetiedossa 5.3. (s. 154). Osakkuusyhtiöt ja osuudet yhteisissä toiminnoissa kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Mikäli konsernilla ei ole omistamassaan yhtiössä määräysvaltaa eikä huomattavaa vaikutusvaltaa, omistusosuus luokitellaan käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattaviksi rahoitusvaroiksi ja käsitellään liitetiedossa 3.2.1. (s. 134) kuvattujen periaatteiden mukaisesti.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuuttua. Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin pankkipäivittäin julkaisemia keskipursseja. Raportointikauden päättymispäivänä taseessa olevat ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi raportointikauden päättymispäivän keskipursseja käyttäen. Muuntamisesta syntyvät valuuttakurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti. Ostoihin ja myynteihin liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan vastaaviin eriin liiketuloksen yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten muualla kuin euroalueella toimivien tytäryritysten laajojen tuloslaskelmien erät muunnetaan euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin kuukauden lopun kurssien keskipursseja. Ulkomaisten tytäryritysten taseet muunnetaan käyttäen raportointikauden päättymispäivän keskipursseja. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla toisaalta laajassa tuloslaskelmassa ja toisaalta omassa pääomassa aiheuttaa muuntoeron, joka

kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, ja se sisältyy omassa pääomassa muuntoeroihin. Sen muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisille tytäryrityksille annettujen valuuttamäärien, osaksi nettosijoitusta luettavien lainojen, muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan konsernitilinpäätöksessä muihin laajan tuloksen eriin, ja ne sisältyvät omassa pääomassa muuntoeroihin.

Ulkomaisten yritysten hankintamenon eliminoinnista sekä hankinnan jälkeisten voittojen ja tappioiden muuntamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omana eränään omassa pääomassa. Hankinnan yhteydessä syntyvä liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoihin ja velkoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut käsitellään kyseisten ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina, jotka muunnetaan euroiksi raportointikauden päättämispäivän kurssija käyttäen. Mikäli näistä ulkomaisista yksiköistä luovutaan kokonaan tai osittain, niistä aiheutuneet kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota.

5.2. TYTÄRYHTIÖT

Tytäryhtiöiden yhdistelyperiaatteet

Altian konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Altia Oyj ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryhtiöiksi katsotaan ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Konsernille syntyy määräysvalta, kun se olemalla osallisena yrityksessä altistuu yrityksen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Hankittujen tytäryritysten tilinpäätökset sisällytetään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan tytäryrityksessä, ja siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa.

Kaikki liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Määrä, jolla luovutetun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden ja hankinnan kohteesta mahdollisesti aiemmin omistetun osuuden yhteenlaskettu määrä ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi.

Kaikki hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä mahdollisia hankinnasta erillään käsiteltäviä liiketoimia. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta.

Konsernilla ei ole ollut määräysvallattomien omistajien osuuksia 31.12.2018 eikä 31.12.2017.

Altia Oyj:n tytäryhtiöiden lukumäärä tilikauden lopussa oli 23 kpl (23 kpl 31.12.2017).

	Emoyhtiön omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Maa
A-Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Altia Eesti AS	100,00	100,00	Viro
Altia Denmark A/S	100,00	100,00	Tanska
Altia Holding Sweden AB	100,00	100,00	Ruotsi
SIA Altia Latvia	100,00	100,00	Latvia
Altia Norway AS	100,00	100,00	Norja
Altia Sweden AB	-	100,00	Ruotsi
Altia Sweden Services AB	-	100,00	Ruotsi
Alpha Beverages Oy	100,00	100,00	Suomi
Best Buys International AS	100,00	100,00	Norja
BevCo AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AB	-	100,00	Ruotsi
Bibendum AS	100,00	100,00	Norja
ExCellar Oy	100,00	100,00	Suomi
Harald Zetterström oy/ab	100,00	100,00	Suomi
Interbev AS	100,00	100,00	Norja
Larsen SAS	100,00	100,00	Ranska
Philipson & Söderberg AB	-	100,00	Ruotsi
Prime Wines Oy	100,00	100,00	Suomi
Premium Wines AS	100,00	100,00	Norja
Ström AS	100,00	100,00	Norja
Vinuersum AB	-	100,00	Ruotsi
Oy Wennerco Ab	100,00	100,00	Suomi

5.3. OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ JA YHTEISISSÄ TOIMINNOISSA

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrietyksiä, joissa konsernilla on yli 20 % äänioikeuksista tai muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Altialla on osakkuusyrietyksenä käsiteltävä omistus Palpa Lasi Oy:ssä.

Osakkuusyrietykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmän mukaan sijoitus kirjataan alun perin hankintamenuon ja tämän jälkeen sitä oikaistaan hankinta-ajankohdan jälkeen kohteen nettovarallisuudessa tapahtuneella muutoksella, konsernin omistusuosuuden mukaisesti. Hankinnan jälkeen konsernin osuus osakkuusyrietyksen tilikauden voitosta tai tappiosta esitetään omana eränään liiketuloksen jälkeen. Jos konsernin osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappiota yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut yrietyksen velvoitteiden täyttämiseen. Konsernin sijoitus osakkuusyrietykseen sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Konsernin osuus osakkuusyrietyksen muihin laajan tuloksen eriin kirjatusta muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin.

Konsernin ja sen osakkuusyrietysten välisten liiketoimien tuloksesta merkitään konsernitilinpäätökseen vain konsernin ulkopuolisille omistajille kuuluva osuus. Jokaisen raportointikauden lopussa tarkistetaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyrietykseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut. Jos tällaisesta on viitteitä, arvonalentumistappio määritetään osakkuusyrietyksestä kerrytettävissä olevan rahamäärän ja sen kirjanpitoarvon välisenä erotuksena. Arvonalentumistappio merkitään tuloslaskelmaan erään osuus osakkuusyrietysten tuloksesta.

Osakkuusyrietysten tilinpäätökset on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernissa sovellettavia laatimisperiaatteita. Jos tilikauden tilinpäätöstä ei ole käytettävissä, yhdistelyssä on käytetty alustavia tilinpäätöslukuja tai viimeisintä saatua tietoa.

Osuudet yhteisissä toiminnoissa

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta ja jossa merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolien yksimielistä hyväksymistä. Yhteisjärjestely on joko yhteinen toiminto tai yhteisyritys. Altialla on Roal Oy:ssä saamiseen liittyvä intressi, joka perustuu yhteisen toiminnon toisen osapuolen kanssa tehtyyn sopimusjärjestelyyn. Osuus Roal Oy:ssä käsitellään yhteisenä toimintona.

OSAKKUUSYRITYKSET JA YHTEISET TOIMINNOT

	2018 Omistus- osuus %	2017 Omistus- osuus %
Roal Oy, Suomi	50,00	50,00
Palpa Lasi Oy, Suomi	25,53	25,53

Roal Oy harjoittaa entsyymi liiketoimintaa. Yhteisen toiminnon toinen omistaja on ABF Overseas Ltd. Palpa Lasi Oy harjoittaa lasisten juomapakkausten kierrätys- ja uusiokäyttöliiketoimintaa.

Altialla on Roalissa yhteinen määräysvalta, mutta toisen osakkeenomistajan optio-oikeus tarkoittaa, että tosiasiallisesti kyseessä on kiinteä tuotto saaminen, eikä Altialla ole oikeutta 50 %:iin nettovarallisuudesta, kunnes optio raukeaa. Näin ollen osuus luokitellaan yhteiseksi toiminnoksi ja Altia käsittelee osuutensa Roalin varoista ja veloista saamisena ja vuotuisen vähimmäisosingon korkotuottona. Saamisen määrä oli 7,6 miljoonaa euroa 31.12.2018 ja 31.12.2017.

OSAKKUUSYRITYSTEN TALOUDELLINEN YHTEENVETO

milj. EUR	2018	2017
Varat	7,6	5,9
Velat	6,3	7,3
Nettovarot	1,3	-1,5
Liikevaihto	18,3	17,5
Tilikauden tulos	2,8	1,2

Lähipiiritapahtumat osakkuusyritysten ja yhteisten toimintojen kanssa esitetään liitetiedossa 6.3. (s. 161).

6. Muut liitetiedot

6.1. TULOVEROT

Tuloverot

Konsernin tulosvaikutteisesti kirjattu verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, mahdollisista aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisesta verosta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan kunkin konserniin kuuluvan yhtiön paikallisen verolainsäädännön mukaisesti.

Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli verot liittyvät muun laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin, tuloverot kirjataan kyseisiin eriin. Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään laskettuna nettotuloksesta, ja siten se sisältää verovaikutuksen.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset kirjataan pääsääntöisesti kaikista väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä, vahvistetuista verotuksellisista tappioista ja tytäryhtiöhankintojen käypien arvojen kohdennuksista. Laskennallisia verosaamisia kirjataan enintään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisinä. Laskennalliset verot kirjataan käyttäen verokantoja, jotka on raportointikauden päättymispäivään mennessä säädetty tai tosiasiallisesti hyväksytty. Ulkomaisten tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista kirjataan veroa vain, mikäli niistä todennäköisesti aiheutuu veroseuraamuksia.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun ne koskevat samaa veronsaajaa ja Altialla on laillisesti täytäntöönpantavissa oleva oikeus määrien kuittaamiseen.

Keskeiset arviot ja johdon harkintaan perustuvat ratkaisut – laskennalliset verosaamiset

Sen ratkaiseminen, merkitäänkö laskennalliset verosaamiset taseeseen, edellyttää harkintaa. Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain, kun niiden realisoituminen on todennäköisempää kuin realisoitumatta jääminen, minkä puolestaan määrää se, kertyykö tulevaisuudessa riittävästi verotettavaa tuloa. Verotettavan tulon kertymistä koskevat oletukset perustuvat johdon arvioimiin vastaisiin rahavirtoihin. Nämä vastaisia rahavirtoja koskevat arviot puolestaan riippuvat arvioista, jotka koskevat mm. tulevan myynnin määrää, liiketoiminnan menoja, keskeisten raaka-aineiden kustannustasoja, investointeja ja muita liiketoiminnan tuloksellisuuteen liittyviä eriä. Näihin arvioihin ja oletuksiin liittyy riskejä ja epävarmuutta, ja näin ollen on mahdollista, että olosuhteissa tapahtuvat muutokset aiheuttavat muutoksia odotuksiin, ja tämä voi puolestaan vaikuttaa taseeseen merkittäviin laskennallisiin verosaamisiin samoin kuin mahdollisiin vielä kirjaamattomiin muihin verotuksellisiin tappioihin ja väliaikaisiin eroihin. Altian kyky kerryttää verotettavaa tuloa riippuu myös yleisistä taloudesta, rahoituksesta, kilpailukykyyn, lainsäädäntöön ja sääntelyyn liittyvistä tekijöistä, jotka eivät ole sen omassa määräysvallassa. Jos Altian verotettava tulo on tulevaisuudessa pienempi kuin mitä johto on ennakoinut kirjattavia laskennallisia verosaamisia määrittäessä, saamisten arvo alentuu tai ne käyvät kokonaan arvottomiksi. Tällöin taseeseen merkityt määrät voidaan mahdollisesti joutua peruuttamaan tulosvaikutteisesti. Olosuhteiden muutokset voivat myös johtaa laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen sellaisista vahvistetuista tappioista, joista tällä hetkellä ei ole merkitty saamia.

TULOVEROT

milj. EUR	2018	2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	3,8	6,3
Edellisten tilikausien verot	0,2	-0,2
Laskennalliset verot:		
Syntyneet ja purkautuneet väliaikaiset erot	0,0	0,6
Verokantojen muutoksen vaikutus	-0,4	0,0
YHTEENSÄ	3,6	6,7

Tuloslaskelman verokulun ja Altia-konsernin kotimaan verokannalla (20,0 %) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

milj. EUR	2018	2017
Tulos ennen veroja	18,6	25,0
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	3,7	5,0
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	0,3	0,4
Verovapaat tuotot	-0,3	-0,2
Verotuksessa vähennyskeltomat kulut	0,1	0,1
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-0,0	-0,4
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,2	-0,2
Osuus osakkuusyriyten tuloksesta veroilla vähennettynä	-0,1	-
Verokantojen muutosten vaikutus	-0,4	0,0
Voitonjaosta maksetut verot	-	0,6
Tuloverot jakamattomista voittovaroista	-0,0	1,7
Muut erät	0,0	-0,3
VEROKULU TULOSLASKELMASSA	3,6	6,7

Jakamattomista voittovaroista tilikaudella 2017 kirjattu verokulu 1,7 miljoonaa euroa johtui voittovaroihin sisältyvien laskennallisten verovelkojen uudelleenarvioinnista Virossa.

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

2018 milj. EUR	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	0,4	-0,1	0,3
Muuntoerot	-3,5	-	-3,5
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	0,0	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	-3,1	-0,1	-3,2

2017 milj. EUR	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	1,4	-0,3	1,1
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,6	-	0,6
Muuntoerot	-4,0	-	-4,0
Työsuhteen päättymisen jälkeisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-0,0	0,0	-0,0
YHTEENSÄ	-2,0	-0,3	-2,3

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana: milj. EUR	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2018
Laskennalliset verosaamiset:					
Verotukselliset tappiot	0,3	-0,2	-	-0,0	0,1
Käyttöomaisuus	2,4	-0,4	-	-0,0	2,0
Eläke-etuudet	0,3	0,0	-0,0	-0,0	0,3
Varaukset	-	0,1	-	-	0,1
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,1	-	-0,1	-	0,0
Muut väliaikaiset erot	0,2	-0,0	-	-0,0	0,1
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	3,3	-0,4	-0,1	-0,0	2,7
Netotus laskennallisista verovelosta	-2,3				-1,9
Laskennalliset verosaamiset netto	1,0				0,8
Laskennalliset verovelat:					
Käyttöomaisuus	5,2	-0,0	-	-0,0	5,2
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	0,0	-0,0	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	2,7	-0,5	-	-0,1	2,1
Vähennyskelpoiset liikearvopoistot	10,4	-0,4	-	-0,3	9,7
Tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	1,7	-0,0	-	-	1,7
Muut väliaikaiset erot	0,0	-0,0	-	-	0,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	20,0	-0,9	0,0	-0,4	18,8
Netotus laskennallisista verosaamisista	-2,3				-1,9
Laskennalliset verovelat netto	17,7				16,8

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2017 aikana: milj. EUR	1.1.2017	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2017
Laskennalliset verosaamiset:					
Verotukselliset tappiot	0,2	0,1	-	-0,0	0,3
Käyttöomaisuus	3,4	-1,1	-	-0,0	2,4
Eläke-etuudet	0,3	0,0	0,0	-0,0	0,3
Vaihto-omaisuuden sisäinen kate	0,1	0,0	-	-0,0	0,1
Suojausrahastoon kirjatut	0,4	-	-0,3	-0,0	0,1
Muut väliaikaiset erot	0,2	-0,0	-	-0,0	0,2
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	4,6	-1,0	-0,3	-0,0	3,3
Netotus laskennallisista verovelosta					-2,3
Laskennalliset verosaamiset netto					1,0
Laskennalliset verovelat:					
Käyttöomaisuus	5,2	-0,0	-	-0,0	5,2
Suojausrahastoon kirjatut	0,0	-	0,0	0,0	0,0
Käyvän arvon kohdistus hankinnoista	3,2	-0,4	-	-0,1	2,7
Vähennyskelpoiset liikearvopoistot	10,5	0,0	-	-0,2	10,4
Tytäryhtiöiden jakamattomat voittovarot	-	1,7	-	-	1,7
Muut väliaikaiset erot	1,7	-1,6	-	-0,0	0,0
Laskennalliset verovelat yhteensä	20,7	-0,4	0,0	-0,3	20,0
Netotus laskennallisista verosaamisista					-2,3
Laskennalliset verovelat netto					17,7

Konsernilla oli 31.12.2018 yhteensä 1,0 miljoonaa euroa (2017: 5,6 miljoonaa euroa) käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näistä verotuksellisista tappioista 1,0 miljoonaa euroa erääntyy neljän vuoden kuluessa. Altian johdon arvion mukaan nämä tappiot ovat syntyneet tytäryrityksissä, joilla ei ole näyttöä tulevaisuudessa syntyvästä verotettavasta tulosta eikä muuta vakuuttavaa näyttöä siitä, että verotukselliset tappiot pystyttäisiin hyödyntämään ja laskennallinen verosaaminen voitaisiin kirjata taseeseen.

6.2. VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET SEKÄ EHDOLLISET VARAT JA VELAT

milj. EUR	2018	2017
Vakuudet ja vastuusitoumukset		
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	5,3	6,4
VAKUUKSET YHTEENSÄ	23,8	24,9
Muut vastuusitoumukset		
Muut vuokrasopimukset		
Erääntyminen yhden vuoden kuluessa	3,9	4,8
Erääntyminen vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	9,3	11,5
Erääntyminen yli viiden vuoden kuluttua	0,5	0,9
Muut vuokrasopimukset yhteensä	13,6	17,1
Muut vastuut	15,5	19,7
VASTUUSITOUKSET YHTEENSÄ	29,1	36,8

Kaikki konserniyhtiöiden puolesta annetut vakuudet liittyvät viranomaisvelvoitteisiin. Muista vuokrasopimuksista aiheutuvat vastuut koostuvat toimitilojen, autojen ja trukkien vuokravastuista. Muut vastuut sisältävät lähinnä viinien ja konjakkien ostositoumuksia.

Taseen ulkopuoliset varat, päästökauppa

Konserni on osallisena Euroopan unionin päästökaupassa, jossa sille on myönnetty tietty määrä hiilidioksidipäästöoikeuksia tietyllä ajanjaksolla vastikkeetta. Altia Oyj esittää vastikkeetta saadut hiilidioksidipäästöoikeudet ns. nettoperiaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että konserni ei merkitse taseeseensa myönnettyjä päästöoikeuksia eikä veloitetta luovuttaa toteutuneita päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia. Konserni ei myöskään kirjaa tulospäiväkohtaisesti päästöoikeuksista aiheutuvaa tuottoa tai kuluja, mikäli myönnettyt päästöoikeudet riittävät kattamaan veloitteen, joka koskee päästöjä vastaavan päästöoikeusmäärän luovuttamista. Jos toteutuneet päästöt ylittävät myönnettyt päästöoikeudet, ylimenevistä päästöis-

tä syntynyt velvoite kirjataan raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon velaksi taseeseen. Jos toteutuneet päästöt alittavat myönnettyt päästöoikeudet, erotusta ei merkitä taseeseen, vaan se esitetään tilinpäätöksessä liitetietona käypään arvoon arvostettuna.

Altian toteutuneet päästöt alittavat myönnettyt päästöoikeudet. Seuraavassa taulukossa on esitetty päästöoikeuksien muutokset tilikausilla 2018 ja 2017 sekä niiden käyvät arvot:

Päästöoikeudet, kilotonneja	2018	2017
Saadut päästöoikeudet	26,9	27,4
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	45,6	39,2
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	0,0	-0,0
Myydyt päästöoikeudet	-20,0	-
Toteutuneet päästöt	-21,9	-21,0
PÄÄSTÖOIKEUDET 31.12.	30,6	45,6
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo, miljoonaa euroa	0,7	0,4

Vuonna 2018 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2019 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana päästökaupunkauden 2013–2020.

6.3. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Yhtiön lähipiiriin kuuluvat sen tytäryhtiöt, osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot. Tytäryhtiöt on esitetty liitetiedossa 5.2. (s. 153) ja osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot liitetiedossa 5.3. (s. 154). Lähipiiritapahtumina on esitetty sellaiset liiketoimet lähipiiriin kanssa, jotka eivät eliminoidu konsernitilinpäätöksessä.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallitus, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet ja heidän perheenjäsenensä sekä näiden henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa olevat yritykset. Altian lähipiiriä ovat myös yritykset, jotka ovat valtion määräysvallassa, yhteisessä määräysvallassa, tai ovat valtion osakkuusyhtiöitä. Altia on soveltanut helpotusta, minkä perusteella se raportoi ainoastaan merkittävät liiketoimet valtioon sidoksissa olevien yritysten kanssa. Lähipiiriliiketoimet tehdään tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Altialla on lähipiiriliiketoimia jatkuvasti suurimman asiakkaansa Alkon kanssa. Liiketoimet Alkon kanssa, sekä muut materiaaliset liiketoimet valtion omistamien yhtiöiden kanssa, on esitetty alla kohdassa Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset.

LÄHIPIIRIN KANSSA OVAT TOTEUTUNEET SEURAAVAT LIIKETAPAHTUMAT

milj. EUR	2018	2017
Tavaroiden ja palvelujen myynti		
Osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot	0,9	1,0
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	79,2	82,8
YHTEENSÄ	80,1	83,8
Tavaroiden ja palvelujen ostot		
Osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot	2,8	2,1
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	1,3	4,1
YHTEENSÄ	4,1	6,2
Avoimet saldot tavaroiden ja palvelujen myynneistä ja ostoista		
Myyntisaamiset		
Osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot	0,1	0,2
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	3,2	2,8
Ostovelat		
Osakkuusyhtiöt ja yhteiset toiminnot	0,3	0,0
Muut lähipiiriin kuuluvat yritykset	0,0	0,1

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

milj. EUR	2018	2017
Toimitusjohtaja		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	0,3	0,3
Tulospalkkiot ja palkkiot pitkäjänteisestä kannustinjärjestelmästä	0,3	0,3
Eläke-etuudet	0,1	0,1
YHTEENSÄ	0,7	0,7
Johtoryhmä (ei sisällä toimitusjohtajan työsuhte-etuuksia)		
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1,9	1,9
Eläke-etuudet	0,3	0,3
YHTEENSÄ	2,2	2,2
Hallitus (jäsenet ja varajäsenet)	0,3	0,2

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

6.4. UUSIEN TAI MUUTETTUJEN IFRS-STANDARDIEN JA TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

Altia on ottanut käyttöön International Accounting Standards Boardin julkistamat standardit IFRS 15, Myyntituotot asiakassopimuksista, ja IFRS 9, Rahoitusinstrumentit, jotka tulivat voimaan 1. tammikuuta 2018 alkaen.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista on uusi tuloutusstandardi, jota Altia alkoi sovelta-
maan 1.1.2018 alkavalla tilikaudella. Uusi standardi korvaa standardit IAS 18 ja IAS 11 sekä niihin
liittyvät tulkinnat. IASB on lisäksi julkaissut selvennyksiä IFRS 15 -standardiin. Nämä muutokset
sisältävät selvennyksiä suoritevelvoitteen yksilöimistä, aineettomaan omaisuuteen annettavien
lisenssien kirjanpitoikäisyyttä ja päämies vs. agentti -arviointia (myyntituottojen brutto- tai netto-
määräinen esittäminen) koskevaan ohjeistukseen. Uuden standardin peruseriaatteena on, että
myyntituotto kirjataan, kun tavaraa tai palvelua koskeva määräysvalta siirtyy asiakkaalle – riskien
ja etujen käsitteen tilalle on tullut määräysvallan käsite. Uusi standardi sisältää viisivaiheisen pro-
sessin, jota Altia soveltaa asiakassopimuksiin ennen myyntituottojen kirjaamista.

Myyntin tulouttamiseksi vaadittavat vaiheet ovat seuraavat, ja niiden pohjalta Altia on tehnyt
analyysin osana uuden standardin käyttöönottoprosessia:

1. yksilöidään sopimus
2. yksilöidään suoritevelvoitteet
3. määritetään transaktiohintaa
4. kohdistetaan transaktiohintaa sopimuksen sisältyville suoritevelvoitteille
(kullekin erilliselle tavaramalle tai palvelulle, joka on luvattu asiakkaalle)
niiden suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella
5. kirjataan myyntituotot, kun (tai sitä mukaa kuin) suoritevelvoite täytetään
luovuttamalla tavara tai palvelu asiakkaalle

Altian liikevaihto koostuu pääasiassa alkoholituotteiden myynnistä, joka koostuu Altian omista

tuotemerkeistä ja kansainvälisten yhteistyökumppanien tuotemerkeistä. Altia tuo, myy ja jakelee
viiniä, väkeviä alkoholijuomia ja muita juomatuotteita monopoleille, hotelleille, ravintoloille, cate-
ring-yrityksille, vähittäismyyntiin, tukkuasiakkaille sekä vientiin, rajakauppaan ja meriliikenteen
asiakkaille. Lisäksi Altia tarjoaa ratkaisuja ja palveluja teollisille kumppaneilleen. Altia myy teollisia
tuotteita, kuten etanolia, tärkkelystä ja rehuraaka-aineita, ja tarjoaa teollisille asiakkailleen sopi-
musvalmistuspalveluja tislauksesta pullotukseen sekä asiakaspalvelua ja logistiikkaa.

Altia sovelsi siirrossa mukautettua takautuvaa menetelmää, mikä tarkoittaa, ettei vertailutietoja
oikaista ja Altian kohdalla käyttöönotosta ei aiheutunut olennaista vaikutusta kertyneisiin voitto-
varoihin 1.1.2018.

Suoritevelvoitteiden yksilöiminen:

Alkoholituotteiden ja teollisten tuotteiden myynnissä kukin toimitettava tuote tai tuote-erä on
erillinen suoritevelvoite ja asiakassopimukset eivät tyypillisesti sisällä erillistä lupaus-
tuspalvelun järjestämisestä. Täten myös niissä tilanteissa, joissa määräysvalta tuotteisiin siirtyy
asiakkaalle ennen toimitusta, Altia ei järjestä tuotteiden toimittamista eikä tarjoa asiakkailleen
mitään muita kuljetus- tai käsittelypalveluja. Jos määräysvalta ei siirry asiakkaalle ennen toimitus-
ta, kuljetuspalvelu on velvoitteen täyttämistä aiheutuva toiminta, eikä se ole erillinen palvelu.
Näin ollen kuljetuspalvelu ei muodosta erillistä suoritevelvoitetta, joka käsiteltäisiin erillään tuot-
teiden myynnistä. Yhteistyökumppanien kanssa tehdyissä sopimuksissa, jotka oikeuttavat Altian
jakelemaan kumppanien tuotteita, Altia toimii loppuasiakkaaseen nähden päämiehenä, ja sillä on
määräysvalta tuotteeseen, hinnoittelua koskeva harkintavalta ja omistusoikeus tuotevarastoon.
Näin ollen myyntituottona kirjataan bruttomäärä, johon Altia on oikeutettu näiden tuotteiden
myynnissä.

Altian teollisille asiakkaille tuotettavia sopimuspalveluja koskevat sopimukset sisältävät pääasiassa
yhden suoritevelvoitteen, joka on sarja erillisiä palveluja, kuten sopimusvalmistuspalveluja, asia-
kaspalvelua, logistiikkaa ja varastointia. Näissä järjestelyissä Altialla ei ole määräysvaltaa tuote-
isiin eikä varastoon liittyvää riskiä.

Transaktiohinnan määrittäminen:

Asiakassopimuksiin sisältyy tyypillisesti useita muuttuvia vastikkeita (paljousalennuksia; bonuksia;
markkinointitukia kuten hyllymaksuja; sanktioita, jotka liittyvät tiettyihin ennalta määritettyihin

tunnuslukuihin tai siihen, ettei Altia täytä velvoitteitaan oikea-aikaisesti; palautuksia; standardikustannusten ja toteutuvien kustannusten välisiä eroja jne.). IFRS 15:n mukaan yrityksen pitää arvioida muuttuvan vastikkeen määrä ja sisällyttää transaktiohintaan määrä, joka täyttää kriteerin siitä, että se on erittäin todennäköinen. Altia on kuitenkin arvioinut muuttuvat vastikkeet osana tulouttamisprosessiaan jo nykyisten tuloutusstandardien mukaan. Lisäksi Altia on pystynyt arvioimaan toteutumat luotettavasti, ja näin ollen johdon näkemys on, että kriteeri erittäin todennäköisestä tyypillisesti täyttyy. Myös toteutuneiden sanktioiden määrä on epäolennainen, ja tämän vuoksi transaktiohintaan ei ole ollut tarvetta tehdä oikaisuja siirtymähetkellä.

Palautusoikeutta koskevien sopimusehtojen osalta todetaan, että Altia on nykyisin kirjannut toimittamistaan tuotteista myyntituoton sen vastikkeen määräisenä, johon se odottaa olevansa oikeutettu, ja palautusta koskevan velan tuotteista, jotka se odottaa palautettavan. IFRS 15:n mukaan, palautuviksi odotettujen tuotteiden arvo merkitään taseeseen tuotteiden vastaanotto-oikeutta kuvastavaksi erilliseksi eräksi. Aikaisemmin Altia on kirjannut palautusvelan ja vastaanotto-oikeutta kuvastavat varat nettoina. IFRS 15:n mukaan erät näytetään bruttona omana sopimukseen perustuvana varana ja sopimukseen perustuvana velkana. Esittämistapa olisi lisännyt taseen varoja ja velkoja 2,1 miljoonalla eurolla 31.12.2017. IFRS 15:n mukaan hyllymaksut kirjataan myynnin vähennyseräksi. Aikaisemmin ne kirjattiin kuluiksi. Tunnistetut palautuksia ja hyllymaksuja koskevat esittämistapaerot eivät ole olennaisia Altian kannalta.

Transaktiohinnan kohdistaminen:

Hinnat ovat yleensä erillismyyntihintoja, eikä näin ollen ole tarvetta erillismyyntihinnan kohdistamiseen. Lisäksi johto katsoo, ettei alennusten kohdistaminen sopimuksen eri elementeille aiheuttaisi eroja kirjattavien myyntituottojen määrään tai ajoittumiseen, koska kaikkia tilaukseen sisältyviin tuote-eriin ja/tai tuotteisiin koskeva määräysvalta siirtyy samanaikaisesti. Sopimuspalveluissa vaatimus muuttuvan vastikkeen kohdistamisesta sarjaan kuuluvalla erilliselle palvelulle täyttyy, ja näin ollen Altia kohdistaa ja kirjaa muuttuvan vastikkeen sille kaudelle, jolla sillä on sopimukseen perustuva oikeus palkkioon.

Myyntituoton kirjaaminen:

IFRS 15:n käyttöönotosta ei seurannut merkittäviä muutoksia myynnin tulouttamisajankohtiin. Altialla ei ole sopimusten saamisesta aiheutuvia lisämenoja, jotka olisivat aktivoitavissa IFRS 15:n mukaan.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

Altia on soveltanut IFRS Rahoitusinstrumentit -standardia 1.1.2018 alkaen. Siirtymässäntöjen mukaisesti vertailutietoja ei ole oikaistu. Rahoitusvarat on alkuperäisen kirjaamisen jälkeen arvostettu joko jaksotettuun hankintamenuon, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon sen perusteella, mikä on yrityksen käyttämä liiketoimintamalli rahoitusvarojen hallinnoinnissa ja mitkä ovat rahoitusvarojen sopimukseen perustuvat rahavirtaominaisuudet. IFRS 9:n mukainen luokittelu ei aiheuttanut olennaisia muutoksia kyseisten erien käsittelyssä. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta kun oikeus sopimusperusteisiin rahavirtoihin on lakannut ja kun rahoitusvaraan liittyvät olennaiset riskit ja edut ovat siirtyneet konsernin ulkopuolelle.

IFRS 9:n mukaiset taseesta pois kirjaamista koskevat säännöt vastaavat IAS 39:n Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen mukaisia sääntöjä. Altian factoringprosessiin ei sisälly takautumisoikeutta, toisin sanoen kaikki myytyihin myyntisaamisiin liittyvät oikeudet siirtyvät ostajalle. IAS 39:n mukaiset kriteerit taseesta pois kirjaamiselle täyttyvät edelleen IFRS 9:n mukaan.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN UUDELLEENLUOKITTELU SOVELLETTAESSA IFRS 9

	Arvostusryhmä IAS 39	Arvostusryhmä IFRS 9	Kirjanpitoarvot IAS 39	Kirjanpitoarvot IFRS 9
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Saamiset omistuksista yhteisissä toiminnoissa	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	7,6	7,6
Noteeraamattomat osakkeet	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	1,4	1,4
Lainasaamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	1,0	1,0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat				
Myyntisaamiset ja muut saamiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	49,7	49,7
Johdannaiset (suojauslaskennan alla)				
Valuuttatermiinit	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	1,1	1,1
Hyödykejohdannaiset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	0,3	0,3
Rahavarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettuun hankintameroon	52,4	52,4
Pitkäaikaiset rahoitusvelat				
Lainat	Jaksotettuun hankinta-meroon kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintameroon	89,1	89,1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat				
Lainat	Jaksotettuun hankinta-meroon kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintameroon	11,0	11,0
Ostovelat ja muut muut velat	Jaksotettuun hankinta-meroon kirjattavat rahoitusvelat	Jaksotettuun hankintameroon	29,3	29,3
Johdannaiset (suojauslaskennan alla)				
Korkojohdannaiset	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	1,4	1,4
Valuuttatermiinit	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	0,1	0,1

Arvon alentuminen

Uuden arvonalentumismallin mukaan on kirjattava arvon alentumista koskeva vähennyserä, joka perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin, ei siis toteutuneisiin luottotappioihin kuten IAS 39:n mukaan.

Uutta arvonalentumismallia koskevaa vaatimusta sovelletaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvaroihin, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviin vieraan pääoman ehtoihin instrumentteihin, IFRS 15:n Myyntituotot asiakassopimuksista mukaisesti sopimukseen perustuviin omaisuuseriin, vuokrasaamisiin, luottositoumuksiin ja tiettyihin takaussopimuksiin.

Uusi arvonalentumismalli aikaistaa tappioiden kirjaamista. Myyntisaamisiin liittyvä tappiota koskeva vähennyserä perustuu myyntisaamisten ikäjakaumaan ja alueellisiin saamissalkkuihin. Odotettu luottotappioaste kaikista myyntisaamisista on 0,1% ja lisäksi yli 120 päivää erääntyneistä saamisista kirjataan arvonalentuminen 60 %:n odotettavissa olevan luottotappioasteen mukaisesti. Saamiset monopolleilla Suomessa ja Ruotsissa on jätetty ulkopuolelle johtuen asiakkaan luonteesta ja siihen liittyvästä luottoriskistä. Analyysissä on otettu huomioon tulevaisuuteen suuntautuvaa makroekonomista informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioihin perustuvan mallin käyttöönotto pienensi luottotappioita koskevaa vähennyserää 1.1.2018 ja Altia oikaisi kertyneiden voittovarojen alkusaldoa tämän vaikutuksella 0,1 MEUR.

Rahoitusvelat

IFRS 9:n käyttöönotolla ei ole vaikutusta Altian rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen, sillä uudet vaatimukset vaikuttavat vain käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi nimenomaisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen kirjanpitokäsittelyyn, eikä Altialla ole tällaisia velkoja.

Velkojen ehtoihin tehtävät muutokset

IFRS 9:n mukaan, kun jaksotettuun hankintamenuon arvostetun rahoitusvelan ehtoja muutetaan siten, ettei transaktio johda velan kirjaamiseen pois taseesta, tulisi välittömästi kirjata tulosvaikutteinen voitto tai tappio. Näillä muuttuneilla säännöillä ei ollut vaikutusta Altiaan, sillä minkään nykyisen lainan ehtoja ei ole muutettu siten, että seurauksena olisi ollut IAS 39:n mukainen lainaehtojen muutos, joka olisi johtanut velan kirjanpitoarvon oikaisuun.

Suojauslaskenta

Uudet suojauslaskentaa koskevat säännöt lähentävät suojausinstrumenttien kirjanpitokäsittelyä yrityksen riskienhallinnan käytäntöihin. Yleisenä sääntönä on, että aiempaa useammat suojaus-suhteet saattavat täyttää suojauslaskennan soveltamisen edellytykset, sillä standardin mukainen lähestymistapa on aiempaa periaatelähtoisempi.

Suojauslaskentaa sovelletaan konsernissa tiettyihin korko-, valuutta- ja sähköjohdannaisiin. Konserni on varmistanut, että sen aikaisemmat suojaussuhteet kelpasivat edelleen suojausiksi, kun IFRS 9 otettiin käyttöön.

IFRS 9:n mukaisessa rahavirran valuuttasuojauksessa Altia kohdistaa koko termiinisopimuksen käyvän arvon suojaussuhteeseen ja näin ollen se ei enää erottele termiini pisteitä erillistä tulosvaikutteista kirjaamista varten. Tämä on muutos, jonka Altia on valinnut käyttöönottoajankohtana, mutta sen vaikutus ei kuitenkaan ollut merkittävä.

IFRS 9:n mukaan on mahdollista suojata riskin komponentteja. Tämä muutos paransi sähkösuojauksen tehokkuutta ja kaikki sähkösuojat luokitellaan tehokkaiksi.

Koronvaihtosopimuksilla suojataan vaihtuvakorkoisia lainoja, ja nykyiset suojaussuhteet jatkuivat muuttumattomina IFRS 9:ää sovellettaessa.

Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot

Uusi standardi sisältää myös aiempaa laajempia vaatimuksia tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista sekä muutoksia esittämistapaan.

Uudet standardit

Altia ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 16 Vuokrasopimukset

(sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla):

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia sovelletaan 1.1.2019 lukien. Uusi standardi vaikuttaa lähinnä vuokralleottajien soveltamaan kirjanpitoikäisyyteen ja johtaa siihen, että lähes kaikki vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Uusi vuokrasopimusstandardi poistaa nykyisen jaottelun operatiivisiin vuokrasopimuksiin ja rahoitusleasingsopimuksiin ja sen mukaan valtaosasta Altian vuokrasopimuksia on kirjattava omaisuuserä (vuokratun hyödykkeen käyttöoikeus) ja vuokrien maksamista koskeva rahoitusvelka. Lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevia vuokrasopimuksia koskee valinnainen helpotus. Muutoksella on vaikutusta myös tuloslaskelmaan, koska kokonaiskulu on tyypillisesti suurempi vuokrasopimuksen ensimmäisinä vuosina ja pienempi myöhempinä vuosina. Lisäksi liikekulujen tilalle tulee korkokuluja ja poistoja, jolloin keskeiset tunnusluvut, kuten käyttökate muuttuvat.

Rahavirtalaskelmassa esitettävät liiketoiminnan rahavirrat ovat aiempaa suuremmat, koska vuokrasopimusvelan lyhennyksen osuus maksuista luokitellaan rahoitustoimintaan. Vain korkomenon osuus maksuista esitetään edelleen liiketoiminnan rahavirtoina.

Altian tekemän alustavan vaikutusarvioinnin perusteella, joka saattaa vielä muuttua, IFRS 16 kasvattaa taseeseen sisältyviä aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä pääasiassa nykyisten toimitiloja, varastoja, autoja ja trukkeja koskevien operatiivisten vuokrasopimusten vuoksi. IFRS 16 -standardin käyttöönoton yhteydessä laadittavassa ja standardissa tarkoitettulla tavalla laskettavassa avaavassa taseessa per 1.1.2019 konsernin vuokraoikeuteen perustuvien omaisuuserien määrän ja vastaavan korollisen velan määrän arvioidaan olevan n. 10,5 miljoonaa euroa. Konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan kulut pienentyvät noin 3-4 miljoonalla eurolla, kun taas poistot ja korkokulut kasvavat, koska vuokratuloja ei enää luokitella liiketoiminnan kuluiksi. Tämä johtaa käyttökateen parantumiseen. Arviointi tulee valmistumaan vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Altia soveltaa käyttöönotossa yksinkertaistettua menettelyä (mukautettu takautuva lähestymistapa), jonka mukaan vertailutietoja ei oikaista. IFRS 16:n käyttöönoton kertynyt vaikutus kirjataan oman pääoman oikaisuksi vuoden 2019 alussa. Lisäksi Altia käyttää mahdollisimman laajasti muita helpotuksia, kuten juoksuajaltaan alle 12 kuukauden pituisten sopimusten ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevien sopimusten jättäminen ulkopuolelle.

Muilla tiedossa olevilla IFRS-standardien tai IFRIC-tulkintojen muutoksilla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

6.5. TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

30.1.2019 tiedotettiin osakkeenomistajien nimitystoimikunnan ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle 2019.

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten lukumäärä olisi seitsemän (7) ja, että nykyisistä jäsenistä Kim Henriksson, Tiina Lencioni, Jukka Ohtola, Torsten Steenholt, Sanna Suvanto-Harsaae ja Kai Telanne valittaisiin uudelleen hallituksen jäseniksi ja uudeksi jäseneksi valittaisiin Anette Rosengren.

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että seuraavalla toimikaudella hallituksen jäsenille maksettava palkkio koostuisi kuukausittaisesta toimikausipalkkiosta seuraavasti: 4 000 euroa kuukaudessa, puheenjohtaja; 2 500 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtaja; 2 000 euroa kuukaudessa, jäsen.

Kuukausipalkkion lisäksi hallituksen jäsenille maksettaisiin kokouspalkkio kultakin hallituksen ja sen valiokunnan kokoukselta. Kokouspalkkiona maksettaisiin Suomessa asuvalle hallituksen jäsenelle 600 euroa ja ulkomailla asuvalle hallituksen jäsenelle 1 200 euroa. Matkakulut korvattaisiin yhtiön matkustuspolitiikan mukaisesti.

Emoyhtiön tilinpäätös

ALTIA OYJ TULOSLASKELMA (FAS)

milj. EUR	Liite	1.1.–31.12. 2018	1.1.–31.12. 2017
LIIKEVAIHTO	1.	205,3	201,2
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		-0,1	-0,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2.	20,0	20,5
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		-128,9	-117,0
Varastojen muutos		5,3	-1,9
Ulkopuoliset palvelut		-0,1	-0,1
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-123,6	-119,1
Henkilöstökulut	3.		
Palkat ja palkkiot		-23,8	-24,9
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-5,8	-4,5
Muut henkilösivukulut		-0,9	-1,5
Henkilöstökulut yhteensä		-30,6	-30,9
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot		-11,6	-11,2
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-11,6	-11,2
Liiketoiminnan muut kulut	4.	-50,5	-48,6
LIIKETULOS		8,9	11,7

milj. EUR	Liite	1.1.–31.12. 2018	1.1.–31.12. 2017
Rahoitustuotot ja -kulut	5.		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		6,7	16,6
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä		0,9	0,9
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista			
Muilta		0,1	0,2
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		0,4	0,5
Muilta		3,3	4,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-0,1	-0,1
Muille		-5,4	-6,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		6,0	16,1
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		14,8	27,8
Tilinpäätössiirrot	6.		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		1,0	0,9
Konserniavustus		-0,0	-
Tuloverot	7.		
Tilikauden verot		-1,7	-2,2
Laskennalliset verot		0,1	-0,0
Muut välittömät verot		-0,1	0,0
Tuloverot yhteensä		-1,7	-2,2
TILIKAUDEN TULOS		14,1	26,5

ALTIA OYJ TASE (FAS)

milj. EUR	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT	8.		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		12,0	12,6
Muut pitkävaikutteiset menot		7,7	9,3
Ennakkomaksut		1,7	2,8
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		21,4	24,7
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		2,4	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		21,9	23,0
Koneet ja kalusto		27,8	25,0
Muut aineelliset hyödykkeet		0,5	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1,5	4,7
Aineelliset hyödykkeet yhteensä		54,2	55,6
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		206,8	206,8
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		8,0	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		0,8	0,8
Sijoitukset yhteensä		215,7	215,7
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		291,3	296,0

milj. EUR	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	9.		
Aineet ja tarvikkeet		21,8	16,5
Keskeneräiset tuotteet		10,3	12,5
Valmiit tuotteet/tavarat		11,6	9,5
Vaihto-omaisuus yhteensä		43,7	38,5
Pitkäaikaiset saamiset	10.		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		15,8	17,8
Laskennalliset verosaamiset		0,5	0,5
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		16,3	18,3
Lyhytaikaiset saamiset	11.		
Myyntisaamiset		25,3	20,1
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		12,2	9,8
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		0,1	0,2
Muut saamiset		0,0	-
Siirtosaamiset		3,6	2,8
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		41,3	32,9
Rahat ja pankkisaamiset		40,6	49,4
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		141,9	139,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ		433,2	435,1

ALTIA OYJ TASE (FAS)

milj. EUR	Liite	31.12.2018	31.12.2017
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	13.		
Osakepääoma		60,5	60,5
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1,2	-
Suojausrahasto		0,0	-0,4
Edellisten tilikausien voitto		56,8	30,2
Tilikauden voitto		14,1	26,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		132,6	116,9
Tilinpäätössiirtojen kertymä	14.		
Poistoero		21,6	22,6
Pakolliset varaukset			
Muut pakolliset varaukset		0,5	-
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	15.		
Lainat rahoituslaitoksilta		70,0	75,0
Eläkelainat		12,8	14,3
Velat saman konsernin yrityksille		1,8	2,3
Laskennalliset verovelat		0,0	-
Muut velat		4,9	4,9
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		89,5	96,5
Lyhytaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta		5,0	10,0
Eläkelainat		1,5	0,8
Ostovelat		10,4	12,4
Velat saman konsernin yrityksille	16.	117,7	118,8
Muut velat		39,2	38,8
Siirtovelat	17.	15,3	18,6
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		189,1	199,2
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		278,6	295,7
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		433,2	435,1

ALTIA OYJ:N RAHAVIRTALASKELMA (FAS)

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tulos ennen veroja		15,8	28,8
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset		11,6	11,2
Pitkäaikaisten varojen nettomyyntivoitot		-0,5	-0,2
Rahoitustuotot ja -kulut		-6,0	-16,1
Poistoeron muutos		-1,0	-0,9
Muut oikaisut		0,6	0,1
		4,8	-5,9
Käyttöpääoman muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		-5,2	2,1
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos, lisäys (-) / vähennys (+)		-7,2	5,2
Osto- ja muiden velkojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		-1,9	-4,8
Käyttöpääoman muutos		-14,3	2,6
Maksetut korot		-1,5	-1,8
Saadut korot		0,7	1,0
Muut maksetut rahoitustuotot ja kulut		-0,6	-0,9
Maksetut tuloverot		-3,2	-0,5
Rahoituserät ja verot		-4,5	-2,3
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		1,7	23,2
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-7,0	-9,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	2.	0,5	0,2
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista		-	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut		2,0	0,7
Saadut osingot	5.	7,8	17,7
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		3,3	8,8

milj. EUR	Liite	1.1.-31.12. 2018	1.1.-31.12. 2017
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Lyhytaikaisten lainojen nostot	16.	6,9	30,7
Lyhytaikaisten lainojen maksut	16.	-20,7	-23,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot		20,0	90,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	15.	-21,3	-73,5
Maksetut osingot ja muu voitonjako	13.	-	-70,5
Osakeanti henkilöstölle		1,2	-
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		-13,8	-46,6
RAHAVAROJEN MUUTOS			
Rahavarat tilikauden alussa		49,4	64,0
Rahavarojen muutos		-8,8	-14,6
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA		40,6	49,4

Altia Oyj:n tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS).

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat

Tavaramerkit	10–15 vuotta
IT-kehittäminen ja ohjelmistot	3–5 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai todennäköiseen nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itsevalmistetut tuotteet arvostetaan standardihinnalla, poikkeuksena konjakkituotteet, jotka arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintamenuon. Raaka-aineet, tavarat ja tarvikkeet arvostetaan painotetulla keskihinnalla. Uudelleen pakatut valmiit tuotteet arvostetaan standardihintaan tuotantovarastossa.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista ja muista välittömistä menoista sekä asianmukaisesta osuudesta hankinnan ja valmistuksen muuttuvista menoista ja valmiiden tuotteiden osalta kiinteistä yleismenoista, jotka on määriteltä normaalin toiminta-asteen mukaisesti. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Eläkejärjestelyt

Emoyhtiön eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkekulut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Konsernitili (Cash Pool)

Konsernilla on käytössä ns. konsernitilijärjestely (Cash Pool), joka mahdollistaa emon ja tytäryhtiöiden tehokkaan varojen hallinnan.

Vuokrasopimukset

Kaikki leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten kirjanpitokäsittelyyn sovelletaan kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista.

Johdannaiset sisällytetään käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin, kun ne eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteerejä. Nämä johdannaiset kirjataan taseeseen käypään arvoon kaupankäyntipäivänä ja arvostetaan raportointikauden päättymispäivän käypään arvoon. Johdannaisten käyvät arvot vastaavat rahamäärää, jonka Altia Oyj joutuisi maksamaan tai se saisi, jos se purkaisi johdannaissopimuksen tilinpäätöspäivänä. Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot määritetään käyttäen raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Korkeijohdannaisten käyvät arvot lasketaan diskonttaamalla sopimuksiin liittyvät tulevat rahavirrat. Hyödykejohdannaisten arvonmäärittäyksessä käytetään rahoitusmarkkinoilta saatua käypää arvoa.

Kaikki esitetyt johdannaissaamiset ja velat on luokiteltu käyvän arvon hierarkiatasolle 1–3. Hierarkiatasot kuvastavat käypää arvoa määrittäessä käytettävien syöttötietojen merkittävyyttä. Tasolla yksi käyvät arvot perustuvat identtisten rahoitusinstrumenttien julkisiin noteerauksiin. Tasolla kaksi käypää arvoa määrittäessä käytetyt syöttötiedot perustuvat joko noteerattuihin markkinakursseihin ja -hintoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat havainnoitavissa suoraan tai epäsuorasti rahavirtojen diskonttaukseen. Muiden tasolle kaksi luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Tasolla kolme omaisuuserien ja velkojen käyvät arvot pohjautuvat syöttötietoihin, jotka eivät kaikkien merkittävien muuttujien osalta perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, vaan ne perustuvat merkittävässä määrin johdon arvioihin ja niiden käyttämiseen yleisesti hyväksytyissä arvostusmenetelmissä.

Rahoitusjohdannaisten käyvät arvot on määritetty käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja.

Suojauslaskenta

Emoyhtiö soveltaa suojauslaskentaa, jolloin käyvän arvon muutos kirjataan oman pääoman suojausrahastoon. Altia Oyj soveltaa rahavirran suojausta tapauskohtaisen harkinnan mukaan osaan valuutta-, korko- ja sähköjohdannaisia. Rahavirtojen suojauksessa suojaudutaan taseeseen merkittyyn tiettyyn omaisuuserään, velkaan tai erittäin todennäköiseen tulevaan liiketoimeen liittyvien rahavirtojen vaihteluilta. Altia Oyj dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojausinstrumenttien tehokkuus testataan IFRS 9:n mukaisesti etukäteen. Tehokkuudella tarkoitetaan suojausinstrumentin kykyä kumota suojattavan riskin toteutumisesta johtuvat muutokset suojattavan erän käyvässä arvossa tai suojatusta liiketoimesta johtuvissa rahavirroissa. Suojaussuhteen katsotaan olevan erittäin tehokas, kun on selvä taloudellinen yhteys suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välillä ja näiden käyvät arvot liikkuvat vastakkaisiin suuntiin johtuen samasta riskistä. Suojauslaskenta lopetetaan, kun suojauslaskennan edellytykset eivät enää täyty.

Suojauslaskennan piirissä olevien johdannaissopimusten käypien arvojen muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot esitetään yhtenevästi suojatun erän kanssa. Rahavirtojen suojaukseksi määritettyjen ja ehdot täyttävien johdannaissopimusten realisoitumattomien käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan oman pääoman suojausrahastoon, kun nämä instrumentit täyttävät suojauslaskennan ehdot ja suojauslaskenta on tehokasta. Tehoton osuus kirjataan välittömästi rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Omaan pääomaan kertynyt kumulatiivinen voitto tai tappio kaupallisiin eriin liittyneistä johdannaisista kirjataan tulosvaikutteisiksi ostojen tai myyntien oikaisueriksi samanaikaisesti suojattavan erän kanssa sillä kaudella, jolla suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Sähköjohdannaisista toteutunut voitto tai tappio kirjataan liiketuloksen yläpuolelle sähköostoihin. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyy tai myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti joko ostojen tai myyntien oikaisuna suojauksen oltua tehokas tai rahoitustuotoksi tai -kuluksi, jos suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempan arvoon.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempan todennäköiseen arvoon.

Myyntisaamisten myynnit

Myydyt myyntisaamiset kirjataan taseesta pois, kun saaminen on myyty ja kauppahinta saatu. Kustannukset myydyistä myyntisaamisista kirjataan muihin rahoituskuluihin.

Pitkäaikaiset lainat

Pitkäaikaiset lainat on kirjattu hankintahetkellä hankintamenoon.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos.

Valuuttamääräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

1. LIIKEVAIHTO

milj. EUR	2018	2017
Toimialoitainen jakauma		
Alkoholi liiketoiminta	100,7	103,3
Teolliset palvelut	102,8	95,5
Muut	1,8	2,4
YHTEENSÄ	205,3	201,2
Maantieteellinen jakauma		
Kotimaa	154,9	153,1
Eurooppa	49,3	46,3
Muu maailma	1,0	1,8
YHTEENSÄ	205,3	201,2

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

milj. EUR	2018	2017
Vuokratuotot	1,0	1,0
Energian myyntituotot	3,4	3,4
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0,5	0,2
Palvelutuotot	13,3	14,4
Muut tuotot	1,8	1,6
YHTEENSÄ	20,0	20,5

3. HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

milj. EUR	2018	2017
Palkat ja palkkiot	23,8	24,9
Eläkekulut	5,8	4,5
Muut henkilösivukulut	0,9	1,5
YHTEENSÄ	30,6	30,9

milj. EUR	2018	2017
Luontoisedut (verotusarvo)	0,7	0,7

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	2018	2017
Työntekijät	209	212
Toimihenkilöt	218	223
YHTEENSÄ	427	435

Johdon palkat ja palkkiot, milj. EUR	2018	2017
Toimitusjohtaja	0,6	0,6
Hallituksen jäsenet	0,3	0,2

Hallituksen ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta.

4. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

milj. EUR	2018	2017
Vuokratkulut	2,2	2,2
Markkinointikulut	6,2	6,1
Energiakulut	7,2	6,9
Matkustus- ja edustuskulut	1,3	1,1
Huolto- ja ylläpitokulut	6,2	5,9
IT-kulut	6,4	6,1
Ostetut palvelut	6,8	5,5
Myyntiin liittyvät muut kulut	5,7	5,2
Muut kulut	8,6	9,5
YHTEENSÄ	50,5	48,6
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,5	0,4
YHTEENSÄ	0,6	0,5

Ympäristökulut

Yhtiön ympäristökuluilla ei ollut olennaista vaikutusta tilikauden tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

milj. EUR	2018	2017
Osinkotuotot		
Saman konsernin yritysiltä	6,7	16,6
Osakkuusyrittäiltä	0,9	0,9
Muilta	0,1	0,2
Osinkotuotot yhteensä	7,8	17,7
Korkotuotot		
Saman konsernin yritysiltä	0,4	0,5
Muilta	0,1	0,3
Korkotuotot yhteensä	0,4	0,7
Muut rahoitustuotot		
Muilta	3,3	4,0
Muut rahoitustuotot yhteensä	3,3	4,0
RAHOITUSTUOTOT YHTEENSÄ	11,5	22,4
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	0,1	0,1
Muille	1,6	1,3
Korkokulut yhteensä	1,7	1,5
Muut rahoituskulut		
Muille	3,8	4,9
Muut rahoituskulut yhteensä	3,8	4,9
RAHOITUSKULUT YHTEENSÄ	5,5	6,3
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	6,0	16,1
Käyvän arvon suojauksista on tuloslaskelman rahoituseriin merkitty seuraavat erät:		
Muut rahoitustuotot		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	0,1	0,2
Muut rahoituskulut		
Johdannaisten käyvän arvon muutokset	-	-0,1

6. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

milj. EUR	2018	2017
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus:		
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0
Muut aineettomat hyödykkeet	-0,3	-0,1
Rakennukset ja rakennelmat	0,7	0,6
Koneet ja kalusto	0,6	0,5
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	1,0	0,9

7. TULOVEROT

milj. EUR	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1,7	-2,2
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-0,1	0,0
Laskennallisen verosaamisen muutos	0,1	-0,0
YHTEENSÄ	-1,7	-2,2

8. PYSYVIEN VASTAAVIEN ERITTELY

milj. EUR	2018	2017
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Hankintameno 1.1.	30,1	27,7
Lisäykset	0,9	1,7
Vähennykset	-0,0	-0,4
Siirrot erien välillä	1,7	1,1
Hankintameno 31.12.	32,7	30,1
Kertyneet poistot 1.1.	-17,5	-15,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,4
Tilikauden poisto	-3,2	-2,8
Kertyneet poistot 31.12.	-20,7	-17,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	12,0	12,6
Liikearvo		
Hankintameno 1.1.	17,6	17,6
Hankintameno 31.12.	17,6	17,6
Kertyneet poistot 1.1.	-17,6	-17,6
Kertyneet poistot 31.12.	-17,6	-17,6
KIRJANPITOARVO 31.12.	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	24,3	27,5
Lisäykset	0,0	-1,3
Siirrot erien välillä	-	-1,8
Hankintameno 31.12.	24,3	24,3
Kertyneet poistot 1.1.	-15,0	-14,9
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	1,5
Tilikauden poisto	-1,6	-1,6
Kertyneet poistot 31.12.	-16,6	-15,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	7,7	9,3
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut		
Hankintameno 1.1.	2,8	1,7
Lisäykset	0,6	2,1
Siirrot erien välillä	-1,7	-1,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,7	2,8

milj. EUR	2018	2017
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Hankintameno 1.1.	2,5	2,5
Vähennykset	-0,0	-0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	2,4	2,5
Rakennukset ja rakennelmat		
Hankintameno 1.1.	94,8	94,2
Lisäykset	1,0	1,4
Siirrot erien välillä	0,6	0,8
Vähennykset	-0,5	-1,7
Hankintameno 31.12.	95,9	94,8
Kertyneet poistot 1.1.	-71,8	-70,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,5	1,6
Tilikauden poisto	-2,7	-2,6
Kertyneet poistot 31.12.	-74,0	-71,8
KIRJANPITOARVO 31.12.	21,9	23,0
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.	110,1	106,4
Lisäykset	3,0	1,1
Vähennykset	-1,0	-0,4
Siirrot erien välillä	4,0	3,0
Hankintameno 31.12.	116,2	110,1
Kertyneet poistot 1.1.	-85,1	-79,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,8	-1,1
Tilikauden poisto	-4,1	-4,2
Kertyneet poistot 31.12.	-88,4	-85,1
KIRJANPITOARVO 31.12.	27,8	25,0
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	0,5	0,5
Hankintameno 31.12.	0,5	0,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,5	0,5
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	4,7	2,1
Lisäykset	1,5	4,7
Siirrot erien välillä	-4,7	-2,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,5	4,7
TUOTANTOTOIMINNAN KONEIDEN JA LAITTEIDEN TASEARVO 31.12.	27,1	24,2

milj. EUR	2018	2017
Sijoitukset		
Osudet saman konsernin yrityksissä		
Hankintameno 1.1.	358,3	358,3
Hankintameno 31.12.	358,3	358,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-151,5	-151,5
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-151,5	-151,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	206,8	206,8
Osudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	8,0	8,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	8,0	8,0
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	0,8	0,8
Vähennykset	-	-0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,8	0,8

9. VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden jälleenhankintahinnan ja aktivoidun hankintameno välillä ei ole olennaista eroa.

10. PITKÄAIKAISET SAAMISET

milj. EUR	2018	2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	15,8	17,8
Laskennalliset verosaamiset		
Suojausrahastoon kirjatut	-	0,1
Pakollisesta varauksesta johtuvat	0,1	-
Käyttöomaisuuden hyllypoistot	0,4	0,4
Laskennalliset verosaamiset yhteensä	0,5	0,5
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	16,3	18,3

11. LYHYTAIKAISET SAAMISET

milj. EUR	2018	2017
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3,0	3,0
Konsernitilisaamiset	0,4	-
Muut saamiset	4,8	5,0
Johdannaiset	0,1	0,0
Siirtosaamiset	3,9	1,8
Yhteensä	12,2	9,8
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,1	0,2
Yhteensä	0,1	0,2
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset *	25,3	20,1
Muut saamiset	0,0	-
Siirtosaamiset	3,6	2,8
Yhteensä	29,0	22,9
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	41,3	32,9

Siirtosaamiset

Siirtosaamisten olennaiset erät:

Johdannaiset	1,6	1,4
Verosaamiset	0,6	-
Muut	1,5	1,4
Yhteensä	3,6	2,8

* Ei sisällä myytyjä myyntisaamisia

12. KÄYVÄN ARVON LIITETIEDOT (JOHDANNAISET)

milj. EUR	2018			2017		
	Käypä arvo 31.12.	Tuloslaskelmaan merkityt arvон- muutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset	Käypä arvo 31.12.	Tuloslaskelmaan merkityt arvон- muutokset	Käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset
Johdannaiset						
Korkojohdannaiset (taso 2)	-1,3	-	-1,3	-1,4	-	-1,4
Valuuttajohdannaiset (taso 2)	0,1	0,1	-0,0	0,9	0,2	0,7
Hyödykejohdannaiset (taso 2)	1,3	-	1,3	0,3	-0,1	0,3
YHTEENSÄ	0,1	0,1	0,0	-0,2	0,2	-0,4

13. OMA PÄÄOMA

milj. EUR	2018	2017
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	60,5	60,5
Osakepääoma 31.12.	60,5	60,5
Suojausrahasto 1.1.	-0,4	-1,3
Lisäykset ja vähennykset	0,4	0,9
Suojausrahasto 31.12.	0,0	-0,4
Sidottu oma pääoma yhteensä	60,5	60,1
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	-
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	56,8	100,7
Osingonjako	-	-70,5
Tilikauden voitto	14,1	26,5
Vapaa oma pääoma yhteensä	72,1	56,8
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	132,6	116,9
Jakokelpoinen vapaa oma pääoma		
Laskelma jakokelpoisesta omasta pääomasta		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1,2	-
Voitto edellisiltä tilikausilta	56,8	100,7
Osingonjako	-	-70,5
Tilikauden voitto	14,1	26,5
JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	72,1	56,8
Yhtiön osakepääoman jakautuminen:		
A-sarjan osakkeet kpl	36 140 485	35 960 000

14. TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

milj. EUR	2018	2017
Poistoero		
Aineettomat oikeudet	2,7	2,4
Muut aineettomat hyödykkeet	0,1	0,1
Rakennukset ja rakennelmat	3,5	4,3
Koneet ja kalusto	15,3	15,8
Muut aineelliset hyödykkeet	-0,0	-0,0
YHTEENSÄ	21,6	22,6

15. VIERAS PÄÄOMA

milj. EUR	2018	2017
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	70,0	75,0
Eläkelainat	12,8	14,3
Velat saman konsernin yrityksille	1,8	2,3
Laskennalliset verovelat	0,0	-
Muut velat	4,9	4,9
YHTEENSÄ	89,5	96,5

16. VELAT SAMAN KONSERNIN YRITYKSILLE

milj. EUR	2018	2017
Ostovelat	1,3	0,9
Lainat samaan konserniin kuuluville yrityksille	29,3	22,3
Konsernitilivelat	84,3	94,6
Johdannaiset	0,1	0,1
Muut siirtovelat	2,8	0,8
YHTEENSÄ	117,7	118,8

17. SIIRTOVELAT

milj. EUR	2018	2017
Siirtovelkojen olennaiset erät:		
Lomapalkka- ja muut palkkavelat	5,4	7,2
Sopimuslennusvelat	0,5	0,5
Ostomenot ja muut kulujaksotukset	7,9	8,6
Verot	-	0,8
Johdannaiset	1,5	1,5
YHTEENSÄ	15,3	18,6

18. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

milj. EUR	2018	2017
Konserniyritysten puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	18,5	18,5
Takaukset	5,3	6,4
VAKUUDET YHTEENSÄ	23,8	24,9
Vastuusitoumukset ja muut vastuut		
Käyttö- ja rahoitusleasingvastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	0,6	0,7
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	0,5	0,8
Yhteensä	1,1	1,5
Vuokravastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	0,7	0,8
Yli vuoden kuluttua erääntyvät	1,4	2,6
Yhteensä	2,1	3,3
Muut vastuut		
Vuoden sisällä erääntyvät	3,6	4,7
Yhteensä	3,6	4,7
VASTUUSITOUMUKSET YHTEENSÄ	6,8	9,6

Kiinteistöinvestointien alv-vastuu

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosina 2010–2018 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1,3 miljoonaa euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2027.

Johdannaissopimukset milj. EUR	2018	2017
Sähköjohdannaiset		
Käypä arvo	1,3	0,3
Nimellisarvo	1,9	2,5
Määrä (TWh)	0,1	0,1
Emoyhtiön ulkoiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	0,1	1,0
Nimellisarvo	64,6	55,0
Emoyhtiön sisäiset valuuttatermiinit		
Käypä arvo	0,0	-0,1
Nimellisarvo	18,9	11,3
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-1,3	-1,4
Nimellisarvo	20,0	20,0

Päästöoikeudet (kilotonnia)	2018	2017
Saadut päästöoikeudet	26,9	27,4
Edelliseltä vuodelta jäljelle jääneet päästöoikeudet	45,6	39,2
Edelliseen vuoteen liittyvien arvioiden tarkennukset	0,0	-0,0
Myydyt päästöoikeudet	-20,0	-
Toteutuneet päästöt	-21,9	-21,0
PÄÄSTÖOIKEUDET 31.12.	30,6	45,6
Jäljelle jääneiden päästöoikeuksien käypä arvo, milj. EUR	0,7	0,4

Vuonna 2018 saadut päästöoikeudet ja toteutuneet päästöt ovat arvioituja tietoja, jotka tarkentuvat kevään 2019 aikana. Altia jatkaa päästökaupan alaisena toimijana päästökauppakauden 2013–2020.

19. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Lähipiirin kanssa toteutetut transaktiot tehdään markkinaehtoisesti. Asiasta on kerrottu tarkemmin konsernin liitetiedossa 6.3. (s. 161). Lähipiiritiedot johdon palkkioista on esitetty Altia Oyj:n liitetiedossa 3 (s. 133).

Hallituksen voitonjakoesitys

Altia Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 31.12.2018 taseen mukaisesti 72 084 125,87 euroa, josta tilikauden voitto on 14 102 839,85 euroa.

Emoyhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2018 jaetaan osinkoa 0,38 euroa osakkeelta.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 6. päivänä helmikuuta 2019.

Sanna Suvanto-Harsaae
puheenjohtaja

Annikka Hurme

Kim Henriksson

Tiina Lencioni

Torsten Steenholt

Kai Telanne

Jukka Ohtola

Pekka Tennilä
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä, 11. päivänä helmikuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT

Tilintarkastuskertomus

Altia Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.
- Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

- Olemme tilintarkastaneet Altia Oyj:n (y-tunnus 1505555-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää:
- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutok-
sista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen
laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

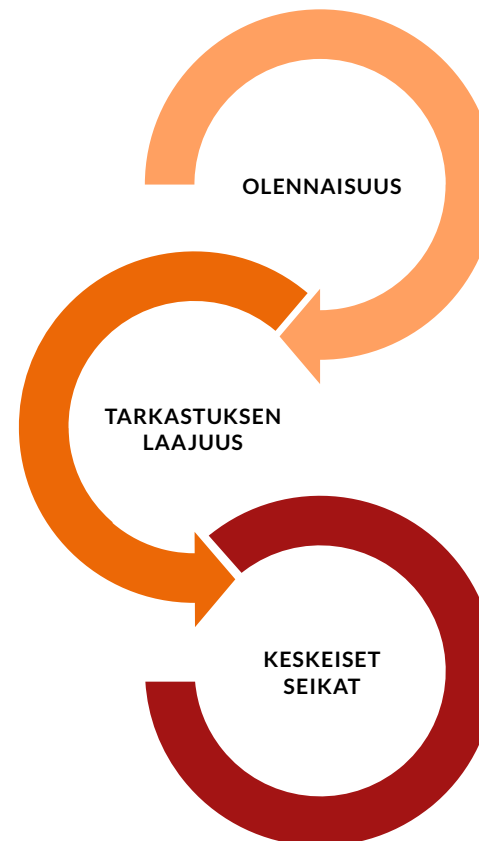
Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoi-
tukseen soveltu-
vaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 1.6. (s. 120).

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa Yhteenveto

OLENNAISUUS

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: 3,5 miljoonaa euroa

TARKASTUKSEN LAAJUUS

- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuteen sisältyi emoyhtiö sekä kaikki merkittävät tytäryhtiöt kattaen valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.

KESKEISET SEIKAT

- Myynnin tuloutus
- Liikearvon arvostus
- Varaston arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapah-tumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella. Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatus konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyysien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	3,5 miljoonaa euroa
---	---------------------

Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohde	1 % liikevaihdosta
--	--------------------

Perustelut vertailukohteen valinnalle	Valitsimme olennaisuuden määrittämisen vertailukohteeksi liikevaihdon, koska käsityksemme mukaan se kuvastaa konsernin liiketoiminnan volyyymiä ja kasvutavoitteita, ja tilinpäätöksen lukijat käyttävät yleisesti sitä arvioidessaan konsernin suoriutumista. Liikevaihto on yleisesti hyväksytty vertailukohde. Valitsimme sovellettavaksi prosenttiosuudeksi 1 %, joka on tilintarkastusstandardeissa yleisesti hyväksytyjen määrällisten rajojen puitteissa.
---------------------------------------	--

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Altia-konsernin rakenteen, toimialan, taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit, sekä yksittäisten konserniyhtiöiden koon, toiminnan luonteen ja riskit. Altia-konsernilla on toimintoja Pohjoismaissa, Baltiassa ja Ranskassa. Pohjoismaiden tytäryhtiöiden kirjanpito hoidetaan osin Suomessa keskitetysti.

Suoritimme konsernitarkastuksessa toimenpiteitä kaikille merkittävälle kirjanpidon tileille kattaen valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista. Lisäksi suoritimme analyttisiä toimenpiteitä konsernitasolla muille kirjanpidon tileille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Myyntien tuloutus**

Konsernitilinpäätöksen liitetieto 1.1. (s. 116)

Konsernin tulovirrat syntyvät omien tuotteiden sekä päämiest tuotteiden myynnistä, sopimusvalmistuksesta sekä teollisten tuotteiden myynnistä.

Transaktiohintaa voi sisältää myös muuttuvia vastikkeita kuten volyymlennuksia, bonuksia, markkinointitukia ja tuotepalautuksia.

Kaudelle kuuluvien muuttuvien vastikkeiden kirjanpidollinen käsittely on vaihtelevien sopimusehtojen vuoksi monitahoinen ja osin johdon harkintaa edellyttävä osa-alue. Tämän vuoksi olemme katsoneet liikevaihdon kirjaamisen oikealle kaudelle olevan tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustyöhömmä on sisällynyt muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Muodostimme ymmärryksen eri tulovirtojen luonteesta sekä käytetyistä sopimusehdoista.
- Olemme otospohjaisesti verranneet valittujen myyntitapahtumien ja muuttuvien vastikkeiden kirjanpidollista käsittelyä taustalla olevien myyntisopimusten ehtoihin.
- Arvioimme konsernin laadintaperiaatteita liikevaihdon tuloutukseen liittyen, erityisesti uuden laskentastandardin IFRS 15 "Myyntituotot asiakassopimuksesta" asianmukaista käyttöönottoa.
- Olemme valinneet otoksen kirjatuista myyntilaskuista ja verranneet saatuja maksuja kirjattuihin myyntitapahtumiin.
- Olemme tarkastaneet joulukuussa 2018 ja tammikuussa 2019 kirjattuja myyntilaskuja otospohjaisesti ja testanneet, onko myyntituotot kirjattu oikealle tilikaudelle.
- Valittujen liikevaihdon ja myyntisaamisten saldojen osalta pyysimme vahvistukset asiakkailta.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Liikearvon arvostus**

Konsernitilinpäätöksen liitetieto 2.1. (s. 121)

Konsernin yrityshankinnoista syntynyt liikearvon määrä 31.12.2018 oli 80,7 miljoonaa euroa.

Liikearvo testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta. Testaus tapahtuu vertaamalla kerrytettävissä olevaa rahamäärää liikearvon kirjanpitoarvoon.

Arvonalentumistestit tehdään toimintasegmenttitasolla. Kerrytettävissä olevat rahamäärät määritetään käyttöarvomenetelmällä.

Liikearvon arvostukseen liittyy merkittävää johdon harkintaa, joka liittyy mm. arvioihin tulevista rahavirroista. Tämän johdosta liikearvon arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Keskityimme tarkastustoimenpiteissämme johdon harkintaa edellyttävien ratkaisujen ja keskeisten arvioiden asianmukaisuuden varmentamiseen seuraavin toimenpitein:

- Vertasimme yhtiön käyttämän käyttöarvon laskentamallin sisältöä IAS 36: Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin vaatimuksiin ja tarkastimme mallin avulla tehtyjen laskelmien matemaattisen oikeellisuuden.
- Arvioimme käyttöarvolaskelmissa käytettyjen raha-virtaennusteiden määrittämiseen liittyvää prosessia, mukaan lukien arvioita liikevaihdon ja kannattavuuden kehityksestä ja käytettyjä diskonttokorkoja.
- Vertasimme tilikauden toteutuneita tuloslukuja edellisenä vuonna arvonalentumismallissa käytettyihin tulosten ennusteisiin arvioidaksemme johdon tekemien ennusteiden luotettavuutta.
- Arvioimme johdon käyttämässä herkkyyss-analyysissa käytettyjen oletusten asianmukaisuutta.
- Arvioimme konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tietojen asianmukaisuutta.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka**Vaihto-omaisuuden arvostus**

Konsernitilinpäätöksen liitetieto 2.3. (s. 128)

Vaihto-omaisuuden nettomäärä 31.12.2018 oli 99,6 miljoonaa euroa ja muodostaa merkittävän osan konsernin varoista.

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno- tai todennäköiseen nettorealisoitiarvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Itse valmistettujen tuotteiden arvostus perustuu standardihintaan tai painotettuun keskihintaan. Tuotannon kiinteät kustannukset kohdistetaan omien valmisteiden hankintameno.

Johto käyttää harkintaa ja oletuksia arvioissaan epäkuranttiusvarauksen tarvetta. Tässä arvioissa huomioidaan hitaasti kiertävät ja kausiluonteiset tuotteet, tuoteportfolion muutokset sekä myynnin ennusteet.

Näistä seikoista johtuen vaihto-omaisuuden arvostus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole sellaisia tilintarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja, joista olisi viestittävä kertomuksessamme.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta ei ole EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustyöhömmä on sisällynyt muun muassa seuraavia toimenpiteitä:

- Muodostimme ymmärryksen varaston arvostukseen liittyvistä kontrolleista.
- Arvioimme epäkuranttiusvarauksen riittävyttä ja tarkistimme, että varaus on laskettu konsernissa noudatettavien laskentaperiaatteiden mukaisesti.
- Tarkastimme itse valmistettujen tuotteiden osalta hankintameno oikeellisuutta vertaamalla oston toteutuneista tuotantokustannuksista relevanttiin markkinadataan ja muuhun hintadataan.
- Vertasimme varastossa olevien tuotteiden kirjanpitoarvoa ostolaskuihin ja myyntihintoihin todentaaksemme, että tuotteet on kirjattu hankintameno tai sitä alempaan nettorealisoitiarvoon.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitellamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perus-tuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen anta-mispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvis- sa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutu- tujen epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 29.3.2016 alkaen yhtäjaksoisesti 3 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 11. helmikuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Ylva Eriksson
KHT

ALTIA

ALTIA OYJ

PL 350, 00101 Helsinki, Suomi

+358 207 013 013

communications@altigroup.com

www.altigroup.fi